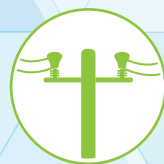

Ilgspējas un Gada pārskats 2014

Saturs

Priekšvārds	2
Latvenergo koncerna attīstība	4
Latvenergo koncerna profils	
Īsumā par pārskatu	6
Koncerna raksturojums	8
Koncerna stratēģija	10
Koncerna pārvalde	12
Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	20
Koncerna vadība	24
Korporatīvās pārvaldības ziņojums / Revīzijas komitejas ziņojums	30
Darbības segmentu raksturojums	32
Ražošana un pārdošana	32
Sadale	43
Pārvades aktīvu pārvaldība	45

Latvenergo koncerna darbības indikatori

Vides aizsardzība	48
Darbinieki un darba vide	56
Nodarbinātība un darba vide	56
Cilvēktiesības	61
Sabiedrība	62
Atbildība par produktu	66
Ekonomiskā atbildība	72
GRI indikatoru tabula	76
Neatkarīgu revidentu apliecinājuma ziņojums	78

Latvenergo konsolidētais 2014. gada pārskats

Darbības rādītāji	83
Vadības ziņojums	84
Konsolidētie finanšu pārskati	
Konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins	86
Konsolidētais vispārējo ieņēmumu pārskats	86
Konsolidētais pārskats par finansiālo stāvokli	87
Konsolidētais pārskats par izmaiņām pašu kapitālā	88
Konsolidētais pārskats par naudas plūsmām	89
Konsolidēto finanšu pārskatu pielikums	90
Neatkarīgu revidentu ziņojums	142

1.1. Pārliciecināši līderi Baltijas tirgū

Ir aizvadīts 75. jubilejas gads *Latvenergo* koncernā, un jāatzīst, tas bijis notikumiem ļoti bagāts, tādēļ es ar gandarījumu atskatos uz šajā laikā paveikto.

Aizvadītajā gadā Eiropas Savienībā enerģētikas jomā akcentēta līdzsvarotas attīstības nepieciešamība. Ko tas nozīmē? Trim aspektiem – apgādes drošumam, videi un pieejamībai jāatrodas līdzsvarā, jo, tiklīdz kādam no tiem piešķir pārāk lielu nozīmi, šis līdzsvars tiek izjaukts. Ja pārlieku lielu uzsvāru liekam uz enerģētikas *zaļumu*, riskējam ar drošumu, un arī elektrība sadārdzinās; ja gribēsim ļoti lētu elektrību, apdraudēsim sadales sistēmas ilgtspēju. Ir jāveido jauni kompleksi tirgus mehānismi un jārada tāds tirgus modelis, kurā līdzsvaroti un saskaņoti darbotos enerģijas tirgus, jaudu kompensācijas mehānismi, atjaunīgo energoresursu ražotāju integrācija tirgū un emisiju tirdzniecības shēma. Tādējādi nākotnes attīstībā enerģētikā atslēgvārdi ir līdzsvarota attīstība.

Lai arī pilnīga elektroenerģijas tirgus liberalizācija Latvijā pēc sākotnējās tās atlikšanas notika 2015. gada 1. janvārī, daudzas mūsu aktivitātes 2014. gadā bija veltītas tam, lai mājtsaimniecības iekļautos elektroenerģijas tirgū. Šeit jāmin gan *Elektrum* produktu līnijas izstrāde mājtsaimniecībām, gan apjomīga klientu informēšanas kampaņa pavasarī un rudenī, gan mājtsaimniecību tirgus apstākļiem piemērotas klientu apkalpošanas sistēmas izstrāde.

2014. gadā darbību uzsāk AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, kas pilda publiskā tirgotāja pienākumus un veic elektroenerģijas obligāto iepirkumu. Šāds solis bija nepieciešams, lai tirgus situācijā nodrošinātu obligātā iepirkuma procesa caurskatāmību un nodalītu publiskā tirgotāja pienākumus no AS „Latvenergo” pamatdarbības – elektroenerģijas ražošanas un pārdošanas.

Viens no svarīgākajiem izaicinājumiem šajā jomā ir Baltijas iekļaušanās Ziemeļvalstu elektrosistēmā, un arī 2014. gadā šis darbs turpinājās. Gada sākumā komerciālā lietošanā tika nodots Igaunijas–Somijas starpsavienojums *Estlink-2*. Tas trīskāršo Igaunijas un Somijas starpsavienojuma jaudu, kā arī stiprina elektroenerģijas tirgus integrāciju Baltijas reģionā. Latvijā savukārt ekspluatācijā nodots *Kurzemes loka* posms *Grobiņa–Ventspils*, kas ir nozīmīgs solis Latvijas integrācijai Eiropas elektroenerģijas tirgū un ievērojami paaugstina energoapgādes drošumu gan Kurzēmē, gan valstī kopumā, savukārt nākotnē *Kurzemes loks* dos iespēju izmantot Zviedrijas–Lietuvas starpsavienojumu *NordBalt*, tādējādi vēl vairāk integrējot Baltijas valstis Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

No 2014. gada *Latvenergo* koncerns visu saražoto elektroenerģiju piedāvā *Nord Pool Spot* biržā. Šis izmaiņas nodrošina to, ka biržas Latvijas apgabālā vairākas reizes palielinās elektroenerģijas piedāvājums

un apgrozījums, tā nodrošinot tirgū lielāku likviditāti un caurskatāmību.

Viens no pašiem būtiskākajiem *Latvenergo* koncerna panākumiem 2014. gadā ir spēja saglabāt lielākā elektroenerģijas tirgotāja pozīcijas Baltijā. Tādējādi šajā laikā koncerns ir sekmīgi virzījusies uz savu stratēģisko virsmērķi – Baltijas tirgus pozīciju stiprināšanu, un 2014. gadā *Latvenergo* koncerns ir līderis Baltijā ar 35 procentu tirgus daļu. Baltijas kopējais elektroenerģijas patēriņa apjoms ir 24,6 TWh. Piebūvēti, ka saspringtas konkurences apstākļos koncerna pārdotās elektroenerģijas apjoms, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, palielinājās par 9 procentiem un sasniedza 8 688 GWh. Turklāt jāņem vērā, ka kopējais elektroenerģijas patēriņš Baltijā šajā laikā par vienu procentu samazinājās.

Būtiski, ka 64 procenti no koncerna mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas saražoti no atjaunīgajiem energoresursiem – tā ir *zaļā* enerģija. Jāņem vērā, ka 2014. gadā hidroelektrostacijās (HES) bija mazāks elektroenerģijas izstrādes apjoms, to noteica Latvijas dabas apstākļiem neraksturīgi zema ūdens pietece Daugavā, savukārt termoelektrostacijās ražošanu ietekmēja izmaiņas lielo koģenerācijas staciju atbalsta mehānismā.

Šobrīd esam pabeiguši divu lielo Rīgas TEC rekonstrukciju un esam pusceļā Daugavas HES rekonstrukcijā – no triju Daugavas HES 23 hidroagregātiem rekonstruēti ir 12. Līdz 2022. gadam tiks nomainīti atlikušie hidroagregāti, un visi Daugavas

HES bez būtiskām papildu investīcijām varēs darboties vēl vismaz 40 gadu.

2014. gadā ir sāкта AS „*Sadales tīkls*” Attīstības plāna 2014.–2023. īstenošana. Ļoti liels akcents investīciju programmā tiek likts uz viedo tehnoloģiju attīstīšanu, gaisvadu līniju pakāpenisku nomaiņu pret kabeļu līnijām, kā arī sadales tīklu automatizāciju. Tāpat svarīgi akcentēt, ka jau piekto gadu pēc kārtas samazinās elektroenerģijas sadales zudumi, un pašlaik tiem ir vēsturiski zemākais rādītājs Latvijā, kā arī zemākais visā Baltijā.

Latvenergo koncerns aizņemtā finansējuma piesaisti banku aizdevumu veidā veic regulāri, taču jāuzsver, ka 2014. gada iepirkums banku sektorā ir raisījis vēsturiski vislielāko interesi. Ne tikai banku aktivitāte, bet arī piedāvājumos norādītie finanšu nosacījumi norāda uz *Latvenergo* koncerns kā stabili sadarbības partneri banku vērtējumā, un tas liecina par banku uzticēšanos *Latvenergo* koncerna sniegtajam un perspektīvām arī mainīgajos tirgus apstākļos.

Ir pieņemts „Publiskas personas kapitāla daļu pārvaldības likums”, kas paredz noteikt, kā tiek pārvaldīti valsts un pašvaldību uzņēmumi. Lai uzlabotu valsts kapitāla pārvaldību, no 2016. gada lielajās valsts un publiski privātajās kapitālsabiedrībās tiks veidotas padomes. *Latvenergo* koncerns jau pašlaik izpilda likumā noteiktās informācijas atklāšanas prasības, reizi ceturksnī publicējot starpperiodu finanšu pārskatus, kā arī nodrošinot AS „Nasdaq OMX Riga” korporatīvās

pārvaldības principos noteiktās informācijas publicēšanu savā interneta vietnē.

2014. gadā *Latvenergo* koncernā uzsākts jauns cikls sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm. Iekšēju un ārēju diskusiju, konsultāciju un semināru rezultātā *Latvenergo* koncerns identificē ieinteresētās puses, apzina savu ietekmi un atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām pusēm būtiskiem jautājumiem. To identifikācija un grupēšana veikta, ņemot vērā rekomendējošo AA 1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm standartu – tas ir labās prakses paraugs kvalitatīvai ieinteresēto pušu iesaistei gan stratēģiskajā, gan darbības līmenī. Šis ir jau sestais gads, kopš *Latvenergo* koncerna Ilgtspējas pārskats tiek sagatavots atbilstoši *Global Reporting Initiative* (GRI) vadlīnijām, aizvien pilnveidojot atklātās informācijas apjomu. 2014. gadā arī esam veikuši aktivitātes, lai sagatavotos *Latvenergo* koncerna Ilgtspējas pārskata sagatavošanai atbilstoši jaunajam GRI G4 vadlīniju prasībām.

2014. gadā *Latvenergo* koncerns saņēmis virkni apbalvojumu, kas ir apliecinājums labai korporatīvai vadībai un tam, ka arī sabiedrība to novērtē. 2014. gadā *Latvenergo* atzīts par Latvijas vērtīgāko uzņēmumu, saņēmis Latvijas Ilgtspējas indeksa Platīna kategoriju, Latvijas uzņēmumu reputācijas topā trešo gadu pēc kārtas kļuvis par nozares līderi, kā arī saņemti arī vairāki citi apbalvojumi un pateicības raksti.

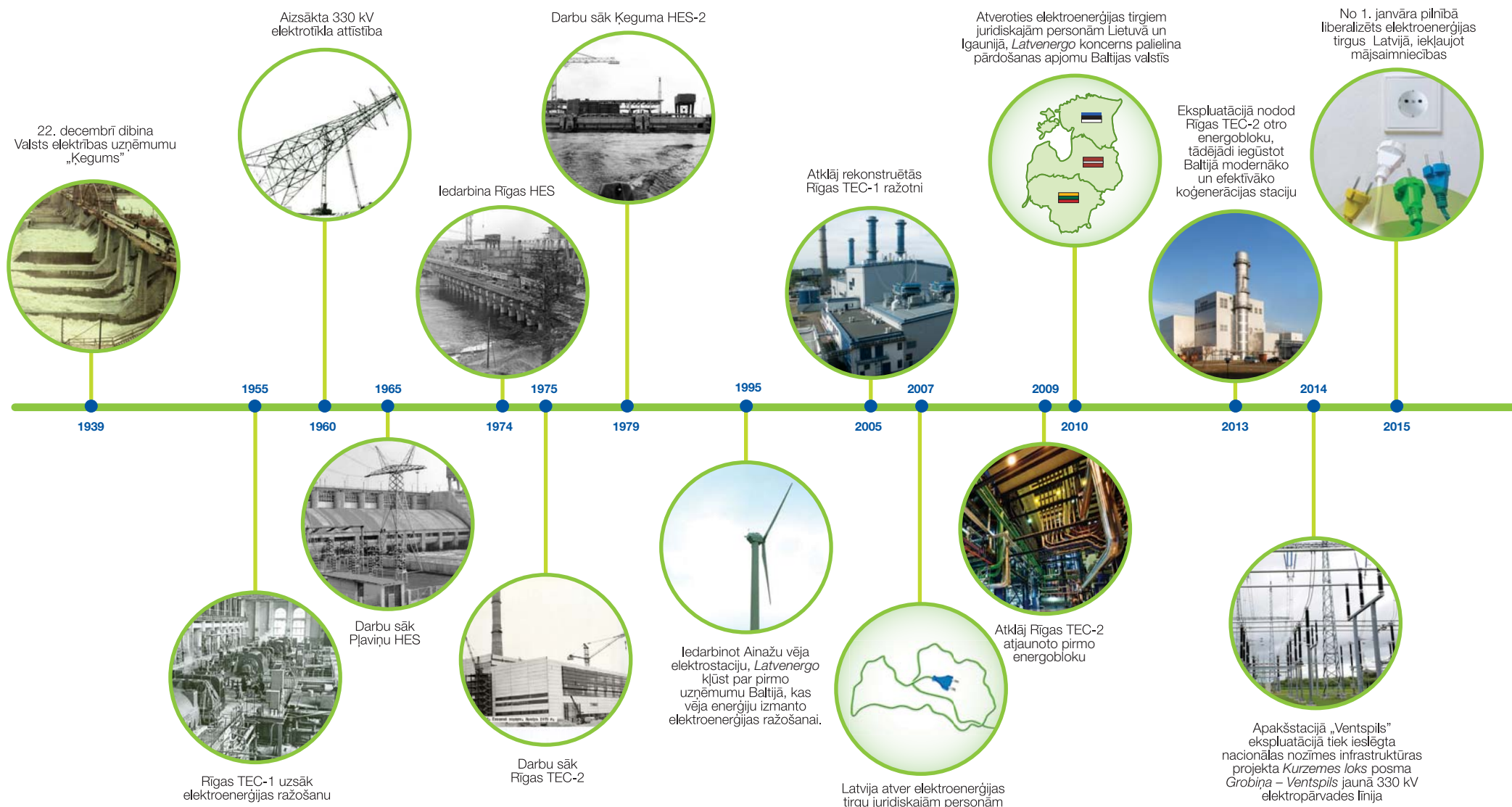
Aicinu iepazīties ar detalizētāku Ilgtspējas un Gada pārskata saturu un novērtēt mūsu veikumu!

Dr. sc. ing. Āris Žigurs,
AS „*Latvenergo*” valdes priekšsēdētājs

Latvenergo koncerna attīstība

1939. gadā iedarbinot tolaik modernākās Eiropas hidroelektrostacijas – Ķeguma HES pirmo hidroagregātu un izveidojot Valsts elektrības uzņēmumu „Ķegums”, sākās *Latvenergo* koncerna vēsture. Katram vēsturiskajam sasniegumam seko nākamais ceļš uz vienotas un ilgtspējīgas energosistēmas attīstību. Pilnveidojoties 75 gadus, šodien varam būt gandarīti par mūsdienīgām, efektīvām un *zaļām* enerģijas ražotnēm, kvalitatīvu enerģijas piegādi un klientu apkalpošanu, kā arī līdera pozīciju Baltijas valstu elektroenerģijas tirgū.

Latvenergo koncerna profils

Sagatavots atbilstoši GRI (Global Reporting Initiative) G3.1 vadlīniju B+ līmeņa prasībām

1.1. Īsumā par pārskatu

3.1.
3.2.
3.3.
3.4.
3.5.
3.6.
3.7.
3.8.
3.9.
3.10.
3.11.

Pārskata periods	2014. gads (1. janvāris – 31. decembris)
Ziņošanas biežums	Katru gadu, kopš 2009. gada – atbilstoši <i>Global Reporting Initiative (GRI)</i> vadlīnijām
Publicēšanas datums	2015. gada 15. aprīlis
Global Reporting Initiative (GRI)	Sagatavots atbilstoši <i>GRI</i> G3.1 vadlīniju B+ līmeņa prasībām (sk. <i>GRI</i> pārskata kvalifikācijas nosacījumi)
Pārskata ietvars	Pārskatā ir atklāta informācija par <i>Latvenergo</i> koncernu (sk. 1.2. sadaļu „Koncerna raksturojums”)
Pārskata satura noteikšanas principi	Lai noteiktu pārskatā atklātās informācijas apjomu, <i>Latvenergo</i> koncerns (turpmāk tekstā arī – koncerns) veic izpēti četros posmos: ▶ pārskatā atklātās informācijas pārskatīšana, ņemot vērā izmaiņas koncerna darbībā, kā arī saņemto atgriezenisko informāciju no ieinteresētajām pusēm; ▶ nozīmīgāko darbības indikatoru identificēšana; ▶ identificēto indikatoru novērtēšana <i>Latvenergo</i> koncerna ilgtermiņīgās attīstības kontekstā un to atbilstība ieinteresēto pušu vajadzībām un gaidām; ▶ izvēlēto darbības indikatoru analīze, pārbaude un papildināšana sadarbībā ar atbildīgajiem attiecīgo jomu vadītājiem. 2014. gadā, ņemot vērā iekšējo un ārējo ieinteresēto pušu viedokli, pārskats papildināts ar 6 līdz šim neatklātiem indikatoriem – SO7, SO8, EU21, EU24, EU25 un LA5 (sk. <i>GRI</i> indikatoru tabulu 76 lpp.), savukārt no tā kā mazāk būtiski izklāsti 4 indikatori – EN30, LA9, PR6 un PR7. 2014. gadā ir uzsāktas aktivitātes, gatavojoties <i>Latvenergo</i> koncerna ilgtermiņīgās pārskata sagatavošanai atbilstoši jaunajai <i>GRI</i> G4 vadlīniju prasībām. 2014. gada nogalē veikta <i>Latvenergo</i> koncerna vadītāju viedokļu aptauja par <i>Latvenergo</i> koncerna darbību un ilgtermiņīgajai attīstībai būtiskiem aspektiem. Tāpat 2014. gadā paplašināta ieinteresēto pušu iesaiste būtisko aspektu noteikšanā. Veiktās izpētes rezultāti daļēji iekļauti jau 2014. gada pārskatā. Plašāka informācija par ieinteresēto pušu iesaisti pārskata satura noteikšanā atrodama 20. lpp. Pārskatā pilnā apmērā atklāta informācija par <i>Latvenergo</i> koncerna profilu (apzīmēta ar 1.1. – 4.17.) un 47 darbības indikatoriem, t. sk. arī 14 enerģētikas nozarei specifiskiem indikatoriem (apzīmēti ar EU), kas ir atklāti atbilstoši <i>GRI</i> Elektroenerģētikas sektora papildinājumam (<i>Electric Utilities Sector Supplement</i>) prasībām.
Datu mērījumu metodes	Pārskatā ietvertā informācija ir iegūta no iekšējām informācijas sistēmām, kurās koncernam ir pilna kontrole pār datu apkopošanu un informācijas kvalitāti. Datu uzticamību nodrošina izveidotās iekšējās kontroles sistēmas. Salīdzinotam vērtējumam par koncerna attīstību visās tā darbības jomās dati atspoguļoti vairāku gadu griezumā. Pārskatā ietvertajiem datiem ir norādīts to ieguves veids. Ir izmantotas trīs datu ieguves metodes: ▶ nomērīts – dati ir precīzi nomērīti; ▶ vērtēts – dati ir aptuveni novērtēti uz pieņēmumu bāzes; ▶ aprēķināts – dati ir iegūti aprēķina rezultātā. Pārskatā ietvertās informācijas datu mērījumu metodes nav būtiski mainītas, salīdzinot ar iepriekšējiem pārskatiem.
Revidenta apliecinājums	Revidenta apliecinājumu par 2014. gada ilgtermiņīgās pārskatu ir sniegusi SIA „Ernst & Young Baltic”
Pārskata formāts	PDF versija pieejama: <i>Latvenergo</i> interneta vietnē http://www.latvenergo.lv (latviešu un angļu valodā); <i>GRI</i> starptautiskajā ilgtermiņīgās pārskatu datubāzē http://database.globalreporting.org/ (angļu valodā)
Kontakti	E-pasta adrese ierosinājumiem un jautājumiem par ilgtermiņīgās pārskatu: sustainability@latvenergo.lv

GRI pārskata kvalifikācijas nosacījumi

Pārskata līmenis	C	C+	B	B+	A	A+
Profils	Pārskats par: 1.1., 2.1. – 2.10., 3.1. – 3.8., 3.10. – 3.12., 4.1. – 4.4., 4.14. – 4.15.	Veikta ārēja neatkarīga revīzija	Iekļaujot C līmeņa kritērijus un papildus: 1.2., 3.9., 3.13., 4.5 – 4.13., 4.16. – 4.17. ***	Veikta ārēja neatkarīga revīzija	B līmeņa kritēriji	Veikta ārēja neatkarīga revīzija
Vadības pieeja	Nav nepieciešams		Vadības pieeja tiek atklāta katrai indikatoru sadaļai		Vadības pieeja tiek atklāta katrai indikatoru sadaļai	
Darbības indikatori un biznesa sektoru papildinājumi	Pārskats ietver 10 darbības indikatorus, iekļaujot vismaz vienu no sabiedrības, ekonomikas un vides indikatoru sadaļām*		Pārskats ietver 20 darbības indikatorus, iekļaujot vismaz vienu no ekonomikas, vides, cilvēktiesību, darba, sabiedrības un produktu vadības indikatoru sadaļām**		Pilnā apmērā atklāti pamatrādītāji un biznesa sektoru papildinājumu indikatori, ievērojot būtiskuma principu vai nu a) sniedzot pārskatu par indikatoru vai b) izskaidrojot tā neiekļaušanas iemeslu.	

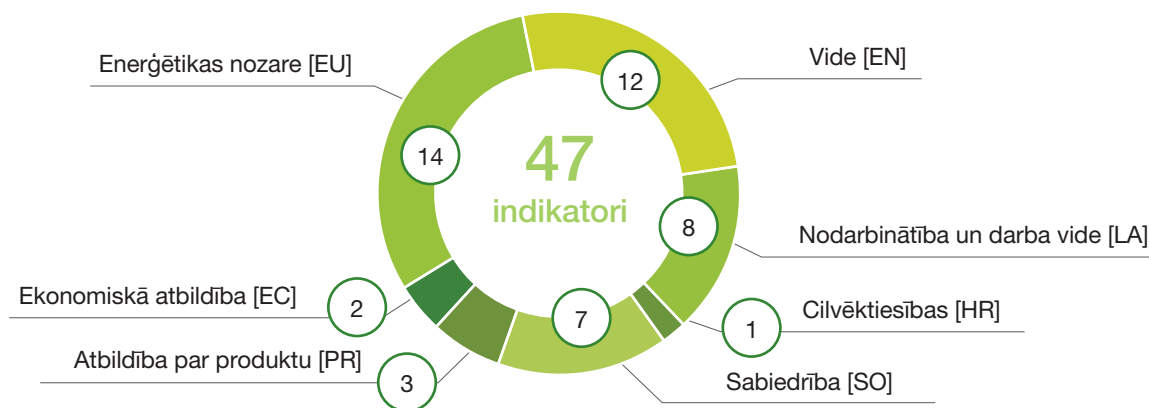
* Var izmantot darbības indikatorus no jebkuriem biznesa sektoru papildinājumiem, bet 7 no 10 jābūt no pamata GRI indikatoru saraksta

** Var izmantot darbības indikatorus no jebkuriem biznesa sektoru papildinājumiem, bet 14 no 20 jābūt no pamata GRI indikatoru saraksta

*** GRI profila indikatori 4.2., 4.3., 4.9. un 4.10. nav attiecināmi uz Latvenergo koncernu

Pārskatā atklātie GRI darbības un biznesa sektoru papildinājumu indikatori

1.2. Koncerna raksturojums

- 2.1. *Latvenergo* koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijā, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu pārvaldību.
- 2.2.
- 2.3.
- 2.4.
- 2.5. ***Latvenergo* koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijas valstīs**
- 2.6.
- 2.7.
- 2.8. *Latvenergo* koncerna struktūru veido komercsabiedrību kopums, kurā izšķirošā ietekme ir mātessabiedrībai AS „Latvenergo” un kurā 2014. gada beigās ietilpa septiņas meitassabiedrības. Visas AS „Latvenergo” akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Lai pilnveidotu elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanas caurskatāmību, 2014. gada 25. februārī ir nodibināta jauna meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, kas 2014. gada 1. aprīlī pārņēma obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas no AS „Latvenergo”. AS „Latvenergo” ir līdzdalība asociētajā sabiedrībā AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” un finanšu ieguldījums AS „Rīgas siltums” (0,005 %). Savukārt AS „Latvenergo” piederošie *Nordic Energy Link*, AS pārvades aktīvi, izpildot Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas 2009/72/EK prasības, 2013. gada nogalē ir pārdoti Igaunijas un Somijas pārvades operatoriem. 2014. gadā *Nordic Energy Link*, AS tika likvidēts un AS „Latvenergo” līdzdalība (25 %) šajā uzņēmumā izbeigta.
- 2.9.
- 3.8.
- 4.8.

AS „Latvenergo” līdzdalības daļa procentos meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās

	Darbības virziens	Līdzdalības daļa procentos
AS „Latvenergo”	Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana un pārdošana	-
AS „Sadales tīkls”	Elektroenerģijas sadale	100 %
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Pārvades aktīvu pārvaldība	100 %
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100 %
<i>Elektrum Eesti, OÜ</i>	Elektroenerģijas pārdošana	100 %
SIA „Elektrum Latvija” (<i>Elektrum Eesti, OÜ</i> meitassabiedrība)	Elektroenerģijas pārdošana	100 %
<i>Elektrum Lietuva, UAB</i>	Elektroenerģijas pārdošana	100 %
SIA „Liepājas enerģija”	Siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošana, pārvade, sadale un pārdošana Liepājā	51 %
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Pensiju plānu pārvaldība	46,3 %*

* *Latvenergo* koncerna līdzdalības daļa – 48,15 %

Latvenergo koncerna sabiedrības kontakti

	Juridiskā adrese	Interneta mājaslapa
AS „Latvenergo”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1230	http://www.latvenergo.lv/
AS „Sadales tīkls”	Šmerļa iela 1, Rīga, Latvija, LV-1160	http://www.sadalestikls.lv/
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Dārziema iela 86, Rīga, Latvija, LV-1073	http://www.let.latvenergo.lv/
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1010	http://www.eptirgotajs.lv/
<i>Elektrum Eesti, OÜ</i>	Liivalaia 45, 10145 Tallinn, Eesti	http://www.elektrum.ee/
SIA „Elektrum Latvija”	Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, Latvija, LV-1010	-
<i>Elektrum Lietuva, UAB</i>	Gedimino Prospektas 18, Vilnius LT-01103, Lietuva	http://www.elektrum.lt/
SIA „Liepājas enerģija”	Ludviķa iela 15, Liepāja, Latvija, LV-3401	http://www.liepajasenerģija.lv/

2014

Vispārējie fakti

100% kapitāla daļu pieder valstij

Vertikāli integrēts energoapgādes pakalpojumu sniedzējs

4 563 darbinieku

Finanšu rādītāji

Ieņēmumi	milj. EUR	1 010,8
Peļņa	milj. EUR	29,8
Aktīvi	milj. EUR	3 487
Investīcijas	milj. EUR	177,6
Kreditreitinga	Moody's	Baa2 (stabilis)*

Klienti

Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	8 688
Tirgus daļa Baltijā	%	35
Mazumtirdzniecības klienti	skaits	876 tūkst.
Pārdotā siltumenerģija	GWh	2 442

Tehniskie rādītāji

Uzstādītā elektriskā jauda	MW _{el}	2 569
Uzstādītā siltuma jauda	MW _{el}	1 844
Sadale		
līniju garums	km	94 609
transformatoru jauda	MVA	5 869
Pārvade		
līniju garums	km	5 273
transformatoru jauda	MVA	8 900

* Kreditreitinga paaugstināts 2015. gada 16. februārī

Vīzija

Viens no vadošiem un
klientu primāri izvēlētiem kvalitatīvas
un inovatīvas energoapgādes
nodrošinātājiem
Baltijas valstu tirgos

Misija

Nodrošināt kvalitatīvu,
drošu un videi draudzīgu enerģijas
ģenerāciju un piegādi savu klientu
vajadzību apmierināšanai, veicinot koncerna
ilgttermiņa vērtības palielināšanu
un ilgtspējīgu izaugsmi

Vērtības

ATBILDĪBA

Uz mums var paļauties – par katru veicamo
darbu uzņemamies personisku atbildību

EFEKTIVITĀTE

Mēs rīkojamies profesionāli un sasniežam izvirzītos
mērķus, pamatoti izmantojot resursus

ATVĒRTĪBA

Mēs esam pretimnākoši un atklāti, veicinām
pieredzes apmaiņu, esam atvērti
jaunām idejām un
pārmaiņām

Plašāka informācija par *Latvenergo* koncerna darbības
segmentiem un klientiem ir atspoguļota pārskata
1.8. sadaļā „Darbības segmentu raksturojums”.

1.3. Koncerna stratēģija

1.2.

Paveiktais liecina par mērķtiecīgu stratēģisko virsmērķu sasniegšanu

Latvenergo koncerna stratēģija laika periodam līdz 2016. gadam tika izstrādāta un apstiprināta 2012. gada nogalē, ievērojot šim laika periodam paredzamos izaicinājumus:

- ▶ elektroenerģijas tirgus pilnīga atvēršana Baltijā;
- ▶ elektroenerģijas ģenerācijas jaudu samazinājums reģionā;
- ▶ nepieciešamība būtiski pilnveidot sadales infrastruktūru un pakalpojumu kvalitāti;
- ▶ pārvades starpsavienojumu izbūve un Baltijas valstu tirgus tālāka integrēšana Ziemeļvalstu tirgū.

Izvērtējot ārējās vides izaicinājumus un *Latvenergo* koncerna spēcīgo pozīciju, kuras nostiprināšana prasīs fokusētus pūliņus, stratēģijā tika definēti trīs virsmērķi:

- ▶ Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana;
- ▶ elektroenerģijas ģenerācijas avotu diversifikācija;
- ▶ līdzsvarota tīklu attīstība.

Noslēdzot 2014. gadu ir sasniegts stratēģijas īstenošanas perioda viduspunkts un var atskatīties uz šajā posmā paveikto katra virsmērķa sasniegšanai.

Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana

Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana paredz kļūt par pilnvērtīgu un vienādi pozicionētu elektroenerģijas mazumtirdzniecības dalībnieku visās trijās Baltijas valstīs, saglabājot ekonomiski pamatotu tirgus daļu un palielinot klientu skaitu, orientējoties uz mazajiem un vidējiem uzņēmumiem un māsaimniecībām.

Mērķis ir īpaši izaicinošs, ņemot vērā Baltijas elektroenerģijas tirgus transformāciju stratēģijas īstenošanas periodā.

Vairumtirdzniecībā noslēdzās pilnīga pāreja uz darījumiem *Nord Pool Spot* biržā – tirdzniecība Lietuvas tirdzniecības apgabalā tika uzsākta no 2012. gada jūnijā, bet Latvijas tirdzniecības apgabalā – 2013. gada jūnijā, savukārt jau no 2014. gada jūnijā *Latvenergo* koncerns visu saražoto elektroenerģiju pārdod biržā. Būtisku iespaidu uz vairumtirdzniecību atstāja arī starpsavienojuma *Estlink-2* starp Somiju un Igauniju darbības uzsākšana 2014. gada sākumā, nodrošinot cenu izlīdzināšanos un tālāku Baltijas valstu integrāciju Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū.

Savukārt mazumtirdzniecības segmentā pēdējie gadi ir zīmīgi ar tirgus pilnīgu atvēršanu – Igaunijā no 2013. gada 1. janvāra, Latvijā no 2015. gada 1. janvāra.

Šajos izaicinošajos apstākļos pārdomāti izmantojot iespējas un strauji palielinot pārdošanas aktivitātes ārpus Latvijas, *Latvenergo* koncernam ir izdevies stiprināt savu pozīciju kā lielākajam elektroenerģijas tirgotājam Baltijā – 2014. gadā mazumtirdzniecībā pārdotas 8,7 TWh elektroenerģijas, nodrošinot vairāk nekā trešo daļu no kopējā mazumtirdzniecības tirgus.

Tāpat nākamajos gados gaidāmie izaicinājumi saistīti ar Zviedrijas–Lietuvas starpsavienojuma darbības uzsākšanu 2016. gadā, kas vēl vairāk integrēs Baltijas tirgu Ziemeļvalstu tirgos, kā arī pilnīga tirgus atvēršanu Baltijā.

Elektroenerģijas ģenerācijas avotu diversifikācija

Ģenerācijas avotu diversifikācija tiek īstenota gan atjaunojot esošās jaudas, gan investējot jaunās ražotnēs, fokusējoties uz ekonomiski pamatotām investīcijām avotos ar zemu izmešu intensitāti.

Stratēģijas īstenošanas periodā ir pabeigts pēdējo desmitgažu lielākais enerģētikas projekts Baltijā – Rīgas TEC-2 rekonstrukcija. Tiek veiksmīgi turpināta Daugavas HES kaskādes atjaunošanas programma, kas turpināsies līdz 2022. gadam, palielinot tās efektivitāti, drošību un konkurētspēju. Pašlaik, kad rekonstruēta vairāk nekā puse no Daugavas HES kaskādes ģenerējošām vienībām un pēc Rīgas TEC-2 otrā energobloka nodošanas ekspluatācijā, *Latvenergo* koncerna rīcībā ir līdzsvarots efektīvu un videi draudzīgu ģenerējošo jaudu portfelis – 976 MW gāzes kombinētā cikla koģenerācijas stacijās un 1 536 MW hidroelektrostacijās, kas ļauj sekmīgi darboties gan bāzes, gan pīķa režīmos, elastīgi reaģējot uz procesiem elektroenerģijas tirgū.

Latvenergo koncerns ir īstenojis arī mazāka apjoma ražošanas projektus: uzbūvēta biokoģenerācijas elektrostacija Liepājā, rekonstruēta Rīgas TEC-2 avārijas kurināmā saimniecība, aizvietojo mazutu ar videi mazāk kaitīgo dīzeļdegvielu un tā samazinot ietekmi uz vidi un paaugstinot apgādes drošumu.

Līdzsvarota tīklu attīstība

Uzsākot stratēģijas īstenošanas periodu, elektroenerģijas sadales jomā lielākais izaicinājums bija sadales infrastruktūras straujā novecošana un zemi elektroapgādes nepārtrauktības un kvalitātes rādītāji, kas

bija ilgstošas investīciju nepietiekamības sekas. Ņemot vērā sadales infrastruktūras apmēru un sarežģīto struktūru, kvalitātes rādītāju uzlabošana vienlaikus uzturot lietotājiem pieņemamu sadales pakalpojuma tarifu līmeni, ir ilgtermiņa process. 2013. gadā izstrādāts AS „Sadales tīkls” attīstības plāns 2014. – 2023., kas nosaka investīciju prioritātes turpmākajos gados, tajā skaitā gaisvadu līniju nomaiņu uz kabeļu līnijām, tīkla automatizāciju un viedo tehnoloģiju attīstīšanu. Attīstības plāna konsekventa īstenošana arī turpmākajos gados būs galvenais izaicinājums elektroenerģijas sadales jomā.

Savukārt pārvades aktīvu attīstībā nozīmīgākais stratēģijas īstenošanas perioda projekts ir *Kurzemes loks*, kas sniegs iespēju nākotnē izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību vēl vairāk integrējot Baltijas valstis Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgū. 2014. gadā noslēdzās šī projekta nozīmīgs posms – tika nodota ekspluatācijā jaunā 330 kV elektropārvades līnija *Grobiņa–Ventspils*. Projekta *Kurzemes loks* izbūvē 2014. gadā veiktas investīcijas EUR 11,4 miljonu apmērā. Projekta noslēdzošā posma *Ventspils–Tume–Rīga* izbūvi Eiropas Komisija ir iekļāvusi kopējo atbalstāmo infrastruktūras objektu sarakstā, nosakot 45 % līdzfinansējumu.

Latvenergo koncerna vadība, īstenojot savu stratēģiju, palielina koncerna vērtību, kā arī dod nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības vajadzību apmierināšanā, vienlaikus ievērojot ilgtspējas principus.

Ilgspējas trīs pīlāri

1.4. Koncerna pārvalde

4.1.
4.4.
4.5.
4.6.
4.7.
4.8.

Koncerna pārvaldības principi

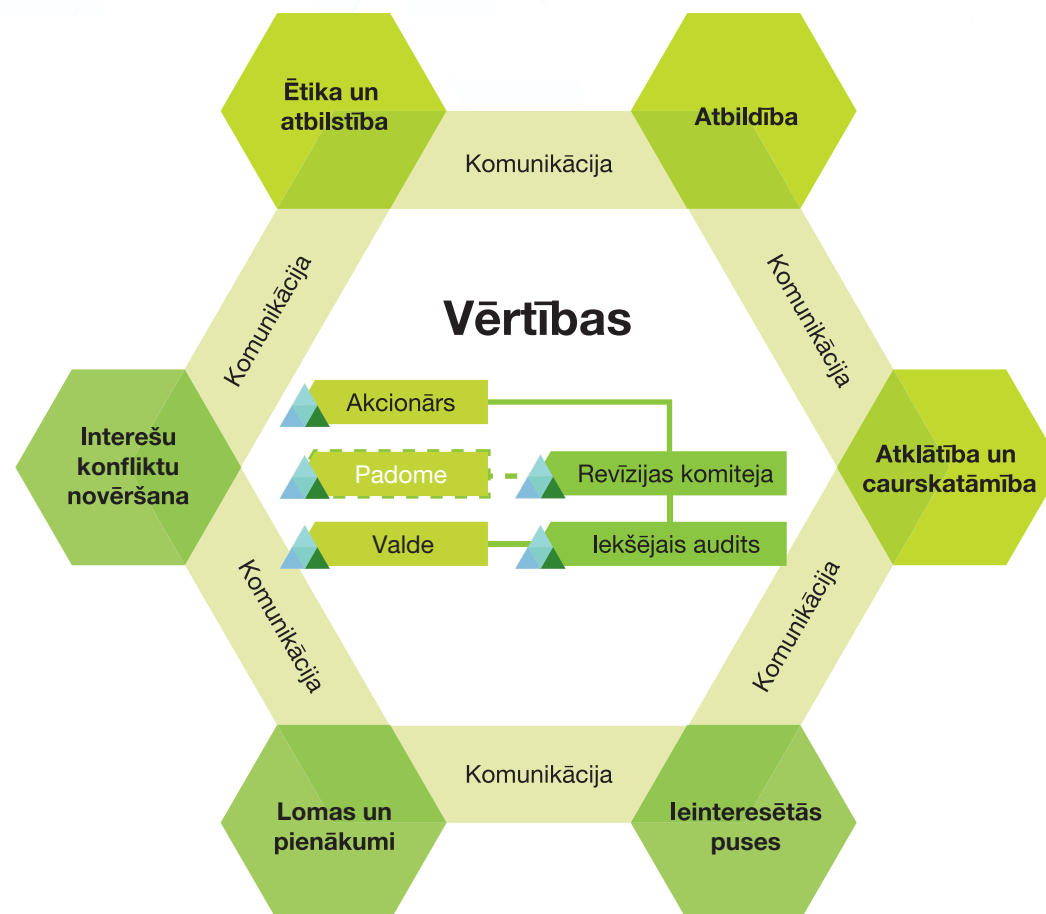
Latvenergo koncerna korporatīvās pārvaldības principi nosaka tos darbības elementus, kas attiecas uz koncerna kapitālsabiedrību pārvaldes un pārraudzības institūcijām. Šie elementi atspoguļoti *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības modelī un ir priekšnosacījums stratēģijas noteikto mērķu veiksmīgai ieviešanai un uzņēmuma vērtības pieaugumam. Tāpat būtiska nozīme *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas elementu uzturēšanā ir koncerna vērtībām, kā arī aktīvai komunikācijai gan koncerna iekšienē, gan sadarbojoties ar ieinteresētajām pusēm. *Latvenergo* koncerna pārvaldības modelis veidots atbilstoši labas pārvaldības praksei, pamatojoties uz normatīvo aktu regulējumu un korporatīvās pārvaldības vadlīnijām.

Istenojam labas pārvaldības praksi

► Ētika un atbildība

Koncerns atbalsta godīgu komercpraksi, ievēro godīgas konkurences noteikumus, neiesaistās konkurenci ierobežojošos, koruptīvos vai diskriminējošos darījumos. *Latvenergo* koncernā regulāri tiek organizēti semināri un skaidrojoši pasākumi par ētikas un atbildības normu ievērošanu, ieviesti iekšējo normatīvo dokumentu uzlabojumi un veiktas citas aktivitātes, lai darbinieki būtu informēti par *Latvenergo* koncerna ētikas prasībām un apzinātos savas rīcības sekas, kā arī neveiktu koruptīvas un krāpnieciskas darbības, nesaņemtu vai nesniegtu nelikumīgas dāvanas un pakalpojumus.

Koncerna pārvaldības modelis

Arī *Latvenergo* koncerna līgumpartneri tiek aicināti ievērot līdzvērtīgus ētikas principus un, slēdzot līgumus, tiek lūgti apliecināt, ka savstarpējā sadarbība pamatosies uz godprātīgiem biznesa sadarbības principiem. *Latvenergo* koncerna ētikas pamatprincipi sadarbībai ar līgumpartneriem ir publicēti interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv> sadaļā *Konkursi un piedāvājumi/Iepirkumi*.

► Lomas, pienākumi un atbildība

Pārvaldes un pārraudzības institūciju lomas, pienākumi un atbildība galvenokārt ir noteikta ārējos normatīvajos aktos, kā arī koncerna iekšējos dokumentos, galvenie no kuriem ir sabiedrību statūti un pārvaldes un pārraudzības institūciju nolikumi.

► Atklātība un caurskatāmība

Latvenergo koncerna finanšu un darbības rezultātu atklātība tiek nodrošināta, publicējot koncerna gada pārskatus, kas kopš 2002. gada tiek sagatavoti atbilstoši Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Uzsākot obligāciju emisijas programmu un iekļaujot emitētās obligācijas *NASDAQ OMX Riga* biržā, kopš 2013. gada sākuma *Latvenergo* koncerns reizi ceturksnī publicē starpperiodu finanšu pārskatus, atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajām informācijas atklāšanas prasībām obligāciju emitentiem. Tāpat jau trešo gadu publicēts AS „*Latvenergo*” korporatīvās pārvaldības ziņojumu atbilstoši AS „*NASDAQ OMX Riga*” korporatīvās pārvaldības principiem, papildus nodrošinot informāciju ilgtspējas pārskatā, kas ir vienīgais revidētais ilgtspējas pārskats Latvijā un kopš 2009. gada sagatavots atbilstoši *GRI* vadlīniju prasībām.

► Interēšu konfliktu novēršana

Atbilstoši likumam „Par interēšu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” valsts kapitālsabiedrību valdes locekļiem noteikts valsts amatpersonas statuss. Likums ierobežo valdes locekļu darbību ārpus valdes

locekļa amata pilnvarām, kā arī nosaka pienākumu katru gadu iesniegt valsts amatpersonas deklarāciju, norādot gūtos ienākumus, ieņemamos amatus, veiktos darījumus, līdzdalību komercdarbībā un citu informāciju.

Koncerna pārvaldības un pārraudzības institūcijas nodrošina, ka, veicot darba pienākumus, tiek ievēroti interēšu konflikta novēršanas principi. Vadības mērķis ir veicināt sapratni par interēšu konflikta situācijām, nodrošinot skaidrošanu, apmācību un kontroli.

Lai identificētu apstākļus, kas var radīt interēšu konflikta situācijas, un veiktu nepieciešamos pasākumus interēšu konflikta situācijas savlaicīgai novēršanai, *Latvenergo* koncernā ir ieviestas ikgadējās Interēšu konflikta deklarācijas, kā arī veikta šo deklarāciju izvērtēšana un kontrole.

► Ieinteresētās puses

Sadarbība un komunikācija ar ieinteresētām pusēm ir nozīmīga *Latvenergo* koncerna korporatīvās pārvaldības sistēmas sastāvdaļa. *Latvenergo* koncerns apzinās savu ietekmi uz ieinteresētajām pusēm, to ietekmi uz koncernu un atbildīgi attiecas pret ieinteresētajām pusēm būtiskiem jautājumiem. Plašāka informācija par *Latvenergo* koncerna sadarbību ar ieinteresētajām pusēm atspoguļota 1.5. sadaļā „Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm”.

Akcionārs

AS „*Latvenergo*” 100 % kapitāla daļu pieder valstij, to turētājs ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Akcionāru sapulcē akcionāra intereses pārstāv Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota persona. Akcionāru sapulces tiek sasauktas, ievērojot likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” prasības un noteiktos termiņus.

Atbilstoši Enerģētikas likumam AS „*Latvenergo*” ir noteikta kā valstiski svarīgs tautsaimniecības objekts, un tā akcijas nav privatizējamas vai atsavināmas.

AS „*Latvenergo*” akcionāru sapulces galvenie pienākumi ir:

- pastāvīgi uzraudzīt valdes darbību;
- ievēlēt un atsaukt valdes un Revīzijas komitejas locekļus, noteikt viņu atalgojumu;
- uzraudzīt, lai kapitālsabiedrība strādātu atbilstoši likumiem, statūtiem un akcionāru sapulces lēmumiem;
- apstiprināt kapitālsabiedrības gada pārskatu un iecelt revidentu;
- lemt par kapitālsabiedrības aizvadītā gada peļņas izlietošanu.

2014. gadā notikušas 15 akcionāru sapulces. Būtiskākie 2014. gadā pieņemtie lēmumi ir apstiprināt 2013. gada pārskatu, apstiprināt revidentu, grozīt AS „*Latvenergo*” Statūtus. Apstiprinot 2013. gada pārskatu, kārtējā akcionāru sapulcē piedalījās arī visi valdes locekļi, Revīzijas komiteja un auditors.

Padome

2009. gadā visām valsts kapitālsabiedrībām Latvijā, tajā skaitā AS „*Latvenergo*”, atbilstoši likuma „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” prasībām tika likvidētas padomes, uzticot kapitālsabiedrību pārraudzības funkciju veikšanu akcionāru sapulcēm.

AS „*Latvenergo*” 100 % meitassabiedrību *Elektrum Eesti*, *OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*, kuru darbība ir ārpus Latvijas teritorijas un nav pakļauta Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, padome kā pārraudzības institūcija ir saglabāta. Minēto meitassabiedrību pārraudzības funkcijas veic trīs padomes locekļi, kas vienlaikus ir arī AS „*Latvenergo*” valdes locekļi. SIA „*Liepājas enerģija*”, kurā AS „*Latvenergo*” līdzdalības daļa ir 51 %, pārraudzības funkcijas veic padome sešu cilvēku sastāvā, no kuriem puse ir AS „*Latvenergo*” pārstāvji. AS „*Sadales tīkls*”, AS „*Latvijas elektriskie tīkli*” un AS „*Enerģijas publiskais tirgotājs*” valdes darbību pārrauga akcionāru sapulce, kuras intereses pārstāv AS „*Latvenergo*” valde.

AS „Latvenergo” valde

Māris Kuņickis

Uldis Bariss

Āris Žīgurs

Zane Kotāne

Arnis Kurgs

	Pieredze	Izglītība
Āris Žīgurs (49) valdes priekšsēdētājs pilnvaru termiņa sākums: 16.11.2012. pilnvaru termiņa beigas: 15.11.2015.	▶ 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Galvenais izpilddirektors ▶ 2010. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs ▶ 2010. – pašlaik: Eiropas elektroenerģētikas uzņēmumu asociācijas (EURELECTRIC) Direktoru padomes loceklis ▶ 2011. – pašlaik: Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālās komitejas viceprezidents ▶ 1996. – 2010.: AS „Rīgas siltums” prezidents un valdes priekšsēdētājs	▶ Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes priekšsēdētāja sertifikāts (2013) ▶ Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2010) ▶ Rīgas Tehniskā universitāte (RTU), inženierzinātņu doktora grāds enerģētikas nozarē (2009) ▶ RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadībā (2004) ▶ Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Tehniskā fakultāte, inženieris – mehāniķis (1988)
Zane Kotāne (37) valdes locekle pilnvaru termiņa sākums: 16.11.2012. pilnvaru termiņa beigas: 15.11.2015.	▶ 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Finanšu direktore ▶ 2011. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes locekle ▶ 2010. – 2011.: AS „Air Baltic Corporation” Komercedepartamenta biznesa analīzes un atskaišu nodaļas vadītāja ▶ 2005. – 2010.: Starptautiskas investīciju grupas finanšu direktore, investīciju finanšu konsultante ▶ 2003. – 2005.: <i>Ernst & Young</i> Ungārijas Risku vadības nodaļas projektu vadītāja	▶ RTU Rīgas Biznesa skola, maģistra grāds uzņēmumu un organizāciju vadīšanā (2014) ▶ Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2011) ▶ Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un uzņēmējdarbībā (1997)
Arnis Kurgs (47) valdes loceklis pilnvaru termiņa sākums: 16.11.2012. pilnvaru termiņa beigas: 15.11.2015.	▶ 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Administratīvais direktors ▶ 2006. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis ▶ 1995. – 2006.: AS „Latvenergo” Juridisko pakalpojumu daļas vadītājs, Juridiskās daļas vadītāja vietnieks, juriskonsults ▶ 1993. – 1995.: Latvijas Republikas Saeimas deputāta palīgs, konsultants	▶ Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2010) ▶ Biznesa augstskola Turība, studijas tiesību zinātņu profesionālajā maģistra programmā ▶ Latvijas Universitāte, tiesību zinātņu maģistra grāds jurisprudencē (1993) ▶ Maļtas tehnikums, celtniecības būvtehnika kvalifikācija (1986)
Uldis Bariss (49) valdes loceklis pilnvaru termiņa sākums: 16.11.2012. pilnvaru termiņa beigas: 15.11.2015.	▶ 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Komercedirektors ▶ 2005. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis ▶ 2005.: AS „Latvenergo” sadales tīklu reorganizācijas projekta direktors ▶ 2002. – 2004.: AS „Latvenergo” Ekonomikas departamenta direktors ▶ 1996. – 2002.: SIA „Lattelekom” Finanšu plānošanas un kontroles nodaļas vadītājs, vadības grāmatvedības sektora vadītājs	▶ Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2010) ▶ Rīgas Ekonomikas augstskola, profesionālā maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā (2008) ▶ Latvijas Universitāte, maģistra grāds ekonomikā (2004) ▶ Starptautiski sertificēta grāmatveža kvalifikācija (Association of Chartered Certified Accountants) (2000)
Māris Kuņickis (35) valdes loceklis pilnvaru termiņa sākums: 16.11.2012. pilnvaru termiņa beigas: 15.11.2015.	▶ 2013. – pašlaik: AS „Latvenergo” Ražošanas direktors ▶ 2012. – pašlaik: EURELECTRIC Direktoru padomes locekļa vietnieks ▶ 2011. – pašlaik: Latvijas Elektroenerģētiķu un Energobūvnieku asociācijas (LEEAA) valdes loceklis ▶ 2010. – pašlaik: AS „Latvenergo” valdes loceklis ▶ 2006. – 2010.: SIA „Rīgas gaisma” direktors, izpilddirektors	▶ Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts, augstākā līmeņa izglītība, padomes locekļa sertifikāts (2013) ▶ RTU, studijas Enerģētikas un elektrotehnikas fakultātes doktorantūrā ▶ Latvijas Universitāte, Fizikas un matemātikas fakultātes maģistra grāds (2005) ▶ RTU, Elektrisko staciju, tīklu un sistēmu fakultātes bakalaura un inženiera grāds (2002)

Revīzijas komiteja

	Pieredze	Izglītība
	Torbens Pedersens (65) Revīzijas komitejas priekšsēdētājs pilnvaru termiņa sākums: 05.12.2012. pilnvaru termiņa beigas: 04.12.2015. ▶ 2011. – pašlaik: Dānijas Tirdzniecības kameras Lietuvā valdes loceklis ▶ 2001. – 2011.: audita kompānijas <i>Deloitte</i> partneris ▶ 1994. – 2001.: audita kompānijas <i>Arthur Andersen</i> partneris	▶ Orhūsas Biznesa skola, maģistra grāds ekonomikā un auditā (1974) ▶ Zvērināta grāmatveža kvalifikācija (Dānija)
	Inita Hāne (36) Revīzijas komitejas locekle pilnvaru termiņa sākums: 05.12.2012. pilnvaru termiņa beigas: 04.12.2015. ▶ 2014. – pašlaik: AS „4finance” iekšējā audita departamenta vadītāja ▶ 2012. – 2014.: SIA „Prime Holding” finanšu direktore ▶ 2001. – 2012.: SIA „PriceWaterhouseCoopers” vecākā menedžere	▶ Banku augstskola, maģistra grāds finansēs (2013) ▶ Starptautiski sertificēta iekšējā auditora kvalifikācija (<i>Certified Internal Auditor</i>) (2009) ▶ Starptautiski sertificēta grāmatveža kvalifikācija (<i>Association of Chartered Certified Accountants</i>) (2007) ▶ Vidzemes Augstskola, bakalaura grāds sabiedriskajās attiecībās (2001)
	Svens Dinsdorfs (38) Revīzijas komitejas loceklis pilnvaru termiņa sākums: 05.12.2012. pilnvaru termiņa beigas: 04.12.2015. ▶ 2015. – pašlaik: AS „Elko Grupa” direktors, valdes loceklis ▶ 2006. – 2014.: AS „Elko Grupa” finanšu direktors, valdes loceklis ▶ 2004. – 2006.: AS „Sirowa Riga” finanšu direktors ▶ 1998. – 2004.: AS „Air Baltic Corporation” viceprezidents stratēģiskās attīstības jautājumos, Biznesa kontroles direktors	▶ Stokholmas Ekonomikas augstskola, maģistra grāds finansēs un ekonomikā (2003) ▶ Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura grāds ekonomikā un biznesa administrēšanā (1998)

Valde

Par koncerna darbību ir atbildīga AS „Latvenergo” valde. Izvērtējot nepieciešamās kompetences, pieredzi un plānoto atbildības sfēru, akcionāru sapulce valdē uz trīs gadu termiņu ievēl piecus valdes locekļus.

Valde darbojas atbilstoši statūtiem un akcionāru sapulces apstiprinātam valdes nolikumam. Galvenie AS „Latvenergo” valdes pienākumi ir:

- ▶ vadīt un pārstāvēt kapitālsabiedrību;
- ▶ atbildēt par kapitālsabiedrības komercdarbību, kā arī par grāmatvedības atbilstību likumdošanai;
- ▶ pārvaldīt kapitālsabiedrības mantu.

Lai vadītu koncerna darbību un operatīvi pieņemtu lēmumus, tiek rīkotas valdes sēdes. 2014. gadā notikušas 59 valdes sēdes. Valde ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vismaz trīs valdes locekļi, to skaitā valdes priekšsēdētājs vai viņu aizvietojošais valdes loceklis.

Apmeklēto valdes sēžu skaits: Āris Žīgurs, valdes priekšsēdētājs – 53; Zane Kotāne, valdes locekle – 25; Arnis Kurgs, valdes loceklis – 53; Uldis Bariss, valdes loceklis – 54; Māris Kuņickis, valdes loceklis – 53.

Valde atskaitās akcionāram, un valdes locekļi ir solidāri atbildīgi par visu saistošo tiesību aktu ievērošanu, par akcionāru sapulces lēmumu izpildi un koncerna finansiālo darbību. Visi valdes locekļi ir neatkarīgi savā darbībā, un valdes locekļiem nav līdzdalības sadarbības partneru vai saistīto uzņēmumu kapitālā. Papildus AS „Latvenergo” valde meitassabiedrībās, kurās tā ir vienīgais dalībnieks/akcionārs, pilda arī meitassabiedrības dalībnieka/akcionāra funkcijas.

Revīzijas komiteja

AS „Latvenergo” darbojas neatkarīga Revīzijas komiteja, kas par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās AS „Latvenergo” akcionāru sapulcei. Izvērtējot nepieciešamās kompetences un profesionālo pieredzi, akcionāru sapulce Revīzijas komitejā ievēlējusi trīs locekļus. Visi Revīzijas komitejas locekļi ir neatkarīgi speciālisti, kas nav saistīti ar koncerna operatīvo darbību, un to pilnvaru termiņš ir trīs gadi.

2014. gadā notikušas 11 Revīzijas komitejas sēdes. Papildus ierastajiem Revīzijas komitejas pienākumiem – finanšu pārskatu sagatavošanas procesa, iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes, kā arī iekšējā audita un revidenta darbības uzraudzībai, 2014. gadā AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja apstiprina iekšējā audita izvērtējuma ziņojumu, izskata jautājumus saistībā ar ražošanas objektu IT drošības vidi, Audita un darbības atbilstības direktora atlasī, kā arī uzrauga revidentu atlases procesu 2015. – 2017. gada pārskata revīzijai.

Iekšējais audits

Iekšējais audits ir neatkarīga AS „Latvenergo” un visu tai pilnībā piederošo meitassabiedrību iekšējās kontroles vienība, kuras uzraudzību veic un darbības plānu apstiprina Revīzijas komiteja. Iekšējā audita darbībā tiek nodrošināta pilnīga neatkarība un garantēta pieejamība visu veidu informācijai.

Pamatojoties uz audita sistēmu kontroļu novērtējuma rezultātiem par 2013. un 2014. gada laikā realizētajiem auditiem, atbilstoši Iekšējo Auditoru Institūta izdoto Starptautisko iekšējā audita profesionālās prakses standarta prasībām, Iekšējais audits ir sagatavojis vispārīgu atzinumu par *Latvenergo* koncerna iekšējo kontroles sistēmu efektivitāti. Atzinums ir pozitīvs un apliecina, ka būtiskajās audita sistēmās ieviestās kontroles aktivitātes ir pietiekamas, lai nodrošinātu noteikto mērķu sasniegšanu un pārvaldītu būtiskos riskus. Tāpat Iekšējais audits identificējis un sniedzis norādījumus vadībai par iespējām, kā pilnveidot iekšējās kontroles vides darbību.

Valdes atalgojuma politika

Latvijas Republikas tiesību akti – likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, kuru no 2015. gada 1. janvāra aizstāj „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums”, un uz tā pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi – nosaka vienotu regulējumu valsts kapitālsabiedrību valdes locekļu atlīdzībai, tajā skaitā paredz tiesības valdes locekļiem saņemt

atalgojumu par papildu pienākumu veikšanu kapitālsabiedrībā.

Valdes priekšsēdētāja, Galvenā izpilddirektora mēnešalgas apmērs ir piesaistīts Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes oficiālajā statistikas paziņojumā publicētajam valstī strādājošo iepriekšējā gada mēneša vidējās darba samaksas apmēram, tam piemērojot koeficientu, kas noteikts atbilstoši kapitālsabiedrību raksturojošiem kritērijiem (apgrozījums, aktīvi, darbinieku skaits). 2014. gadā AS „Latvenergo” piemērojamais koeficients valdes priekšsēdētājam/ Galvenajam izpilddirektoram nav lielāks par 10. Savukārt valdes locekļa/virzienu direktora kopējais atalgojums nedrīkst pārsniegt 90 % no valdes priekšsēdētāja/ Galvenā izpilddirektora kopējā atalgojuma.

Akcionāru sapulce reizi gadā pēc Gada pārskata apstiprināšanas par sekmīgiem darba rezultātiem un kapitālsabiedrībai noteikto mērķu izpildi var lemt par prēmijas izmaksu valdes locekļiem. Prēmijas apjoms nedrīkst būt lielāks par vienu valdes locekļa mēneš algu. Valdes loceklis, kuru atsauc no amata pirms termiņa beigām, var pretendēt uz atsaukšanas pabalstu, kura apmērs nevar pārsniegt divas mēnešalgas. Atsaukšanas pabalstu neizmaksā, ja valdes loceklis atsaukts pilnvaru pārkāpšanas, pienākumu neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā, kā arī gadījumā, ja nodarīts kaitējums sabiedrībai.

Uz valdes locekļiem attiecas AS „Latvenergo” Darba koplīgumā minētie materiālie labumi, tajā skaitā ikmēneša iemaksas Pensiju fondā 5 % apmērā no ikmēneša atlīdzības par darbu. Atalgojuma politika neparedz iespēju izmaksāt atalgojumu akciju vai akciju opciju veidā. Kopējais atalgojums par 2014. gadu AS „Latvenergo” valdes priekšsēdētājam, Galvenajam izpilddirektoram Ā. Žīgumam ir EUR 121 081, valdes locekļei, Finanšu direktorei Z. Kotānei – EUR 54 242, valdes loceklim, Ražošanas direktoram M. Kuņickim – EUR 109 348, valdes loceklim, Administratīvajam direktoram A. Kurgam – EUR 108 331 un valdes loceklim, Komercdirektoram U. Barisam – EUR 108 782.

Dividenžu politika

AS „Latvenergo” dividenžu izmaksu reglamentē Latvijas Republikas „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums” (līdz 31.12.2014. – likums „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”) un 2009. gada 15. decembra Ministru kabineta noteikumi Nr. 1471 „Kārtība, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”. Atbilstoši minētajiem normatīvajiem aktiem AS „Latvenergo” dividendes par 2014. gadu maksājamās 90 % apmērā no AS „Latvenergo” rīcībā palikušās tīrās peļņas, bet par 2015. gadu paredzēts maksājums 70 % apmērā.

Jauns regulējums korporatīvās pārvaldības pilnveidei

2014. gada oktobrī Saeimā tika pieņemts un 2015. gada 1. janvārī spēkā stājas „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums”, kas aizstāj

līdzšinējo likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”. Jaunais regulējums līdz ar valsts un pašvaldības uzņēmumu dibināšanas, darbības, likvidācijas un kapitāla daļu pārvaldības kārtību, kā arī sasniedzamo mērķu noteikšanu un darbības rezultātu izvērtēšanu nosaka informācijas atklāšanas prasības un pienākumu valsts kapitālsabiedrībām veidot vidēja termiņa stratēģijas. *Latvenergo* koncerns jau pašlaik izpilda likumā noteiktās informācijas atklāšanas prasības, reizi ceturksnī publicējot starpperiodu finanšu pārskatus, kā arī nodrošinot AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principos noteiktās informācijas publicēšanu interneta vietnē. Tāpat *Latvenergo* koncernā jau pašlaik tiek īstenota vidēja termiņa stratēģija periodā līdz 2016. gadam.

Papildus citām prasībām jaunais likums paredz:

- padomes kā pārraudzības institūcijas atjaunošanu no 2016. gada lielajās valsts kapitālsabiedrībās, kuru kritērijiem 2014. gadā atbilst arī AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls” un AS „Latvijas elektriskie tīkli”. Padomes locekļu skaitu noteiks Ministru kabinets.

Līdz ar jaunā regulējuma faktisko ieviešanu, vairs nepastāvēs ierobežojumi, kas *Latvenergo* koncernam liegtu izpildīt visus AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principus;

- turpmākajos gados dividendēs izmaksājamā daļa tiks diferencēta atbilstoši kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģijai, tajā noteiktajiem kapitālsabiedrības mērķiem un to īstenošanai;
- izmaiņas valdes darbības regulējumā, nosakot 5 gadu valdes locekļa pilnvaru termiņu. Tāpat noteikta jauna valdes locekļu darba samaksas un prēmēšanas kārtība, paredzot iespēju valdes locekļiem reizi gadā izmaksāt prēmiju apmērā līdz divām valdes locekļa mēnešalgām par sekmīgiem darba rezultātiem un kapitālsabiedrībai noteikto mērķu izpildi. Valdes loceklis, kuru atsauc no amata pirms termiņa beigām, var pretendēt uz atsaukšanas pabalstu, kura apmērs nevar pārsniegt trīs mēnešalgas.

Izmaiņas meitassabiedrību pārvaldē

Lai pilnveidotu elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanas caurskatāmību, atbilstoši izmaiņām tiesību aktos 2014. gada sākumā dibināta AS „Latvenergo” meitassabiedrība AS „Energijas publiskais tirgotājs”, kas no 2014. gada 1. aprīļa pārņēma obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas no AS „Latvenergo”. AS „Energijas publiskais tirgotājs” vada trīs valdes locekļi, kas izvēlēti, pamatojoties uz iepriekšēju pieredzi un kompetencēm attiecīgajā atbildības sfērā.

Atbilstoši normatīvajam regulējumam no 2015. gada 1. janvāra AS „Augstsprieguma tīkls” pārņem lielāko daļu līdz šim AS „Latvijas elektriskie tīkli” realizēto

funkciju, savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” turpina veikt pārvades aktīvu pārvaldības funkcijas – pārvades aktīvu finansēšanu un iznomāšanu AS „Augstsprieguma tīkls”. Līdz ar funkciju reorganizāciju veikti grozījumi AS „Latvijas elektriskie tīkli” statūtos un valdes sastāvā. Līdzšinējo piecu valdes locekļu vietā, no 2015. gada 1. februāra valdi veido tikai viens valdes loceklis.

Lai stiprinātu *Elektrum Lietuva, UAB* pozīcijas Lietuvas elektroenerģijas tirgū, kā arī fokusētu aktivitātes uz plānoto Lietuvas elektroenerģijas tirgus atvēršanu mājāsaimniecību sektorā, no 2014. gada 1. decembra darbu *Elektrum Lietuva, UAB* valdē uzsācis jauns valdes loceklis, kas šim amatam ticis izvēlēts konkursa kārtībā.

Lai stiprinātu meitassabiedrību valdes kompetences un nodrošinātu zinātnības pārmantotību, no 2015. gada 28. februāra abu tirdzniecības meitassabiedrību valdēs iecelts koncerna mazumtirdzniecības direktors, kā rezultātā *ElektrumLietuva, UAB* valdē ir trīs valdes locekļi, savukārt *Elektrum Eesti, OU* – divi valdes locekļi.

1.5. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

- 4.12. *Latvenergo* koncerns ir lielākais energoapgādes pakalpojumu sniedzējs Baltijas valstīs. Sabiedrībai un ekonomikas attīstībai nozīmīgu pakalpojumu klāsts un darbības mērogs apliecina *Latvenergo* koncerna un ieinteresēto pušu savstarpējo ietekmi un ar to saistīto atbildību.

4.17. Visaptveroša sadarbība ar ieinteresētajām pusēm

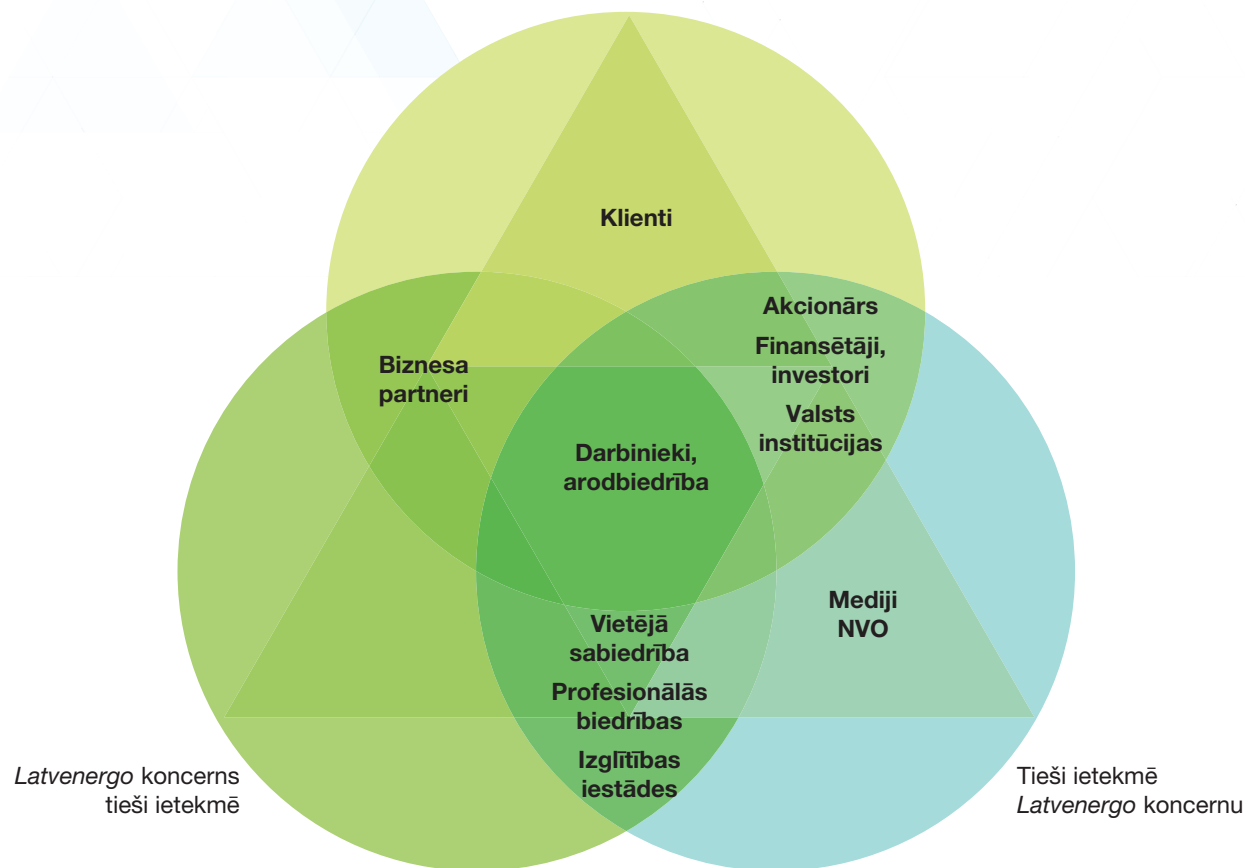
Iekšēju un ārēju diskusiju, konsultāciju un semināru rezultātā *Latvenergo* koncerns identificē ieinteresētās puses, kas pēc abpusējās ietekmes un koncerna atbildības sagrupētas ieinteresēto pušu shematiskajā attēlojumā. Identifikācija un grupēšana veikta, ņemot vērā rekomendējošo AA 1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm standartu – tas ir labās prakses paraugs kvalitatīvai ieinteresēto pušu iesaistei gan stratēģiskā, gan darbības līmenī.

Latvenergo koncerna sadarbība ar ieinteresētajām pusēm noris dažādos sadarbības līmeņos:

- ▶ konsultācijas – aktuālu jautājumu noskaidrošana;
- ▶ sarunas – kolektīva apspriešanās;
- ▶ iesaiste – viedokļu apmaiņa bez kopēja lēmuma pieņemšanas un darbības;
- ▶ partnerība – kopēja lēmuma pieņemšana un darbība.

2014. gadā *Latvenergo* koncerns uzsāk jaunu ciklu sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm atbilstoši AA 1000 standartam. Vadītāju viedokļa aptauju un darba grupu rezultātā noteikti koncernam būtiski sadarbības aspekti un identificētas prioritārās ieinteresēto

Latvenergo koncerns juridiski, finansiāli ir atbildīgs

pušu apakšgrupas visās ilgtspējas jomās. Nākamie sadarbības posmi ietver:

- ▶ prioritārajām ieinteresētajām pusēm būtisku tematu noteikšanu;

- ▶ esošās situācijas izvērtēšanu, aktivitāšu plāna izstrādi un īstenošanu;
- ▶ atgriezenisko saiti ar ieinteresētajām pusēm.

leinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Akcionārs	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija	<i>Latvenergo</i> koncerna stratēģija, pārvaldība, investīcijas un darbības rezultāti.	Informācija par akcionāru sapulču skaitu 2014. gadā un būtiskākajiem lēmumiem pieejama 1.4. sadaļā „Koncerna pārvalde”.	Partnerība
Biznesa partneri	Būvuzņēmumi un iekārtu piegādātāji, pakalpojumu sniedzēji, energoresursu piegādātāji, enerģijas ražotāji un tirgotāji, u.c.	Skaidri un atklāti iepirkuma konkursi, kas nodrošina godīgus konkurences apstākļus visiem komersantiem. Elektroenerģijas pārvade un sadale. Elektroenerģijas obligātais iepirkums un subsidētās elektroenerģijas nodoklis. Elektroenerģijas starpsavienojumu attīstība.	Koncerns veic regulāras esošo un potenciālo biznesa partneru aptaujas, nosakot jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi. Koncerns uztur un regulāri atjauno Kvalificēto pretendentu reģistru un aicina piegādātājus iesniegt pieteikumus to iekļaušanai kvalifikācijas sistēmā. 2014. gadā veikts Korporatīvās reputācijas pētījums Baltijas valstīs.	Iesaiste
Darbinieki, arodbiedrība	Esošie un potenciālie darbinieki, arodbiedrība „Enerģija”	Darba kopīgums, veselīga un droša darba vide, darba devēja un darbinieku tiesības un atbildība, produktivitāte un motivācija, personāla kompetences, atalgojums un darbinieku labklājība.	<i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu veic darbinieku viedokļu aptauju un ik ceturksni – darba pienākumu izpildes novērtējumu. Ikgadējās attīstības pārrunās darbinieki ar vadītāju apspriež gada mērķu izpildi un turpmākās aktivitātes kompetenču paaugstināšanai. 2014. gadā koncerna pārstāvji tiekas ar arodbiedrību 17 sapulcēs, meklējot risinājumus abpusēji būtiskos tematos. 2014. gada 17. aprīlī parakstīts Darba kopīgums ar termiņu līdz 2016. gada 31. decembrim.	Sarunas un iesaiste
Finansētāji un investori	Bankas, starptautiskās finanšu institūcijas, Eiropas Komisija, obligāciju investori	<i>Latvenergo</i> koncerna finanšu rezultāti, būtiski notikumi, līgumu nosacījumu ievērošana.	<i>Latvenergo</i> koncerna interneta vietnē investoriem tiek nodrošināta aktuāla informācija par finanšu rezultātiem un darbības rādītājiem, tajā skaitā ik ceturksni tiek publicēti starpperiodu finanšu pārskati. 2014. gadā noslēgts aizņēmumu iepirkums banku aizdevumu veidā, kura ietvaros piesaistīts finansējums EUR 150 miljonu apmērā, kā arī parakstīts aizdevuma līgums ar Eiropas Investīciju banku par EUR 100 miljoniem.	Konsultācijas un partnerība
Izglītības un zinātnes iestādes	Augstākās izglītības iestādes, vidējās izglītības un arodizglītības iestādes, akadēmiskās institūcijas, izglītības un zinātnes ministrija	Darba tirgus prasībām atbilstošas izglītības programmas, izglītojošu materiālu saturs bērniem un jauniešiem, elektrodrošība.	AS „Sadales tīkls” <i>Mācību centrs</i> nodrošina praktiskās mācības un seminārus dažādu mācību iestāžu audzēkņiem. Sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības universitāti un Rīgas Tehnisko universitāti turpinās speciālistu teorētiskā un praktiskā apmācība – koncerna eksperti kā vieslektori piedalās augstskolu darbā un uzņem studentu vizītes enerģijas ražotnēs un citos objektos. Koncerns ikgadēji organizē studiju noslēguma darbu un stipendiju konkursus studentiem, kā arī sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju pasniedz balvas zinātniekiem par sasniegumiem enerģētikā.	Partnerība
Klienti	Esošie un potenciālie klienti (mājsaimniecības un juridiskās personas)	Elektroenerģijas produkti, tarifi un saistīto pakalpojumu cenas. Sniegto pakalpojumu kvalitāte. Klientu apmierinātība ar apkalpošanu un informāciju. Norēķinu iespējas un pakalpojumi. Sadales pakalpojumi. Neplānoto atslēgumu biežuma un ilguma samazināšana.	Koncerns sagatavo un juridiskajiem klientiem regulāri nosūta Elektroenerģijas tirgus apskatu. 2014. gadā pirms elektroenerģijas tirgus pilnīgas atvēršanas koncerns katrai Latvijas mājsaimniecībai nosūta klienta patēriņam piemērotu piedāvājumu. <i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu veic klientu apmierinātības pētījumus, kā arī nepieciešamās aktivitātes klientu apmierinātības paaugstināšanai.	Iesaiste

leinteresētā puse	Pārstāvji	Būtiski temati	Sadarbības apraksts	Sadarbības līmenis
Mediji, nevalstiskās organizācijas (NVO)	Žurnālisti, nevalstiskās organizācijas	<i>Latvenergo</i> koncerna pamatdarbība un pārvaldība. Latvijas un Eiropas Savienības (ES) enerģētikas politikas aktualitātes. Obligātais iepirkums un obligātā iepirkuma komponente. <i>Latvenergo</i> koncerna korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes.	<i>Latvenergo</i> koncerns sadarbojas ar nacionāliem un reģionāliem medijiem, 2014. gadā sagatavojot aptuveni 100 preses relīzes un organizējot vairākus mediju pasākumus un preses konferences, tajā skaitā par <i>Elektrum</i> produktiem mājāsaimniecībām. Interneta vietnē un sociālajos medijos koncerns regulāri sniedz aktuālu informāciju par savu darbību un atbild uz mediju uzdotajiem jautājumiem. Mediji ir arī viena no respondentu grupām 2014. gada korporatīvās reputācijas pētījumā. Tāpat <i>Latvenergo</i> koncerns nodrošina ar koncerna pamatdarbību saistītu informāciju nevalstiskām organizācijām, kuru darbības virzieni ir pilsoniskās sabiedrības attīstība un indivīdu tiesību aizsardzība.	Konsultācijas un iesaiste
Profesionālās biedrības un nozares speciālisti	Sk. sadaļu „Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās”	ES un Latvijas enerģētikas un saistītās politikas un normatīvā vide. Enerģētikas nozares attīstības tendences un inovācijas. Tehnoloģijas. Atjaunīgo energoresursu izmantošana.	2014. gadā koncerns ar nozares speciālistiem ziņu aģentūras LETA organizētā enerģētikas forumā, Latvijas Transatlantiskās organizācijas (LATO) Rīgas konferencē, kā arī citās konferencēs, semināros un darba grupās apspriež enerģētikas un saistīto nozaru attīstību un normatīvo vidi.	Konsultācijas un iesaiste
Valsts institūcijas	Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, SPRK, Konkurences Padome u. c.	Latvijas un ES enerģētikas politikas attīstība un regulējošās normas. Atbilstība tiesību aktiem. Regulatīvās vides uzlabošana. Enerģijas tarifi un to komponentes.	<i>Latvenergo</i> koncerna eksperti līdzdarbojas enerģētikas nozares politikas dokumentu un tiesību aktu izstrādē. Informācija par 2014. gadā sagatavotajām pozīcijām pieejama 2.3. sadaļā „Sabiedrība”. <i>Latvenergo</i> koncerns regulāri sniedz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai (SPRK) informāciju par savu darbību un finanšu rezultātiem. 2014. gada aprīlī SPRK atbalsta kopējās ieinteresētības projektus, kas paredz starp Igauniju un Latviju izbūvēt jaunu elektroenerģijas starpvalstu savienojumu, un pieņem lēmumu par ieguldījumu izmaksu sadalījumu starp Latviju un Igauniju. 2014. gadā dibinātā koncerna meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” iesniedz apstiprināšanai SPRK obligātā iepirkuma komponente aprēķinu. <i>Latvenergo</i> koncerns tiesību aktos noteiktā kārtībā sadarbojas ar Konkurences padomi, kuras darbība ir vērsta uz godīgas konkurences veicināšanu un pakalpojumu sniegšanas caurskatāmības nodrošināšanu.	Konsultācijas un iesaiste
Vietējā sabiedrība	Latvijas iedzīvotāji, pašvaldības, iedzīvotāji koncerna objektu tuvumā	<i>Latvenergo</i> koncerna korporatīvās sociālās atbildības aktivitātes. Vides aizsardzība, ražotņu modernizācijas un elektrotīkla infrastruktūras projekti. <i>Latvenergo</i> koncerna pakalpojumu nodrošināšana un problēmsituāciju risināšana. Obligātā iepirkuma komponente.	Koncerns komunicē ar Latvijas sabiedrību un iesaista to aktuālu jautājumu risināšanā. 2014. gadā <i>Latvenergo</i> koncerns ir veicis 4 sabiedriskās apspriešanas par Latvijas-Igaunijas trešo elektropārvades tīkla starpsavienojumu. Latvijas iedzīvotāju viedoklis izziņāts arī koncerna 2014. gada Korporatīvās reputācijas pētījumā. Tāpat tiek īstenotas plaša spektra sociālās atbildības aktivitātes (industriālā un dokumentārā mantojuma saglabāšana, energoefektivitāte, vides aizsardzība u. c.), kuru apraksts pieejams 2.3. sadaļā „Sabiedrība”. <i>Latvenergo</i> koncerns turpina sadarbību ar vietējām pašvaldībām energoapgādes nodrošināšanā, koncerna objektu modernizācijas projektos, kā arī sociālā atbalsta aktivitāšu ietvaros, lai mazinātu tarifu ekonomisko ietekmi uz daudz bērnu ģimenēm.	Konsultācijas, iesaiste un sarunas

Pārstāvība biedrībās, organizācijās un apvienībās

Dalība nacionālās biedrībās un profesionālās organizācijās, kā arī starptautiskās organizācijās un apvienībās *Latvenergo* koncernam nodrošina

aktuālu informāciju par enerģētikas un saistīto nozaru aktualitātēm, kā arī savu interešu pārstāvību nacionālo un starptautisko politikas dokumentu,

standartu un tiesību aktu izstrādē.

Nacionālās biedrības un profesionālās organizācijas

Biedrība, profesionālā organizācija	Dalības pamatojums
Biedrība „Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija” (LEEA) 	Dalība LEEA sniedz iespēju piedalīties elektroenerģētikas un energobūvniecības noteikumu un standartu izvērtēšanā un pilnveidošanā, personāla sertifikācijas un apmācības programmu organizēšanā, ar elektroenerģētiku saistītu zinātnisku pētījumu veikšanā un zinātniski tehnisku pasākumu organizēšanā, kā arī sadarboties ar elektroenerģētikas virziena mācību iestādēm, tajā skaitā programmu akreditācijā.
Biedrība „Latvijas Lielo aizsprostu biedrība” 	Dalība biedrībā nodrošina informāciju par aizsprostu un hidrotehnisko būvju tehniskiem, ekonomiskiem, vides un sociālajiem aspektiem, inovācijām, kā arī drošības jautājumiem. Biedrība ir pārstāvēta Starptautiskajā Lielo aizsprostu komitejā.
Biedrība „Latvijas siltumuzņēmumu asociācija” (LSUA) 	LSUA sniedz <i>Latvenergo</i> koncernam aktuālu informāciju par nozares attīstības tendencēm un pārstāv koncerna intereses valsts un pašvaldību iestādēs centralizētas siltumapgādes un koģenerācijas jautājumos, kā arī saistībā ar enerģijas ražošanu no atjaunīgajiem energoresursiem.
Biedrība „Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera” (LTRK) 	LTRK nodrošina biedru, tajā skaitā <i>Latvenergo</i> koncerna, interešu pārstāvību vispārējās uzņēmējdarbības un enerģētikas nozarei specifisku politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā valsts un pašvaldību institūcijās.
Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK) 	Latvijas Darba devēju konfederācija nodrošina darba devēju interešu pārstāvību darba tiesību un darba aizsardzības jomu politikas dokumentu un tiesību aktu sagatavošanā, kā arī sekmē tādu tautsaimniecības, izglītības un sociālās politikas vidi, kas veicina uzņēmējdarbības attīstību. <i>Latvenergo</i> koncerns piedalās LDDK Enerģētikas un Vides platformā, sadarbojas darba aizsardzības nosacījumu pilnveidē, kā arī darba tiesību un korporatīvās sociālās atbildības projektos. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji regulāri piedalās LDDK rīkotos konkursos, konferencēs un semināros.
Latvijas Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta Konsultatīvā padome 	Dalība padomē paaugstina izpratni par korporatīvās ilgtspējas un atbildības jautājumiem, sniedzot uzticamus ilgtspējas mērījumus, kā arī iemaņas starptautiskās prakses lietošanā. <i>Latvenergo</i> koncerns katru gadu piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Latvijas Ilgtspējas indeksā – uzņēmumu ilgtspējas un korporatīvās atbildības novērtēšanā pēc starptautiski atzītas metodoloģijas.
Pasaules Enerģijas padomes Latvijas Nacionālā komiteja (PEP LNK) 	<i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvji aktīvi piedalās PEP LNK darbā, īpaši valsts elektroenerģijas politikas un stratēģijas jautājumos. Dalība PEP LNK nodrošina aktuālu informāciju par energoresursu izpēti, ieguvī, transportu, pārveidi un efektīvu izmantošanu gan nacionālā, gan starptautiskā mērogā.

Starptautiskās organizācijas un apvienības

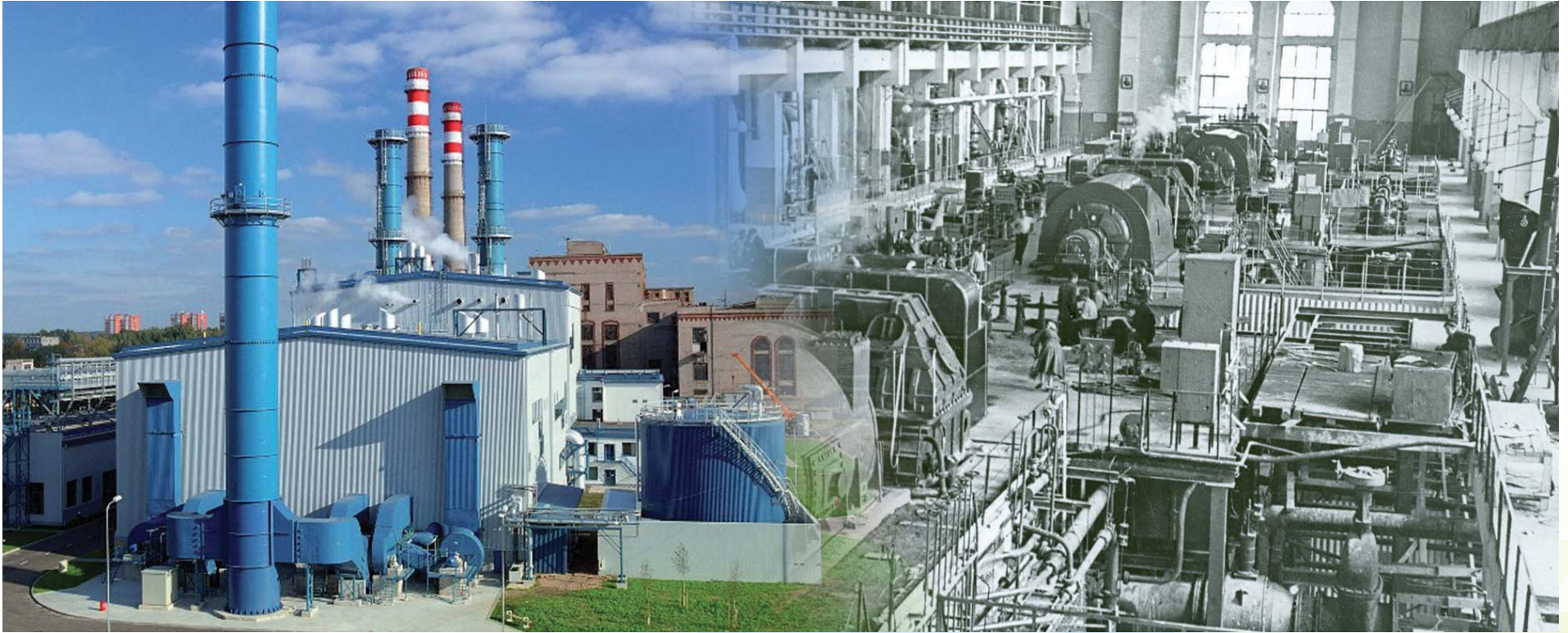
Starptautiska organizācija, apvienība	Dalības pamatojums
Baltijas Attīstības forums (<i>Baltic Development Forum/ BDF</i>) 	BDF ietvaros lēmuma pieņēmēji un eksperti no Baltijas jūras reģiona valstīm apspriež reģiona attīstības stratēģiju, konkurētspējas nodrošināšanu un ar savstarpēju sadarbību saistītus jautājumus. <i>Latvenergo</i> koncerns veido sadarbību un iesaistās informācijas apmaiņā ar Baltijas jūras reģiona institūcijām un uzņēmumiem, kā arī dialoga veidošanā par ES vienota enerģētikas tirgus izveidi un partnerattiecībām ar Krieviju. 2014. gada jūnijā koncerna pārstāvji piedalās BDF 16. ikgadējā samītā un Eiropas Savienības stratēģijas Baltijas jūras reģionam 5. forumā Turku, apspriežot enerģētikas aktualitātes un energoapgādes drošumu reģionā.
Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūts (<i>The Baltic Institute of Corporate Governance/ BICG</i>) 	Baltijas Korporatīvās pārvaldības institūtā <i>Latvenergo</i> koncerna vadība apgūst padziļinātas zināšanas par labas korporatīvās pārvaldības praksi un apliecina koncerna gatavību to ievērot. 2014. gada martā koncerna pārstāvji piedalās BICG gada pārskata sanāksmē un konferencē Viļņā.
Eiropas Elektroenerģijas nozares savienība EURELECTRIC 	EURELECTRIC pārstāv elektroenerģētikas nozares intereses starptautiskā mērogā, lai uzlabotu ES elektroenerģētikas nozares konkurētspēju. <i>Latvenergo</i> koncerna pārstāvju darbību asociācijā uz līguma pamata nodrošina Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācija, kura ir EURELECTRIC biedrs. Dalība EURELECTRIC <i>Latvenergo</i> koncernam sniedz informāciju par aktualitātēm enerģētikā, kā arī nodrošina līdzdalību ES politikas dokumentu, tiesību aktu, EURELECTRIC pētījumu un pozīciju izstrādē. Papildu informācija par <i>Latvenergo</i> koncerna speciālistu līdzdalību dažādu EURELECTRIC pozīciju sagatavošanā 2014. gadā pieejama 2.3. sadaļā „Sabiedrība”.
Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (<i>Organization for Economic Cooperation and Development, OECD</i>); Uzņēmējdarbības un rūpniecības konsultatīvā komiteja (<i>Business and Industry Advisory Committee/ BIAC</i>) 	<i>Latvenergo</i> koncernam dalība BIAC nodrošina iespēju piedalīties starptautiski nozīmīgu uzņēmējdarbības attīstības lēmumu apspriešanā un pieņemšanā. BIAC piedalās OECD politiku veidošanā un nodrošina biedrus ar aktuālu informāciju par OECD uzņēmējdarbības attīstības iniciatīvām. 2014. gadā turpinās Latvijas iestāšanās sarunas OECD. Ieguvumi no Latvijas dalības OECD ir investīciju vides uzlabošana un potenciāla valsts kreditreitinga paaugstināšana. OECD sniedz labas pārvaldības paraugpraksi un standartus, tajā skaitā Vadlīnijas starptautiskiem uzņēmumiem un Vadlīnijas valstij piederošu uzņēmumu pārvaldībai.
Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražotāju tehniskā asociācija VGB PowerTech e.V 	Dalība asociācijā <i>Latvenergo</i> koncernam nodrošina informāciju par elektrostaciju labāko praksi ekspluatācijas un attīstības jomā, kā arī palīdz izpildīt ražošanas efektivitātes paaugstināšanas mērķus, veicot efektivitātes rādītāju salīdzinošo analīzi.

Ārēju iniciatīvu saistības

Papildus normatīvajos aktos noteiktajām prasībām *Latvenergo* koncernā ir ieviesta un tiek uzturēta sertificēta integrētā vadības sistēma atbilstoši starptautisko standartu LVS EN ISO 14001:2004/ Cor 1:2009 „Vides pārvaldības sistēmas”, LVS EN ISO 9001:2009/ „Kvalitātes pārvaldības sistēmas”, LVS ISO 10006:2003 „Kvalitātes pārvaldības

sistēmas – Norādījumi projektu kvalitātes pārvaldībai”, LVS OHSAS 18001:2007 „Arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēmas” prasībām. Atbilstību standartu prasībām auditē un apliecina standartizācijas uzņēmums SIA „Det Norske Veritas Latvia”. Tāpat *Latvenergo* koncerns brīvprātīgi integrē savā uzņēmējdarbībā aktivitātes sabiedrības labklājības un

vides stāvokļa uzlabošanai sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm, tajā skaitā ievērojot ISO 26000 rekomendējošā standartā par sociālo atbildību un AA 1000 Sadarbības ar ieinteresētajām pusēm standartā noteiktos principus.

1.6. Koncerna vadība

1.2.
2.10.
4.8.
4.11.

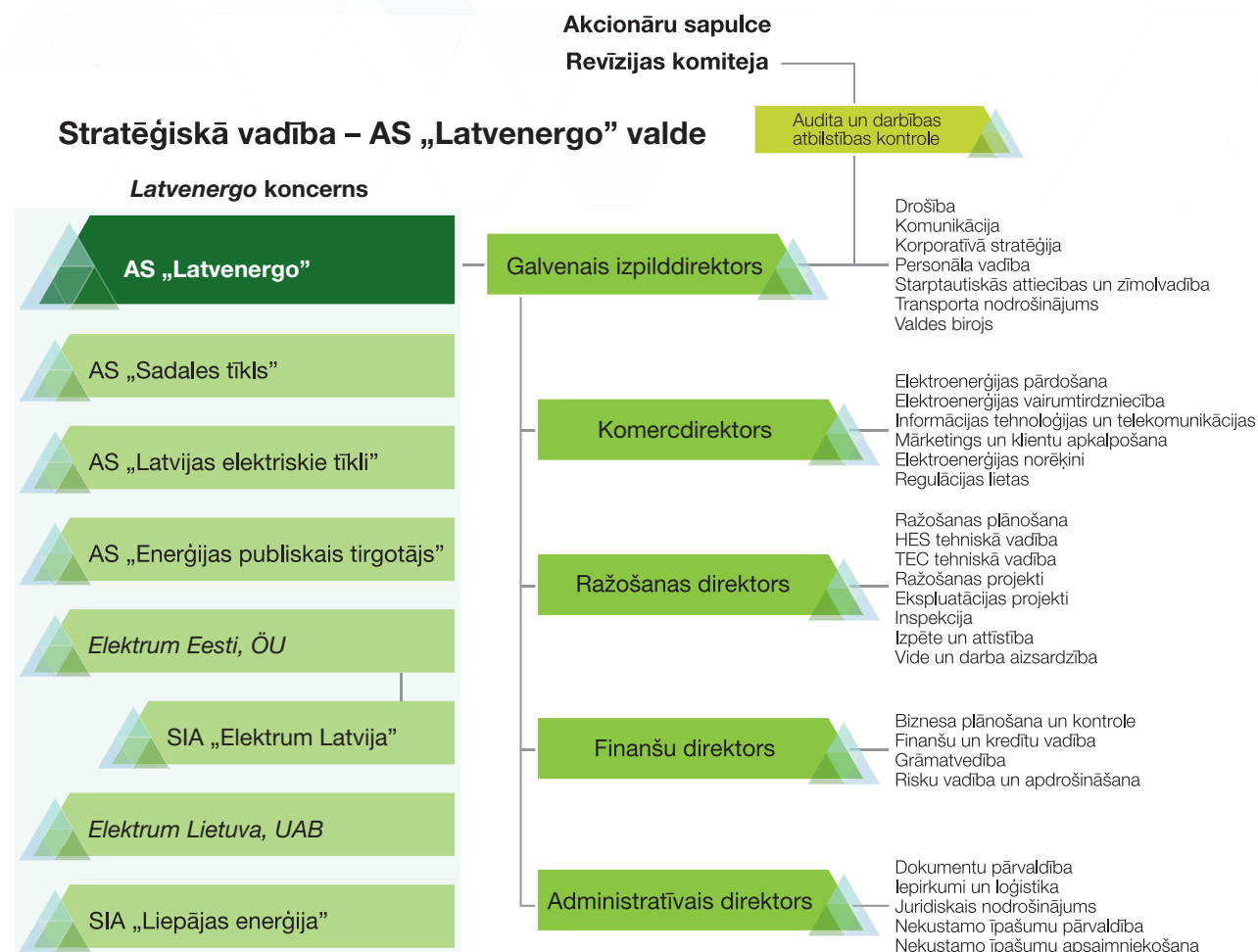
Latvenergo koncerna vadības modelis ir veidots ievērojot korporatīvās pārvaldības labo praksi, nodalot stratēģisko un operatīvo vadību, kā arī nosakot solidāru un individuālu atbildību.

Latvenergo koncerna stratēģisko vadību veic valde, un tās galvenie uzdevumi ir noteikt koncerna stratēģisko virzību, attīstības plānus, mērķus un politikas. Savukārt virzienu direktori veic AS „Latvenergo” operatīvo vadību, kas ietver izvirzīto mērķu sasniegšanu, stratēģijas un izstrādāto politiku ieviešanu un citu ikdienas pienākumu nodrošināšanu atbilstoši valdes deleģējumam.

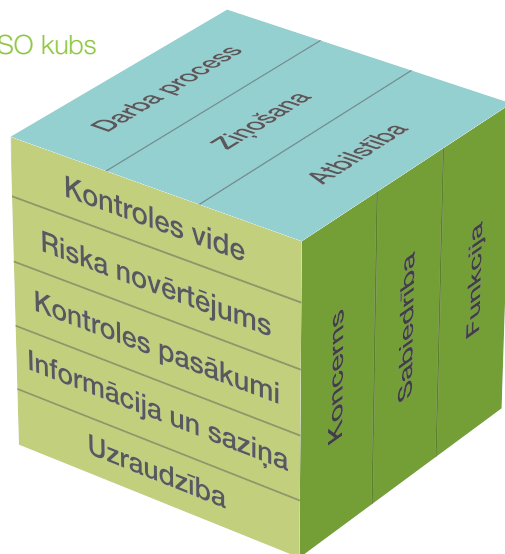
Virzienu direktoriem ir skaidri definētas atbildības jomas, nodalītas padotībā esošās funkcijas un administratīvo lēmumu pārraudzība šo funkciju ietvaros. Līdz ar to virzienu direktori individuāli atskaitās Galvenajam izpilddirektoram par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību, nodrošina sava virziena sadarbību ar citu virzienu funkcijām un lēmumu pieņemšanu atbilstoši koncerna stratēģijai. Savukārt Galvenais izpilddirektors par padotībā esošo funkciju operatīvo darbību atskaitās valdei. Ņemot vērā līdzšinējo pieredzi un zināšanas par koncerna darbību, šos pienākumus pilda AS „Latvenergo” valdes locekļi:

- ▶ Āris Žīgurs – Galvenais izpilddirektors
- ▶ Uldis Bariss – Komercedirektors
- ▶ Māris Kuņickis – Ražošanas direktors
- ▶ Zane Kotāne – Finanšu direktore
- ▶ Arnis Kurgs – Administratīvais direktors

Latvenergo koncerna organizatoriskā struktūra

COSO kubs

Lai nodrošinātu sekmīgu *Latvenergo* koncerna darbības pārraudzību un efektivitāti, koncerna vadība ir ieviesusi un nepārtraukti pilnveido integrētu iekšējās kontroles sistēmu atbilstoši COSO (*Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission*) izstrādātajiem principiem. Šo sistēmu veido pieci galvenie elementi, kurus īstenojot tiek sasniegti iekšējās kontroles mērķi – koncerna darba procesu efektivitāte, pārskatos sniegtās informācijas ticamība un atbilstība darbību regulējošiem likumiem un citiem normatīvajiem aktiem. Savstarpēji integrējot visus šos elementus, vadībai tiek nodrošināta iespēja uzraudzīt koncerna darbību, vienlaikus koncentrējoties uz turpmāku attīstību un noteikto mērķu sasniegšanu.

Kontroles vide

Galvenie kontroles vides elementi ir koncerna vīzija, misija, vērtības, attīstības stratēģija, organizatoriskā struktūra, pienākumu deleģējums, kā arī vadības filozofija un darbības stils.

Koncerna vīzijas, misijas un stratēģijas nolūks ir veidot *Latvenergo* koncernā vienotu izpratni par tā attīstības mērķiem. Stratēģijai ir pielāgota organizatoriskā struktūra, kas *Latvenergo* koncernā ir veidota pēc funkcionālā principa ar mērķi veicināt specializāciju un kompetenču veidošanos vienas sabiedrības vai funkcijas

ietvaros, nodrošinot atbildīgu un operatīvu lēmumu pieņemšanu, kā arī optimālu resursu izmantošanu. Detalizētāks apraksts par koncerna vīziju, misiju un vērtībām ir atklāts 1.2. sadaļā „Koncerna raksturojums”.

Risku novērtēšana

Latvenergo koncerna darbību raksturo atbildīga un aktīva attieksme pret riskiem, ieviešot un pilnveidojot risku vadības sistēmu. Risku vadības mērķis ir nodrošināt attīstības stratēģijas realizāciju un koncerna mērķu sasniegšanu, samazinot nevēlamu notikumu ietekmi.

Mērķu sasniegšana, ilgtspējīga attīstība un caurskatāmība ir koncerna vadības prioritātes

Risku vadības procesa ietvaros identificētie *Latvenergo* koncerna darbību ietekmējošie riski tiek iedalīti piecos būtisku risku veidos, vadoties no katra attiecīgā riska raksturojošām pazīmēm:

- ▶ **stratēģiskie riski** – ietver būtiskās nenoteiktības, kas var negatīvi ietekmēt koncerna stratēģisko mērķu realizācijas iespējamību un kas izriet no koncerna realizētās saimnieciskās darbības. Stratēģisko risku grupā ietvertie riski atrodas tiešā *Latvenergo* koncerna kontrolē;
- ▶ **juridiskās vides riski** – izriet no koncerna darbību regulējošās un reglamentējošās vides izmaiņām, kas var radīt negatīvu ietekmi uz koncerna saimniecisko darbību vai spēju sasniegt koncerna mērķus. Juridiskās vides riski neatrodas tiešā *Latvenergo* koncerna kontrolē;
- ▶ **drošības riski** – ietver riska faktorus, kuru iestāšanās gadījumā var tikt nodarīti finanšu zaudējumi saistībā ar koncerna aktīviem vai traucēta koncerna darbība saistībā ar apdraudējuma līmeņa pieaugumu. Drošības riski ne vienmēr ir tiešā *Latvenergo* koncerna ietekmē;
- ▶ **ārējie riski** – ietver no koncerna darbības neatkarīgus faktorus, kas izriet no izmaiņām koncerna darbību ietekmējošos noietu un resursu tirgos un kas neatrodas tiešā *Latvenergo* koncerna ietekmē;

- ▶ **operatīvās darbības riski** – ietver nejaušības un nenoteiktības, kas var rasties, realizējot procesus koncerna saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Šie riski atrodas tiešā *Latvenergo* koncerna ietekmē.

Latvenergo koncerns apzinās risku sarežģītības un neparedzamības pieaugumu, ko rada vides izmaiņas un sasaiste ar norisēm citos sektoros, valstīs un ģeopolitiskajos reģionos. Tādēļ risku vadība tiek pastāvīgi pilnveidota un tās elementi ieviesti vienotā sistēmā.

Kontroles pasākumi un aktivitātes

Lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna darbību atbilstoši vīzijai, misijai, vērtībām, attīstības stratēģijai un ārējiem normatīvajiem aktiem, vadība ir izstrādājusi un nepārtraukti pilnveido noteiktus kontroles pasākumus gan darba grupu un atskaišu, gan iekšējo dokumentu veidā, kā, piemēram, Ētikas kodekss, Risku vadības politika, Krāpšanas un korupcija riska pārvaldīšanas politika, Korporatīvās sociālās atbildības politika. Vadība veicina nepārtrauktu iekšējo kontroles dokumentu pilnveidi, saskaņojot to ar izmaiņām tiesību aktu prasībās, nozares attīstībā un uzņēmējdarbības procesos.

Tāpat, lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna ilgtermiņa stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanu, tiek īstenota koncerna gada mērķu izstrāde un izpildes kontrole, savukārt gada mērķi tiek kaskadēti līdz darbinieku mērķiem.

Informācijas apmaiņa un saziņa

Latvenergo koncerna iekšējās informācijas apgrozības un kontroles sistēmas nodrošina pārbaudītu, precīzu un ticamu informāciju komunikācijai gan koncerna iekšienē, gan ar ārējām ieinteresētajām pusēm.

Latvenergo koncerna vadība lielu uzmanību pievērš darbinieku informētības nodrošināšanai, regulāri komunicējot gan ilgtermiņa, gan īstermiņa plānus. Galvenie informācijas apmaiņas un saziņas kanāli ir intranets, darbinieku žurnāls „*Latvenergo Vēstis*”, iekšējās lietvedības sistēmas, elektroniskā saziņa

(e-pasts), iekšējās datu bāzes, darbinieku forumi, semināri u. c. Lai nodrošinātu atgriezenisko saiti, tiek veiktas iekšējās viedokļu aptaujas, darbinieku attīstības pārrunas un kompetenču vērtēšana. Tiek veidotas arī darba grupas, kurās tiek deleģēti pārstāvji ar dažādām

prasmēm, iemaņām un kompetencēm, lai nodrošinātu darbinieku viedokļu un zināšanu apmaiņu, kā arī veicinātu darbinieku motivāciju un iesaisti lēmumu pieņemšanā.

Uzraudzība

Pastāvīgi pilnveidojot koncerna pārvaldības sistēmu, tiek īstenota vadības darba izpildes uzraudzība, ko veic ārējais revidents, Revīzijas komiteja un iekšējais audits. Visas minētās institūcijas ir neatkarīgas savā darbībā.

Pārraudzības institūcijas

Institūcija	Darbības mērķis	Pārraudzības jomas un uzdevumi	Ziņošana
Revidents	Izteikt viedokli par koncerna finanšu pārskatu atbilstību Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem	- finanšu pārskatu revīzija; - grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu vadības grāmatvedības aplēšu pamatotības novērtēšana.	Reizi gadā pēc konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanas revidents sniedz ziņojumu akcionāru sapulcei
Revīzijas komiteja	Uzraudzīt koncerna finanšu pārskatu sagatavošanu un iekšējās kontroles sistēmu darbību, veicinot uzņēmuma darbības caurskatāmību	- finanšu pārskatu sagatavošanas uzraudzība; - iekšējo kontroļu un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes uzraudzība; - iekšējā audita un revidenta darbību un krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība.	Ne retāk kā vienu reizi gadā Revīzijas komiteja par savu darbību un uzdevumu izpildi atskaitās akcionāru sapulcei
Iekšējais audits	Novērtēt un palīdzēt pārvaldes institūcijām un struktūrvienībām uzlabot riska pārvaldības, iekšējās kontroles un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitāti	iekšējās kontroles, riska pārvaldības un korporatīvās pārvaldības procesu efektivitātes novērtēšana, izstrādāt ieteikumus to uzlabošanai un uzraudzīt to īstenošanu.	Katru ceturksni iekšējā audita direktors atskaitās Revīzijas komitejai par veiktajiem auditiem un audita ieteikumu ieviešanas statusu

Apbalvojumi

2014. gadā saņemtie apbalvojumi un atzinības ir apliecinājums *Latvenergo* koncerna sniegto pakalpojumu kvalitātei un rūpīgi pārdomātiem procesiem enerģijas ražošanā un piegādē, darba drošībā, vides aizsardzībā, klientu apkalpošanā un sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm.

Latvijas vērtīgākais uzņēmums

Investīciju banku sabiedrības „Prudentia” un biržas NASDAQ OMX Rīga sadarbībā ar SIA „Lursoft IT”

un žurnālu „Kapitāls” veidotajā „Latvijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 101” AS „Latvenergo” jau sesto gadu ir atzīta par Latvijas vērtīgāko komercsabiedrību. Atbilstoši pētījumam AS „Latvenergo” vērtība 2014. gadā novērtēta EUR 1,3 miljardu apmērā, kas ir par 15% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Pētījumā augstu novērtēta AS „Latvenergo” korporatīvā pārvaldība, caurskatāmība un atklātās informācijas kvalitāte (piešķirti 90 no 100 iespējamajiem punktiem).

Tāpat 2014. gadā pirmo reizi izveidots „Baltijas vērtīgāko uzņēmumu TOP 10”, kurā AS „Latvenergo” ieņem piekto vietu.

Latvijas Ilgtspējas indeksa Platīna kategorija

AS „Latvenergo” 2014. gadā otro gadu pēc kārtas saņem Latvijas Ilgtspējas indeksa platīna (augstāko) kategoriju – uzņēmuma ilgtspējas novērtējumu atbilstoši starptautiskām prasībām visos korporatīvās sociālās atbildības virzienos.

Ilgtspējas indeksā AS „Latvenergo” piedalās jau piekto gadu, 2010. un 2011. gadā saņem novērtējumu Sudraba, 2012. gadā – Zelta un 2013. gadā – Platīna kategorijā.

Ilgtspējas nedēļā 2014. gada 4. jūnijā organizētās konferences „CSR ideju tirgus” ietvaros AS „Latvenergo” jau trešo gadu saņem arī Latvijas Republikas Labklājības ministrijas Apliecinību par ģimenei draudzīga komersanta statusu, kas apliecina rūpes par darbinieku un klientu ģimenēm, tādējādi veicinot lojalitāti pret uzņēmumu un uzlabojot reputāciju.

Uzņēmuma reputācijas līderpozīcija elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē

SIA „Nords Porter Novelli” un laikraksta „Dienas Bizness” organizētajā Latvijas uzņēmumu reputācijas topā AS „Latvenergo” trešo gadu pēc kārtas ieņem līdera pozīciju elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē.

AS „Latvenergo” – TOP 500 vērtīgākais uzņēmums

Laikraksta „Dienas Bizness”, SIA „Lursoft IT” un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras (LIAA) organizētajā Latvijas lielāko, pelnošāko un rentablāko uzņēmumu godināšanas ceremonijā 2014. gada oktobrī AS „Latvenergo” saņem apbalvojumu „TOP vērtīgākais uzņēmums” – 2013. gada Latvijas vērtīgākā un enerģētikas nozarē lielākā komercsabiedrība. „TOP 500” ir ikgadējs izdevums, kas jau 18 gadus vērtē uzņēmumus Latvijā pēc to finanšu rezultātiem gan sadalījumā pa nozarēm, gan attiecīgajā periodā svarīgiem finanšu parametriem (peļņa, EBITDA, ilgtermiņa ieguldījumi u.c.).

Mūsdienīgs, efektīvs un videi draudzīgs Rīgas TEC-2 otrais energobloks

AS „Latvenergo” 2014. gada jūnijā Latvijas Elektroenerģētiku un Energobūvnieku asociācijas (LEEA) organizētā ikgadējā konkursā „Par gada labāko darbu Latvijas elektrobūvniecībā, objektu elektroapgādes un elektroiekārtu projektēšanā un ražošanā 2013” saņem speciālo balvu par mūsdienīga, augsti efektīva un videi draudzīga Rīgas TEC-2 otrā energobloka projektēšanas un būvniecības darbu vadību un tā ieviešanu darbā.

Iekārotākais darba devējs

Latvijas energoapgādes uzņēmums AS „Latvenergo” ir visvairāk iekārotais darba devējs Latvijā 2013. un 2014. gadā, secināts personāla atlases uzņēmuma „WorkingDay Latvia” 2014. gada septembrī un 2015. gada aprīlī publicētajos pētījumos.

Interneta personāla atlases uzņēmuma „CV-Online Latvia” gadu mijā rīkotajā aptaujā „TOP darba devējs 2014” *Latvenergo* koncerns jau trešo gadu atzīts par populārāko darba devēju Latvijā, kā arī TOP darba devēju ražošanas sektorā.

Kā galvenie iemesli vēlmei strādāt *Latvenergo* koncernā minēta uzņēmuma stabilitāte un atpazīstamība, labs tēls un reputācija, motivējošs un konkurētspējīgs atalgojums, labas karjeras izaugsmes iespējas, kā arī inovatīva un moderna uzņēmējdarbība.

Izcila darba devēja DNS 2014

2014. gadā AS „Sadales tīkls” ar projektu „Ekspertu kopas izveide”, kura ietvaros darbinieku organizētas grupas pilnveido profesionālās kompetences un izsaka

priekšlikumus uzņēmuma tehniskajai attīstībai, ieguva pirmo vietu SIA „Eiropersonāls” rīkotajā darba devēja tēla konkursa „Izcila darba devēja DNS 2014” nominācijā „Darbinieku iniciatīva un atbildība”.

Atzinīgi novērtēta elektrodrošības kampaņa bērniem un jauniešiem

Komunikācijas un sabiedrisko attiecību konkursa „Baltic PR Awards 2014” finālā AS „Sadales tīkls” par elektrodrošības kampaņu bērniem un jauniešiem „Netuvojies, spēlē ar elektrību ZAUDĒSI TU!” saņem trešo vietu kategorijā „Korporatīvā ilgtspēja un atbildība”. Kampaņas ietvaros mācību gada laikā 96 AS „Sadales tīkls” darbinieki kopumā apmeklēja 210 izglītības iestādes un elektrodrošībā izglītoja vairāk nekā 15 000 bērnu.

Kvalitatīvi izstrādāts Ilgtspējas pārskats

Latvenergo koncerns saņem auditorkompānijas *Deloitte* 2014. gadā rīkotā konkursa „Zaļās vārdes balva” (*Green Frog Award*) atzinību par kvalitatīvi izstrādātu Ilgtspējas pārskatu. Centrāleiropas un Austrumeiropas uzņēmumu Ilgtspējas pārskatus izskata un izvērtē neatkarīga ekspertu grupa un vērtējumu nosaka ņemot vērā informācijas detalizāciju, skaidrību, salīdzināmību un atbilstību, kā arī jaunāko ziņošanas tendenču ilgtspējas jomā piemērošanu.

Nameja Balva 2014

Latvijas Tirdzniecības palāta Lietuvā un Latvijas Republikas vēstniecība Lietuvā „Nameja Balva 2014” nominācijā „Lielākais nodokļu maksātājs Lietuvas budžetā” pasniedz balvu *Elektrum Lietuva, UAB*, kura 2013. gadā nodokļos samaksāja vairāk nekā LTL 38 miljonus (EUR 11 miljoni).

1.7. Korporatīvās pārvaldības ziņojums / Revīzijas komitejas ziņojums

Īstenojam *NASDAQ OMX Riga* korporatīvās pārvaldības principus

AS „Latvenergo” valde ir izvērtējusi kapitālsabiedrības atbilstību AS „NASDAQ OMX Riga” 2010. gada 1. jūnijā apstiprinātajiem „Korporatīvās pārvaldības principiem un ieteikumiem to ieviešanā”. Šie principi nosaka prasības attiecībā uz akcionāru sapulci, valdi un padomi, kā arī informācijas atklāšanu, iekšējo kontroli un riska vadību un pārvaldes institūciju atalgojumu politiku.

Izvērtējot gan kapitālsabiedrības pārvaldības sistēmu, gan principu ievērošanu 2014. gadā, AS „Latvenergo”

valde apliecina, ka būtiskos aspektos kapitālsabiedrība ir ievērojusi visus korporatīvās pārvaldības principus, izņemot tos, kas saistīti ar līdz 2014. gada 31. decembrim spēkā esošajā likumā „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām” noteiktajiem ierobežojumiem, kas līdz ar citām prasībām paredz to, ka valsts kapitālsabiedrībās netiek veidota padome.

No 2015. gada sabiedrības darbību regulē „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likums”, kas paredz iespēju nākotnē atjaunot padomi, līdz ar to ļaujot izpildīt visus AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principus.

AS „Latvenergo” Korporatīvās pārvaldības ziņojums par 2014. gadu ir publiski pieejams *Latvenergo* interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv> un *Nasdaq Baltic Stock Exchange* interneta vietnē <http://www.nasdaqomxbaltic.com>. Detalizēta informācija par korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu ir atspoguļota *Latvenergo* koncerna 2014. gada Ilgtspējas un Gada pārskata sadaļās 1.4. „Koncerna pārvalde” un 1.6. „Koncerna vadība”. Kopumā no 83 AS „NASDAQ OMX Riga” korporatīvās pārvaldības principiem pilnībā ievēroti ir 61, savukārt uz kapitālsabiedrības darbību nav attiecināmi 22 principi.

Revīzijas komitejas ziņojums

AS „Latvenergo” Revīzijas komiteja darbojas, pamatojoties uz Latvijas Republikas Komerclikumu, Finanšu instrumentu tirgus likumu un akcionāru sapulces apstiprinātu Revīzijas komitejas nolikumu.

Mūsu darbība netika ierobežota, un AS „Latvenergo” pārstāvji nodrošināja visas nepieciešamās informācijas pieejamību. Mēs esam informējuši valdes locekļus par mūsu viedokli un ieteikumiem, kas radušies,

pamatojoties uz Revīzijas komitejas veiktajām aktivitātēm.

2014. gadā Revīzijas komitejas darbība tika vērsta uz šādu jautājumu risināšanu, kas ietekmē koncerna darbību:

- ▶ Audita un darbības atbilstības direktora atlases procedūras vadība;
- ▶ Krāpšanas riska vadības plāna ieviešanas uzraudzība;
- ▶ Iekšējā audita un ārējā revidenta darbības uzraudzība.

Izvērtējot 2014. gadā izskatīto informāciju un procesus, mēs neesam konstatējuši apstākļus, kas liecinātu par to, ka AS „Latvenergo” iekšējo kontroļu sistēma nenodrošina 2014. gada pārskata sagatavošanai nepieciešamās informācijas ticamību.

Mūsu novērtējuma kopsavilkumu mēs iesniedzam AS „Latvenergo” akcionāru sapulcei konsolidētā 2014. gada pārskata apstiprināšanas dienā.

Torbens Pedersens,
Revīzijas komitejas priekšsēdētājs

Inita Hāne,
Revīzijas komitejas locekle

Svens Dinsdorfs,
Revīzijas komitejas loceklis

1.8. Darbības segmentu raksturojums

EU1
EU2
EU3

Latvenergo koncerna darbība ir organizēta trīs darbības segmentos: ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu pārvaldība.

Ražošanas un pārdošanas segments aptver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, kā arī elektroenerģijas pārdošanu un vairumtirdzniecību Baltijas valstīs, ko veic AS „Latvenergo” un

meitassabiedrības *Elektrum Eesti, OÜ* un *Elektrum Lietuva, UAB*. Publiskā tirgotāja funkcijas sākot no 2014. gada 1. aprīļa, veic meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Ilgspējīga attīstība ražošanas un pārdošanas, sadales un pārvades aktīvu pārvaldības segmentos

Sadales segments nodrošina elektroenerģijas sadales pakalpojumu Latvijā, to realizē AS „Sadales tīkls” – lielākais sadales sistēmas operators Latvijā.

Pārvades aktīvu pārvaldības segmenta darbību nodrošina AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades aktīvu īpašnieks, veic šo aktīvu pārvaldības funkcijas un iznomā tos pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”.

1.8.1. Ražošana un pārdošana

Pārliecinošs Baltijas elektroenerģijas tirgus līderis

Ražošana un pārdošana ir pēc apgrozījuma un aktīvu vērtības lielākais koncerna darbības segments. Segmenta darbību raksturo saražotās un iepirtās elektroenerģijas pārdošana gan mazumtirdzniecības klientiem Baltijā, gan vairumtirdzniecībā – galvenokārt *Nord Pool Spot* elektroenerģijas biržā, kā arī siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgas un Liepājas siltumapgādes vajadzībām. Lielākā daļa no ražošanas un pārdošanas segmenta darbības ieņēmumiem ir neregulēti, savukārt ar tarifu regulētos darbības ieņēmumus galvenokārt veido:

- ▶ elektroenerģijas pārdošana mājāsaimniecībām līdz pilnīgai elektroenerģijas tirgus atvēršanai Latvijā 2015. gada 1. janvārī;
- ▶ elektroenerģijas (maksā par uzstādīto jaudu) un siltumenerģijas ražošana Rīgas termoelektrostacijās;
- ▶ elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošana Liepājas ražotnēs un mazajās stacijās.

Latvenergo koncerns ir lielākais elektroenerģijas tirgotājs Baltijā. 2014. gadā tā tirgus daļa Baltijas valstīs sasniedz 35 %. Kopējais mazumtirdzniecībā un vairumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjoms, ietverot arī elektroenerģijas pašpatēriņu, 2014. gadā ir 10 451 GWh – no tā 83 % pārdoti mazumtirdzniecības klientiem.

2014. gadā 64 % jeb 5 573 GWh no *Latvenergo* koncerna mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas ir saražota no atjaunīgajiem energoresursiem jeb ir *zaļā enerģija* – elektroenerģija, kas ir iegūta no atjaunīgajiem nefosiljiem energoresursiem, piemēram, hidroenerģija, vēja enerģija, biomasas, biogāzes enerģija u.c. Tā ietver gan *Latvenergo* koncerna ražotnēs saražoto, gan arī *Nord Pool Spot* biržā un divpusējos darījumos iepirkto elektroenerģiju no citiem ražotājiem.

Latvenergo koncerna ražotnēs 2014. gadā ir saražotas 3 625 GWh jeb 35 % no kopējā pārdotā elektroenerģijas apjoma, no kā 54 % ir saražoti no atjaunīgajiem energoresursiem. Savukārt pārējā elektroenerģija ir galvenokārt iepirkta *Nord Pool Spot* biržā, kā arī

divpusējos darījumos un obligātā iepirkuma ietvaros.

No 2014. gada vidus *Latvenergo* koncerns visu saražoto elektroenerģiju piedāvā *Nord Pool Spot* biržā un vienlaicīgi klientu patēriņam nepieciešamo enerģiju iegādājas biržā, tādējādi elektroenerģijas biržā Latvijas tirdzniecības apgabalā vairākas reizes

palielinot elektroenerģijas piedāvājumu un apgrozījumu, kas nodrošina tirgū lielāku likviditāti un caurskatāmību. *Latvenergo* koncerna ražotņu izstrādātais elektroenerģijas apjoms, kas ir pārdots un iegādāts biržā savām vajadzībām, nav iekļauts *Latvenergo* koncerna elektroenerģijas bilancē.

Latvenergo koncerna ražošanas jaudas apjoms ļauj nodrošināt arī tādus elektroenerģijas palīgpakalpojumus kā avārijas jaudas rezervju nodrošināšana un regulējošās elektroenerģijas piegāde pārvades sistēmas operatoriem, kā arī balansējošās elektroenerģijas tirdzniecība.

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance 2014. gadā

Latvenergo koncerna elektroenerģijas bilance (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	n/a	7 620	8 980	8 287	7 954	8 688
Vairumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija*	GWh	n/a	1 414	2 283	1 886	1 588	1 562
Elektroenerģijas pašpatēriņš	GWh	n/a	174	173	177	215	201
KOPĀ	GWh		9 208	11 436	10 350	9 757	10 451
Saražotā elektroenerģija (bruto)	GWh	n/a	5 869	5 285	5 077	4 854	3 625
Obligātā iepirkuma ietvaros iepirkta elektroenerģija**	GWh	n/a	692	754	1 019	1 247	1 235
Iepirkta elektroenerģija**	GWh	n/a	2 647	5 397	4 254	3 656	5 590
KOPĀ	GWh		9 208	11 436	10 350	9 757	10 451

* neietver *Latvenergo* koncerna saražoto elektroenerģiju

** ietver elektroenerģijas palīgpakalpojumus un elektroenerģijas vairumtirdzniecības darījumus, kas veikti cenu risku samazināšanas nolūkos
n – nomērits, v – vērtēts, a – aprēķināts

Ražošana

Latvenergo koncerns ir Latvijas vadošais elektroenerģijas un siltumenerģijas ražotājs – tā ražotnes nodrošina vairāk nekā 70 % no kopējā valstī saražotā elektroenerģijas daudzuma, kas atbilst vairāk nekā pusei no Latvijas elektroenerģijas patēriņa. Tāpat *Latvenergo* koncerns nodrošina aptuveni 70 % no kopējās siltumenerģijas izstrādes Rīgā.

Efektīvas un sabalansētas ražošanas jaudas

Latvenergo koncerna ražotnēs uzstādīto ģeneratoru kopējā elektriskā jauda 2014. gada beigās ir 2 569 MW_{el}, kas ir aptuveni 85 % no kopējās elektrostaciju uzstādītās jaudas Latvijā. Savukārt *Latvenergo* koncerna ražotnēs uzstādīto siltumenerģiju ģenerējošo iekārtu siltuma jauda ir 1 844 MW_{th}.

Latvenergo koncernam ir sabalansēts enerģijas ražošanas portfelis, ko veido hidroelektrostacijas un termoelektrostacijas. Lielāko daļu elektroenerģijas un siltumenerģijas saražo trijās Daugavas hidroelektrostacijās (HES) un divās Rīgas termoelektrostacijās (Rīgas TEC). Daugavas HES nodrošina videi draudzīgas elektroenerģijas izstrādi no atjaunīgā energoresursa – ūdens, savukārt modernās un efektīvās Rīgas TEC kā pamata kurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir videi draudzīgākais fosilā kurināma veids. Tāpat enerģijas izstrādi *Latvenergo* koncernā veic Liepājas ražotnēs, Aiviekstes HES, Ainažu vēja elektrostacijā (VES) un Ķeguma katlumājā.

Latvenergo koncerns 2014. gadā savās ražotnēs ir saražojis 3 625 GWh elektroenerģijas un 2 488 GWh siltumenerģijas.

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu elektriskā jauda (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Daugavas HES	MW _{el}	v	1 536	1 536	1 536	1 536	1 536
Rīgas TEC*	MW _{el}	v	806	806	806	1 025	1 025
Liepājas ražotnes	MW _{el}	v	4	4	6	6	6
Mazās stacijas	MW _{el}	v	1	1	1	2	2
KOPĀ	MW _{el}		2 347	2 347	2 349	2 569	2 569

* uzstādītā jauda kondensācijas režīmā
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Uzstādīto ģenerējošo iekārtu siltuma jauda (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Rīgas TEC	MW _{th}	v	1 840	1 840	1 840	1 617	1 617
Liepājas ražotnes	MW _{th}	v	431	198	208	236	223
Mazās stacijas	MW _{th}	v	4	4	4	4	4
KOPĀ	MW _{th}		2 275	2 042	2 052	1 857	1 844

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektroenerģijas izstrāde (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Daugavas HES	GWh	n	3 445	2 823	3 627	2 852	1 925
Rīgas TEC	GWh	n	2 402	2 425	1 409	1 957	1 648
Liepājas ražotnes	GWh	n	18	33	37	43	48
Mazās stacijas	GWh	n	4	4	4	3	4
KOPĀ	GWh		5 869	5 285	5 077	4 854	3 625

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Siltumenerģijas izstrāde (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Rīgas TEC	GWh	n	2 673	2 315	2 446	2 305	2 236
Liepājas ražotnes	GWh	n	321	248	261	257	248
Mazās stacijas	GWh	n	6	5	5	5	5
KOPĀ	GWh		3 000	2 568	2 712	2 566	2 488

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Daugavas hidroelektrostacijas

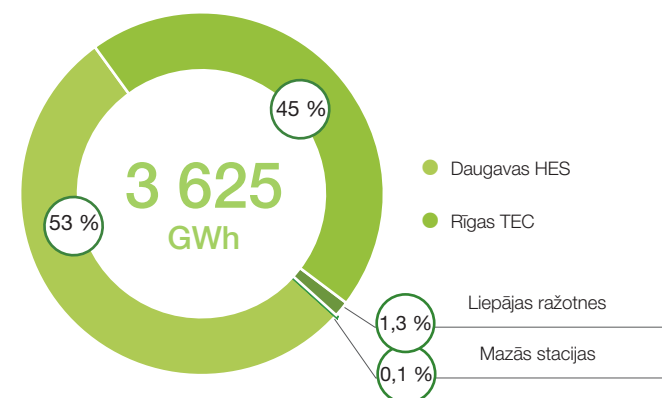
Latvenergo koncerns lielāko daļu elektroenerģijas saražo trijās Daugavas HES, kas ir lielākās hidroelektrostacijas Latvijā.

Lai arī Daugavas HES jauda ir liela, to spēja saražot elektroenerģiju ir atkarīga no ūdens pieteces Daugavā. Līdz ar to Daugavas HES, izņemot palu periodu, dod iespēju uzkrāt ūdeni un izstrādāt elektroenerģiju laikā, kad ir palielināts pieprasījums un cena. Ar pilnu jaudu

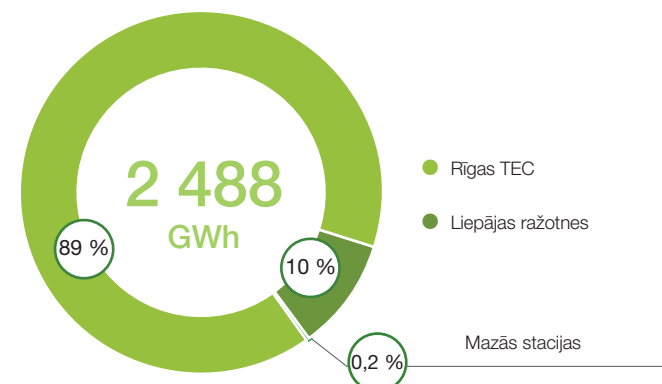
Daugavas HES var darboties aptuveni vienu līdz diviem mēnešiem gadā – pavasara palu periodā. Šajā laikā ūdens pieteces daudzums vairāk nekā 10 reizes pārsniedz pieteci mazūdens periodos un ir iespējams nosegt visu *Latvenergo* koncerna klientu elektroenerģijas pieprasījumu.

2014. gadā kopumā Daugavas HES saražotas 1 925 GWh elektroenerģijas, kas veido 53 % no *Latvenergo* koncerna kopējā saražotā elektroenerģijas

Elektroenerģijas izstrāde 2014. gadā

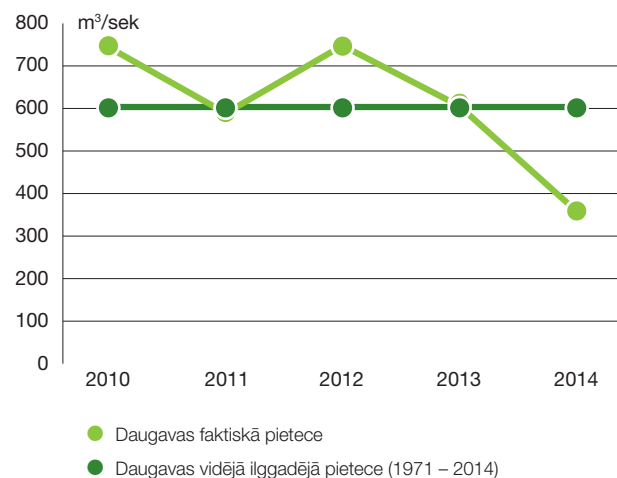

Siltumenerģijas izstrāde 2014. gadā

apjoma. Daugavas HES izstrādes apjoms 2014. gadā ir ievērojami mazāks nekā ilggadēji vidējā izstrāde, ko noteica viena no vēsturiski mazākajām ūdens pietecēm Daugavā. Tik maza ūdens pietece Daugavā iepriekš novērota tikai 1976. gadā. Mazāka ūdens pietece 2014. gadā ir veicinājusi *Latvenergo* koncerna iepirtās elektroenerģijas daudzuma pieaugumu mazumtirdzniecības klientu apgādei vairāk nekā uz pusi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu.

Daugavas pietece (2010 – 2014)

Daugavas HES izbūves hronoloģija

2014. gads ir *Latvenergo* koncerna jubilejas gads – aprit 75 gadi, kopš darbību uzsāka pirmais hidroagregāts Ķeguma HES – vecākajā Daugavas hidroelektrostacijā. Ķeguma HES celta 1936. – 1939. gadā, savukārt atjaunota 1945. – 1947. gadā, un šobrīd Ķeguma HES kopējā jauda ir 240 MW_{el}.

Pļaviņu HES uzstādītās jaudas ziņā ir lielākā hidroelektrostacija Baltijā un viena no lielākajām Eiropas Savienībā. Tā sāk darboties 1968. gadā ar desmit hidroagregātiem, kuru kopējā jauda tolaik ir 825 MW_{el}. Laika periodā no 1991. – 2010. gadam veikta deviņu Pļaviņu HES hidroagregātu rekonstrukcija un patlaban tās kopējā uzstādītā jauda ir 894 MW_{el}. Līdz ar hidroagregātu rekonstrukciju un uzlabojumiem arī stacijas lietderības koeficienti un palielināties no atjaunīgajiem resursiem izstrādātās enerģijas apjoms.

Rīgas HES nodota ekspluatācijā 1974. gadā, un tās kopējā uzstādītā jauda ir 402 MW_{el}. Pļaviņu HES un Rīgas HES ir darbināmas arī sinhronā kompensatora režīmā, regulējot spriegumu augstsprieguma elektrotīklos, kas pārvades sistēmas operatoram palīdz nodrošināt noteiktu sprieguma kvalitāti.

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Ķeguma HES	GWh	n	621	532	702	532	376
Pļaviņu HES	GWh	n	1 991	1 621	2 067	1 640	1 089
Rīgas HES	GWh	n	833	670	858	679	460
KOPĀ	GWh		3 445	2 823	3 627	2 852	1 925

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

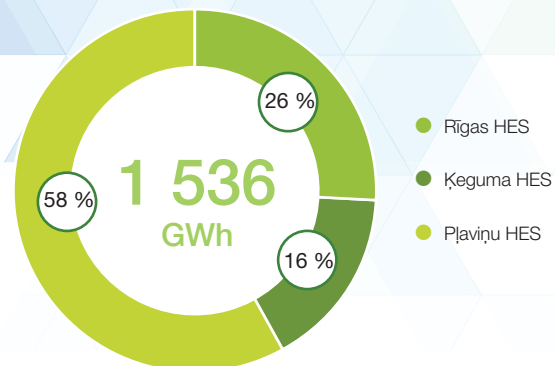
Investīcijas

Rūpējoties par efektīvu ūdens resursu izmantošanu un videi drošu saimniecisko darbību, *Latvenergo* koncerns turpina veikt pakāpenisku Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanu. Rekonstrukcijas projektu galvenais mērķis ir nomainīt novecojušās hidroturbīnas, lai nodrošinātu drošu, efektīvu, ilgstošu un konkurētspējīgu Daugavas HES darbību kopējā energoapgādes sistēmā. Rekonstrukcijas rezultātā tiks uzlaboti hidroturbīnu darbības parametri, tādi kā uzstādītā jauda un lietderības koeficienti, tādējādi palielinot elektroenerģijas izstrādi gada griezumā.

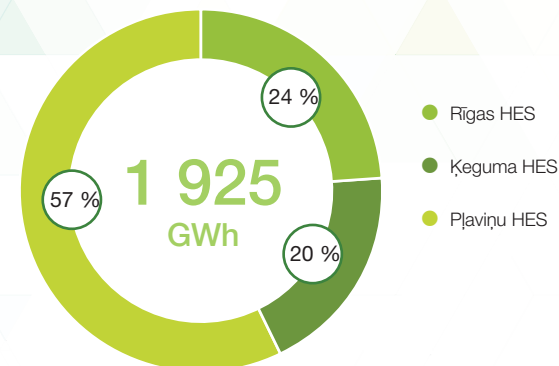
Kopumā no visiem Daugavas HES divdesmit trīs hidroagregātiem šobrīd ir modernizēti divpadsmit. 2013. gada nogalē ir noslēgts līgums par divu hidroagregātu nomaiņu Pļaviņu HES, savukārt 2014. gada sākumā – par trīs hidroagregātu rekonstrukciju Ķeguma HES. Visu pagaidām nerekonstruēto 11 hidroagregātu rekonstrukcijas procesu plānots noslēgt 2022. gadā, un paredzams, ka to kopējās atjaunošanas izmaksas varētu pārsniegt EUR 200 miljonus.

2014. gadā kopējās investīcijas Daugavas HES aktīvos ir EUR 20,4 miljoni, no tiem EUR 9,9 miljoni ir ieguldīti Daugavas HES hidroagregātu atjaunošanas programmā un EUR 8,1 miljons ir ieguldīts dažādu hidrobūvju drošības projektu realizācijā.

Daugavas HES uzstādīto ģenerējošo iekārtu jauda 2014. gadā

Daugavas HES elektroenerģijas izstrāde 2014. gadā

Investīcijas Daugavas HES (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Investīcijas	milj. EUR	a	6,0	8,8	17,2	9,0	20,4

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rīgas termoelektrostacijas

Modernizētās *Latvenergo* koncerna Rīgas termoelektrostacijas (Rīgas TEC) pārsvarā tiek darbinātas augsti efektīvā koģenerācijas procesā, vienlaikus izstrādājot gan elektroenerģiju, gan siltumenerģiju, kas ir enerģētiski efektīvākais un videi draudzīgākais enerģijas ražošanas veids salīdzinājumā ar atsevišķu elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu. Ar Rīgas TEC saražoto siltumenerģiju tiek nodrošināts Daugavas labā krasta pieprasījums Rīgā.

Rīgas TEC garantē Latvijai būtiskas elektroenerģijas bāzes jaudas, kas var gandrīz pilnībā nodrošināt Latvijas elektroenerģijas patēriņu situācijās, kad kādu apstākļu ietekmē ir ierobežots elektroenerģijas imports no ārvalstīm. Tādās situācijās tās var darboties kā stabilas bāzes jaudas ražotnes, kas spēj operatīvi aizpildīt ārējo piegāžu iztrūkumu. Rīgas TEC darbojas efektīvi un elastīgi, darbības režīmi tiek pielāgoti tirgus apstākļiem, nodrošinot iespēju stabilizēt elektroenerģijas cenu reģionā un ierobežot elektroenerģijas cenas pieauguma risku situācijās, kad reģionā rodas elektroenerģijas deficīts.

Rīgas TEC kā pamata kurināmo izmanto dabasgāzi, kas ir videi draudzīgākais no enerģijas ražošanai pieejamo fosilo kurināmo veidiem. Rūpējoties par siltumapgādes drošumu, gadījumiem, kad avārijas kārtā tiek pārtraukta dabasgāzes pievade, Rīgas TEC tiek glabāts avārijas kurināmais. 2014. gadā veikta Rīgas otrās termoelektrostacijas (Rīgas TEC-2) ūdenssildāmo katlu avārijas kurināmā saimniecības rekonstrukcija un rezerves kurināmais nomainīts no mazuta uz dīzeļdegvielu.

2014. gadā Rīgas TEC saražo 1 648 GWh elektroenerģijas, kas ir 45 % no kopējā *Latvenergo* koncerna saražotā elektroenerģijas daudzuma. Savukārt Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde sasniedz 2 236 GWh, kas atbilst 90 % no kopējā *Latvenergo* koncerna saražotā siltumenerģijas apjoma.

Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde 2014. gadā ir par 16 % mazāka nekā iepriekšējā gadā. 2014. gadā *Latvenergo* koncerns ir veiksmīgi darbojies jaunajos

Rīgas TEC elektroenerģijas izstrāde (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Rīgas TEC-1	GWh	n	669	655	328	406	487
Rīgas TEC-2	GWh	n	1 733	1 770	1 081	1 550	1 161
KOPĀ	GWh		2 402	2 425	1 409	1 957	1 648

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rīgas TEC siltumenerģijas izstrāde (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Rīgas TEC-1	GWh	n	909	788	976	772	945
Rīgas TEC-2	GWh	n	1 764	1 527	1 470	1 533	1 291
KOPĀ	GWh		2 673	2 315	2 446	2 305	2 236

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

regulācijas apstākļos, kas stājās spēkā 2013. gada nogalē un nosaka, ka koģenerācijas stacijām ar uzstādīto jaudu virs 4 MW vairs netiek kompensēts elektrostacijās saražotās elektroenerģijas dabasgāzes un citu ražošanas mainīgo izmaksu pārsniegums virs tirgus cenas. Līdz ar to nelabvēlīgos tirgus apstākļos stacijas darbinātas mazākā apjomā, izmantojot iespēju iepirkt lētāku elektroenerģiju tirgū. Tāpat Rīgas TEC izstrādes samazinājumu veicināja arī mazāks siltumenerģijas pieprasījums. Siltumenerģijas ražošana termoelektrostacijās ir pakārtota siltumenerģijas patēriņam, kas savukārt ir atkarīgs no ārgaisa temperatūras un apkures sezonas ilguma. Rīgas TEC saražotā siltumenerģija tiek pārdota par regulētiem tarifiem Rīgas siltumapgādes uzņēmumam.

Rīgas TEC izbūves hronoloģija

Rīgas pirmā termoelektrostacija (Rīgas TEC-1) ir celta laika periodā no 1954. līdz 1958. gadam un pilnībā

rekonstruēta 2005. gadā. Rīgas TEC-1 uzstādītā elektriskā jauda ir 144 MW_{el}, bet siltuma jauda – 493 MW_{th}.

Rīgas TEC-2 ir lielākā Latvijas termoelektrostacija. Savu darbību tā sāk 1973. gadā. Rīgas TEC-2 rekonstrukcija sāka 2006. gadā, tās pirmā energobloka izbūve pabeigta 2008. gadā, savukārt otrais energobloks nodots ekspluatācijā 2013. gada nogalē. Šobrīd Rīgas TEC-2 ir modernākā un efektīvākā kombinētā cikla termoelektrostacija Baltijā. Pēc otrā energobloka nodošanas ekspluatācijā Rīgas TEC-2 elektriskā jauda koģenerācijas režīmā sasniedz 832 MW_{el}, bet abu energobloku siltuma jauda koģenerācijas režīmā – 544 MW_{th}. Savukārt kopējā Rīgas TEC-2 siltuma jauda, ieskaitot ūdenssildāmos katlus, sasniedz 1 124 MW_{th}.

Noslēdzoties Rīgas TEC-2 rekonstrukcijai, šobrīd Rīgas TEC kopējā uzstādītā elektriskā jauda koģenerācijas režīmā ir 976 MW_{el} (kondensācijas režīmā – 1 025 MW_{el}).

Investīcijas

Kopējās investīcijas Rīgas TEC aktīvos 2014. gadā ir EUR 11,1 miljons. Nozīmīgākais Rīgas TEC investīciju projekts 2014. gadā ir Rīgas TEC-2 ūdenssildāmo katlu avārijas kurināmā saimniecības rekonstrukcija, kas ļāvuši avārijas kurināmo nomainīt no mazuta uz dīzeļdegvielu. Projekta kopējās izmaksas ir EUR 7,8 miljoni, no tām EUR 3,4 miljoni investēti 2014. gadā. Rekonstrukcijas būtiskākie ieguvumi ir mazāka Rīgas TEC-2 piesārņojošo vielu emisija gaisā rezerves kurināmā izmantošanas laikā, kā arī mazāks resursu patēriņš kurināmā saimniecības uzturēšanai.

Liepājas ražotnes

AS „Latvenergo” ir SIA „Liepājas enerģija” 51 % kapitāldaļu turētāja. SIA „Liepājas enerģija” nodrošina siltumenerģijas ražošanu, pārvadi, sadali un pārdošanu Liepājas pilsētā, kā arī elektroenerģijas ražošanu koģenerācijas režīmā.

2014. gadā turpinot siltumtīklu rekonstrukciju un izbūvējot jaunas trases, Liepājas ražotnēs slēgtas četras dabasgāzes katlumājas, to patērētājus pārslēdzot pie biomasas katlumājas. Liepājas ražotņu kopējā uzstādītā siltuma jauda 2014. gadā ir 223 MW_{th}, tajā skaitā uzstādītā jauda ar atjaunīgo kurināmo – šķeldu – 40 MW_{th}. Savukārt uzstādītā elektriskā jauda ir 6 MW_{el}. 2014. gadā Liepājas ražotnes saražoja 248 GWh siltumenerģijas un 48 GWh elektroenerģijas.

Pēdējo gadu laikā, ar Eiropas Savienības Kohēzijas fonda līdzfinansējumu izbūvējot jaunas ģenerējošās jaudas, Liepājas ražotnēs ir palielinājies biomasas patēriņa īpatsvars kurināmā bilanci: pirms 2010. gada tas bija 0 %, bet 2014. gadā sasniedza 59 %.

Pēdējo gadu laikā, veicot Liepājas pārvades un sadales siltumtīklu rekonstrukciju, ir izdevies ievērojami samazināt siltumenerģijas zudumus. Zudumu rādītājs, kas 2010. gadā bija 21,5 %, 2014. gadā sasniedz 15,2 %.

Investīcijas Rīgas TEC (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Investīcijas	milj. EUR	a	103,1	168,0	104,7	32,3	11,1

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Mazās ražotnes

Latvenergo koncerna energosistēmas ģenerējošo jaudu sastāvā ir divas mazās elektrostacijas – Ainažu VES ar jaudu 1,0 MW_{el} un Aiviekstes HES ar jaudu 0,8 MW_{el}. Savukārt tikai siltumenerģijas ražošanu veic Ķeguma

katlumāja, kuras uzstādītā siltuma jauda ir 4 MW_{th}. Ķeguma katlumājā kā kurināmo izmanto koksnes šķeldu.

Mazajās elektrostacijās 2014. gadā ir izstrādātas 4 GWh elektroenerģijas un 5 GWh siltumenerģijas.

Elektroenerģijas pārdošana

Turpinot mērķtiecīgas aktivitātes tirgus pozīcijas nostiprināšanā, 2014. gadā *Latvenergo* koncerns ir veiksmīgi saglabājis elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīcijas Baltijā. *Latvenergo* koncerna tirgus daļa veido 35 % no kopējā Baltijas elektroenerģijas tirgus, kura kopējais patēriņš ir gandrīz 24,6 TWh.

Latvenergo koncerna pārdotās elektroenerģijas apjoms Baltijā salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir pieaudzis par 9 % un sasniedz 8 688 GWh, lai arī kopējais elektroenerģijas patēriņš Baltijā siltāku laika apstākļu ietekmē ir samazinājies par aptuveni 1 %. Visbūtiskākais pārdotās elektroenerģijas daudzuma pieaugums ir ārpus Latvijas, kur pastiprinātas konkurences apstākļos tas ir pieaudzis gandrīz uz pusi.

Ārpus Latvijas pārdotās elektroenerģijas apjoms veido vairāk nekā 1/3 no kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija apjoma un sasniedz 3 053 GWh, kas ir par 1 630 GWh vairāk nekā konkurējošo elektroenerģijas tirgotāju pārdošanas apjoms Latvijā.

Mērķtiecīga izaugsme tirgū apliecina konkurētspēju

Baltijā kopš 2007. gada noris pakāpeniska elektroenerģijas tirgus liberalizācija. 2014. gadā elektroenerģiju par regulētu elektroenerģijas tarifu pērk tikai mājāsaimniecības Latvijā un Lietuvā. Sākot ar 2015. gada 1. janvāri, elektroenerģijas tirgus ir atvērts arī mājāsaimniecībām Latvijā, savukārt mājāsaimniecību tirgus liberalizācija Lietuvā sagaidāma tuvāko gadu laikā. No kopējā mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģijas apjoma *Latvenergo* koncerns 2014. gadā lielāko daļu jeb gandrīz 80 % pārdodot atvērtā elektroenerģijas tirgū, savukārt par regulētu elektroenerģijas tarifu Latvijā – aptuveni 20 %.

Kopumā 2014. gada beigās *Latvenergo* koncerns pārdod elektroenerģiju aptuveni 876,2 tūkstošiem klientu, no tiem Latvijā – 841,8 tūkstošiem klientu, Lietuvā – 4,6 tūkstošiem klientu un Igaunijā – 29,8 tūkstošiem klientu. Lielākais klientu skaits jeb vairāk nekā 96 % ir mājāsaimniecību segmentā, mazāk kā 1 % ir rūpniecības segmenta klienti un aptuveni 3 % ir citi klienti (tirdzniecība, valsts un pašvaldību institūcijas u.c.).

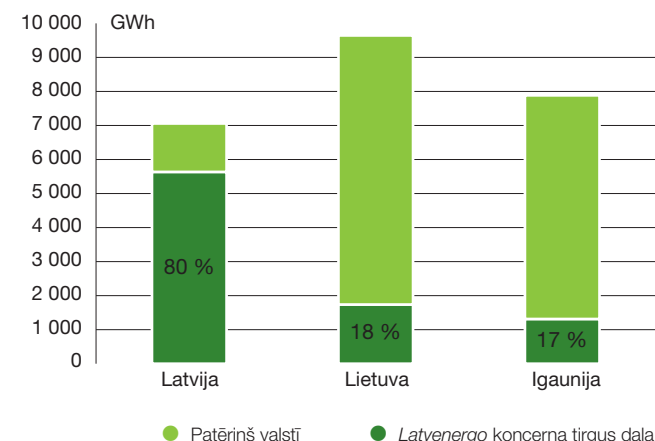
Elektroenerģijas produktu attīstība

Lai veicinātu klientu apmierinātību un lojalitāti, kā arī nodrošinātu jaunu klientu piesaisti, 2014. gadā ir dažādots *Latvenergo* koncerna piedāvājums klientiem, kā arī veikta jaunu papildu produktu un pakalpojumu izstrāde un ieviešana visā Baltijā.

2014. gadā, gatavojoties elektroenerģijas tirgus atvēršanai mājāsaimniecībām Latvijā no 2015. gada 1. janvāra, izstrādāts daudzveidīgs *Elektrum* elektroenerģijas produktu klāsts, ar ko iepazīstināti Latvijas mājāsaimniecību klienti. Produktu izvēle mājāsaimniecībām pieejama pašapkalpošanās portālā *e-latvenergo.lv*, nodrošinot ātru un vienkāršu elektroenerģijas tirdzniecības līgumu noslēgšanu elektroniskajā vidē. Klientiem ir iespēja izvēlēties vispiemērotāko elektroenerģijas produktu, ņemot vērā savus patēriņa paradumus, dažādās norēķinu iespējas un cenas veidu (fiksētu vai mainīgu). Klientu interese par mainīgu, biržai piesaistītu elektroenerģijas cenu pieaug visā Baltijā, tāpēc arī šajā virzienā tiek veikta *Elektrum* produktu piedāvājumu pilnveide atbilstoši tirgus tendencēm.

2014. gadā *Latvenergo* koncerns sadarbībā ar apdrošināšanas kompānijām turpina piedāvāt iespēju izmantot enerģorisku apdrošināšanu (ERA) Latvijā un Lietuvā. Ņemot vērā klientu vēlmēs, pilnveidots ERA produkts Latvijā – lielajiem klientiem nodrošināta iespēja pielāgot ERA nosacījumus atbilstoši savām vēlmēm.

Tirgus daļa Baltijas valstīs

Obligātais iepirkums

Obligātais iepirkums (OI) ir Latvijas valsts noteikts atbalsta mehānisms elektroenerģijas ražotājiem elektroenerģijas iepirkuma veidā vai garantētās maksas par elektrostacijā uzstādīto jaudu. Obligātā iepirkuma izmaksas tiek finansētas no elektroenerģijas galalietotāju maksājumiem un valsts budžeta dotācijas.

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju OI ietvaros vai saņemt garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu var iegūt ražotāji, kuri elektroenerģiju ražo efektīvā koģenerācijā vai elektroenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus. Šīs tiesības ražotājiem piešķir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. Nosacījumus elektroenerģijas ražošanai, elektroenerģijas OI cenu un garantētās jaudas maksājuma apmēru nosaka Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumi. OI atbalsta apmērs ir atkarīgs no izmantoto energoresursu veida (vējš, ūdens, biomasas, biogāze, dabasgāze), uzstādītās jaudas, kā arī dabasgāzes cenas attiecībā uz biomasas, biogāzes un koģenerācijas stacijām ar jaudu zem 4 MW_{el}.

AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” izveide paaugstina OI caurskatāmību

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam, sākot no 2014. gada 1. aprīļa, publiskā tirgotājs funkcijas ir nodotas AS „Latvenergo” jaunizveidotajai meitassabiedrībai AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”. Līdz 2014. gada 31. martam šīs funkcijas veica AS „Latvenergo”.

OI izdevumi publiskajam tirgotājam tiek kompensēti, Latvijas galalietotājiem maksājot OI komponenti. Obligātā iepirkuma komponentes apmēru nosaka, pamatojoties uz iepriekšējā gada faktiskajām izmaksām, kuras apstiprina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (SPRK), un izmaiņas stājas spēkā nākamā gada 1. aprīlī.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Ražotāju/staciju skaits	skaits	n	235	272	335	368	386
OI ietvaros iepirtā elektroenerģija	GWh	n/a	2 842	2 844	2 263	2 610	1 284
OI neto izmaksas*	milj. EUR	a	110,2	114,1	189,0	209,9	215,5
OI apmaksātā jauda	MW	n	796	796	799	1 039	1 062

* OI neto izmaksas – obligātā iepirkuma ietvaros iepirtās elektroenerģijas izmaksas un garantētās jaudas maksājumi par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu, no kuriem ir atskaitīti ieņēmumi no iepirtās elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool Spot biržā un Subsidētās elektroenerģijas nodoklis
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Obligātā iepirkuma komponente (2011 – 2015)

	Mērv.	Metode	04/01/2011	04/01/2012	04/01/2013	04/01/2014	04/01/2015
OI komponentes	centi/kWh	a	1,670	1,750	2,690	2,679	2,679
Koģenerācija	centi/kWh	a	1,340	1,340	1,890	1,737	1,671
Atjaunīgie energoresursi	centi/kWh	a	0,330	0,410	0,800	0,942	1,008

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Lai ierobežotu OI komponentes pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, kā viens no instrumentiem no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests Subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN), ar kuru tiek aplūkts valsts sniegtais atbalsts OI ražotājiem, t.i. ienākumi no OI ietvaros pārdotās elektroenerģijas, kā arī garantētie jaudas maksājumi koģenerācijas stacijās. Nodoklis ir

diferencēts atkarībā no izmantojamā energoresursa veida. Subsidētā elektroenerģijas nodokļa ieņēmumus novirza valsts budžeta dotācijai obligātā iepirkuma komponentē pieauguma ierobežošanai, un attiecīga 2014. gada valsts budžeta mērķprogramma (sk. 2.5. sadaļā „Ekonomiskā atbildība”) noteikta likumā „Par valsts budžetu 2014. gadam” un likumā „Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2014., 2015., 2016. gadam”.

Obligātā iepirkuma galvenie rādītāji

2014. gadā OI ietvaros tika iepirkts 1 284 GWh elektroenerģijas, no tās koģenerācijā izstrādātas 598 GWh jeb 47 % un no atjaunīgajiem resursiem – 685 GWh jeb 53 %. Salīdzinot ar 2013. gadu, iepirktais elektroenerģijas apjoms samazinājies aptuveni uz pusi, ko galvenokārt nosaka izmaiņas OI atbalsta shēmā, un tādējādi elektroenerģija no stacijām ar uzstādīto jaudu virs 4 MW_{el} vairs netiek iepirkta OI ietvaros, saglabājot tikai garantētos

maksājumus par uzstādīto elektrisko jaudu.

Ražotāju jauda, par kuru OI ietvaros ir veikti maksājumi, ir 1 062 MW_{el}, no tā dabas gāzes koģenerācijas stacijās – 1 039 MW_{el}, savukārt no elektrostacijām, kas izmanto atjaunīgos energoresursus – 23 MW_{el}.

OI komponente nav palielinājusies, un no 2015. gada 1. aprīļa SPRK to ir noteikusi EUR 2,679 centi par kWh.

Galvenais instruments, kas ir nodrošinājis OI komponenti iepriekšējā līmenī, ir valsts budžetā paredzētā mērķdotācija OI izmaksu kompensēšanai. Lai saglabātu kopējo OIK vērtību 26,79 EUR/kWh, 2014. gadā no valsts budžeta tika piešķirta dotācija EUR 29,3 miljonu apmērā, savukārt 2015. gadā valsts budžetā iekļauta dotācija EUR 28,0 miljonu apmērā.

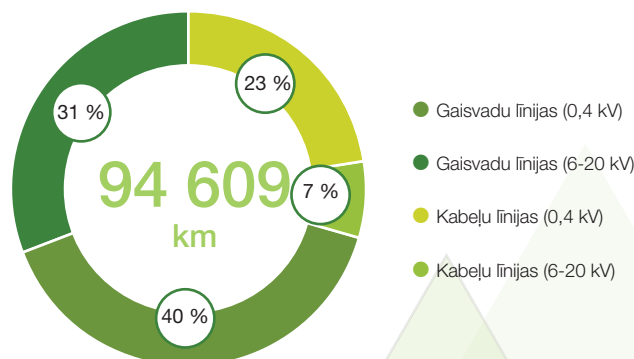
1.8.2. Sadale

Augoša sadales pakalpojuma kvalitāte un investīcijas

Sadales segments pēc apgrozījuma un aktīvu vērtības ir otrs lielākais *Latvenergo* koncerna darbības segments un tā darbību raksturo sadales sistēmas pakalpojumu sniegšana Latvijā par regulētiem tarifiem aptuveni 840 tūkstošiem klientu. Sadales sistēmas pakalpojumu sniedz AS „Sadales tīkls”, kas ir lielākais sadales sistēmas operators Latvijā. Sadales sistēmas operators nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi sadales elektrotīkliem, un tas ir viens no priekšnoteikumiem konkurences nodrošināšanai Latvijas elektroenerģijas tirgū.

Sadales elektrotīklu sistēma nodrošina elektroenerģijas plūsmu no elektroenerģijas pārvades tīkla un no sadales elektrotīkliem pieslēgtajiem elektroenerģijas ražotājiem līdz elektroenerģijas patērētājiem. Kopējais elektrolīniju garums 2014. gada beigās ir 94 609 km. Līdz ar būtiskām investīcijām kabeļu programmas realizācijā ar katru gadu palielinās kabeļu līniju īpatsvars kopējā elektrolīniju garumā, un 2014. gada beigās tas veido jau 30 %. Sadales tīkla transformatoru skaits ir 29 711, savukārt transformatoru apakšstaciju skaits ir 26 764 un to kopējā uzstādītā jauda ir 5 869 MVA.

Elektropārvades līniju garumi 2014. gadā

Sadalītā elektroenerģija un zudumi (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Sadalītā elektroenerģija	GWh	n/a	6 380	6 199	6 468	6 447	6 421
Elektroenerģijas sadales zudumi, tehnoloģiskais un saimnieciskais patēriņš	GWh	n/a	460	447	432	361	346
KOPĀ	GWh		6 840	6 646	6 900	6 808	6 767
Elektroenerģijas zudumi	%	n/a	6,4 %	6,4 %	5,9 %	5,0 %	4,8 %

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Sadales tīkla saņēmtā elektroenerģija (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
No pārvades tīkla	GWh	n/a	6 320	6 019	5 993	5 670	5 470
No mazajiem ražotājiem	GWh	n/a	520	627	907	1 139	1 297
KOPĀ	GWh		6 840	6 646	6 900	6 808	6 767

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2014. gadā sadalītās elektroenerģijas apjoms ir saglabājies iepriekšējo gadu līmenī un ir 6 421 GWh. Elektroenerģijas sadales zudumi, kas ir nozīmīgs sadales darbības segmenta efektivitātes rādītājs (skatīt arī indikatoru EU12), jau piekto gadu pēc kārtas ir samazinājušies un 2014. gadā ir 4,8 % no kopējā tīklā saņemtā apjoma, kas ir vēsturiski zemākais rādītājs un labākais elektroenerģijas sadales zudumu rādītājs Baltijā. Kopumā zudumu apjoms laika periodā no 2010. – 2014. gadam ir samazinājies par 25 % (114 GWh).

2014. gadā turpina pieaugt no mazajiem elektroenerģijas ražotājiem sadales elektrotīklos saņemtais elektroenerģijas apjoms, sasniedzot 1 297 GWh, kas ir 2,5 reizes vairāk nekā 2010. gadā. No mazajiem ražotājiem saņemtās elektroenerģijas apjoma pieaugums galvenokārt saistīts ar jaunu elektroenerģijas ražošanas jaudu nodošanu ekspluatācijā.

Investīcijas un uzturēšana

Katru gadu, nodrošinot sadales elektrotīklu uzturēšanu un attīstību, tiek veikti apjomīgi remontu darbi un investīcijas ar mērķi sekmēt kvalitatīvu un drošu energoapgādi un samazināt plānotu un neplānotu bojājumu izraisīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu biežumu un laiku, kā arī nodrošināt atbilstošu sprieguma kvalitāti. Elektropārvades līniju trašu tīrīšanas apjoma palielinājums, kā arī ilgtermiņa kapitālieguldījumu programmu realizācija, nodrošināja 2014. gadā samazināt bojājumu skaitu 0,4 – 20 kV elektrotīklos par 12 % un neplānoto pārtraukuma ilgumu vienam lietotājam par 20 % salīdzinot ar 2013. gadu.

Pēdējo piecu gadu laikā investīciju apjoms sadales aktīvos ir ievērojami audzis gadu no gada. 2014. gadā veikto investīciju apjoms ir palielināts par 13 % līdz gandrīz EUR 100 miljoniem. Investīcijas sadales elektrotīklu rekonstrukcijā un modernizācijā tiek veiktas, ņemot vērā AS „Sadales tīkls” attīstības plānu 2014. – 2023.

2014. gadā turpināta elektrotīkla vidējā sprieguma Automatizācijas programma un Kabeļu programma. Lai nodrošinātu operatīvāku elektroapgādes bojājumu

novēršanu, Automatizācijas programmas ietvaros izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži un bojājumu vietas uzrādītāji, kas ļauj operatīvi saņemt informāciju par elektroapgādes bojājumiem elektrotīklos. Savukārt Kabeļu programmas ietvaros, galvenokārt mežainās teritorijās, tiek nomainītas vīdsprieguma gaisvadu līnijas pret kabeļu līnijām, tas ļauj mazināt nelabvēlīgu laika apstākļu dēļ radušos elektroapgādes bojājumu skaitu. 2014. gadā kopumā izbūvēti 207 km vīdsprieguma kabeļu līniju. Tāpat tiek turpināta vīdsprieguma un zemsprieguma līniju atjaunošana, kā arī veikti

rekonstrukcijas darbi transformatoru apakšstacijās. 2014. gadā izbūvēti 8 510 jauni pieslēgumi un sprieguma kvalitāte uzlabota 3 818 klientu objektiem. 2014. gadā uzsākts investīciju projekts viedo elektroenerģijas skaitītāju ieviešanai Latvijā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2009/72/EK. Līdz ar viedo skaitītāju ieviešanu tiks uzlabota klientu informētība par elektroenerģijas patēriņu, veicinot energoefektivitāti un izmaksu samazinājumu gan sadales sistēmas operatoram, gan arī klientiem un elektroenerģijas tirgotājiem.

Investīcijas (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Investīcijas	milj. EUR	a	37,3	65,2	83,2	88,6	99,8

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Rekonstrukcijas un izbūves darbi (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Izbūvētas gaisvadu līnijas (0,4 kV)	km	n	62	60	64	17	19
Izbūvētas kabeļu līnijas (0,4 kV)	km	n	307	643	852	995	1 089
Zemsprieguma elektrolinijas KOPĀ	km	n	369	703	916	1 012	1 107
Izbūvētas gaisvadu līnijas (6 – 20 kV)	km	n	169	262	149	305	300
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV)	km	n	64	61	212	126	104
Izbūvētas kabeļu līnijas (6 – 20 kV) (kabeļu programma)	km	n		16	144	162	207
Vīdsprieguma elektrolinijas KOPĀ	km	n	233	339	505	593	611
Rekonstruētas transformatoru a/st	skaits	n	437	617	388	577	649
Izbūvēti pieslēgumi	skaits	n	5 906	6 968	6 944	7 335	8 510

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

1.8.3. Pārvades aktīvu pārvaldība

Darbību sāk jaunā *Kurzemes loka* pārvades līnija *Grobiņa-Ventspils*

Pārvades aktīvu pārvaldības funkcijas veic AS „Latvijas elektriskie tīkli”. Segmenta darbību 2014. gadā raksturo Latvijas pārvades aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) izbūve, uzturēšana un iznomāšana pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”.

No 2015. gada 1. janvāra pārvades sistēmas operators AS „Augstsprieguma tīkls” no AS „Latvijas elektriskie tīkli” pārņem pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkcijas. Savukārt AS „Latvijas elektriskie tīkli” turpina veikt pārvades aktīvu pārvaldības funkcijas – pārvades aktīvu finansēšanu un iznomāšanu AS „Augstsprieguma tīkls”. Līdz ar to darbinieku skaits AS „Latvijas elektriskie tīkli” 2015. gada sākumā samazinās līdz 13 darbiniekiem (2014. gada beigās – 443 darbinieki) un reorganizēta tiek arī uzņēmuma pārvalde – AS „Latvijas elektriskie tīkli” valdi 2015. gada sākumā pārstāv viens valdes loceklis (2014. gada beigās – 5).

2014. gada beigās kopējais elektropārvades līniju garums ir 5 273 km, no tā 74 % veido 110 kV līnijas un 26 % – 330 kV līnijas. Pārvades tīkla darbības nodrošināšanai izmanto sešpadsmit 330 kV apakšstacijas ar kopējo autotransformatoru jaudu 3 825 MVA un simt divdesmit vienu 110 kV apakšstaciju ar kopējo transformatoru uzstādīto jaudu 5 075 MVA.

Elektropārvades līniju garumi (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
330 kV	km	n/a	1 250	1 250	1 250	1 265	1 381
110 kV	km	n/a	4 010	4 006	4 010	4 010	3 891
KOPĀ	km		5 260	5 256	5 260	5 275	5 273

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Investīcijas

2014. gada augustā nodota ekspluatācijā projekta *Kurzemes loks* posma *Grobiņa–Ventspils* jaunā 330 kV elektropārvades līnija, kas ievērojami paaugstina energoapgādes drošumu Kurzēmē un Latvijā, sniedzot iespēju nākotnē izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību un piekļuvi Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgum.

Pārvades sistēmas pēdējo gadu nozīmīgākais investīciju projekts *Kurzemes loks* tika uzsākts 2009. gadā un tiek realizēts trīs posmos. Pirmais posms noslēdzās 2012. gadā, un tā ietvaros izbūvēts *Rīgas loks*. Līdz ar *Grobiņa–Ventspils* jaunās 330 kV elektropārvades līnijas nodošanu ekspluatācijā 2014. gada augustā noslēdzās otrais projekta *Kurzemes loks* posms. Projekta noslēdzošajam posmam *Ventspils–Tume–Rīga* ir pabeigta ietekmes uz vidi novērtēšana, un tā izbūvi Eiropas Komisija ir iekļāvusi kopējo no 2014. – 2020. gadam atbalstāmo infrastruktūras objektu sarakstā, nosakot 45 % līdzfinansējumu. Kopējais pārvades loka garums ir plānots aptuveni 330 km.

Projektu *Kurzemes loks* plānots pabeigt 2019. gadā, un kopējās projekta izbūves izmaksas ir plānotas aptuveni EUR 220 miljonu apmērā, tajā skaitā projekta pirmā un otrā posma realizācijai – EUR 95 miljoni. Aptuveni pusi no projekta izbūves izmaksām sedz Eiropas Komisijas līdzfinansējums Eiropas Enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanās ietvaros un Eiropas transporta un enerģētikas tīklu jomā.

Tāpat būtisks nākotnes elektroenerģijas pārvades infrastruktūras projekts visam Baltijas reģionam ir jauns trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums starp Igauniju un Latviju. Minētā projekta realizācija ir iekļauta AS „Augstsprieguma tīkls” izstrādātajā elektroenerģijas pārvades tīkla 10 gadu attīstības plānā. Izbūvējamais 330 kV līnijas starpsavienojums palielinās pieejamās caurlaides spējas starp Latvijas un Igaunijas energosistēmām, samazinot cenu atšķirību starp Igaunijas un Latvijas/Lietuvas tirdzniecības apgabaliem. 2014. gadā Latvijas/Lietuvas tirdzniecības apgabalā elektroenerģijas cenas bija vidēji par 33 % augstākas nekā Igaunijas tirdzniecības apgabalā caurlaides

Transformatoru apakšstaciju, transformatoru skaits un uzstādītās jaudas (2010 – 2014)

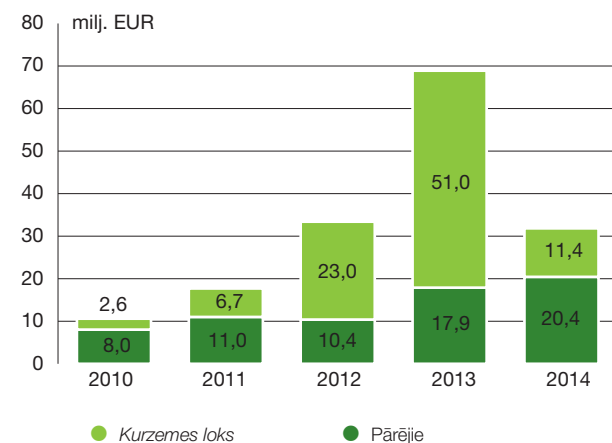
	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Apakšstacijas (330 kV)	skaits	n	15	15	15	15	16
Autotransformatori (330 kV)	skaits	n	21	21	22	23	25
Autotransformatoru uzstādītā jauda (330 kV)	MVA	n/a	3 200	3 200	3 325	3 575	3 825
Transformatoru apakšstacijas (110 kV)	skaits	n	119	119	121	122	121
Transformatori (110 kV)	skaits	n	243	243	244	246	246
Transformatoru uzstādītā jauda (110 kV un 10 kV papildsprieguma transformatori)	MVA	n/a	4 806	4 829	4 902	4 968	5 075

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

ierobežojumu dēļ. Jaunās 330 kV starpsavienojuma līnijas plānotais garums Latvijas pusē ir ap 190 km, tās izbūve plānota līdz 2020. gada beigām, bet kopējās projekta izbūves izmaksas Latvijas pusē ir plānotas aptuveni EUR 100 miljonu apmērā. Projekta izbūves izmaksu finansiālajam atbalstam Eiropas Komisija 2014. gada novembrī, apstiprinot kopējo no 2014. – 2020. gadam atbalstāmo infrastruktūras objektu sarakstu, ir noteikusi līdzfinansējuma intensitāti 65 % apmērā no visām attiecināmām izmaksām.

Kopējās 2014. gadā veiktās investīcijas pārvades aktīvos ir EUR 31,8 miljoni, no tiem EUR 11,4 miljoni – projektā *Kurzemes loks*. Savukārt, lai uzlabotu patērētāju elektroenerģijas piegādes stabilitāti un nodrošinātu pieprasīto jaudu pārvades tīkla punktos, 2014. gadā realizētie tādi nozīmīgi projekti kā 330 kV elektropārvades līniju pārbūve posmā *Plaviņu HES – apakšstacija Aizkraukle*, 110 kV apakšstaciju *Gulbene*, *Bolderāja I* un *Olaine* sadalnes rekonstrukcijas, 110 kV transformatoru nomaiņa apakšstacijās *Krasts*, *Cēsis*, *Priedaine*, *Vecmīlgrāvis*, *Iecava* un *Brocēni* 110, kā arī uzsāktas 110 kV iekārtu rekonstrukcijas apakšstacijās *Imanta*, *Salamandra* un *Dagda*.

Investīcijas pārvades aktīvos (2010 – 2014)

Latvenergo koncerna darbības indikatori

Sagatavots atbilstoši GRI (Global Reporting Initiative) G3.1 vadlīniju B+ līmeņa prasībām

2.1. Vides aizsardzība

Vadības pieeja

Vides aizsardzība ir viens no ilgtspējīgas attīstības galvenajiem stūrakmeņiem. Lai nodrošinātu šodienas vajadzības, neradot draudus nākamo paaudžu vajadzību apmierināšanai un saglabātu tīru vidi, Latvenergo koncerns organizē savu darbību un plāno attīstību, ievērojot vides, ekonomiskos un sociālos aspektus.

Stiprinām savu pozīciju
starp videi draudzīgākajiem
energouzņēmumiem Eiropā

Latvenergo koncerna pamatprincipi vides jautājumos ir nostiprināti Vides politikā. Viens no prioritāriem Vides politikas jautājumiem ir ietekmes uz klimata pārmaiņām samazināšana atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes iniciatīvām un lēmumiem. Vides politikas pamatprincipi, kas raksturo koncerna vides filozofiju un attieksmi pret apkārtējo vidi, ir:

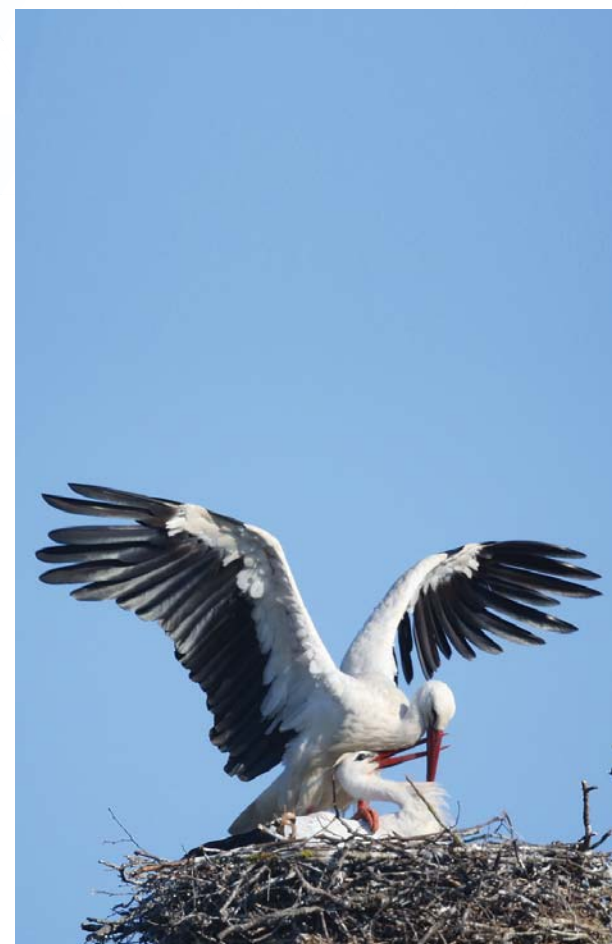
- ▶ samazināt piesārņojošo vielu emisiju vidē;
- ▶ efektīvi izmantot dabas resursus;
- ▶ rūpēties par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;
- ▶ identificēt iespējamās vides riskus un maksimāli samazināt to iedarbību uz apkārtējo vidi visās Latvenergo koncerna darbības sfērās;
- ▶ plānojo attīstību izvērtēt investīciju projektu ietekmi uz vidi, kā arī nodrošināt kaitējuma videi maksimālu samazināšanu plānoto objektu būvniecības, izmantošanas un slēgšanas etapos;

- ▶ regulāri un atklāti informēt sabiedrību un ieinteresētās puses par aktivitātēm vides jomā;
- ▶ rīkoties videi draudzīgi un aicināt videi draudzīgi rīkoties sadarbības partnerus un sabiedrību.

Latvenergo koncerna spēju pilnveidoties un uzlabot vides sniegumu apliecina atbilstoši ISO 14001 standarta prasībām ieviestā un sertificētā Vides pārvaldības sistēma.

Latvenergo koncerns turpina modernizēt un rekonstruēt ražošanas iekārtas, sniedzot ieguldījumu Eiropas Savienības (ES) ceļā uz ambiciozajiem 2030. gada klimata un enerģētikas mērķiem, par kuriem ES dalībvalstis vienojās 2014. gada nogalē. Virzībā uz CO₂ emisijas samazināšanu būtiskas pārmaiņas sagaidāmas ES Emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) darbībā. Latvenergo koncerns sagaida, ka jauno normatīvo aktu izstrādes un ieviešanas rezultātā ES ETS dalībniekiem tiks radīti taisnīgi un vienlīdzīgi nosacījumi, kā arī emisijas kvotu cenas atspoguļos efektīvu un videi draudzīgu tehnoloģiju priekšrocības enerģijas tirgū.

Latvenergo koncerns lepojas ar sasniegumiem elektroenerģijas ražošanā no atjaunīgajiem energoresursiem, mērķtiecīgu rīcību un videi draudzīgām tehnoloģijām. 2014. gadā 54 % jeb 1 944 GWh no Latvenergo koncerna saražotās elektroenerģijas ir saražotas, izmantojot atjaunīgos energoresursus, savukārt pārējā elektroenerģija saražota koģenerācijas stacijās, kas izmanto videi draudzīgāko fosilo kurināmo – dabasgāzi.

Lai nostiprinātu *Latvenergo* koncerna pozīciju starp videi draudzīgākajiem energouzņēmumiem Eiropā, aktīvi tiek risināti vides jautājumi un uzlabots koncerna sniegums vides aizsardzības jomā. 2014. gadā realizēti investīciju projekti, kuru rezultāts ir ne vien tehnoloģiskie uzlabojumi, bet arī ražošanas procesu un objektu ietekmes uz vidi samazināšanās:

- ▶ turpināta Daugavas HES hidroagregātu (HA) atjaunošanas programma, kuras ietvaros notiek divu Pļaviņu HES hidroagregātu (HA) rekonstrukcijas projektēšana un noslēgts līgums par trīs Ķeguma HES-2 HA rekonstrukciju;
- ▶ noslēdzies Rīgas TEC-2 avārijas kurināmā saimniecības rekonstrukcijas projekts. Nomainot

mazutu pret videi draudzīgāku dīzeļdegvielu, ir būtiski samazināta sēra dioksīda un cieta daļiņu emisija, pilnībā izbeigta vanādija oksīdu emisija atmosfērā, kā arī samazināts resursu patēriņš kurināmā saimniecības uzturēšanai;

- ▶ realizēta Aiviekstes HES galvenā aizsprosta un aizvaru rekonstrukcija, stiprinot HES ekspluatācijas stabilitāti un drošību;
- ▶ pabeigta jauna dūmeņa izbūve Rīgas TEC-2 un pārtraukta vecā dūmeņa ekspluatācija. Jaunais dūmenis paredzēts ūdenssildāmo katlu dūmgāzu novadīšanai un ir papildus aprīkots ar emisijas nepārtrauktā monitoringa sistēmu.

Tāpat 2014. gadā *Latvenergo* koncernā veiktas arī citas būtiskas vides aktivitātes:

- ▶ līdz ar dīzeļdegvielas saimniecības izveidi Rīgas TEC-2 ir izstrādāta Rūpniecisko avāriju novēršanas programma, kas iesniegta Vides pārraudzības valsts birojā un ietver ar ķīmiskajām vielām un produktiem saistītu rūpniecisko avāriju risku novērtējumu un nosaka risku samazināšanas pasākumus;
- ▶ noris pārvades tīkla investīciju projekta *Igaunijas–Latvijas trešais starpsavienojums* ietekmes uz vidi novērtējums;
- ▶ turpināti pasākumi elektroenerģijas sadales zudumu samazināšanā: piecu gadu laikā zudumi samazināti par 25 %, sasniedzot 4,8 % 2014. gadā.

EN1 Izmantoto materiālu masa vai apjoms / EN3 Tiešais enerģijas patēriņš pēc primārā enerģijas avota

Latvenergo koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi un nelielos daudzumos arī citus kurināmos veidus. 2014. gadā atjaunīgie energoresursi veido 30 % no kopējā energoresursu patēriņa. Pārējo energoresursu patēriņu veido fosilais kurināmais.

Elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai ir atšķirīga primāro energoresursu patēriņa proporcija starp atjaunīgajiem un fosilajiem energoresursiem. Elektroenerģijas ražošanai 2014. gadā 46 % no primārā energoresursu patēriņa veido atjaunīgie energoresursi, bet 54 % veido videi draudzīgs fosilais kurināmais – dabasgāze. Lielo atjaunīgo energoresursu īpatsvaru galvenokārt nodrošina elektroenerģijas izstrāde Daugavas HES. Savukārt siltumenerģijas ražošanai atjaunīgie energoresursi veido 6 % no kopējā primāro energoresursu patēriņa. Koksni siltumenerģijas ražošanā izmanto Ķeguma katlumājā, Aiviekstes katlumājā, kā arī Liepājas ražotnēs – biomasas koģenerācijas stacijā un biomasas katlumājā.

Primāro energoresursu patēriņš (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Ūdens, vējš*	TJ	n/a	12 416	10 177	13 072	10 278	6 946
Dabasgāze	TJ	n/a	22 006	21 618	17 364	20 168	17 459
Koksne	TJ	n/a	57	49	147	522	718
Citi (dīzeļdegviela, mazuts, ogles)	TJ	n/a	15	6	1	1	6

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6GJ=1MWh)
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Primāro energoresursu patēriņš elektroenerģijas ražošanai (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Ūdens, vējš*	TJ	n/a	12 416	10 177	13 072	10 278	6 946
Dabasgāze	TJ	n/a	12 620	11 388	6 746	10 253	8 391
Koksne	TJ	n/a			14	59	173

* resursu daudzums novērtēts kā ar šiem resursiem saražotās enerģijas daudzums (3,6GJ=1MWh)
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Atjaunīgo energoresursu īpatsvaru kopējā energoresursu patēriņā gadu griezumā ietekmē izstrādātās enerģijas apjoms, ko savukārt ietekmē hidroloģiskie apstākļi un tirgus faktori (skatīt sadaļu 1.8.1. „Ražošana un pārdošana”).

Primāro energoresursu patēriņš siltumenerģijas ražošanai (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Dabasgāze	TJ	n/a	9 386	10 231	10 618	9 915	9 068
Koksne	TJ	n/a	57	49	133	463	545
Citi (dīzeļdegviela, mazuts, ogles)	TJ	n/a	15	6	1	1	6

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

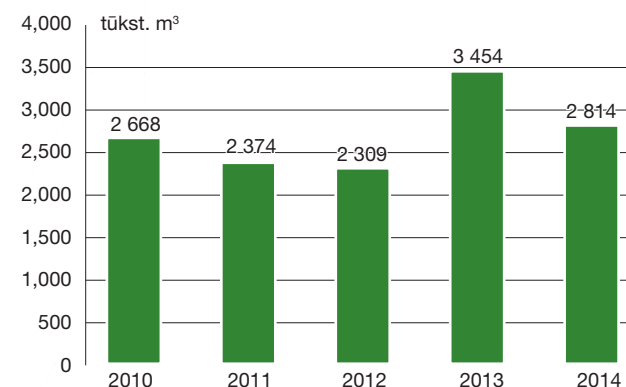
EN8 Kopējais ūdens patēriņš pēc avota veida

Latvenergo koncerns ūdens resursus izmanto galvenokārt ražošanas procesu nodrošināšanai. Salīdzinoši neliels ūdens daudzums tiek patērēts citām saimnieciskām vajadzībām, kā arī ārējo patērētāju ūdensapgādei.

Latvenergo koncerna ūdens patēriņa bilance ietver virszemes, pazemes un ūdensvadu ūdeni. 2014. gadā darbības nodrošināšanai patērēti 2 814 tūkstoši m³ ūdens, t. sk. 2 588 tūkstoši m³ virszemes ūdens, 144 tūkstoši m³ pazemes ūdens un 82 tūkstoši m³ ūdensvadu ūdens.

Lielākais virszemes ūdens resursu patērētājs ir Rīgas TEC-2, kas ražošanas vajadzībām 2014. gadā ir patērējis 2 582 tūkstošus m³ ūdens (2013. gadā – 3 260 tūkstoši m³). TEC-2 ūdens resursu patēriņu galvenokārt ietekmē ražošanas iekārtu darbības režīmi. Lielāku ūdens resursu patēriņu 2013. gadā noteica Rīgas TEC-2 otrā energobloka ieregulēšanas darbi. Savukārt lielākais pazemes ūdens patērētājs ir Rīgas TEC-1, kas siltumtīklu piebarošanas ūdens sagatavošanai ir izlietojis 39 tūkstošus m³ pazemes ūdens.

Ūdens resursu patēriņš (2010 – 2014)

EN14 EN15 Stratēģija, pašreizējās darbības un nākotnes plāni attiecībā uz bioloģisko daudzveidību ietekmējošo faktoru pārvaldību/ IUCN Sarkanajā grāmatā iekļauto sugu un valsts aizsargājamo sugu sarakstā iekļauto sugu, kuru dzīvotnes ietekmē organizācijas darbība, skaits, norādot tās atbilstoši sugas izzušanas riska līmenim

Latvenergo koncerna rūpes par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un darbības ietekmes mazināšanu ir viens no koncerna Vides politikas pamatprincipiem. Savā darbībā koncerns plāno un realizē pasākumus, kas vērsti uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Galvenie virzieni šajā jomā ir balto stārķu aizsardzība, zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana.

Putnu aizsardzība

Putnu aizsardzības un izpētes jautājumos *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību (LOB). Īpašu uzmanību *Latvenergo* koncerns pievērš baltā stārķa aizsardzības jautājumiem. Jau ceturto gadu *Latvenergo* koncerns kopā ar LOB īsteno projektu *Baltā stārķa monitorings* ar mērķi iegūt informāciju par baltā stārķa populāciju Latvijā un varam lepoties, ka daudzi šīs īpaši aizsargājamās putnu sugas pārstāvji (vairāk nekā

10 000 putnu pāru) ligzdo tieši šajā valstī. *Latvenergo* koncerns 2014. gadā iesaistās 7. Starptautiskajā stārķu ligzdu uzskaitē. Sākotnēji apkopotie uzskaites rezultāti liecina, ka baltā stārķa ligzdu skaits pēdējo 10 gadu laikā Latvijā nav mazinājies. Visbiežāk par ligzdas būvēšanas vietu šie putni izvēlas elektroliniju balstus. 2014. gadā uz elektroliniju balstiem Latvijā atrodas 8 424 baltā stārķa ligzdas. Lai izpildītu elektroenerģijas piegādes drošības nosacījumus un samazinātu balto

stārķu bojāeju elektrolīnijās, 2014. gadā, saskaņojot ar vides institūcijām, no elektrolīniju balstiem noņemtas 640 potenciāli bīstamas ligzdas. Stārķu ligzdošanas periodā putnus traucē tikai retos gadījumos, ja tiek apdraudēta energoapgādes un sabiedrības drošība.

Zivju resursu atjaunošana un Daugavas krastu stiprināšana

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām *Latvenergo* koncerns ik gadu veic maksājumus zivju resursu atjaunošanai (2014. gadā – EUR 864,2 tūkstoši) un Daugavas krastu nostiprināšanai un inženieraizsardzības būvju uzturēšanai (2014. gadā – EUR 1 209,4 tūkstoši). Minētie līdzekļi tiek novirzīti gan zivju resursu mākslīgajai atražošanai, gan krastu nostiprināšanas un inženieraizsardzības būvju uzturēšanas darbiem, tādējādi minimizējot Daugavas hidroelektrostaciju radīto ietekmi uz zivju resursiem un Daugavas krastu

deformāciju. 2014. gadā Daugavas baseina zonā ielaisti 614,7 tūkstoši laša un taimiņa smoltu un mazuļu, 687,8 tūkstoši zandarta, ezera sīgas, ceļotājsīgas un vimbas mazuļu, kā arī 5,4 miljoni līdakas un nēga kāpuru. Papildus minētajiem zivju resursu atražošanas pasākumiem 2014. gadā *Latvenergo* koncerns ielaida Daugavas baseina mazajās foreļupēs 30 tūkstošus straucha foreles mazuļu.

Latvenergo koncerns 2014. gadā turpina sadarbību ar biedrību „Mēs zivīm” – 2014. gada maijā veikta zivju mākslīgo nārsta ligzdu izvietošana Ķeguma HES ūdenskrātuvē, lai veicinātu Daugavas baseinam raksturīgo zivju sugu atjaunošanu. Sadarbībā ar Latvijas un ārzemju ekspertiem turpinās 2013. gadā uzsāktā ceļotājzivju migrācijas un dabiskās atražošanās atjaunošanas iespēju Daugavas baseinā izpēti. 2014. gadā veikta Atlantijas laša uzvedības izpēte,

izmantojot radiotelemetrijas metodi. Eksperimenta ietvaros laši tika iezīmēti ar radiosignāla raidītājiem, šādi radot iespēju noteikt katras zivs atrašanās vietu. Izpētes rezultāti tiks izmantoti, lai papildus esošajām aktivitātēm vērtētu un plānotu citus zinātniski pamatotus zivju resursu aizsardzības pasākumus Daugavā.

International Union for Conservation of Nature (IUCN) Sarkanajā grāmatā iekļautās zivju un putnu sugas, kuras ietekmē *Latvenergo* koncerna darbība, ir:

- ▶ baltais stārķis (*Ciconia ciconia*);
- ▶ lasis (*Salmo salar*);
- ▶ taimiņš (*Salmo trutta*);
- ▶ nēģis (*Lampetra fluviatilis*).

Šīm sugām noteiktais riska līmenis ir nenožīmīgs (*least concern*).

EN16 Kopējā tiešo un netiešo siltumnīcas efekta gāzu emisija pēc masas / EN15 Piešķirto CO₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības struktūrā

Siltumnīcefekta gāzu izraisītās klimata pārmaiņas ir viena no aktuālākajām globālajām vides problēmām. *Latvenergo* koncerna iekārtu modernizācija, aizstājot vecās, mazāk efektīvās iekārtas ar labāko tehnisko paņēmieni vadlīniju rekomendācijām atbilstošām iekārtām, ir nozīmīgs ieguldījums klimata pārmaiņu samazināšanā un izvirzīto mērķu sasniegšanā.

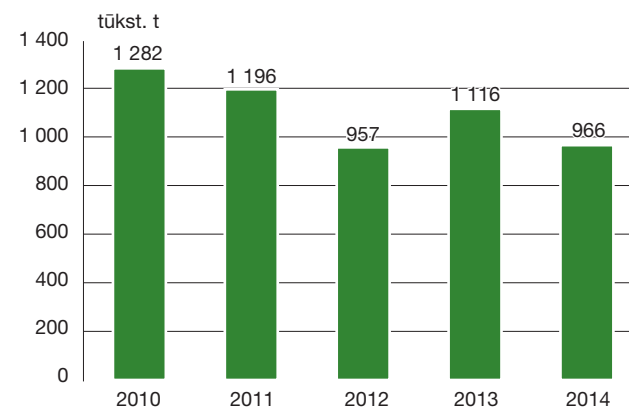
2014. gadā *Latvenergo* koncerna sadedzināšanas iekārtas emitē 966 tūkstošus tonnu CO₂, kas ir par 150 tūkstošiem tonnu mazāk nekā gadu iepriekš. CO₂ emisijas samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem galvenokārt nosaka fakts, ka ir pārtraukts izmantot vecās un mazāk efektīvās iekārtas, kā arī klimatiskie apstākļi. Savukārt 2013. gadā salīdzinoši lielāku emisiju noteica Rīgas TEC otrā bloka ieregulēšanas darbi.

Emisijas apjoms (CO₂) ietver emisiju gan no iekārtām, kas piedalās Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (sadedzināšanas iekārtas ar

nominālo ievadīto siltuma jaudu virs 20 MW), gan no iekārtām, kas šajā sistēmā nepiedalās (10 134 t CO₂). Tāpat CO₂ emisijas apjomā ir ietverts arī netiešais CO₂ emisijas apjoms, kas saistīts ar enerģijas ražošanas procesa nodrošināšanu. Citu tiešo siltumnīcefekta gāzu emisijas *Latvenergo* koncernā nav.

2013. gadā sākas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) trešais periods, kas atšķirībā no iepriekšējās kārtības nosaka, ka emisijas kvotas bez maksas tiek piešķirtas tikai siltumenerģijas ražošanai, un piešķirto kvotu apjoms pakāpeniski samazinās līdz 2020. gadam, sasniedzot 30 % no nepieciešamā apjoma. 2014. gadam Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2 siltumenerģijas ražošanai ir piešķirtas 442 778 kvotas (2013. gadā – 502 865) un Liepājas ražotnēm – 29 025 kvotas (2013. gadā – 36 536). Viena tonna CO₂ emisijas ir ekvivalenta 1 kvotai.

CO₂ emisija (2010 – 2014)

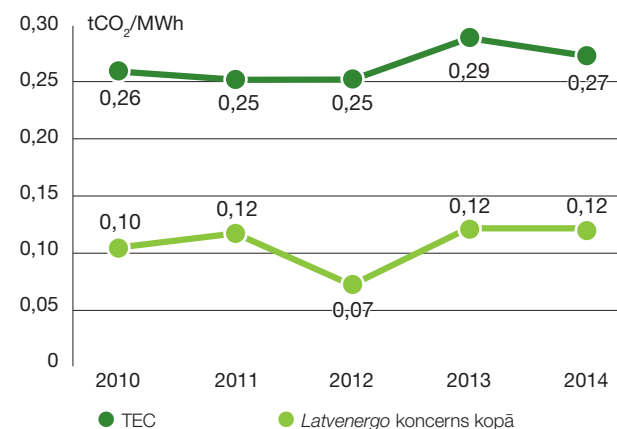
EN18 Iniciatīvas attiecībā uz siltumnīcas efekta gāzu emisijas samazināšanu un sasniegtais samazinājums

Efektīvu un modernu tehnoloģiju izmantošana ir viens no galvenajiem veidiem, kā samazināt emisijas apjomu un ietaupīt resursus. Viens no termoelektrostaciju raksturojošiem rādītājiem ir kurināmā izmantošanas koeficients. *Latvenergo* koncerna termoelektrostacijās rekonstruētajās iekārtās šis koeficients koģenerācijas režīmā ir robežās no 86 % līdz 90 %, savukārt kondensācijas režīmā var samazināties līdz pat 48 %.

Īpatnējie CO₂ emisijas rādītāji uz vienu saražoto elektroenerģijas vienību koncernā kopumā raksturo atjaunīgo energoresursu un fosilā kurināmā patēriņa

sadalījumu un efektivitāti – jo zemāki ir šie rādītāji, jo lielāks elektroenerģijas īpatsvars ir saražots no atjaunīgajiem energoresursiem un jo efektīvāk darbojušās TEC iekārtas. 2014. gadā CO₂ emisija uz saražoto elektroenerģijas vienību ir 0,12 t CO₂/MWh_{el}, savukārt tikai termoelektrostacijās (Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2) saražotajai elektroenerģijai īpatnējā CO₂ emisija uz saražoto elektroenerģijas vienību ir 0,27 t CO₂/MWh_{el}. 2013. gadā salīdzinoši lielākus emisijas rādītājus ietekmēja Rīgas TEC otrā bloka ieregulēšanas darbi.

CO₂ emisija (2010 – 2014)

EN20 NO_x, SO_x un citas būtiskas emisijas gaisā pēc to veida un masas

Kaitīgo vielu emisija atmosfērā ir tieši atkarīga no izmantotā kurināmā, tā izmantošanas efektivitātes un tehnoloģiju veida. *Latvenergo* koncerns elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai izmanto atjaunīgos energoresursus – ūdeni, vēju un koksni, kā arī fosilo kurināmo – galvenokārt dabasgāzi, kā avārijas kurināmo Rīgas TEC-1 un Rīgas TEC-2 ūdenssildāmajos katlos – dīzeļdegvielu.

- Dabasgāze ir viens no videi draudzīgākajiem fosilā kurināmā veidiem, ko *Latvenergo* koncernā izmanto gan termoelektrostacijās, gan arī, kur tas iespējams, mazajās katlumājās. Tomēr sadedzinot dabasgāzi, bez oglekļa dioksīda atmosfērā tiek radīta arī kaitīga citu vielu emisija. Tie ir slāpekļa oksīdi (NO_x) un oglekļa monoksīds (CO);
- dedzinot mazutu un dīzeļdegvielu, papildus tiek radīts sēra dioksīds (SO₂), cieta daļiņu un vanādijs (V) pentoksīda emisija. Dīzeļdegvielas uzglabāšanas laikā rodas ogļūdeņražu emisija. 2014. gadā *Latvenergo* koncerns ir pārtraucis Rīgas TEC-2 mazuta (rezerves kurināmā) izmantošanu, aizvietojo ar videi

Primāro energoresursu patēriņš siltumenerģijas ražošanai (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
NO _x	t	n/a	1 349	912	674	792	623
CO	t	n/a	250	356	336	397	415
SO ₂	t	a	11	5	0	3	1
Citas*	t	a	10	10	10	14	17

* ietverts cieta daļiņu, vanādijs un ogļūdeņražu emisijas apjoms
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

- draudzīgāku kurināmo – dīzeļdegvielu;
- koksni izmanto koncerna katlumājās siltumenerģijas ražošanai un biokoģenerācijas stacijā Liepājā. Sadedzinot koksni, rodas NO_x, CO un cieta daļiņu emisija.

Noslēdzot Rīgas TEC rekonstrukcijas projektu, vecās mazāk efektīvās iekārtas nomainot ar jaunām efektīvām

un Eiropas Komisijas izstrādātajām nozaru labāko pieejamo tehnisko paņēmieni vadlīnijām atbilstošām, ievērojami samazinātas kaitīgo vielu, īpaši slāpekļa oksīdu (NO_x), īpatnējā emisija un koncentrācijas līmenis dūmgāzēs. Ražojot elektroenerģiju Rīgas TEC-2 rekonstruētajos energoblokos, NO_x emisija uz saražoto enerģijas vienību ir 0,1 kg/MWh, kas ir par 83 % zemāka, nekā tā bija pirms rekonstrukcijas (0,6 kg/MWh). Tāpat

Rīgas TEC-2 rekonstrukcijas projekta realizācijas rezultātā ir izpildītas normatīvo aktu prasības, kas nosaka NO_x un CO izmešu maksimāli pieļaujamo robežvērtību dūmgāzēs: NO_x – 50 mg/m³ un CO – 100 mg/m³ pie O₂ satura dūmgāzēs 15 %.

Lai ierobežotu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām un ievērotu normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, *Latvenergo* koncerns veic piesārņojošo vielu monitoringu un uzskaiti, kā arī plāno un īsteno energoefektivitātes un vides aizsardzības

pasākumus. Iekārtu modernizācija ir aktuāla gan no efektivitātes, gan no vides aizsardzības viedokļa.

EN21 Kopējais notekūdeņu daudzums pēc kvalitātes un izplūdes vietas

Ūdens resursu izmantošana ir cieši saistīta ar notekūdeņu attīrīšanas un novadīšanas procesu. *Latvenergo* koncerna objektos, kur notekūdeņus nav iespējams novadīt centralizētā kanalizācijas sistēmā, kā arī objektos, kur var rasties ar naftas produktiem piesārņoti notekūdeņi, darbojas dažādu veidu lokālas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. *Latvenergo* koncerna darbībā rodas ražošanas, lietus un sadzīves notekūdeņi. *Latvenergo* koncerna kopējais novadīto notekūdeņu daudzums 2014. gadā ir 3 001 tūkstoš m³. No tiem 2 955 tūkstoši m³ tiek novadīti kanalizācijas sistēmās un 46 tūkstoši m³ apkārtējā vidē. Lielāko daļu notekūdeņu jeb 90 % (2 697 tūkstoši m³) veido Rīgas TEC-2 ražošanas notekūdeņi. Rīgas TEC-2 notekūdeņu

Novadītie notekūdeņi (2010 – 2014)

Izplūdes vieta	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Kanalizācijas sistēmā	tūkst. m ³	n/a	3 092	3 017	2 887	3 710	2 955
Vidē	tūkst. m ³	n/a	54	55	47	43	46

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

daudzumu ietekmē iekārtu darbības režīmi, lietus notekūdeņu apjoms un citi faktori. Veicot regulāras notekūdeņu analīzes, tiek kontrolēta to atbilstība

normatīvajos aktos un piesārņojošas darbības atļaujās noteiktajiem kvalitātes rādītājiem.

EN22 Kopējā atkritumu masa pēc veida un atkritumu utilizācijas metodes

Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas paņēmieniem prioritārajai secībai *Latvenergo* koncernā gadījumos, kad nevar novērst atkritumu rašanās cēloņus vai samazināt to daudzumu, atkritumi tiek nodoti pārstrādei vai apsaimniekošanai.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām *Latvenergo* koncerns veic daļītu sadzīves un bīstamo atkritumu savākšanu, uztur un sakārto atkritumu savākšanas vietas. Tiek realizēta arī dažādu veidu ražošanas atkritumu (piemēram, nolietoto riepu, metāllūžņu, būvguru u. c.)

daļīta savākšana un nodošana pārstrādei. Visu veidu atkritumi tiek nodoti atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, kuriem ir atļaujas atkritumu apsaimniekošanai un utilizācijai.

Bīstamo atkritumu apjoma pieaugums 2014. gadā skaidrojams ar 110/10 kV apakšstacijas *Kengarags* teritorijā konstatētā vēsturiskā grunts piesārņojuma novēršanu. Ražošanas atkritumu pieaugums saistīts ar biomasas pelnu veidošanos Liepājas ražotnēs. Tāpat ražošanas atkritumu kategorijā ietilpst metāllūžņi

(2014. gadā – 3 793 t), kuru apjoms ir mainīgs un atkarīgs no koncernā veiktajām saimnieciskajām darbībām (t.sk. ēku, būvju, iekārtu remontdarbiem un demontāžas darbiem).

Latvenergo koncerna sabiedrībās darbojas izlietotā ievestā iepakojuma, kā arī elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu (EEIA) apsaimniekošanas sistēmas.

Atkritumi un atkārtoti izmantotie materiāli (2013 – 2014)

Atkritumi	Mērv.	Metode	2013	2014	Bīstamība	Apsaimniekošanas metode
Sadzīves atkritumi	t	n/a	2 230	2 391	nebīstami	nodoti apsaimniekošanai
Bīstamie atkritumi	t	n	528	1 214	bīstami	nodoti apsaimniekošanai
Ražošanas atkritumi	t	n	3 522	6 323	nebīstami	nodoti apsaimniekošanai
Ievestais iepakojums	t	n	111	4	nebīstami	nodoti pārstrādei
EEIA*	t	n	17	25	bīstami	nodoti pārstrādei
Atkārtoti izmantotie materiāli						
Atstrādātā transformatoru eļļa	t	n	96	77	bīstami	reģenerēti un atkārtoti izmantoti

* elektronisko un elektronisko iekārtu atkritumi

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

EN23 Būtisko noplūžu skaits un apjoms

Vides normatīvo aktu prasību izpildes nodrošināšanai *Latvenergo* koncerns aktīvi sadarbojas ar valsts vides institūcijām, sniedzot ar vides aizsardzību saistīto informāciju, organizējot ietekmes uz vidi novērtējumu, pildot piesārņojošās darbības atļauju nosacījumus, kā arī konsultējoties par vides aizsardzības jautājumiem.

2014. gadā *Latvenergo* koncerna objektos nav notikušas piesārņojošo vielu noplūdes vidē, nedz arī konstatēti citi pārkāpumi.

EN28 Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais beznaudas sankciju par neatbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem skaits

2014. gadā koncernā veiktas vienpadsmit Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts vides dienesta plānveida tematiskās pārbaudes un viena ārpuskārtas pārbaude, kā arī divas Latvijas Republikas Veselības ministrijas Veselības inspekcijas plānveida kontroles. Plānveida pārbažu rezultātā par koncerna darbību 2014. gadā nav saņemti būtiski aizrādījumi vai sankcijas no kontrolējošām institūcijām, kā arī nav maksātas soda naudas.

2014. gada jūnijā Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde (LRVP) veica ārpuskārtas pārbaudi 110/10 kV apakšstacijā *Ķengarags* saistībā ar vēsturisko piesārņojumu ar naftas produktiem īpašumā, ko jaunas apakšstacijas izbūvei 2012. gadā iegādājās AS „Latvenergo”. Piesārņojums tika konstatēts, uzsākot zemes planēšanas darbus, un tā rašanās iemesli nav saistīti ar *Latvenergo* koncerna darbību. Pārbaudes ietvaros LRVP noteica vietas izpētei un piesārņojuma

novēršanai veicamos pasākumus. Veicot jaunas apakšstacijas *Ķengarags* izbūves darbus, nodrošināti grunts izpētes un sanācijas pasākumi, par to rezultātiem informējot LRVP.

2.2. Darbinieki un darba vide

2.2.1. Nodarbinātība un darba vide

Vadības pieeja

Mēs ticam, ka darbu izcili var paveikt tikai kopīgiem spēkiem – apvienojot uzņēmumā ilgstoši uzkrāto pieredzi ar ikviena darbinieka pieredzi un kompetencēm. Tāpēc **Latvenergo** koncerns veicina jaunu zināšanu un uzkrātās pieredzes sinerģiju un rada iespēju ikvienam darbiniekam sasniegt savu labāko rezultātu, to atbilstīgi novērtējot. Koncerna vērtības ir mūsu ikdienas rīcības pamats.

Katra darbinieka kompetence bagātina uzņēmumā uzkrāto pieredzi un sekmē tā izaugsmi

Latvenergo koncerna vērtības, kas nostiprinātas stratēģijā, klientiem un sabiedrībai tiek nodotas caur darbinieku rīcību, tāpēc mēs sekmējam tādu darbinieku piesaisti, kuru vērtības atbilst koncerna vērtībām:

- mūsu darbība ir profesionāla – droša sabiedrībai, videi, klientiem un pašiem – tā ir mūsu **atbildība**;
- savus mērķus izvirzām tālredzīgi, sasniedzam tos iespējami īsā laikā un augstā kvalitātē, pamatoti izmantojot resursus – tie ir priekšnosacījumi **efektivitātei**;
- mācāmies, attīstāmies un esam gatavi pārmaiņām. Mūsu pieredze un zinātība pamato mūsu gatavību un spēju piedāvāt klientiem gudrākos risinājumus, tos pastāvīgi attīstot – tā mēs saprotam **atvērtību**.

Mēs rūpējamies, lai arī ikdienas darbība būtu atbilstoša vērtībām, tāpēc esam radījuši un pilnveidojam motivējošu darba vidi. Motivējoša darba vide nozīmē gan atklātu komunikāciju, gan izpratni par sasniedzamo rezultātu un atbalstāmo rīcību. Darbiniekiem ir nodrošināta informācija un iekšējās mācības par koncerna stratēģiju, vērtībām, ētikas normām, darba izpildes uzlabošanu, darba aizsardzību, darba tiesībām un citiem jautājumiem. Turklāt koncerns iegūst atgriezenisko saiti no darbiniekiem līdz ar šo jautājumu izpratni gan zināšanu un prasmju pārbaudēs, gan viedokļu aptaujās.

Ikvienam nozīmīgs faktors ir darba izpildes novērtējums, tāpēc koncernā darbiniekiem tiek noteikts motivējošs ar darba rezultātiem saistīts atalgojums – amatalga ir noteikta atbilstoši darbinieku kompetencēm un darba tirgus tendencēm, bet atalgojuma mainīgā daļa ir saistīta ar darba izpildes kvalitāti un mērķu izpildi.

Šī brīža personāla vadības primārie aspekti sasaucas ar *Latvenergo* koncerna pēdējo gadu aktivitātēm un stratēģiju:

- **nodrošināt iespēju ikvienam darbiniekam piedalīties uzņēmuma procesu pilnveidē;** *Latvenergo* koncernā ik gadu pieaug darbinieku viedokļu aptaujas aktivitāte, un 2014. gadā tajā piedalījās par 14,2 % vairāk darbinieku nekā 2013. gadā. Mēs veicinām konstruktīvu atklātību un esam nodrošinājuši 360° kompetenču vērtēšanu ikgadējās darbinieku pārrunās.

Darbinieku pašapkalpošanās sistēma ir pieejama ikvienam darbiniekam gan darba vietā, gan ārpus tās. Šajā vidē ir nodrošināta iespēja noteikt mērķus un uzdevumus, kā arī sekot līdzi to izpildei. Turklāt šajā sistēmā uzturam un pakāpeniski integrējam visus procesus, kas saistīti ar darbinieku informāciju, darba izpildes vērtēšanu, viedokļu izpēti un darbinieku attīstību.

2014. gadā ir ieviests kvalitatīvs uzlabojums – uzdevumu noteikšanas vide un to izpildes statusi ir sasaistīti ar regulāro darba izpildes vērtēšanas procesu. Pēdējos gados vērojams, ka aizvien vairāk vadītāju jauninājumus izmanto savā ikdienas darbā un to izmantošanas biežums un efektivitātes uzlabošana ir izaicinājums turpmākajos gados;

► **rūpēties par darbinieku kompetenču pilnveidi;**
Latvenergo koncerna izpratnē kompetence ir zināšanu, prasmju un iemaņu kopums, kas nodrošina labu un izcilu darba pienākumu veikšanu. Ikgadējās darbinieku pārrunas nodrošina vienotu redzējumu par attīstības

plāniem un iepriekšējā gada sasniegumu izvērtējumu. 2014. gadā ir turpināta darbinieku apmācības metožu pilnveide, iesaistot iekšējos trenerus un organizējot pieredzes apmaiņas diskusijas, kā arī veicinot efektīvu *e-mācību* izmantošanu. Lai pilnvērtīgāk apgūtu koncernā radītās iespējas darbiniekiem izmantot *e-vidi*, mērķtiecīgi strādājām, papildinot vispārējās *e-prasmes* darbiniekiem, kuriem ikdienas darbs nav tieši saistīts ar informācijas tehnoloģiju lietošanu. 2014. gadā 360 darbinieku papildinājuši darba izpildei nepieciešamās *e-prasmes*.

Tuvākais mērķis mācību iespēju paplašināšanai ir integrēt *e-mācību* platformu darbinieku pašapkalpošanās sistēmā un aktivizēt izveidotās vides izmantošanu. Mēs akceptējam dažādību un individuālu pieeju, tāpēc turpmāko gadu izaicinājums ir radīt dažādas iespējas darbinieku attīstībai, ņemot vērā gan koncerna darbinieku skaitu un struktūru, gan dažādās biznesa jomas, gan reģionalitāti, un veicināt katra individuālo atbildību dotās iespējas izmantot;

► nodrošināt zināšanu pārmantojamību;

Latvenergo koncerna darbības specifika nosaka, ka ilgtspējas nodrošināšanai būtiski ir uzkrāt un nodot zināšanas, ietverot arī pārdomātu un sabalansētu pensijas vecumu sasniegušo darbinieku nomaiņu ar jauniem darbiniekiem.

2014. gadā ir pilnveidota sadarbība ar Latvijas izglītības iestādēm, nodrošinot 223 garantētas apmaksātas prakses vietas *Latvenergo* koncernā 2015. gadā. To mērķis ir veidot gan studentu praktisko darba pieredzi un izpratni par nepieciešamajām kompetencēm darbam koncernā, gan arī sniegt savu ieguldījumu izglītības kvalitātes uzlabošanā. Koncerns turpina veiksmīgo sadarbību ar mācību iestādēm, piedāvājot studiju noslēguma darba tēmas un darbiniekus kā konsultantus darba izstrādē. Tāpat 2014. gadā esam apzinājuši 322 darbiniekus, kuri vēlas mērķtiecīgi pilnveidot darbaudzinātāju prasmes un turpmāk ļaus paplašināt sadarbību un iesaistīt jauniešus koncerna aktivitātēs.

LA1 Kopējais darbaspēks pēc darba attiecību veida, darba līguma un reģiona, dalīts pēc dzimuma

Latvenergo koncerns nepārtraukti pilnveido procesus, lai nodrošinātu efektīvu darbinieku struktūru un optimālu darbinieku skaitu. 2014. gada beigās *Latvenergo* koncernā bija nodarbināti 4 563 darbinieki. Darbinieku skaits nav būtiski mainījies pēdējo piecu gadu laikā.

Darbinieku struktūrā ir salīdzinoši augsts vīriešu īpatsvars – 73 % no darbiniekiem ir vīrieši, 27 % ir sievietes. Tas skaidrojams ar nozares specifiku, kas nosaka augstu tehnisko profesiju skaitu.

Latvenergo koncernā vairumā gadījumu darba līgumi tiek slēgti uz pilnu darba laiku un nenoteiktu laiku. Nepilnu darba laiku strādā tikai 9 darbinieki jeb 0,2 % no kopējā darbinieku skaita (0,1 % no vīriešu kopskaita un 0,4 % no sieviešu kopskaita). Savukārt uz noteiktu laiku ir noslēgti tikai 2 % no visiem darba līgumiem (vīriešiem – 1 % un sievietēm – 4 %).

Darbinieku sadalījums darbības segmentos (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Ražošana un pārdošana	skaits	n	951	920	940	971	989
Sadale	skaits	n	2 552	2 543	2 502	2 505	2 545
Pārvades aktīvu pārvaldība*	skaits	n	495	493	438	444	443
Korporatīvās funkcijas	skaits	n	519	534	577	592	586
KOPĀ	skaits		4 517	4 490	4 457	4 512	4 563

* no 2012. gada 2. janvāra koncerna sastāvā nav AS „Augstsprieguma tīkls”
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Atbilstoši elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanas nosacījumiem no 2015. gada 1. janvāra Latvijas pārvades sistēmas operators AS „Augstsprieguma tīkls” no AS „Latvijas elektriskie

tīkli” pārņem pārvades sistēmas aktīvu izbūves un uzturēšanas funkcijas, kas ietver arī 430 *Latvenergo* koncerna darbinieku pāreju uz AS „Augstsprieguma tīkls”.

LA2 Jauno darbinieku skaits un darbaspēka mainība pēc vecuma, dzimuma un reģiona

Latvenergo koncernā ir neliela darbinieku mainība, kas nerada būtiskus riskus koncerna ilgtspējīgai attīstībai. Turklāt riskus mazina sabalansēta zināšanu nodošana jaunajiem darbiniekiem. 2014. gadā ir uzsāktas darba attiecības ar 343 darbiniekiem (tajā skaitā 6 % koncernā nodarbināto vīriešu un 12 % sieviešu). Darba attiecības ir izbeigtas ar 292 darbiniekiem (tajā skaitā ar 5 % no vīriešiem un 10 % no sievietēm). Līdz ar to darbaspēka mainība 2014. gadā bijusi 6 %.

Gatavojoties elektroenerģijas tirgus atvēršanai mājāsaimniecībām Latvijā, klientu apkalpošanai tika pieņemti papildu darbinieki uz noteiktu laiku. No 2014. gada laikā pieņemtajiem darbiniekiem darba attiecības ir izbeigtas ar 60 darbiniekiem (15 vīriešiem un 45 sievietēm, 38 darbiniekiem vecumā līdz 30 gadiem un 1 darbinieku vecumā virs 50 gadiem).

Darbinieku mainība 2014. gadā

Darbinieka vecums	Mērv.	Metode	uzsāktas darba attiecības		pārtrauktas darba attiecības	
			Vīrieši	Sievietes	Vīrieši	Sievietes
līdz 30 gadiem	skaits	n	125	78	44	47
30 – 50 gadi	skaits	n	60	69	50	59
virs 50 gadiem	skaits	n	10	1	70	22
KOPĀ	skaits	n	195	148	164	128

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

LA4 Darbinieku, ar kuriem ir noslēgts Darba koplīgums, procentuālā daļa

Latvenergo koncerna darbinieku sociālekonomisko interešu saskaņošanai AS „Latvenergo”, AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir noslēgušas *Latvenergo* Darba koplīgumu ar arodbiedrību „Enerģija”. Līdztekus valsts normatīvajos aktos noteiktajam tas paredz darbiniekiem

papildu garantijas. 2014. gadā Darba koplīgums attiecas uz 4 430 jeb 97 % koncerna darbinieku, un šis īpatsvars ir nemainīgs pēdējo gadu laikā.

Latvenergo koncerna sabiedrību slēgtie koplīgumi attiecas ne tikai uz arodbiedrības biedriem, bet arī uz

visiem šajās sabiedrībās nodarbinātajiem darbiniekiem. Līdz ar to sociālo garantiju jomā tiek nodrošināta vienlīdzīga attieksme pret ikvienu darbinieku un tiek mazināta konflikta iespējamība starp darbiniekiem un darba devēju.

LA5 Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām, tostarp norādot, vai šis noteikums ir ietverts koplīgumā

Darba devējs regulāri informē darbiniekus un arodbiedrību par uzņēmuma saimniecisko darbību, aktualitātēm un attīstību. *Latvenergo* Darba koplīgums nosaka, ka darba devējam jāinformē arodbiedrība ne

vēlāk kā vienu mēnesi pirms pieprasījuma iesniegšanas par piekrišanas došanu darba līguma uzteikšanai darbiniekam.

LA7 Traumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji, kā arī darbā bojā gājušo skaits reģionā, dalīts pēc dzimuma

Latvenergo koncerns kā darba devējs nodrošina darbiniekus ar pienākumu izpildei adekvātām darba vietām, atbilstošiem individuālajiem darba aizsardzības līdzekļiem un tehniskajiem resursiem, kā arī veic darbinieku apmācību par darba aizsardzības jautājumiem un drošām darba metodēm. *Latvenergo* koncerna pamatdarbības virzienos ir ieviesta un tiek uzturēta darba drošības pārvaldības sistēma, kas atbilst Arodveselības un darba drošuma pārvaldības sistēmas OHSAS 18001 standarta prasībām.

2014. gadā *Latvenergo* koncerna sabiedrībā ir notikuši 9 nelaimes gadījumi (2013. gadā – 13). 2014. gadā nav noticis neviens letāls nelaimes gadījums. Nelaimes gadījumi tiek uzskaitīti atbilstoši Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajiem kritērijiem.

Pēc notikušajiem nelaimes gadījumiem ir veikta atkārtota darba vides riska novērtēšana un darbinieku instruktāžas. Instruktāžu laikā ar darbiniekiem ir pārrunāti un analizēti notikušo nelaimes gadījumu iemesli.

Nelaimes gadījumu un prombūtnes rādītāji* (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Nelaimes gadījumu rādītājs (<i>Injury rate, IR</i>)	skaits	a	0,33	0,33	0,47	0,34	0,23
Arodslimību gadījumu rādītājs (<i>Occupational diseases rate, ODR</i>)	skaits	a	0,08	0,00	0,03	0,05	0,10
Zaudēto darba dienu rādītājs (<i>Lost day rate, LDR</i>)**	skaits	a	14	9	12	14	8
Prombūtnes laiks, stundas (<i>Absentee rate, AR</i>)***	skaits	a	8 318	8 578	7 875	9 014	7 961

* aprēķināts uz 100 darbiniekiem vidēji gadā atbilstoši *GR* vadlīnijās norādītajai metodikai

** nelaimes gadījumu dēļ zaudēto dienu skaits

*** prombūtnes laiks darba nespējas dēļ, tajā skaitā darba nespēja, kas nav saistīta ar nelaimes gadījumiem darbā un arodslimšanas gadījumiem
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Nelaimes gadījumos, veicot darbus *Latvenergo* koncerna objektos, cietuši 7 darbuzņēmēji (2013. gadā – 3). Visi nelaimes gadījumos cietušie darbuzņēmēji ir vīrieši.

2014. gadā ir bijuši četri arodslimšanas gadījumi jeb vidēji 0,1 arodslimību gadījums uz 100 darbiniekiem gadā.

LA12 Darbinieku, kuriem tiek nodrošināta regulāra darba rezultātu novērtēšana un karjeras attīstības izvērtēšana, procentuālā daļa, dalīta pēc dzimuma

Lai izvērtētu darbinieku kompetenču atbilstību profesionālo pienākumu veikšanai un motivētu pilnveidot kompetences, kas sekmētu kopējo kapitālsabiedrības mērķu sasniegšanu, *Latvenergo* koncerna darbiniekiem tiek veiktas ikgadējās attīstības pārrunas. Tajās tiek

iesaistīti darbinieki, kuri nostrādājuši pilnu kalendāro gadu, un tās vada katra darbinieka tiešais vadītājs. Pārrunu rezultātā tiek lemts par darbinieka kompetenču pilnveidi, kvalifikācijas papildināšanu un turpmākajām izaugsmes iespējām. 2014. gadā attīstības pārrunas

veiktas ar 85 % darbinieku – šis rādītājs pēdējo gadu laikā nav būtiski mainījies. 2014. gadā pārrunas veiktas ar 80 % koncernā strādājošo sieviešu un 87 % vīriešu. Atšķirības īpatsvaros skaidrojamas ar sieviešu atrašanos bērnu kopšanas atvaļinājumā.

LA13 Pārvaldes institūciju struktūra un darbinieku sadalījums pēc profesijas grupas atbilstoši dzimumam, vecuma grupai, piederībai minoritātes grupai un citiem dažādības rādītājiem

Latvenergo koncerna profesiju dalījums veikts, ņemot vērā Latvijas Republikas Profesiju klasifikatoru.

2014. gadā 87 % no kopējā koncerna darbinieku skaita ir augstas kvalifikācijas darbinieki – vadītāji,

vecākie speciālisti, speciālisti un kvalificēti strādnieki. Vairāk nekā pusei darbinieku ir augstākā izglītība.

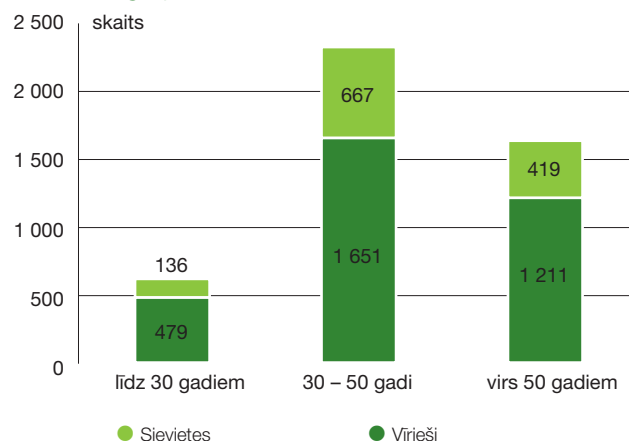
Kopumā darbinieku profesiju struktūrā pēdējo gadu laikā nav vērojamas būtiskas izmaiņas. Liela daļa *Latvenergo* koncernā strādājošo ir ilglaicīgi darbinieki – 66 % darbinieku darba stāžs ir vismaz 10 gadi. Šis sadalījums ir līdzīgs, dalot arī pēc dzimuma – darba stāžs virs 10 gadiem ir 68 % koncernā strādājošo vīriešu un 59 % sieviešu.

Nevienlīdzīgais dzimumu sadalījums kvalificēto strādnieku un atbalsta darbinieku grupās ir nemainīgs pēdējo gadu laikā un skaidrojams ar nozares specifiku.

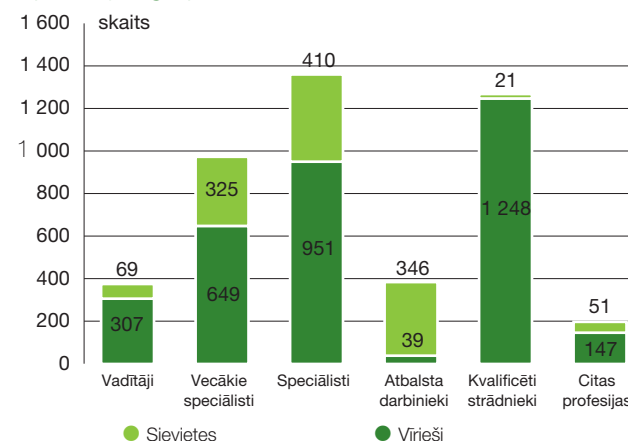
Latvenergo koncerns ievēro vienlīdzīgu attieksmi pret visiem koncerna darbiniekiem, nekādā veidā tos nedalot pēc piederības minoritātes grupai.

Informācija par pārvaldes institūciju struktūru un sadalījumu atbilstoši dzimumam, vecuma grupai, izglītībai, darba stāžam un citiem dažādības rādītājiem ir sniegta pārskata 1.4. sadaļā „Koncerna pārvalde”.

Darbinieku sadalījums pēc dzimuma un vecuma grupas 31.12.2014.

Darbinieku sadalījums pēc dzimuma un profesijas grupas 31.12.2014.

LA14 Pamatalgas un kopējā atalgojuma attiecība sievietēm un vīriešiem pēc amatu kategorijas un pēc nozīmīgas darbības vietas

Attiecība starp darba līgumos noteiktām amatalgām sievietēm un vīriešiem, kuri amatu kategorijas ietvaros veic līdzīgus pienākumus, apliecina, ka *Latvenergo* koncerns, nosakot darbinieku atalgojumu, ievēro dzimuma līdztiesības. Lai noteiktu atalgojuma atšķirības starp dzimumiem, analizētas pamatalgas darbiniekiem ar vienādiem amatu nosaukumiem un līdzīgiem amata pienākumiem. Kopumā analizētas pamatalgas 2 950 darbiniekiem, kas ir 65 % no kopējā koncerna darbinieku skaita.

Novērojamās darbinieku amatalgu atšķirības nav būtiskas un ir skaidrojamas ar darbinieka kompetenču atbilstību amatam izvirzītajām prasībām.

Tāpat nav novērojamas darbinieka kopējā atalgojuma atšķirības, ko nosaka vienoti darba izpildes vērtēšanas kritēriji viena amata ietvaros. Līdz ar to visiem darbiniekiem, pamatojoties uz vērtēšanas kritērijiem, ir vienādas iespējas saņemt atalgojuma mainīgo daļu.

Attiecība starp līguma noteiktajām amatalgām sievietēm un vīriešiem

Profesiju grupas	Metode	Salīdzināmo darbinieku skaita īpatsvars	Amatalgu attiecība, siev./vīr., intervāls
Vadītāji	a	87 %	0,88 – 1,06
Vecākie speciālisti	a	59 %	0,90 – 1,06
Speciālisti	a	73 %	0,91 – 1,09
Atbalsta darbinieki	a	85 %	0,91 – 1,04
Kvalificēti strādnieki	a	54 %	0,98 – 1,05
Citas profesijas	a	28 %	0,90 – 1,02

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.2.2. Cilvēktiesības

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns nodrošina cilvēka pamattiesību, kas nostiprinātas Latvijas Republikas Satversmē, likumos un saistošajos starptautiskajos līgumos, ievērošanu, kā arī rūpējas par tādas darba vides un procesu uzturēšanu, lai netiktu aizskartas vai pārkāptas **Latvenergo** koncerna darbinieku un, ciktāl koncerns to var ietekmēt, arī sadarbības partneru darbinieku cilvēktiesības. Visiem **Latvenergo** koncerna darbiniekiem tiek nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas un vienlīdzīga attieksme neatkarīgi no dzimuma, rases, vecuma vai jebkurām citām pazīmēm.

Taisnīga attieksme un vienlīdzīgas iespējas darbiniekiem

Latvenergo koncerna un sadarbības partneru cilvēktiesību principu ievērošana ir noteikta Ētikas kodeksā. Tā mērķis ir radīt vienotu ētiskas rīcības normu kopumu, tādējādi nodrošinot cieņas, uzticības un lojalitātes ievērošanu. Koncerns aktīvi izglīto darbiniekus par šiem jautājumiem un minēto normu ievērošana ir visu **Latvenergo** koncerna darbinieku pienākums un vadītāju atbildība, kā arī viens no darbinieku darba izpildes vērtēšanas kritērijiem.

Cilvēktiesību principu ievērošanu nosaka arī citi iekšējie dokumenti, kas paredz arī darbinieku tiesības uz:

- ▶ drošu, veselībai nekaitīgu un nediskriminējošu darba vidi;
- ▶ darba un atpūtas laiku, taisnīgu darba samaksu;
- ▶ vienlīdzīgu attieksmi gan personāla atlasē, gan attīstībā, gan darba izvērtējumā;
- ▶ savu viedokli, darbību asociācijās un arodorganizācijās;
- ▶ ziņošanu par gadījumiem, kas varētu norādīt uz tiesību pārkāpumiem.

HR5

Darbības jomas un nozīmīgākie piegādātāji, kas pakļauj ievērojamam riskam vai pārkāpj biedrošanās brīvību un tiesības slēgt koplīgumu, īstenotie pasākumi šo tiesību aizsardzībai

Latvenergo koncerns neierobežo darbinieku individuālu dalību dažādās asociācijās un organizācijās, t. sk. arodorganizācijās, un šādai dalībai nav nepieciešams darba devēja saskaņojums, tādējādi nodrošinot brīvu pieredzes apmaiņu un profesionālo izaugsmi.

Latvenergo koncerns izvēlas sadarbības partnerus, t. sk. arī piegādātājus, kas izprot un savā darbībā ievēro ētikas normas un cilvēktiesības, kā arī atbalsta koncernu godīgas sadarbības veidošanā un neveic koruptīvas un krāpnieciskas darbības.

Lai nodrošinātu šo principu īstenošanu, koncerna sadarbības partneri, slēdzot līgumus, tiek lūgti sniegt apliecinājumu par **Latvenergo** koncerna Ētikas kodeksā nostiprināto vērtību un principu ievērošanu.

2.3. Sabiedrība

Vadības pieeja

Viena no *Latvenergo* koncerna vērtībām ir atbildība. *Latvenergo* koncerns izpilda tiesību aktos noteiktu un uzņemam brīvprātīgu atbildību par savu ietekmi uz sabiedrību, tautsaimniecību un vidi. Sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm koncerns identificē kopēji būtiskus tematus un iesaista tās aktivitāšu īstenošanā.

Atbildīga uzņēmējdarbība nacionālā un starptautiskā mērogā

Latvenergo koncerna vadības pieeja sabiedrības jomā pamatojas uz sociāli atbildīgām darbībām un atvērtību:

- *Latvenergo* koncerns aktīvi piedalās sabiedriskās pozīcijas veidošanā par koncernam un tā ieinteresētajām pusēm kopēji būtiskiem tematiem starptautiska un nacionāla mēroga normatīvo dokumentu izstrādē enerģētikā un saistītajās nozarēs. 2014. gadā *Latvenergo* koncerns aktīvi līdzdarbojas Latvijas 2015. gada pirmās puses Eiropas Savienības (ES) prezidentūras sagatavošanās darbos, īstenojot prioritātes enerģētikā, tostarp iesaistoties iniciatīvu izstrādē un ES dalībvalstu enerģētikas ministru konferencē par vienotas Enerģētikas savienības izveidi;
- atbilstoši Ētikas kodeksā definētiem rīcības principiem un ētikas normām *Latvenergo* koncerns garantē godīgu un vienlīdzīgu attieksmi saskarsmē ar darbiniekiem, klientiem, piegādātājiem un citām ieinteresētajām pusēm, ikvienam nodrošinot patiesu un pārbaudītu informāciju;

- līdzsvarotas energosistēmas attīstībai *Latvenergo* koncerns veic kapitālieguldījumus enerģijas ražošanas un elektrotīklu infrastruktūras modernizācijā un sabiedriskajās apspriedēs informē un izskaidro Latvijas sabiedrībai un iedzīvotājiem objektu tuvumā plānoto projektu nepieciešamību un ieviešanas posmus.

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības (KSA) politika nosaka pamatprincipus un kritērijus atbildīgas uzņēmējdarbības īstenošanai. Koncerns īsteno nacionāla un Baltijas valstu mēroga KSA aktivitātes, kas ir saistītas ar enerģētikas nozari un/vai cilvēka radošo enerģiju. Lai veicinātu KSA labo praksi un sabiedrības labklājības paaugstināšanu, nodrošinām plašu sabiedrības grupu iesaisti KSA aktivitātēs un vēršam tās uz maksimāla rezultāta sasniegšanu ilgtermiņā, kā arī veicinām sabiedrības izpratni par koncerna darbības virzieniem un to aktualitātēm.

2014. gadsir *Latvenergo* koncerna jubilejas gads – decembrī apritēja 75 gadi kopš darbu sāka pirmais Ķeguma spēkstacijas agregāts. Apliecinot vienu no *Latvenergo* koncerna vērtībām – atvērtību, jubilejas akcijas „Enerģijas medības” ietvaros *Latvenergo* koncerns gada nogalē ikvienam interesentam piedāvāja iespēju apmeklēt dažādus *Latvenergo* koncerna objektus, kas ikdienā nav pieejami apmeklētājiem. Papildus informācija par *Latvenergo* koncerna 75 gadu jubilejas pasākumiem pieejama interneta vietnē: <http://75.latvenergo.lv/>

Latvenergo koncerna KSA aktivitāšu virzieni

Bērnu un jauniešu izglītošana elektrodrošībā

Lai mazinātu ar elektrodrošību saistītos riskus, veicinātu jaunās paaudzes zinātību elektrodrošībā un popularizētu eksaktos mācību priekšmetus, *Latvenergo* koncerns sadarbībā ar izglītības iestādēm un ekspertiem ikgadēji īsteno bērnu un jauniešu elektrodrošībai veltītus projektus.

Latvenergo koncerna organizētais erudīcijas konkurss „eXperiments” jau teju 20 gadus izglīto jauniešus par drošu un efektīvu elektroenerģijas lietošanu, kā arī veicina interesi un izpratni par fiziku, dabas parādībām un vidi. Aicinot bērnus un jauniešus rīkoties atbildīgi elektroietīstaišu tuvumā, *Latvenergo* koncerns 2014. gadā organizē informatīvi – izglītojošu kampaņu „Netuvojies, spēlē ar elektrību ZAUDĒSI TU!”. Lai izglītotu jauniešus par elektrodrošības pamatnoteikumiem, *Latvenergo* koncerna speciālisti piedalās arī Valsts policijas un Rīgas domes organizētajā drošības festivālā ģimenēm „Piedzīvojumu vasara 2014” un bērnu vasaras nometnēs. Savukārt, lai aktualizētu elektrodrošības jautājumus virtuālajā vidē, portālā *draugiem.lv* ir izveidota lapa „Elektrodrošība”.

Atbalsts zinātnei un izglītībai enerģētikas nozarē

Lai veicinātu lietišķās pētniecības, inovāciju vides un enerģētikas nozares attīstību, kā arī lai motivētu studentu pētniecisko darbību, *Latvenergo* koncerns atbalsta pētījumus enerģētikā un popularizē inženiertehniskās profesijas.

Latvenergo koncerns sadarbībā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju jau vairāk nekā 10 gadus pasniedz *Gada balvu* enerģētikā, izceļot gan jauno zinātnieku panākumus, gan mūža devumu enerģētikā. Augstākās izglītības iestāžu studentiem koncerns organizē konkursu par labākajiem studiju noslēguma darbiem aktuālajās enerģētikas jomās, kā arī stipendiju konkursu uz studiju noslēguma darbu izstrādes laiku. Koncerns nodrošina arī prakses vietas studentiem no dažādām izglītības iestādēm.

Lai saistošā veidā vairotu jauniešu zināšanas par fiziku, *Latvenergo* koncerns piedāvā skolēnu portālu *fizmix* (<http://www.fizmix.lv>). Portālā publicētos eksperimentus *fizmix* komanda prezentē „Zinātnieku nakts”, Tehniskās jaunrades festivāla ietvaros, kā arī organizējot izbraukuma stundas Latvijas skolās. Projekta *fizmix* ietvaros 2014. gada 17. novembrī „Arēnā Rīga”, tika organizēts pasākums, lai sasniegtu Ginesa rekordu „Garākā cilvēku veidota elektriskā ķēde”.

Lai veicinātu darbinieku, nozares ekspertu un studentu zināšanas par energosistēmas pirmsākumiem, kā arī kodolenerģētikas priekšrocībām un trūkumiem,

Latvenergo koncerns 2014. gadā izdod Elmāra Tomsona grāmatu „Kodolenerģētika un vide” un Valda Gavara grāmatu „Fricis Rudzītis – pirmais Latvijas elektroinženieris”.

Industriālā mantojuma saglabāšana

Latvenergo koncerna Enerģētikas muzejs saglabā un pēta Latvijas elektroenerģētikas un *Latvenergo* koncerna dokumentāro un industriālo mantojumu. Muzeja krātuvē Rīgā apskatāma UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” reģistrā iekļautā E. Krauca stikla plašu fotonegativu kolekcija „Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita 1936. – 1940.”, pastāvīgā ekspozīcijā Ķegumā apskatāmi industriālā mantojuma objekti, savukārt ceļojošā izstāde „Ķeguma HES – Latvijas enerģētikas lepnums” ir vēstījums par 20. gadsimta pirmajā pusē vērienīgā industriālā objekta celtniecību.

Enerģētikas muzejā pieejamas tematiskas izglītojošas nodarbības, kurā ikviens var iepazīties ar Latvijas elektroenerģētikas un *Latvenergo* koncerna vēsturi un industriālo mantojumu, kā arī noskatīties filmu „Kā tapa Ķeguma spēkstacija. Kārļa Dumbraļa atmiņas”.

2014. gadā muzejs turpina dalību starptautiskās

un vietējās akcijās un pasākumos: „Muzeju nakts”, „Zinātnieku nakts”, „UNESCO nedēļa” un „Balttour 2014”.

Atvērts kultūrai un sportam

Latvenergo koncerns līdzdarbojas dažādos kultūras un sporta pasākumos. Koncerns jau vairākus gadus atbalsta bāreņu un bērnu ar invaliditāti mākslinieciskos talantus – labdarības koncertu „Nāc līdzās Ziemassvētkos!”. Popularizējot aktīvu dzīvesveidu, *Latvenergo* koncerna darbinieki piedalās vienā no lielākajiem skriešanas notikumiem Ziemeļeiropā – „Nordea Rīgas maratonā” un vērienīgā nacionālas nozīmes sporta pasākumā – Latvijas riteņbraucēju Vienības braucienā Siguldā.

Tāpat jau vairākus gadus *Latvenergo* koncerns iesaistās dažādās sabiedrībai nozīmīgās iniciatīvās, kuru galvenais vadmotīvs ir gaisma un enerģija. 75. jubilejas gadā *Latvenergo* koncerns piedalās *Staro Rīga 2014* festivāla akcijā „Rīgas karnevāls”, kuras ietvaros administratīvā ēka Pulkveža Brieža ielā 12 ir izgaismota jubilejas krāsās. Savukārt „Positivus” festivāla ietvaros *Latvenergo* koncerns organizē gaismas objektu konkursu „Draudzīga enerģija”.

Vides aizsardzība

Latvenergo koncerns 2014. gadā turpina sadarbību ar Latvijas Ornitoloģijas biedrību putnu aizsardzības jomā un biedrību „Mēs zivīm” zivju resursu aizsardzībā un atražošanā Daugavas baseinā.

Papildu informācija par koncerna īstenotajām vides aizsardzības aktivitātēm pieejama 2.1. sadaļā „Vides aizsardzība”.

Energoefektivitātes pasākumi

2014. gadā *Latvenergo* koncerns Ekonomikas ministrijas darba grupās piedalās optimāla, līdzsvarota un rentabla energoefektivitātes pienākumu un alternatīvo pasākumu modeļa izstrādē ES Energoefektivitātes direktīvas 2012/27/ES ieviešanai Latvijā. Koncerna eksperti informē ieinteresētās puses par panākto progresu un risinājumiem nozares konferencēs un semināros, tajā skaitā RTU 55. starptautiskajā zinātniskajā konferencē.

Latvenergo koncerna Energoefektivitātes centrs nodrošina bezmaksas seminārus, ekskursijas un konsultācijas par enerģijas taupīšanas iespējām sadzīvē un uzņēmējdarbībā, jaunākajām elektroierīcēm un to izvēles kritērijiem, kā arī sniedz praktiskus padomus elektroenerģijas lietošanas paradumu pilnveidošanai. *Latvenergo* koncerna interneta vietnē <http://www.latvenergo.lv/lat/klientiem/EEC/> atrodami vienkārši īstenojami padomi efektīvākai elektroenerģijas izmantošanai.

Sociālais atbalsts

Lai mazinātu elektroenerģijas tarifu ekonomisko ietekmi uz daudz bērnu ģimenēm, *Latvenergo* koncerns īsteno šādas sociālā atbalsta aktivitātes:

- iespēja par 2 400 kWh norēķināties pēc *Starta tarifa* (līdz 2014. gada 31. martam);

- iespēja saņemt elektrības norēķinu karti EUR 84,24 vērtībā (no 2014. gada 1. augusta).

Nodrošinot atbalsta nepārtrauktību, arī 2014. gadā *Latvenergo* koncerns dāvina datortehniku Latvijas izglītības iestādēm.

2015. gadā AS „*Latvenergo*” nodrošina elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojumu aizsargātajiem lietotājiem (maznodrošinātās, trūcīgās personas, daudz bērnu ģimenes), kompensējot elektroenerģijas cenas kāpumu tirgus atvēršanas rezultātā.

Darbinieku sociālā aizsardzība

Informācija par darbinieku sociālo aizsardzību pieejama 2.2. sadaļā „Darbinieki un darba vide”.

SO1 Darbību, kurās īstenoja sabiedrības iesaistīšanās, ietekmes novērtēšana un attīstības programmas, procentuālais īpatsvars

Latvenergo koncerns atbildīgi izvērtē savas darbības ietekmi uz sabiedrību un apkārtni vidi gan ikdienas darba procesā, gan realizējot jaunus projektus. Lai mazinātu potenciālo kaitējumu vai kaitējuma risku videi un sabiedrībai un nodrošinātu sabiedrības iesaistīšanos lēmumu pieņemšanā, tiek apzināts ieinteresēto viedoklis, organizējot sabiedriskās apspriešanas, kā arī gan klientiem, gan jebkurai citai personai nodrošinot iespēju iesniegt pretenziju vai iesniegumu tiem visērtākajā veidā (sk. 2.4. sadaļā „Atbildība par produktu”). Tāpat tiek veiktas izpētes vides aizsardzības jomā un ietekmes uz

vidi novērtējums. Savukārt, rūpējoties par iedzīvotāju drošību Daugavas hidroelektrostaciju ūdenskrātuvju ietekmē esošajās pašvaldībās pavasara plūdu periodā, *Latvenergo* koncerns sadarbojas ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām.

2014. gadā ir notikušas četras sabiedriskās apspriešanas projektam *Igaunijas – Latvijas trešais elektropārvades tīkla starpsavienojums*. Papildu informācija par *Latvenergo* koncerna ietekmes uz vidi novērtējumiem un veiktajiem pasākumiem tās

mazināšanai, pieejama 2.1. sadaļā „Apkārtnē vide”.

Pavasārī *Latvenergo* koncerna pārstāvji iesaistās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) koordinētajos informatīvajos pasākumos operatīvai un saskaņotai sadarbībai ar atbildīgajiem dienestiem, institūcijām un pašvaldībām drošībai Daugavas krastos un palu apdraudētajās zonās.

Koncerns ievēro visas normatīvos noteiktās prasības attiecībā uz darbības ietekmes izvērtēšanu un veic nepieciešamās darbības tās mazināšanai.

SO2 Struktūrvienību, kurās ir analizēts korupcijas risks, procentuālā daļa un kopskaits

2014. gadā tika veikts krāpšanas un korupcijas riska novērtējums visās AS „*Latvenergo*” funkcijās, kā arī AS „*Sadales tīkls*” un AS „*Latvijas elektriskie tīkli*” funkcijās, kuras vadība vērtēja kā vairāk pakļautas krāpšanas un korupcijas riskam. Pamatojoties uz riska novērtējuma

rezultātiem, krāpšanas un korupcijas risks *Latvenergo* koncernā tiek atbilstoši pārvaldīts.

Veicot plānotos un ārpuskārtas iekšējos auditus *Latvenergo* koncernā, vienmēr tiek izvērtēti korupcijas

riski un iekšējo kontroļu efektivitāte šo risku samazināšanai. Plašāka informācija par krāpšanas riska pārvaldību un novērtējumu *Latvenergo* koncernā pieejama 1.6. sadaļā „Koncerna vadība”.

SO4 Preventīvie pasākumi korupcijas riska mazināšanai

Latvenergo koncerna Krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas politikā ir noteikti krāpšanas un korupcijas riska pārvaldīšanas pamatprincipi, lai samazinātu šo

risku, kā arī potenciālos zaudējumus un reputācijas kaitējumu iespēju *Latvenergo* koncernam.

Atbilstoši Ētikas kodeksa prasībām visu līmeņu vadītāji un vadošie speciālisti, eksperti, projektu vadītāji u. c. darbinieki, kuri, pildot savus amata

pieņēmumus, piedalās lēmumu pieņemšanā, reizi gadā iesniedz darba devējam interešu konflikta deklarāciju. Šo deklarāciju iesniedz arī darbinieki, kas, veicot darba pieņēmumus, ir nonākuši vai varētu nonākt interešu konflikta situācijās. Pārskata periodā ikgadējās interešu konflikta deklarācijas ir iesniedzis 3 751 darbinieks, t.i. 82 % no visiem *Latvenergo* koncerna darbiniekiem.

Jaunajiem darbiniekiem, sākot darba attiecības, parakstot apliecinājumu, ir jāpauž sapratne un gatavība savā darbībā nepieļaut interešu konflikta situāciju.

Lai nodrošinātu koncerna darbinieku izpratni par interešu konflikta situācijām un par veicamajām darbībām

interestu konflikta situācijas novēršanai, koncerns veic skaidrojošus pasākumus, vadītāju un darbinieku apmācības, organizē diskusijas par interešu konflikta situāciju novēršanu un krāpšanas un korupcijas riska mazināšanu. Pārskata periodā *Latvenergo* koncernā nav konstatēti korupcijas gadījumi.

SO5 Sabiedriskās politikas nostāja un dalība sabiedriskās politikas veidošanā un lobēšanā

Latvenergo koncerna eksperti iesaistās sabiedriskās diskusijās un gatavo nostājas, viedokļus un atzinumus par nacionāla un Eiropas Savienības (ES) mēroga politikas dokumentiem un tiesību aktu projektiem, paužot nostāju atbilstoši koncerna stratēģijā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem.

Koncerna pozīciju aizstāvēšana ES mērogā ir nodrošināta ar darbu Eiropas elektroenerģētikas nozares profesionālā asociācijā EURELECTRIC. 2014. gadā *Latvenergo* koncerna pārstāvji piedalījies nostāju sagatavošanā par Latvijas elektroenerģijas nozares prioritātēm EURELECTRIC sadarbībā ar ES institūcijām, ES klimata un enerģētikas politikas

satvaru laika posmam no 2020. gada līdz 2030. gadam, ES energoapgādes drošību, valsts atbalsta pamatnostādņēm vides aizsardzības jomā, Enerģijas izmaksām un subsīdijām ES, kā arī par koģenerāciju – būtisku elementu ES pārejā uz zemu oglekļa saturu kopējā enerģijas bilancē.

Sadarbībā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju *Latvenergo* koncerns līdzdarbojas Latvijas pozīcijas sagatavošanā par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par dažu atmosfēru piesārņojošo vielu emisiju samazināšanu un Direktīvas 2003/35/EK grozīšanu un par priekšlikumu Eiropas

Parlamenta un Padomes direktīvai par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošu vielu emisiju gaisā no vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām.

Tāpat koncerna eksperti 2014. gadā sniedza ieteikumus dažādu normatīvo dokumentu izstrādē un pilnveidē. Nozīmīgākie no tiem: Energoefektivitātes likumprojekts, grozījumi Elektroenerģijas tirgus likumā, Publisko personu kapitāla daļu un kapitālsabiedrību likums, grozījumi Darba likumā, grozījumi Būvniecības likumā un izrietošajos Ministru kabineta noteikumos, kā arī Obligātā iepirkuma komponentu aprēķināšanas metodika.

SO6 Kopējā to finansiālo un nefinansiālo ieguldījumu vērtība, kas sniegti politiskajām partijām, politiķiem un saistītajām institūcijām katrā valstī

Latvenergo koncerna Korporatīvās sociālās atbildības politika neparedz finansiālus un/vai nefinansiālus ieguldījumus politiskām organizācijām

SO7 Pret konkurences ierobežošanu un monopolistisku praksi vērsto juridisko darbību kopskaits, kā arī šo darbību rezultāti

2014. gadā nav konstatēts neviens gadījums un ierosināta vai procesā esoša tiesvedība pret *Latvenergo* koncernu par konkurences ierobežošanu vai dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

SO8 Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais nemateriālo sankciju skaits par neatbilstību normatīvajiem aktiem

Latvenergo koncerns nodrošina darbības atbilstību likumdošanai – 2014. gadā nav piemēroti būtiski sodi vai nefinanšu sankcijas par koncerna darbības neatbilstību likumdošanai.

2.4. Atbildība par produktu

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns turpina īstenot stratēģisko virzību Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšanā, kļūstot par atpazīstamu un konkurētspējīgu elektroenerģijas tirgus dalībnieku ne tikai Latvijā, bet arī Lietuvā un Igaunijā. Koncerna darbība ir vērsta uz klientu vajadzībām atbilstošu pakalpojumu izstrādi un ieviešanu, kā arī tirdzniecības zīmola vērtības palielināšanu. Vienlaikus **Latvenergo** koncerns veido vienotu darbības organizācijas sistēmu Baltijas mērogā, nodrošinot izmaksu ziņā efektīvu un konkurētspējīgu **Latvenergo** koncerna produktu un pakalpojumu piegādi.

Piedāvājam individuālu pieeju un daudzveidīgus produktus atbilstoši klientu vajadzībām Baltijā

Mērķi un rezultāti

Lielākais 2014. gada izaicinājums **Latvenergo** koncernam ir elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām Latvijā no 2015. gada 1. janvāra. Sagatavojoties tirgus atvēršanai, īstenotas plašas informatīvās kampaņas, ieviesti sistēmiski klientu apkalpošanas rīki, kā arī veikti organizatoriski un procesuāli uzlabojumi. Tāpat ieviesti arī jauni pakalpojumi, lai nodrošinātu klientam ērtāko un draudzīgāko piedāvājumu un apkalpošanu. 2014. gadā **Latvenergo** koncerns arī Latvijas tirgū ieviesis elektroenerģijas tirgus produktu tirdzniecības zīmolu **Elektrum**. Latvijas mājāsaimniecību segmentam ir izstrādāts 6 produktu sortiments, pamatojoties uz

ilgstošo pieredzi un izpratni par klienta patēriņa un norēķinu ieradumiem.

Elektroenerģijas tirgus atvēršana mājāsaimniecībām Latvijā ietvēra plašu aktivitāšu loku:

- ▶ klienti informēti par tirgus darbību, elektroenerģijas cenas struktūru, tirgus procesiem un produktiem;
- ▶ īstenotas tirdzniecības zīmola **Elektrum** atpazīstamības veidošanas aktivitātes;
- ▶ izsūtīti individuāli **Elektrum** produktu piedāvājumi visām Latvijas mājāsaimniecībām;

- ▶ izstrādāti un ieviesti jauni pakalpojumi, kas klientiem atvieglo produktu izvēli, t. sk. jaunas funkcionalitātes portālā **e-latvenergo.lv** un produkta pieteikšanas īsziņas pakalpojums;
- ▶ īstenota **Latvenergo** koncerna darbinieku iesaiste, līdzdarbošanās un motivācijas veidošana;
- ▶ nodrošināti papildu resursi kontaktu un klientu apkalpošanas centros efektīvai klientu apkalpošanai tirgus atvēršanās kampaņas laikā.

Latvenergo

Atveroties elektroenerģijas tirgum mājāsaimniecībām, Latvijā *Latvenergo* koncernam izdevās saglabāt 99 % klientu, no kuriem 79 % izvēlējās *Elektrum Universālo* produktu, un 21 % klientu – kādu citu no *Elektrum* produktiem.

Tirgus pozīciju stiprināšanai Lietuvā un Igaunijā 2014. gadā turpinātas *Elektrum* zīmola atpazīstamības veicināšanas aktivitātes, gan organizējot reklāmas kampaņas plašsaziņas līdzekļos un sociālajos tīklos, gan dažādos sadarbības projektos. Piemēram, augustā *Elektrum* sāka sadarbību ar jaunizveidoto ģimeņu atpūtas centru „Lotes zeme” Igaunijā. *Elektrum* produktu pievienotā vērtība ir arī klientiem piedāvātā iespēja saņemt enerģorisku apdrošināšanas pakalpojumu, kā arī attīstīta mobilās lietotnes funkcionalitāte, radot klientiem iespēju redzēt elektroenerģijas biržas cenas un saņemt paziņojumus par cenu izmaiņām.

2014. gadā īstenotas vairākas nozīmīgas kampaņas *Latvenergo* koncerna pakalpojumu atpazīstamības veicināšanai un iespēju skaidrošanai. Izlīdzinātā maksājuma kampaņas rezultātā pakalpojuma lietotāju skaits tika palielināts par 7 %. Savukārt pēc klientu portāla *e-latvenergo.lv* popularizēšanas kampaņas, kurā viens no uzdevumiem bija aktualizēt klientu elektronisko kontaktu datu bāzi, to izdevās papildināt par 38 %.

Lai vairotu klientu lojalitāti, 2014. gadā tika uzsākta *Latvenergo* koncerna draudzīgo piedāvājumu programma, piedāvājot klientiem iespējas iegādāties dažādus pakalpojumu un preces no sadarbības partneriem par īpaši izdevīgiem nosacījumiem. Gada laikā klientiem izstrādāti 92 piedāvājumi no 17 partneriem, kurus izmantojuši 2,6 tūkstoši klientu.

Līdz ar gatavošanos elektroenerģijas tirgus atvēršanai AS „Sadales tīkls” ir ieguvusi jaunu lomu – tā ir partneris visiem elektroenerģijas tirgotājiem. Lai sasniegtu katru iedzīvotāju un veicinātu sabiedrības izpratni par atvērta elektroenerģijas tirgus nepieciešamību un principiem, kā arī veicamajām darbībām, izvēloties elektroenerģijas tirgotāju, un iespēju saņemt valsts atbalstu, 2014. gadā veikta plaša informatīvā kampaņa. Tās ietvaros:

- organizētas preses konferences;
- ievietotas publikācijas nacionālajos un reģionālajos laikrakstos, pašvaldību mājas lapās, avīzēs un žurnālos;

- izplatīts informatīvs buklets gan pašvaldību informācijas centros, gan elektroniski – portālos un pašvaldību laikrakstos;
- izvietotas reklāmas televīzijā un radio;
- veikta aktīva komunikācija uzņēmuma sociālajos tīklos un lielākajos ziņu portālos.

Tāpat, lai skaidrotu izmaiņas Elektroenerģijas tirgus likumā, AS „Sadales tīkls” sadarbojās ar elektroenerģijas tirgotājiem, pašvaldībām un sabiedriskajām organizācijām, kas pārstāv plašas iedzīvotāju grupas, piemēram, Latvijas Pensionāru savienību un Pašvaldību savienību.

Organizatoriskā atbildība

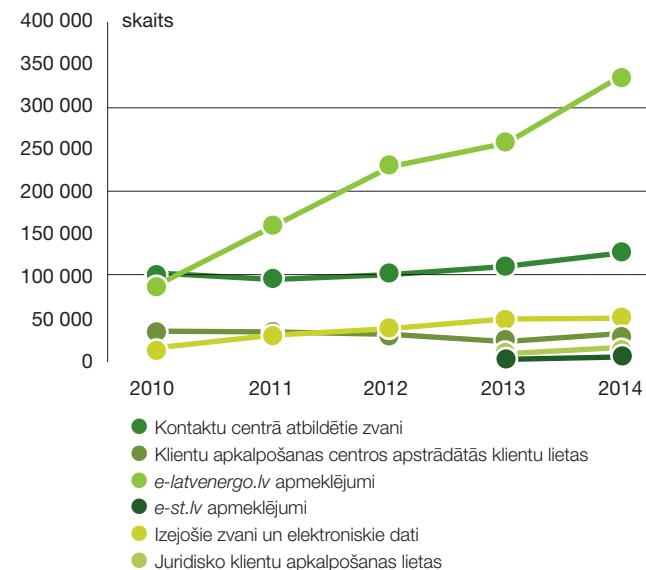
Lai nodrošinātu augstu klientu apmierinātību, apkalpošanas kvalitāti un pieejamību, to ērtībām tiek piedāvāti dažādi apkalpošanas kanāli. Latvijā klientu apkalpošana tiek īstenota, izmantojot pašapkalpošanās portālus *e-latvenergo.lv*, *e-st.lv*, klientu apkalpošanas pakalpojumu pa tālruni, klientu apkalpošanu klātienē klientu centros, klientiem piedāvāto iespēju iesūtīt jautājumus elektroniski e-pastā, un klientu jautājumi tiek risināti arī sociālajos tīklos. Klientu apkalpošana Lietuvā un Igaunijā tiek īstenota, izmantojot klientu apkalpošanas portālus *elektrum.ee* un *elektrum.lt*, kā arī telefoniski. Tāpat arī jebkuram iedzīvotājam, kurš nav *Latvenergo* koncerna klients, ir nodrošināta iespēja iesniegt pretenziju vai iesniegumu, izmantojot minētos klientu apkalpošanas kanālus (izņemot pašapkalpošanās portālus).

2014. gadā īstenotā elektroenerģijas tirgus atvēršanas mājāsaimniecībām kampaņa būtiski ietekmēja klientu servisa izmantošanu dažādos kanālos. Populārākais klientu apkalpošanas kanāls ir portāls *e-latvenergo.lv*, kura apmeklējumu skaits 2014. gada laikā pieaudzis par 29 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu. Vairāk nekā divas reizes palielinājies arī portāla unikālo lietotāju skaits. Kopumā 2014. gadā vidēji mēnesī portāls apmeklēts vairāk nekā 334 tūkstošus reižu. Savukārt bezmaksas zvanu centrs vidēji mēnesī apkalpojīs 126 tūkstošus klientu ienākošo zvanu (par 17 % vairāk nekā gadu iepriekš). *Latvenergo* koncerna 10 klientu apkalpošanas centros vidēji mēnesī apkalpoti 23 tūkstoši

klientu, kas ir par 14 % vairāk nekā iepriekšējā gadā.

Aizvien aktīvāk klienti izvēlas izmantot arī elektroniskās saziņas formas, kontaktējoties ar klientu servisu e-pastā vai atstājot savus jautājumus balss pastā. Vidēji mēnesī šādi apkalpoti 35,6 tūkstoši klientu lietu, kas ir par 12 % vairāk nekā 2013. gadā.

Apkalpoto klientu kontaktu skaits vidēji mēnesī (2010 – 2014)

Kopumā 2014. gadā klienta kontaktu skaits dažādos klientu apkalpošanas kanālos Latvijā vidēji mēnesī bija 540 tūkstoši. 2014. gadā ir bijušas tikai 340 klientu pretenzijas, kas veido mazāk kā procenta desmitdaļu no koncerna klientu kopskaita. 6 % no visām pretenzijām ir bijušas pamatotas un 7 % – daļēji pamatotas. Atbildes klientiem sniegtas maksimāli operatīvi – uz 75 % no visām pretenzijām atbildēts 15 dienu laikā.

Lai paātrinātu atbildes sniegšanas ātrumu un nodrošinātu abpusēju izpratni par klienta jautājuma risinājumu, 2014. gadā 51 % (2013. gadā – 48 %) klientu pretenziju un jautājumu atrisināts, tieši kontaktējoties ar klientu pa tālruni.

Lai novērtētu klientu apkalpošanas efektivitāti, ir noteikti vairāki galvenie darbības rādītāji – klientu zvanu atbildēšanas servisa līmenis (atbildētie zvani procentos, 30 sekunžu laikā atbildētie klientu zvani), 15 dienu laikā sniegtās atbildes uz klientu pretenzijām un iesniegumiem. Atbildēto zvanu rādītāju pazemināšanos noteica lielāka klientu zvanu plūsma saistībā ar tirgus atvēršanas māsaimniecībām – gada pēdējā ceturksnī ienākošo zvanu plūsmu pieauga 2,8 reizes

Klientu apkalpošanas galvenie darbības rādītāji (GDR) Latvijā (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	GDR	2010	2011	2012	2013	2014
Atbildētie zvani	%	n/a	90	88	89	90	92	90
30 sekunžu laikā atbildētie zvani	%	n/a	85	78	77	82	86	78
15 dienu laikā pretenzijām sniegto atbilžu īpatsvars	%	n/a	50	51	52	58	63	75

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

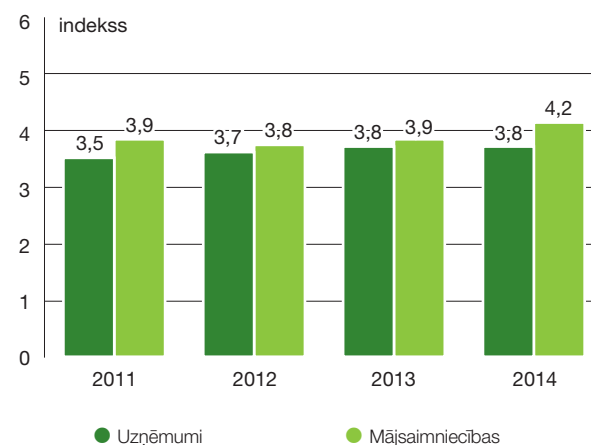
PR5 Klientu apmierinātības noteikšanas prakse, tostarp klientu apmierinātības aptauju rezultāti

Lai nodrošinātu augstu klientu apkalpošanas kvalitāti, *Latvenergo* koncerns sadarbībā ar socioloģisko pētījumu aģentūrām veic regulārus klientu apmierinātības un lojalitātes pētījumus, kas ļauj identificēt attīstāmos un pilnveidojamos pakalpojumu un apkalpošanas aspektus. Klientu apmierinātības līmenis tiek novērtēts dažādos aspektos – kopējā apmierinātība ar uzņēmumu, tā pakalpojumiem, apkalpošanu, norēķinu iespējām, informācijas pieejamību un saturu. Klientu apmierinātība un lojalitāte tiek izvērtēta māsaimniecību un uzņēmumu segmentos.

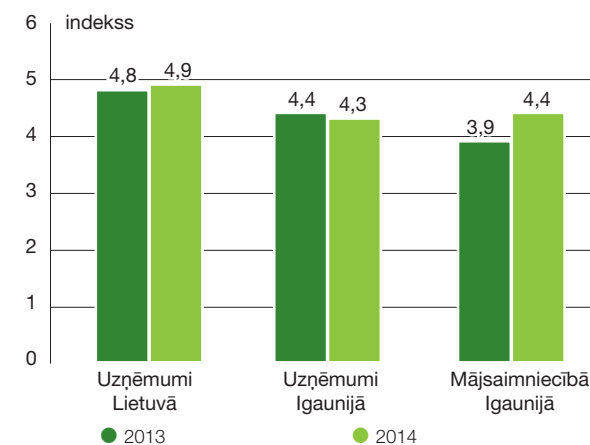
Tāpat kā iepriekšējos gados 2014. gada nogalē tika veikta klientu aptauja. Aptaujas rezultāti liecina, ka, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, Latvijā klientu apmierinātības indekss māsaimniecību segmentā ir pieaudzis līdz 4,2 punktiem, kas ir līdz šim augstākais klientu apmierinātības rādītājs, savukārt uzņēmumu segmentā klientu apmierinātības indekss saglabājies nemainīgs.

Jau otro gadu klientu apmierinātība un lojalitāte tiek pētīta arī Lietuvā un Igaunijā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu Igaunijas māsaimniecību apmierinātība ar *Elektrum* ir pieaugusi, bet uzņēmumu segmentā nav būtiski mainījusies. Lietuvā klientu apmierinātība tiek novērtēta tikai uzņēmumu segmentā, un tajā ir novērojama ļoti augsta klientu apmierinātība.

Klientu apmierinātības indekss uzņēmumiem un māsaimniecībām Latvijā (2011 – 2014)

Klientu apmierinātības indekss Lietuvā un Igaunijā (2013 – 2014)

Atsevišķi tiek mērīta arī AS „Sadales tīkls” klientu apmierinātība – 2014. gadā apmierinātību klientu apmierinātības rezultāti vērtējami kā vidēji augsti salīdzinoši ar vidējiem Baltijas un Eiropas rādītājiem elektroenerģijas, gāzes un siltuma apgādes nozarēs.

- PR8 **Pamatotu sūdzību par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu kopskaits**
- Latvenergo* koncerna rīcībā ir plašas klientu datu bāzes, kuru apstrāde un uzturēšana notiek atbilstoši likumdošanas prasībām par datu drošību un konfidencialitātes ievērošanu. Klientu apkalpošanas procesi ir pielāgoti, lai nodrošinātu datu konfidencialitāti.
- Datu drošības un aizsardzības apsvērumi ir ievēroti arī klientu autorizācijai klientu portālā, nodrošinot klientiem pieejamību jūtīgai informācijai klientu servisā, kā arī īstenojot tiešās komunikācijas aktivitātes ar klientiem.
2014. gadā reģistrēta viena pamatota (2013. gadā – 2) un viena daļēji pamatota sūdzība par klientu datu privātuma iespējamiem pārkāpumiem. Pēc sūdzību saņemšanas kļūdas klientu datu apstrādē tika nekavējoties novērstas.
- PR9 **Būtisko sodu par ražojumu un pakalpojumu nodrošināšanas un izmantošanas neatbilstību normatīvajiem aktiem vērtība naudas izteiksmē**
- Latvenergo* koncerns rūpējas par maksimālu sniegto pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanu. Gadījumā, ja konstatēta noteiktajām kvalitātes prasībām neatbilstoša elektroenerģijas piegādes pakalpojumu sniegšana, klientam tiek kompensēti radušies zaudējumi.
- Tādējādi 2014. gadā atbildība par elektroierīču bojājumiem, kas saistīti ar traucējumiem sadales sistēmas elektrotīklos, izmaksāta 71 gadījumā par kopējo summu EUR 31,3 tūkstoši (2013. gadā – 97 gadījumos par kopējo summu EUR 43,3 tūkstoši).
- Savukārt 145 klientu objektiem (2013. gadā – 70 klientu objektiem) piemērots pazemināts elektroenerģijas sadales tarifs par neatbilstošu sprieguma kvalitāti.
- EU21 **Ārkārtas situāciju plānošana, krīzes / ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāns, apmācību programmas un atjaunošanas / seku novēršanas plāni**
- Latvenergo* koncerns nav pilnībā pasargāts no stihiskiem dabas vai cilvēku izraisītiem postījumiem, tādēļ šo risku mazināšanai *Latvenergo* koncernā ir izveidota vienota ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas sistēma. Tās mērķis ir noteikt vienotu pieeju ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas jautājumu risināšanai, lai nodrošinātu nepārtrauktu un drošu koncerna darbību vai tās ātru un efektīvu atjaunošanu ārkārtas un krīzes situācijās.
- Izstrādātie principi rīcībai ārkārtas situācijās nosaka sadarbību ar Krīzes vadības padomi, Enerģētikas krīzes centru, pašvaldībām, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Operatīvās vadības pārvaldi un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, AS „Augstsprieguma tīkls”. Koncerna ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas plāns ir saskaņots ar Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju, kas ir atbildīga par valsts enerģētikas politikas izstrādi un enerģētikas krīzes novēršanas pasākumu plānošanu un vadību.
- Lai veicināta darbinieku izpratni par pienākumiem ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanā, tiek veikta regulāra darbinieku izglītošana. Tāpat sadarbībā ar AS „Augstsprieguma tīkls” katru gadu tiek rīkotas ārkārtas situāciju un krīzes pārvaldīšanas mācības ar iespējamo ārkārtas situāciju scenāriju izspēli, iesaistot dažādu Ikoncerna struktūrvienību darbiniekus, kā arī pieaicinot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Operatīvās vadības pārvaldes un Nacionālo bruņoto spēku speciālistus. Mācību noslēgumā tiek veikta norises analīze, noteikti veicamie un preventīvie pasākumi, lai uzlabotu seku novēršanas operativitāti un mazinātu materiālos zaudējumus.
- EU24 **Darbības, lai novērstu valodas, kultūras, zemas lasītprasmes barjeras un ar invaliditāti saistītus šķēršļus, nodrošinot klientu atbalsta pakalpojumu un elektroenerģijas pieejamību un drošu lietošanu**
- Lai nodrošinātu *Latvenergo* koncerna pakalpojumu saprotamību un ērtu klientu servisa pieejamību pēc iespējas plašākam klientu lokam, koncerna klientu apkalpošana pa tālruni, elektroniski un klātienē tiek nodrošināta arī krievu un angļu valodā. *Latvenergo* koncerna interneta vietnēs <http://www.latvenergo.lv> un <http://www.sadalestikls.lv>, kā arī klientu pašapkalpošanās portālos e-latvenergo.lv, elektrum.ee, elektrum.lt un e-st.lv klientiem pieejama informācija ne tikai attiecīgās valsts valodā, bet arī krievu un angļu valodā, savukārt interneta vietne <http://www.let.lv> ir pieejama latviešu un angļu valodā. *Latvenergo* koncerna klientu apkalpošanas centros izplatītie informatīvie un reklāmas materiāli par uzņēmuma pakalpojumiem tiek gatavoti arī krievu valodā. Klientu apkalpošanas centros ir nodrošināta pieeja klientiem ar kustību ierobežojumiem un ratiņkrēslos. Savukārt klientiem ar bērniem un grūtniecēm ir izveidota atsevišķa rinda, lai samazinātu šai grupai rindā gaidīšanas laiku.

EU25 Nelaiimes un letālu gadījumu skaits, t.sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, kur saistībā ar uzņēmuma īpašumu cietušas trešās personas

Nelaiimes gadījumi AS „Sadales tīkls” elektroietaisēs visbiežāk ir saistīti ar trešo personu neuzmanīgu rīcību, pieskaroties 20 kV elektroliniju vadiem ar tehniku, neievērojot noteiktos gabarītus, vai arī ar makšķerkātu, kā arī ar šo personu nelikumīgu rīcību AS „Sadales tīkls” elektroietaisēs nolūkā iegūt krāsainos metālus.

Lai mazinātu elektrotraumu un negadījumu skaitu, AS „Sadales tīkls” veic dažādas izglītojošas aktivitātes. Lai informētu bērnus un jauniešus par elektrodrošības

pamatnoteikumiem un tādējādi mazinātu elektrotraumu gadījumu skaitu, tiek organizētas informatīvi izglītojošas kampaņas. To ietvaros AS „Sadales tīkls” darbinieki apmeklē mācību iestādes un piedalās dažādos drošības tēmai veltītos pasākumos un bērnu vasaras nometnēs. Tāpat, lai aktualizētu elektrodrošības jautājumus virtuālajā vidē, portālā *draugiem.lv* ir izveidota lapa „Elektrodrošība”.

2014. gadā turpināta dažādu mērķauditoriju izglītošana

elektrodrošības jautājumos – organizēta preses konference, izstrādāti informatīvie materiāli par drošu darbu elektroliniju tuvumā un organizētas tikšanās ar AS „Latvijas valsts meži”.

2014. gadā ir notikuši 3 nelaimes gadījumi (2013. gadā – 9), kas saistīti ar trešo personu nokļūšanu zem sprieguma. 2014. gadā nav noticis neviens letāls nelaimes gadījums.

EU26 Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā

Elektroenerģijas sadales licencē noteiktā darbības zona aptver 99 % no Latvijas valsts teritorijas. Elektroenerģijas sadale tiek nodrošināta aptuveni 840 tūkstošiem elektroenerģijas sadales pakalpojuma klientu. Licencē

noteiktajā darbības zonā ar elektroenerģijas sadales pakalpojumu tiek apgādātas visas māsaimniecības, kas ir noslēgušas līgumu par elektroenerģijas piegādi.

EU28 Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI) un ilgums (SAIDI)

EU29 Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukums, ko aprēķina uz vienu klientu gada laikā, izsakot to pēc skaita (SAIFI) un ilguma minūtēs (SAIDI), ir elektroenerģijas sadales primārais raksturojošais rādītājs, kam AS „Sadales tīkls” pievērš pastiprinātu uzmanību.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu rādītāji dalās plānotajos un neplānotajos. Plānoto piegādes pārtraukumu ilgumu/ skaitu nosaka elektrotīklu vēsturiskais tehniskais risinājums un tādi nelabvēlīgi dabas apstākļi kā vētra, snieglauze, plūdi u. c., kā arī trešo personu radīti bojājumi un zādzības.

Plānoto atslēgumu ilguma samazinājums saistīts ar ieviesto pasākumu plānu SAIDI samazināšanai. Viens no pasākumiem nosaka, ka plānotais atslēguma laiks nedrīkst būt ilgāks par 7 stundām.

Neplānoto atslēgumu radīto elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilguma samazināšanai 2014. gadā turpināti šādi darbi:

- ▶ mežainās teritorijās gaisvadu elektrolinijas pārbūvētas par kabelu līnijām kopumā 207 km garumā;
- ▶ veikti elektroliniju uzturēšanas un trašu tīrīšanas darbi, tajā skaitā zaru vertikālā apzāģēšana gar gaisvadu līnijām ar helikoptera palīdzību;
- ▶ elektrotīkls aprīkots ar bojājumu vietas uzrādītājiem;

- ▶ izbūvēti attālināti vadāmi jaudas slēdži, nodalot elektrolinijas blīvi apdzīvotās vietās un mežainās lauku teritorijās, kā arī nomainot tehniski un morāli novecojošos ar jaunāko tehnoloģiju jaudas slēdžiem.

Arī turpmākajos gados plānots pievērst pastiprinātu uzmanību un veikt preventīvus pasākumus, lai samazinātu elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaitu un ilgumu klientiem, izbūvējot jaunas kabelu līnijas, turpinot elektroliniju tīrīšanas darbus, kā arī ieviešot jaunus tehniskos risinājumus, uzlabojot esošos procesus, pārskatot normatīvos dokumentus un sadarbību ar darbuzņēmējiem.

Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	skaitis	n/a	0,7	1,5	0,5	0,6	0,4
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	skaitis	n/a	3,4	3,2	3,4	2,9	2,4
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	skaitis	n/a	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaita indekss (SAIFI) kopā	skaitis		5,0	5,6	4,8	4,5	3,8

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

Elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Neplānotie: dabas apstākļi (masveida bojājumi)	minūtes	n/a	735	416	116	149	57
Neplānotie: bojājumi (t.sk. trešo personu radītie)	minūtes	n/a	338	293	255	192	153
Plānotie: tīklu uzturēšana un atjaunošana	minūtes	n/a	219	236	265	280	256
Vidējais elektroenerģijas piegādes pārtraukuma ilguma indekss (SAIDI) kopā	minūtes		1292	945	636	621	466

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

EU30 Vidējais stacijas darba gatavības rādītājs, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

Daugavas HES un Rīgas termoelektrostaciju ražotņu darba gatavības rādītāji tiek aprēķināti kā laika periods, kurā stacija nodrošina tās nominālo jaudu. Pārējais laiks ir paredzēts plānotajiem un neplānotajiem darbības pārtraukumiem, piemēram, remontdarbiem. 2014. gadā Rīgas termoelektrostaciju darba gatavības samazinājums skaidrojams ar Rīgas TEC-2 otrā energobloka inspekcijām, kā arī līdz ar Rīgas termoelektrostaciju avārijas kurināmā saimniecības rekonstrukciju veiktajiem darbiem ūdensildāmo katlu pielāgošanai darbam ar dīzeļdegvielu.

Ražotņu darbīgatavība (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Daugavas HES	%	n/a	84 %	86 %	90 %	91 %	93 %
Rīgas TEC	%	n/a	85 %	82 %	86 %	93 %	86 %

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2.5. Ekonomiskā atbildība

Vadības pieeja

Latvenergo koncerns veic pārdomātas un ilgtspējīgas investīcijas ražošanas jaudu uzturēšanā un attīstībā, palielinot enerģijas izstrādes efektivitāti un draudzīgumu videi, kā arī tīklu infrastruktūras atjaunošanā un uzturēšanā, par būtiskāko faktoru izvirzot energoapgādes kvalitātes uzlabojumu.

Koncerna darbība sniedz ieguldījumu sabiedrībai un ekonomikas izaugsmei

Enerģētikas nozare ir nozīmīgs ekonomikas virzītājspēks gan ar tās nozīmīgajiem investīciju apjomiem, gan ar tiešo un netiešo darba vietu radīšanu. *Latvenergo* koncerns 2014. gadā ir veicis investīcijas EUR 178 miljoni apmērā, savukārt pēdējo piecu gadu laikā veiktās investīcijas pārsniedz EUR 1 miljardu.

Latvenergo koncernā 2014. gadā būtisks investīciju apjoms tiek veikts videi draudzīgos un apkārtējo vidi uzlabojošos investīciju projektos:

- ▶ turpināti Daugavas HES atjaunošanas un uzturēšanas pasākumi. 2013. gada nogalē ir noslēgts līgums par divu Pļaviņu HES vēl nerekonstruēto hidroagregātu nomaiņu, bet 2014. gada sākumā noslēgts līgums par Ķeguma HES trīs hidroagregātu rekonstrukciju. Periodā līdz 2022. gadam ir plānots ieguldīt vairāk nekā EUR 200 miljonu Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā, kas nodrošinās to darbību turpmākos 40 gadus;
- ▶ pabeigta Rīgas TEC-2 avārijas kurināmā saimniecības rekonstrukcija: mazs aizvietots ar videi draudzīgāku

kurināmo – dīzeļdegvielu, tādējādi mazinot piesārņojošo vielu emisiju gaisā avārijas kurināmā izmantošanas laikā, kā arī samazinot resursu patēriņu kurināmā saimniecības uzturēšanai.

2014. gadā 74 % no kopējām *Latvenergo* koncerna investīcijām ir veiktas tīklu aktīvos:

- ▶ 2014. gada augustā nodota ekspluatācijā projekta *Kurzemes loks* posma *Grobiņa–Ventspils* jaunā 330 kV

elektropārvades līnija, kas ievērojami paaugstina energoapgādes drošumu Kurzēm un Latvijā, sniedzot iespēju nākotnē izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību un piekļuvi Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgum. Projekta *Kurzemes loks* kopējās izbūves izmaksas plānotas aptuveni EUR 220 miljonu apmērā, un projektu plānots pabeigt 2019. gadā;

- investīciju apjoms sadales aktīvos salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu palielināts par 13 % un sasniedz

EUR 100 miljonus. 2013. gadā izstrādāts AS „*Sadales tīkls*” attīstības plāns 2014.–2023., kas nosaka investīciju prioritātes turpmākajos gados, veicinot elektroenerģijas piegādes kvalitātes pieaugumu, izveidojot viedu un efektīvu elektrotīklu.

Vienlaikus ar pārdomātām videi draudzīgām investīcijām enerģijas ražošanā un tīklu attīstībā *Latvenergo* koncerns nodrošina arī tiešā veida ekonomisko labumu sabiedrībai kopumā. *Latvenergo* koncerns ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latvijā. Pēdējo piecu gadu laikā

Latvenergo koncerns nodokļos ir samaksājis vairāk nekā EUR 750 miljonu, no tiem dividendēs par valsts kapitāla izmantošanu ir samaksāti un valsts budžetā iemaksāti aptuveni EUR 200 miljonu.

Latvenergo koncerna finanšu rezultāti norāda uz tā stabilu finansiālo stāvokli un attīstību. Detalizēta informācija par koncerna darbības rezultātiem pieejama *Latvenergo* konsolidētajā 2014. gada pārskatā

EC1 Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība, tostarp ieņēmumi, darbības izmaksas, darbinieku atlīdzība, ziedojumi un citi ieguldījumi sabiedrības labā, nesadalītā peļņa un maksājumi kapitāla nodrošinātājiem un valstīm

2014. gadā *Latvenergo* koncerna radītā ekonomiskā vērtība ir EUR 1 018,7 miljoni, bet sadalītā ekonomiskā vērtība – EUR 825,5 miljoni. Radītās un sadalītās ekonomiskās vērtības samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu galvenokārt noteica izmaiņas finanšu rezultātu uzskaites principos līdz ar AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” darbības uzsākšanu no 2014. gada 1. aprīļa, un tādēļ koncerna peļņas vai zaudējumu aprēķinā vairs nav atspoguļojami norēķini par obligāto iepirkumu.

Sadalītā ekonomiskā vērtība sasniedz 81 % no radītās ekonomiskās vērtības. Lielāko daļu jeb 80 % no sadalītās vērtības veido darbības izmaksas, kas ietver elektroenerģijas iegādes, elektroenerģijas pakalpojumu, kurināmā un citas ar saimniecisko darbību saistītas izmaksas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu gandrīz četras reizes ir palielinājušies valsts noteiktie maksājumi, kas 2014. gadā veido EUR 23,7 miljonus, ko galvenokārt noteica 2014. gada 1. janvārī ieviestais Subsīdētās elektroenerģijas nodoklis (SEN). 2014. gada laikā *Latvenergo* koncerns ir veicis SEN samaksu EUR 15,3 miljonu apmērā.

Dividendēs par 2013. gadu izmaksāti EUR 23,6 miljoni. *Latvenergo* koncerns ir nozīmīgs dividenžu maksātājs par izmantoto valsts kapitālu Latvijā. Pēdējo piecu gadu laikā valsts budžetā ir izmaksāti aptuveni EUR 200 miljoni.

Radītā un sadalītā ekonomiskā vērtība (2013 – 2014)

	Mērv.	Metode	2013	2014
Radītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	1 109,5	1 018,7
Ieņēmumi un pārējie ieņēmumi	milj. EUR	a	1 103,9	1 016,0
Finanšu darbības ieņēmumi	milj. EUR	a	5,6	2,6
Koncerna sadalītā ekonomiskā vērtība	milj. EUR	a	903,2	825,5
Izejvielas, materiāli u.c. darbības izmaksas	milj. EUR	a	742,5	657,8
Darbinieku atlīdzība	milj. EUR	a	95,4	98,3
Atlīdzība par valsts kapitāla izmantošanu	milj. EUR	a	40,6	23,6
Atlīdzība par aizņemtā kapitāla izmantošanu	milj. EUR	a	17,8	20,4
Valsts noteikti maksājumi	milj. EUR	a	6,1	23,7
Ziedojumi un atbalsts	milj. EUR	a	0,8	1,8
Koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība*	milj. EUR	a	206,3	193,2

* Nolietojums, amortizācija un uzkrājumi.
n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

2014. gadā *Latvenergo* koncerna nesadalītā ekonomiskā vērtība ir mazāka nekā viena piektā daļa no radītās ekonomiskās vērtības un sasniedz EUR 193,2 miljonus,

kas ir novirzīti investīcijām. 2014. gadā koncernā veiktas investīcijas EUR 177,6 miljonu apjomā.

EC4 Nozīmīga valsts finansiāla palīdzība

Latvenergo koncerns būtisku investīciju projektu realizācijai piesaistījis arī Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējumu (ārvalstu finanšu palīdzību). Viens no galvenajiem projektiem, kam ir piesaistīts līdzfinansējums, ir *NordBalt* projekta ietvaros realizējams projekts *Kurzemes loks*, kura sākotnējo posmu *Rīgas loks* un *Grobiņa–Ventspils* izbūve 50 % apmērā tika līdzfinansēta Eiropas Enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanai ietvaros. Projekta noslēdzošā posma *Ventspils–Tume–Rīga* izbūvi Eiropas Komisija ir iekļāvusi kopējo atbalstāmo infrastruktūras objektu sarakstā, nosakot 45 % līdzfinansējumu. Tāpat ES līdzfinansējumu ir plānots piesaistīt arī trešajam elektropārvades tīkla 330 kV līnijas starpsavienojumam starp Igauniju un Latviju, kam noteikts līdzfinansējums 65 % apmērā no visām attiecīgajām izbūves izmaksām.

Tāpat līdzšinējos gados ES Kohēzijas fonda līdzfinansējums piesaistīts biomasas katlumājas izbūves projektam un siltumtīklu rekonstrukcijas projektam Liepājā. Savukārt Latvijas Republikas valsts budžeta programmas „Klimata pārmaiņu finanšu

Saņemtais valsts un ES finansējums (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Projekts <i>Kurzemes loks</i>	milj. EUR	a	13,2	-	0,2	7,6	-
Liepājas ražotnes	milj. EUR	a	2,0	2,1	3,4	2,4	2,2
Viedās tehnoloģijas	milj. EUR	a	-	-	-	0,2	-
Mērķdotācija OIK ierobežošanai	milj. EUR	a	-	-	-	-	29,3
KOPĀ	milj. EUR		15,2	2,1	3,6	10,1	31,4

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

instruments” ietvaros piesaistīts finansējums projektam „Energoefektivitātes veicināšana mājāsaimniecībās, izmantojot viedās tehnoloģijas”.

2014. gadā AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ir saņēmis valsts budžeta mērķdotāciju EUR 29,3 miljonu apmērā. Tās mērķis ir nodrošināt, lai obligātā iepirkuma komponente nepalielinātos un saglabātos

2013. gada līmenī, t. i., 2,69 centi/kWh. Valsts budžeta mērķdotācijas finansējuma avots ir 2014. gadā Latvijā ieviestais subsidētās elektroenerģijas nodoklis. Ar nodokli tiek aplikti tie uzņēmumi, kas saņem atbalstu elektroenerģijas ražošanai obligātā iepirkuma ietvaros vai arī garantēto maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu.

EU11 Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu

Efektivitātei ir piešķirta būtiska nozīme enerģijas ražošanas procesā *Latvenergo* koncernā. Ražošanas efektivitātes rādītāji tiek aprēķināti kā saražotās elektroenerģijas, siltumenerģijas un to saražošanai nepieciešamās enerģijas attiecība. Ražošanas efektivitātes rādītājus ietekmē izvēlētie ražotņu darbības režīmi, kuri tiek pielāgoti elektroenerģijas tirgus apstākļiem.

Līdz ar mazāku ūdens pieteci Daugavā ražošanas efektivitātes rādītājs Daugavas HES ir uzlabojies – lai saražotu vienu kWh, patērēts par 4 % mazāk ūdens resursu nekā gadu iepriekš. Savukārt Rīgas termoelektrostacijas pārsvarā tiek darbinātas augsti efektīvā koģenerācijas procesā, to darbības režīmus elastīgi pielāgojot elektroenerģijas pieprasījumam tirgū.

Latvenergo koncerna ražotņu efektivitātes rādītāji ir vērtējami kā augsti, salīdzinot ar citiem Baltijas enerģijas ražošanas uzņēmumiem.

Ražošanas efektivitātes rādītāji (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Daugavas HES	m ³ /kWh	n/a	19,6	19,4	19,4	19,5	18,7
Rīgas TEC	%	n/a	84	83	85	79	80
Liepājas ražotnes	%	n/a	92	92	93	91	91
Ķeguma katlumāja	%	n/a	78	80	83	86	86

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

EU12 Sadales zudumi procentuāli no kopējā elektroenerģijas apjoma

Viens no nozīmīgākajiem sadales segmenta efektivitāti raksturojošiem indikatoriem ir sadales zudumu procentuālā attiecība pret kopīgo tīklā saņemto elektroenerģiju. 2014. gadā minētais rādītājs ir samazināts līdz 4,8 %, kas ir vēsturiski zemākais sadales segmenta zudumu rādītājs, kā arī labākais rādītājs Baltijas valstīs.

Latvenergo koncernā līdztekus elektroenerģijas piegādes kvalitātes uzlabošanai paaugstināta uzmanība tiek pievērsta programmām un aktivitātēm, lai mazinātu sadales tīklu elektroenerģijas zudumus – tiek veikta regulāra elektroenerģijas patēriņa uzraudzība un tās

Sadales zudumi (2010 – 2014)

	Mērv.	Metode	2010	2011	2012	2013	2014
Sadales zudumi	%	n/a	6,4	6,4	5,9	5,0	4,8

n – nomērīts, v – vērtēts, a – aprēķināts

pilnveides pasākumi, elektrotīklu optimizācija un automatizācija un pakāpeniska viedā tīkla tehnoloģiju ieviešana. Arī turpmākajos gados tiks turpināti dažādu veidu pasākumi, lai mazinātu zudumus sadales tīklos.

Papildu informācijai skatīt pārskata apakšsadaļu 1.8.2. „Sadale”.

GRI indikatoru tabula

Stratēģija un analīze		
1.1.	Organizācijas visaugstākā līmeņa lēmējpersonas paziņojums par ilgtspējīgas attīstības nozīmi organizācijas darbībā un stratēģijā	2
1.2.	Galveno ietekmes veidu, risku un iespēju apraksts	10, 27
Organizācijas profils		
2.1.	Organizācijas nosaukums	8
2.2.	Galvenie zīmoli, ražojumi un/vai pakalpojumi	8
2.3.	Organizācijas struktūra, tostarp galvenās nodaļas, uzņēmumi, filiāles un kopuzņēmumi	8
2.4.	Organizācijas galvenās mītnes atrašanās vieta	8
2.5.	Valstu skaits, kurās organizācija darbojas	8
2.6.	Īpašumtiesību raksturs un juridiskais statuss	8
2.7.	Apkalpotie tirgi	8
2.8.	Ziņojuma sagatavotājas organizācijas lielums	8
2.9.	Pārskata periodā notikušās nozīmīgās izmaiņas attiecībā uz lielumu, struktūru vai īpašumtiesībām	8
2.10.	Pārskata periodā saņemtās balvas	29
EU1	Uzstādītā jauda sadalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	34
EU2	Enerģijas izstrāde sadalījumā pēc enerģijas avotiem un regulācijas režīma	35
EU3	Klientu skaits māsaimniecības, rūpniecības, tirdzniecības un valsts un pašvaldību institūciju klientu grupās	40
EU4	Pārvades un sadales gaisvadu un kabelīniju garums pēc regulācijas režīma	43, 45

Atklātās informācijas parametri		
3.1.	Sniegtās informācijas pārskata periods	6
3.2.	Iepriekšējā ziņojuma datums	6
3.3.	Ziņojuma periods	6
3.4.	Kontakinformācija, lai uzdotu jautājumus par ziņojumu vai tā saturu	6
3.5.	Ziņojuma satura noteikšanas process	6
3.6.	Ziņojuma ietvars	6
3.7.	Ziņojuma jomas vai ietvara specifiskie ierobežojumi	6
3.8.	Pamatojums ziņojuma informācijai par kopuzņēmumiem, filiālēm, nomas objektiem, ārpakalpojumu sniedzēju veiktajām darbībām un citiem darbības elementiem, kas var ievērojami ietekmēt dažādu periodu un/vai organizāciju salīdzināmību	6, 8
3.9.	Datu mērījumu metodes un aprēķinu bāze	6
3.10.	Iepriekšējo ziņojumu informācijas mainīta atspoguļojuma un šādu izmaiņu cēloņu skaidrojums	6
3.11.	Kopš iepriekšējiem pārskata periodiem notikušās nozīmīgās izmaiņas ziņojuma jomā, ietvarā vai izmantotajās mērījumu metodēs	6
3.12.	GRI indikatoru tabula	76
3.13.	Apliecinājuma ziņojums	78

Pārvaldība, saistības un iesaiste		
4.1.	Organizācijas pārvaldes struktūra	12
4.4.	Kapitāla daļu turētājiem un darbiniekiem paredzētie mehānismi, lai sniegtu ieteikumus un vadlīnijas augstākajai pārvaldes institūcijai	13, 21
4.5.	Saistība starp augstākās pārvaldes institūcijas locekļu, vadošo amatpersonu un vadītāju kompensācijām	17 -18
4.6.	Augstākajā pārvaldes institūcijā ieviestie procesi, lai nodrošinātu interešu konfliktu novēršanu	13
4.7.	Augstākās pārvaldes institūcijas locekļu kvalifikācijas un zināšanu novērtēšana procesi organizācijas saimnieciskās darbības, vides un sociālo jautājumu stratēģijas vadīšanā	17
4.8.	Pašā organizācijā izstrādātais misijas vai vērtību formulējums, rīcības kodekss un principi, kas attiecas uz rezultātiem saimnieciskās darbības, vides un sociālajā jomā, kā arī situācija to ieviešanas procesā	9, 11–13, 27
4.11.	Skaidrojums, vai un kā organizācija īsteno piesardzības pieeju	27
4.12.	Ārēji izstrādātas saimnieciskās darbības, vides un sociālās hartas, principi vai citas iniciatīvas, kurās organizācija ir iesaistījusies vai kuras tā ievieš	24
4.13.	Līdzdalība asociācijās un/vai valsts vai starptautiskās pārstāvniecības organizācijās	23–24
4.14.	Ieinteresēto pušu saraksts, kuru līdzdalību ir nodrošinājusī organizācija	21–22
4.15.	Pamatojums to ieinteresēto pušu noteikšanai un atlasei, kas nodrošina savu līdzdalību	20
4.16.	Ieinteresēto pušu līdzdalības pieejas, tostarp līdzdalības biežums atkarībā no līdzdalības veida un ieinteresēto pušu grupas	20–22
4.17.	Galvenie jautājumi un bažas, kas aktualizēti ieinteresēto pušu līdzdalības procesā	21–22

Apkārtējā vide		
EN1	Izmantoto materiālu masa vai apjoms	49
EN3	Tiešais enerģijas patēriņš pēc primārā enerģijas avota	49
EN8	Kopējais ūdens patēriņš pēc avota veida	50
EN14	Stratēģija, pašreizējās darbības un nākotnes plāni attiecībā uz bioloģisko daudzveidību ietekmējošo faktoru pārvaldību	50
EN15	IUCN Sarkanajā grāmatā iekļauto sugu un valsts aizsargājamo sugu sarakstā iekļauto sugu skaits, kuru dzīvotnes ietekmē organizācijas darbība, norādot tās atbilstoši sugas izzušanas riska līmeņiem	50
EN16	Kopējā tiešo un netiešo siltumnīcas efekta gāzu emisija pēc masas	51
EU5	Piešķirto CO ₂ emisijas kvotu sadalījums kvotu tirdzniecības struktūrā	51
EN18	Iniciatīvas attiecībā uz siltumnīcas efekta gāzu emisijas samazināšanu un sasniegtais samazinājums	52
EN20	NO, SO un citas būtiskas emisijas gaisā pēc to veida un masas	52
EN21	Kopējais notekūdeņu daudzums pēc kvalitātes un izplūdes vietas	53
EN22	Kopējā atkritumu masa pēc veida un atkritumu utilizācijas metodes	53
EN23	Būtisko noplūžu skaits un apjoms	54
EN28	Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais beznaudas sankciju par neatbilstību vides aizsardzības normatīvajiem aktiem skaits	55

Nodarbinātība un darba vide		
LA1	Kopējais darbaspēks pēc darba attiecību veida, darba līguma un reģiona, dalīts pēc dzimuma	57
LA2	Jauno darbinieku skaits un darbaspēka mainība pēc vecuma, dzimuma un reģiona	58
LA4	Darbinieku, ar kuriem ir noslēgtas Darba koplīgums, procentuālā daļa	58
LA5	Minimālais iepriekšējās paziņošanas periods(-i) par darbības izmaiņām, tostarp norādot, vai šis noteikums ir ietverts koplīgumā	58
LA7	Traumu, arodslimību, zaudēto dienu un prombūtnes rādītāji, kā arī darbā bojā gājušo skaits reģionā, dalīts pēc dzimuma	59
LA12	Darbinieku, kuriem tiek nodrošināta regulāra darba rezultātu novērtēšana un karjeras attīstības izvērtēšana, procentuālā daļa, dalīta pēc dzimuma	59
LA13	Pārvaldes institūciju struktūra un darbinieku sadalījums pēc amata kategorijas atbilstoši dzimumam, vecuma grupai, piederībai minoritātes grupai, un citiem dažādības rādītājiem	59
LA14	Pamatalgas un kopējā atalgojuma attiecība sievietēm un vīriešiem pēc amata kategorijas un pēc nozīmīgas darbības vietas	60

Cilvēktiesības		
HR5	Darbības jomas un nozīmīgākie piegādātāji, kas pakļauj ievērojamam riskam vai pārkāpj biedrošanās brīvību un tiesības slēgt koplīgumu, īstenotie pasākumi šo tiesību aizsardzībai	61

Sabiedrība		
SO1	Darbību, kurās īstenota sabiedrības iesaistīšanās, ietekmes novērtēšana un attīstības programmas, procentuālais īpatsvars	64
SO2	Struktūrvienību, kurās ir analizēts korupcijas risks, procentuālā daļa un kopskaits	64
SO4	Preventīvie pasākumi korupcijas riska mazināšanai	64
SO5	Sabiedriskās politikas nostāja un dalība sabiedriskās politikas veidošanā un lobešanā	65
SO6	Kopējā to finansiālo un nefinansiālo ieguldījumu vērtība, kas sniegta politiskajām partijām, politiķiem un saistītajām institūcijām katrā valstī	65
SO7	Pret konkurences ierobežošanu un monopolistisku praksi vērsto juridisko darbību kopskaitu, kā arī šo darbību rezultāti	65
SO8	Būtisko sodu vērtība naudas izteiksmē un kopējais nemateriālo sankciju skaits par neatbilstību normatīvajiem aktiem	65

Atbildība par produktu		
PR5	Klientu apmierinātības noteikšanas prakse, tostarp klientu apmierinātības aptauju rezultāti	68
PR8	Pamatotu sūdzību par klientu privātuma pārkāpumiem un klientu datu pazaudēšanu kopskaits	69
PR9	Būtisko sodu par ražojumu un pakalpojumu nodrošināšanas un izmantošanas neatbilstību normatīvajiem aktiem vērtība naudas izteiksmē	69
EU21	Ārkārtas situāciju plānošana, krīzes / ārkārtas situāciju pārvaldīšanas plāns, apmācību programmas un atjaunošanas/seku novēršanas plāni	69
EU24	Darbības, lai novērstu valodas, kultūras, zemas lasītprasmes barjeras un ar invaliditāti saistītus šķēršļus, nodrošinot klientu atbalsta pakalpojumu un elektroenerģijas pieejamību un drošu lietošanu	69
EU25	Nelaimes un letālu gadījumu skaits, t.sk. juridiskie spriedumi, tiesvedības procesu atrisinājumi un procesā esošas tiesvedības, kur saistībā ar uzņēmuma īpašumu cietušas trešās personas	70
EU26	Iedzīvotāju, kam netiek piegādāts sadales sistēmas pakalpojums, īpatsvars sadales licenču zonā	70
EU28	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu skaits (SAIFI)	70
EU29	Elektroenerģijas piegādes pārtraukumu ilgums (SAIDI)	70
EU30	Vidējais stacijas darba gatavības rādītājs, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	71

Ekonomiskā atbildība		
EC1	Radītā un sadalītā tiešā ekonomiskā vērtība, tostarp ieņēmumi, darbības izmaksas, darbinieku atlīdzība, ziedojumi un citi ieguldījumi sabiedrības labā, nesadalītā peļņa un maksājumi kapitāla nodrošinātājiem un valstīm	73
EC4	Nozīmīga valsts finansiāla palīdzība	74
EU11	Termoelektrostaciju vidējā ražošanas efektivitāte, ņemot vērā enerģijas avotus un regulācijas režīmu	74
EU12	Sadales zudumi procentuāli no kopējā enerģijas apjoma	75

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvia

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU

AS „Latvenergo” vadībai

AS „Latvenergo” vadība mums uzticējusi veikt AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību (tālāk tekstā – Koncerns) ilgtspējas pārskata ierobežotu pārbaudi par pārskata periodu, kas noslēdzās 2014. gada 31. decembrī.

Vadības atbildība

Koncerna vadība ir atbildīga par 2014. gada ilgtspējas pārskata sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar GRI (*Global Reporting Initiative*) vadlīniju B līmeņa prasībām, kuras ir izdevusi bezpeļņas organizācija *Global Reporting Initiative* ar izveidotu sekretariātu Amsterdamā, Nīderlandē. Šī atbildība ietver iekšējo kontroļu izstrādi, ieviešanu un uzturēšanu, kas nepieciešamas, lai nodrošinātu tāda ilgtspējas pārskata sagatavošanu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības; atbilstošu grāmatvedības principu izvēli un piemērošanu; un pamatotu grāmatvedības aplēšu sagatavošanu attiecīgajos apstākļos. Vadība ir atbildīga par tādu pastāvīgu darbību veikšanu, kas saistītas ar apkārtējās vides aizsardzību, veselību un drošību, kvalitātes nodrošināšanu, sociālo atbildību un ilgtspējīgu attīstību, kā arī par ilgtspējas pārskata sagatavošanu un sniegšanu saskaņā ar piemērojamajiem kritērijiem.

Mūsu atbildība

Mēs esam atbildīgi par secinājumiem, ko, pamatojoties uz mūsu veikto pārbaudi, izsakām par ilgtspējas pārskatu. Pārbaude tika veikta saskaņā ar Starptautisko apliecinājuma uzdevumu standartu Nr. 3000 „Apliecinājuma uzdevumi, kas nav vēsturiskās finanšu informācijas revīzija vai pārbaude”, ko ir izdevusi Starptautisko revīzijas un apliecinājuma standartu padome (SRASP). Pārbaude ietver intervijas, kas veiktas galvenokārt ar personām, kuras atbild par ilgtspējas pārskata sagatavošanu, kā arī analītiskās un citas pārbaudes procedūras. Pārbaudes procedūru darba apjoms ir būtiski mazāks par revīzijas darba apjomu, kas tiktu veikta saskaņā ar SRASP izdotajiem Starptautiskajiem kvalitātes kontroles standartiem. Līdz ar to veiktās procedūras nav pietiekamas, lai mēs varētu gūt pārliecību par to, ka esam identificējuši visus būtiskos jautājumus, kurus mēs būtu varējuši identificēt, veicot revīziju. Līdz ar to mēs neizsakām revidentu atzinumu.

Mēs neesam pārbaudījuši Koncerna izmantotos pieņēmumus par to, vai Koncerns var vai nevar sasniegt noteiktus pārskatā minētos rādītājus (piemēram, mērķus, prognozes un centienus).

Mēs pārbaudījām to kritēriju izpildi, kas minēti GRI izdotajās Ilgtspējas ziņošanas vadlīnijās G3.1, kā arī Koncerna izstrādātajos grāmatvedības uzskaites un aprēķina principos. Mēs uzskatām, ka šie kritēriji ir piemēroti ilgtspējas pārskata sagatavošanai.

Veiktās procedūras

Pamatojoties uz būtiskuma un risku izvērtējumu, pārbaudes gaitā mēs veicām šādas procedūras:

- vadlīnijās noteikto kritēriju izvērtējums, nosakot to atbilstību ieinteresēto personu vajadzībām pēc informācijas un to piemērošanas pareizību;
- Koncerna un ieinteresēto personu pārrunu rezultāta izvērtējums;
- intervijas ar vadības pārstāvjiem Koncerna, meitas sabiedrību un atsevišķu struktūrvienību līmenī, lai izvērtētu, vai ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- iekšējo un ārējo dokumentu izskatīšana, lai izvērtētu, vai ilgtspējas pārskatā iekļautā kvalitatīvā un kvantitatīvā informācija ir pilnīga, precīza un pietiekama;
- to sistēmu un procesu struktūras novērtējums, kas tiek izmantotas, lai iegūtu, pārvaldītu un pārbaudītu ilgtspējas pārskatā iekļauto informāciju;

Building a better
working world

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas iela 1A
LV-1010 Rīga
Latvija

Tālr.: 67 04 3801
Fakss: 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Vienotais reģistrācijas Nr. 40003593454
PVN maksātāja Nr. LV40003593454

Ernst & Young Baltic SIA

Muitas St. 1A
LV-1010 Rīga
Latvia

Phone: +371 67 04 3801
Fax: +371 67 04 3802
Riga@lv.ey.com
www.ey.com/lv

Code of legal entity 40003593454
VAT payer code LV40003593454

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS PAR ILGTSPĒJAS PĀRSKATU (TURPINĀJUMS)

- 2014. gada ilgtspējas pārskatā iekļautās informācijas pārbaude, intervējot attiecīgos Koncerna vadības pārstāvjus;
- finanšu informācijas salīdzināšana ar Koncerna 2014. gada konsolidēto pārskatu;
- Koncerna pieņemtā GRI vadlīniju līmeņa piemērošanas novērtējums;
- ilgtspējas pārskata vispārējais un tā formāta novērtējums, ņemot vērā uzrādītās informācijas atbilstību piemērojamajiem kritērijiem;

- darbības rezultātu pārbaude izlases veidā gan operacionālajā, gan korporatīvajā līmenī;
- dokumentu pārbaude, lai gūtu apstiprinājumu vadības pārstāvju un augstāko amatpersonu intervijās sniegtajiem apliecinājumiem;
- pārbaudītās informācijas saskaņošana ar ilgtspējas pārskatā sniegto informāciju, kas iekļauts Koncerna 2014. gada konsolidētajā pārskatā.

Secinājums

Pamatojoties uz mūsu veikto pārbaudi, mūsu uzmanības lokā nav nonākuši nekādi apstākļi vai fakti, kas liktu mums uzskatīt, ka AS „Latvenergo” un tās meitas sabiedrību 2014. gada ilgtspējas pārskats visos būtiskajos aspektos nav sagatavots saskaņā ar ziņošanas kritērijiem, kas noteikti GRI izdotajās ilgtspējības ziņošanas vadlīnijās G3.1.

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā, 2015. gada 14. aprīlī

Latvenergo konsolidētais 2014. gada pārskats

Finanšu pārskati, kas sagatavoti saskaņā ar
Eiropas Savienībā apstiprinātajiem starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem,
un neatkarīgu revidentu ziņojums

Darbības rādītāji

		2014	2013	2012	2011	2010
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi		1 010 757	1 099 893	1 063 691	962 453	804 246
EBITDA ¹⁾		236 838	248 694	244 103	254 670	294 334
Saimnieciskās darbības peļņa ²⁾		49 243	61 091	70 234	74 053	87 639
Peļņa pirms nodokļiem ³⁾		31 510	48 841	59 859	60 711	72 584
Peļņa		29 790	46 149	50 856	62 290	63 069
Dividendes		31 479	23 605	40 618	56 773	49 801
Aktīvi		3 486 576	3 575 358	3 517 752	3 255 536	3 243 103
Ilgtermiņa aktīvi		3 109 253	3 128 064	3 102 019	2 883 583	2 763 546
Pašu kapitāls		2 020 801	2 021 714	2 006 975	1 923 119	1 913 404
Aizņēmumi		827 222	944 675	846 961	730 408	776 329
Neto aizņēmumi ⁴⁾		706 211	689 252	604 468	575 492	443 000
Pamatdarbības neto naudas plūsma		135 329	146 540	214 526	256 685	228 461
Kapitālieguldījumi		177 607	224 868	264 260	282 757	181 472
		2014	2013	2012	2011	2010
Neto aizņēmumi / EBITDA		3,0	2,8	2,5	2,3	1,5
EBITDA rentabilitāte ⁵⁾		23,4 %	22,6 %	22,9 %	26,5 %	36,6 %
Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte ⁶⁾		4,9 %	5,6 %	6,6 %	7,7 %	10,9 %
Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte ⁷⁾		3,1 %	4,4 %	5,6 %	6,3 %	9,0 %
Peļņas rentabilitāte ⁸⁾		2,9 %	4,2 %	4,8 %	6,5 %	7,8 %
Kapitāla attiecības rādītājs ⁹⁾		58 %	57 %	57 %	59 %	59 %
Atdeve uz aktīviem (ROA) ¹⁰⁾		0,8 %	1,3 %	1,5 %	1,9 %	2,2 %
Atdeve uz pašu kapitālu (ROE) ¹¹⁾		1,5 %	2,3 %	2,6 %	3,2 %	4,0 %
Mazumtirdzniecībā pārdotā elektroenerģija	GWh	8 688	7 954	8 287	8 980	7 620
Elektrostaciju izstrāde	GWh	3 625	4 854	5 077	5 285	5 869
Pārdotā siltumenerģija	GWh	2 442	2 517	2 669	2 524	2 928
Darbinieku skaits gada beigās		4 563	4 512	4 457	4 490	4 517
Mātesabiedrības Moody's kredītreitings		Baa2 (stable)*	Baa3 (stable)	Baa3 (stable)	Baa3 (stable)	Baa3 (stable)

* Kredītreitings paaugstināts 2015. gada 16. februārī

¹⁾ EBITDA – ieņēmumi pirms procentiem, uzņēmumu ienākuma nodokļa, asociēto sabiedrību peļņas vai zaudējumu daļas, nolietojuma un amortizācijas un nemateriālo ieguldījumu un pamatīdzekļu vērtības samazinājuma

²⁾ Saimnieciskās darbības peļņa – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa, finanšu izmaksām un ieņēmumiem

³⁾ Peļņa pirms nodokļiem – peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa

⁴⁾ Neto aizņēmumi – aizņēmumi gada beigās mīnus nauda un naudas ekvivalenti gada beigās

⁵⁾ EBITDA rentabilitāte – EBITDA / ieņēmumi

⁶⁾ Saimnieciskās darbības peļņas rentabilitāte – saimnieciskās darbības peļņa / ieņēmumi

⁷⁾ Peļņas pirms nodokļiem rentabilitāte – peļņa pirms nodokļiem / ieņēmumi

⁸⁾ Peļņas rentabilitāte – peļņa / ieņēmumi

⁹⁾ Kapitāla attiecības rādītājs – pašu kapitāls/aktīvi

¹⁰⁾ Atdeve uz aktīviem (ROA) – peļņa / vidējais aktīvi (aktīvi pārskata gada sākumā + aktīvi pārskata gada beigās/2)

¹¹⁾ Atdeve uz pašu kapitālu (ROE) – peļņa / vidējais pašu kapitāls (pašu kapitāls pārskata gada sākumā + pašu kapitāls pārskata gada beigās/2)

Vadības ziņojums

Latvenergo koncerns ir Baltijas mēroga energoapgādes pakalpojumu sniedzējs, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu un pārdošanu, elektroenerģijas sadales pakalpojuma nodrošināšanu un pārvades aktīvu pārvaldību.

Latvenergo koncernam 2014. gadā izdevies saglabāt elektroenerģijas pārdošanas līdera pozīcijas Baltijā, kopumā 2014. gadā mazumtirdzniecības klientiem pārdotais elektroenerģijas apjoms pieaudzis par 9 % un sasniedz 8 688 GWh (2013. gadā – 7 954 GWh). Visbūtiskākais pārdotās elektroenerģijas apjoma pieaugums ir ārpus Latvijas – Lietuvā un Igaunijā, kur tas ir palielināts gandrīz uz pusi salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un sasniedz 3 053 GWh. Būtiski pieaudzis arī klientu skaits kaimiņvalstīs, un 2014. gada beigās tas sasniedz aptuveni 34 tūkstošus.

Vairāk nekā 1/3 daļa no kopējā pārdotā elektroenerģijas apjoma pārdota Lietuvā un Igaunijā

2014. gadā *Latvenergo* koncerna elektrostacijās saražotās elektroenerģijas apjoms ir 3 625 GWh (2013. gadā – 4 854 GWh). Elektroenerģijas izstrādes apjoms Daugavas HES, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, ir par 926 GWh jeb par 32 % mazāks. To noteica neraksturīgi maza ūdens pietece Daugavā – pēdējo reizi tik zema ūdens pietece novērota 1976. gadā. Savukārt Rīgas termoelektrostaciju (Rīgas TEC) izstrāde bija par 309 GWh jeb 16 % mazāka nekā gadu iepriekš. Elektroenerģijas izstrādes samazinājumu Rīgas TEC galvenokārt noteica izmaiņas lielo koģenerācijas staciju atbalsta mehānismā, kas neparedz dabasgāzes izmaksu kompensāciju, tādējādi Rīgas TEC strādāja tirgus konjunktūrā, efektīvi plānojot darba režīmus un kurināmā izmantošanu.

2014. gadā saražotās siltumenerģijas apjoms ir 2 488 GWh (2013. gadā – 2 566 GWh). Samazinājumu noteica siltāki laika apstākļi apkures sezonas laikā.

Latvenergo koncerna 2014. gada ieņēmumi ir EUR 1 010,8 miljoni (2013. gadā – EUR 1 099,9 miljoni). *Latvenergo* koncerna ieņēmumu samazinājumu

2014. gadā ietekmēja izmaiņas finanšu rezultātu uzskaites principos līdz ar AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” darbības uzsākšanu no 2014. gada 1. aprīļa, jo koncerna ieņēmumos vairs netiek atzīti obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi.

Investīcijas tīklu aktīvos veido 74 % no kopējām investīcijām

Savukārt koncerna EBITDA 2014. gadā ir EUR 236,8 miljoni (2013. gadā – EUR 248,7 miljoni), bet peļņa ir EUR 29,8 miljoni (2013. gadā – EUR 46,1 miljons). Peļņas rādītāju samazinājumu ietekmēja ievērojami mazāka Daugavas HES izstrāde. Turklāt negūtie ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas par regulētu tarifu Latvijā, kas ir zemāks par tirgus cenu, 2014. gadā ir novērtēti EUR 48,2 miljonu apmērā.

Kopējais investīciju apjoms 2014. gadā ir EUR 177,6 miljoni (2013. gadā – EUR 224,9 miljoni). Kopējo investīciju apjoma samazinājumu nosaka Rīgas TEC-2 otrā energobloka rekonstrukcijas projekta noslēgums 2013. gada nogalē un mazākas investīcijas projekta *Kurzemes loks* otrā posma izbūves noslēguma etapā.

Noslēdzies projekta *Kurzemes loks* otrais posms

Būtisks investīciju apjoms *Latvenergo* koncernā ir veikts tīkla modernizācijā, lai nodrošinātu augstu tīkla pakalpojumu kvalitāti, tehniskos rādītājus un darbības drošumu. 2014. gadā investīciju apjoms tīklu aktīvos veido 74 % no kopējām investīcijām. Līdz ar ieguldījumiem sadales tīklos mazinājies zudumu apjoms – laika periodā no 2010. līdz 2014. gadam sadales zuduma apjoms ir samazinājies par 25 %. Tāpat *Latvenergo* koncerns turpina arī investīcijas videi draudzīgos un apkārtējo vidi uzlabojošos investīciju projektos – 2014. gadā gandrīz EUR 10 miljoni ir ieguldīti Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcijā.

2014. gada augustā noslēdzās projekta *Kurzemes loks* otrais posms – nodota ekspluatācijā projekta

Kurzemes loks posma Grobiņa–Ventpils jaunā 330 kV elektropārvades līnija. Savukārt projekta noslēdzošā posma Ventpils–Tume–Rīga izbūvi Eiropas Komisija ir iekļāvusi kopējo atbalstāmo infrastruktūras objektu sarakstā, nosakot 45 % līdzfinansējumu. *Kurzemes loka* projekta realizācijas rezultātā ievērojami tiek paaugstināts energoapgādes drošums Kurzemē un Latvijā, palielinot iespēju nākotnē izmantot Lietuvas–Zviedrijas jūras kabeļa *NordBalt* darbību un piekļuvi Ziemeļvalstu elektroenerģijas tirgum.

Piesaistīti aizņēmumi EUR 250 miljonu apmērā

Latvenergo koncerns regulāri veic finansējuma piesaisti turpmāko gadu investīciju projektiem un aizdevumu pamatsummu atmaksai. Aizņemtā kapitāla piesaistes plāna ietvaros 2014. gada nogalē tika pabeigtas divas aktivitātes – novembrī noslēdzās aizņēmumu iepirkums banku aizdevumu veidā, kura ietvaros tika piesaistīts finansējums EUR 150 miljonu apmērā ar piecu un septiņu gadu atmaksas termiņiem, un 2014. gada decembrī ar Eiropas Investīciju banku tika parakstīts aizdevuma līgums par EUR 100 miljoniem.

Latvenergo koncerna neto aizņēmumi 2014. gada 31. decembrī līdz ar investīcijām tīklu aktīvu rekonstrukcijā ir pieauguši līdz EUR 706,2 miljoniem (2013. gada 31. decembrī – EUR 689,3 miljoni), savukārt neto aizņēmumu / EBITDA attiecības rādītājs ir 3,0 (2013. gadā – 2,8). *Latvenergo* koncerna kapitāla struktūra saglabājas stabila, un 2014. gada beigās pašu kapitāls ir 58 % no aktīvu kopsummas, kas uzskatāms par nozarei atbilstošu rādītāju.

Pēc pārskata perioda beigām 2015. gada 16. februārī starptautiskā kredītreitingu aģentūra *Moody's Investors Service* paaugstinājusi AS „*Latvenergo*” kredītreitingu, nosakot to Baa2 ar stabili attīstības prognozi.

Latvenergo koncerna darbība ir pakļauta dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam, kredīriskam un likviditātes riskam. Koncerna finanšu risku vadības politika koncentrēta uz finanšu tirgus nenoteiktību, mazinot potenciāli negatīvo efektu uz koncerna finanšu

rezultātiem. Finansiālās stabilitātes nodrošināšanai, koncerns izmanto dažādus finanšu risku kontroles un to ierobežošanas pasākumus, kā arī lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atvērtās pozīcijās (skatīt arī 3. pielikumu).

Noslēdzot 2014. gadu, ir sasniegts *Latvenergo* koncerna stratēģijas īstenošanas perioda viduspunkts. Šajā laikā paveiktais – sasniegtā tirgus daļa Baltijā ir vairāk nekā 1/3, pabeigta Rīgas termoelektrostaciju rekonstrukcijas programma un hidroelektrostaciju rekonstrukcijas norise atbilstoši plānam, pabeigts *Kurzemes loka* 2. posms un sadales tīklu modernizācija atbilstoši AS „Sadales tīkls” attīstības plānam liecina par sekmīgu virzību uz *Latvenergo* koncerna stratēģijā līdz 2016. gadam izvirzīto virsmērķu – Baltijas tirgus pozīcijas nostiprināšana, elektroenerģijas ģenerācijas avotu diversifikācija un līdzsvarota tīklu attīstība – sasniegšanu. Šo mērķu izpilde tiks turpināta arī turpmākajos divosstratēģijas izpildes gados.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata gada beigām

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam no 2015. gada 1. janvāra ir atvērts elektroenerģijas tirgus mājāsaimniecībām Latvijā. Līdz 2015. gada 1. janvārim AS „Latvenergo” nodrošināja mājāsaimniecību apgādi atbilstoši noteiktajiem tarifiem, kas bija zemāki par tirgus cenu.

Tāpat atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likumam 2015. gadā AS „Latvenergo” nodrošina elektroenerģijas tirdzniecības pakalpojuma sniegšanu aizsargātajiem lietotājiem (maznodrošinātās, trūcīgās personas, daudzbērnu ģimenes), kompensējot viņiem elektroenerģijas cenas kāpumu tirgus atvēršanas rezultātā.

Citi būtiskie notikumi un apstākļi pēc pārskata gada beigām ir atklāti konsolidēto finanšu pārskatu pielikumā (skatīt 27. pielikumu).

Ziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS „Latvenergo” valdes rīcībā esošo informāciju, *Latvenergo* konsolidētais

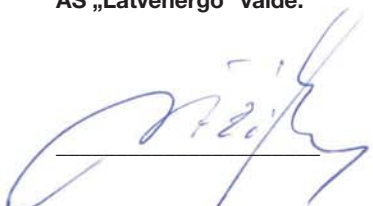
2014. gada pārskats ir sagatavots atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un visos būtiskos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par *Latvenergo* koncerna aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem, pašu kapitālu un naudas plūsmām. Vadības ziņojumā ir ietverta patiesa informācija.

Priekšlikumi par peļņas sadali

AS „Latvenergo” valde, izpildot likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām”, „Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu” (stājās spēkā 2015. gada 1. janvārī), Latvijas Republikas Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra noteikumus Nr. 1471 „Par kārtību, kādā tiek noteikta un ieskaitīta valsts budžetā izmaksājamā peļņas daļa par valsts kapitāla izmantošanu”, ierosina AS „Latvenergo” pārskata gada peļņu EUR 31,5 miljonu apmērā izmaksāt dividendēs, bet pārējo peļņu uzskaitīt AS „Latvenergo” rezervēs.

Par 2014. gada peļņas sadali lemj AS „Latvenergo” akcionāru sapulce.

AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
valdes priekšsēdētājs

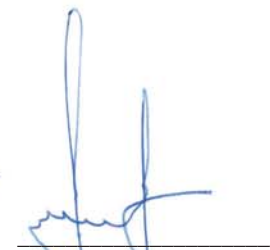
Zane Kotāne
valdes loceklis

Uldis Bariss
valdes loceklis

Māris Kuņickis
valdes loceklis

Arnis Kurgs
valdes loceklis

2015. gada 14. aprīlī

Konsolidētie finanšu pārskati

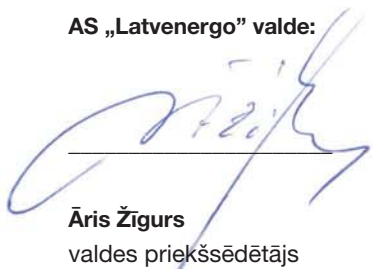
Konsolidētais peļņas vai zaudējumu aprēķins

Pielikums	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	6 1 010 757	1 099 893
Pārējie ieņēmumi	7 5 273	4 050
Izlietotās izejvielas un materiāli	8 (621 285)	(701 453)
Personāla izmaksas	9 (97 954)	(95 074)
Nolietojums, amortizācija un pamatīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a (187 595)	(187 603)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	10 (59 953)	(58 722)
Saimnieciskās darbības peļņa	49 243	61 091
Finanšu ieņēmumi	11 a 3 004	4 529
Finanšu izmaksas	11 b (20 380)	(17 840)
Asociēto sabiedrību peļņas / (zaudējumu) daļa	15 (357)	1 061
Peļņa pirms nodokļa	31 510	48 841
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	12 (1 720)	(2 692)
Pārskata gada peļņa	29 790	46 149
Attiecināma uz:		
– Mātes sabiedrības akcionāriem	28 515	44 305
– Mazākuma daļu	1 275	1 844
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c 0,023	0,049
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	20 c 0,023	0,049

Konsolidētais vispārējo ieņēmumu pārskats

Pielikums	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada peļņa	29 790	46 149
<i>Vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi, kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>		
(Zaudējumi) / ieņēmumi no naudas plūsmas riska ierobežošanas rezerves izmaiņām	20 a, 21 c (6 495)	8 844
(Zaudējumi) / ieņēmumi no ārvalstu valūtu pārrēķināšanas	20 a (14)	14
Neto vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi, kas pārklasificējami uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos	(6 509)	8 858
<i>Vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos (atskaitot nodokļus):</i>		
Ieņēmumi no pamatīdzekļu pārvērtēšanas	20 a 14	97
Ieņēmumi / (zaudējumi) no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	22 a 159	(307)
Neto vispārējie ieņēmumi / (zaudējumi), kas nav jāpārklasificē uz peļņu vai zaudējumiem nākamajos periodos	173	(210)
Kopā vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi pārskata gadā, atskaitot nodokļus	(6 336)	8 648
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi	23 454	54 797
Attiecināmi uz:		
– Mātes sabiedrības akcionāriem	22 179	52 953
– Mazākuma daļu	1 275	1 844

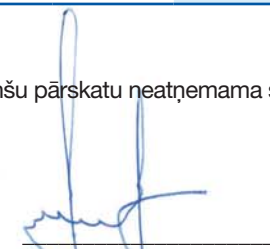
AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
 valdes priekšsēdētājs

Zane Kotāne
 valdes locekle

Uldis Bariss
 valdes loceklis

Māris Kuņickis
 valdes loceklis

Arnis Kurgs
 valdes loceklis

Pielikumi no 90. līdz 141. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

2015. gada 14. aprīlī

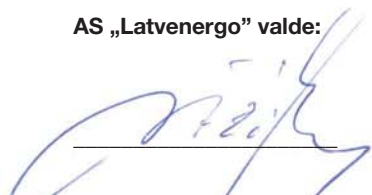
Konsolidētais pārskats par finansiālo stāvokli

Pielikums	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
AKTĪVI		
Ilgtermiņa aktīvi		
Nemateriālie ieguldījumi	13 a 13 011	11 130
Pamatlīdzekļi	14 a 3 066 316	3 086 775
Ieguldījuma īpašumi	14 b 1 343	1 473
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	15 41	41
Citi ilgtermiņa debitori	14	57
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a 28 528	28 588
Ilgtermiņa aktīvi kopā	3 109 253	3 128 064
Apgrozāmie līdzekļi		
Krājumi	16 22 560	21 634
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori	17 a, b 233 752	161 560
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	15 -	8 060
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c -	617
Nauda un naudas ekvivalenti	18 121 011	255 423
Apgrozāmie līdzekļi kopā	377 323	447 294
AKTĪVU KOPSUMMA	3 486 576	3 575 358

Pielikums	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
PAŠU KAPITĀLS		
Akciju kapitāls	19 1 288 446	1 288 011
Rezerves	20 a 645 829	652 418
Nesadalītā peļņa	79 995	74 832
Mātesabiedrības akcionāru kapitāla līdzdalības daļa	2 014 270	2 015 261
Mazākumakcionāru kapitāla līdzdalības daļa	6 531	6 453
Pašu kapitāls kopā	2 020 801	2 021 714
KREDITORI		
Ilgtermiņa kreditori		
Aizņēmumi	21 b 688 297	805 192
Atliktā uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	12 268 026	269 116
Uzkrājumi	22 15 588	15 597
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c 11 698	6 238
Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	23 194 474	170 152
Ilgtermiņa kreditori kopā	1 178 083	1 266 295
Īstermiņa kreditori		
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24 139 909	130 667
Uzņēmumu ienākuma nodokļa saistības	3	3
Aizņēmumi	21 b 138 925	139 483
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c 8 855	17 196
Īstermiņa kreditori kopā	287 692	287 349
PASĪVU KOPSUMMA	3 486 576	3 575 358

Pielikumi no 90. līdz 141. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

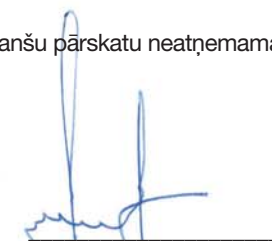
AS „Latvenergo” valde:

Āris Žigurs
 valdes priekšsēdētājs

Zane Kotāne
 valdes locekle

Uldis Bariss
 valdes loceklis

Māris Kuņickis
 valdes loceklis

Arnis Kurgs
 valdes loceklis

2015. gada 14. aprīlī

Konsolidētais pārskats par izmaiņām pašu kapitālā

Pielikums	Attiecināms uz mātessabiedrības akcionāriem				Mazākuma daļa	KOPĀ
	Akciju kapitāls	Rezerves	Nesadalītā peļņa	Kopā		
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2012. gada 31. decembrī	1 287 137	644 113	70 803	2 002 053	4 922	2 006 975
Akciju kapitāla palielinājums	19	874	-	874	-	874
Dividendes par 2012. gadu	20 b	-	(40 619)	(40 619)	(313)	(40 932)
Kopā pašu kapitālā atzītās sabiedrības akcionāru iemaksas un peļņas sadalīšana	874	-	(40 619)	(39 745)	(313)	(40 058)
Pārskata gada peļņa	-	-	44 305	44 305	1 844	46 149
Vispārējie ieņēmumi	20 a	8 305	343	8 648	-	8 648
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie ieņēmumi	-	8 305	44 648	52 953	1 844	54 797
2013. gada 31. decembrī	1 288 011	652 418	74 832	2 015 261	6 453	2 021 714
Akciju kapitāla palielinājums	19	435	-	435	-	435
Dividendes par 2013. gadu	20 b	-	(23 605)	(23 605)	(1 197)	(24 802)
Kopā pašu kapitālā atzītās sabiedrības akcionāru iemaksas un peļņas sadalīšana	435	-	(23 605)	(23 170)	(1 197)	(24 367)
Pārskata gada peļņa	-	-	28 515	28 515	1 275	29 790
Vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi	20 a	(6 589)	253	(6 336)	-	(6 336)
Kopā pārskata gadā atzītie vispārējie (zaudējumi) / ieņēmumi	-	(6 589)	28 768	22 179	1 275	23 454
2014. gada 31. decembrī	1 288 446	645 829	79 995	2 014 270	6 531	2 020 801

Pielikumi no 90. līdz 141. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Konsolidētais pārskats par naudas plūsmām

	Pielikums	2014	2013
		EUR'000	EUR'000
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa pirms nodokļa		31 510	48 841
Korekcijas:			
– amortizācija un nolietojums, pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	13 a, 14 a	187 595	187 603
– zaudējumi no ilgtermiņa aktīvu norakstīšanas		2 470	3 068
– zaudējumi / (peļņa) no ieguldījumu korekcijas pēc pašu kapitāla metodes	15	357	(1 061)
– procentu izmaksas	11 b	20 351	21 500
– procentu ieņēmumi	11 a	(2 045)	(2 170)
– (peļņa) / zaudējumi no finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	8, 11	(8 759)	2 261
– uzkrājumu pieaugums	22	150	339
– nerealizētie zaudējumi / (peļņa) no valūtas kursu svārstībām	11 a	65	(122)
Saimnieciskās darbības peļņa pirms apgrozāmā kapitāla izmaiņām		231 694	260 259
Krājumu samazinājums		2 468	1 322
Pircēju un pasūtītāju parādu un pārējo debitoru pieaugums		(93 285)	(10 486)
Parādu piegādātājiem un pārējo kreditoru pieaugums / (samazinājums)		19 062	(64 800)
Nauda pamatdarbības rezultātā		159 939	186 295
Izdevumi procentu maksājumiem		(20 915)	(24 350)
Ieņēmumi no procentu maksājumiem		2 082	2 361
Izdevumi uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumiem		(5 777)	(17 766)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		135 329	146 540
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde		(177 988)	(209 812)
Ieņēmumi no ieguldījumu pārdošanas	15	5 779	-
Saņemtais Eiropas Savienības fondu finansējums un citi finansējumi		2 161	10 138
Ieņēmumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas		60	60
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(169 988)	(199 614)
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Ieņēmumi no parāda vērtspapīru (obligāciju) emisijas	21 b	-	84 835
Saņemtie aizņēmumi no kredītiestādēm	21 b	22 600	117 300
Izdevumi aizņēmumu atmaksai	21 b	(139 695)	(105 174)
Mazākumdaļai izmaksātās dividendes		(1 197)	(313)
Saņemtās dividendes no asociētajām sabiedrībām		1 924	-
Mātes sabiedrības akcionāriem izmaksātās dividendes*		(12 649)	(30 644)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		(129 017)	66 004
Neto naudas un tās ekvivalentu (samazinājums) / pieaugums		(163 676)	12 930
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā	18	255 423	242 493
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās**	18	91 747	255 423

Pielikumi no 90. līdz 141. lapai ir šo konsolidēto finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

* par 2013. gadu pasludinātās dividendes EUR 23 605 tūkstošu apmērā daļēji nosegtas ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksu EUR 10 956 tūkstošu apmērā (pasludinātās dividendes par 2012. gadu – EUR 40 619 tūkstoši daļēji nosegtas ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pārmaksu – EUR 9 975 tūkstoši)

** naudas un tās ekvivalentu atlikumā pārskata gada beigās netiek iekļauta saņemtā valsts budžeta dotācija obligātā iepirkuma komponentes izmaksu kompensēšanai EUR 29 264 tūkstošu apmērā, jo tie ir atzīti kā naudas līdzekļi ar ierobežojumiem (sk. 18. pielikumu).

Konsolidēto finanšu pārskatu pielikums

1. Vispārīga informācija par koncernu

Visas akciju sabiedrības „Latvenergo” (turpmāk tekstā – mātessabiedrība jeb Sabiedrība) akcijas pieder valstij, un to turētāja ir Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija. AS „Latvenergo” juridiskā adrese ir Pulkveža Brieža iela 12, Rīga, LV-1230, Latvija. Atbilstoši Latvijas Republikas Enerģētikas likumam AS „Latvenergo” ir atzīta par valstiski svarīgu tautsaimniecības objektu un nav privatizējama.

Akciju sabiedrība „Latvenergo” ir energoapgādes pakalpojumu sniedzēja, kas nodarbojas ar elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, kā arī elektroenerģijas pārdošanu. AS „Latvenergo” ir viena no lielākajām sabiedrībām Baltijā.

Latvenergo koncernā (turpmāk tekstā – arī koncerns) ietilpst šādas meitassabiedrības:

- ▶ AS „Sadales tīkls” (kopš 18/09/2006) ar 100 % līdzdalības daļu;
- ▶ *Elektrum Eesti*, OÜ (kopš 27/06/2007) un tās meitassabiedrība SIA „Elektrum Latvija” (kopš 18/09/2012) ar 100 % līdzdalības daļu;
- ▶ *Elektrum Lietuva*, UAB (kopš 07/01/2008) ar 100 % līdzdalības daļu;
- ▶ AS „Latvijas elektriskie tīkli” (kopš 10/02/2011) ar 100 % līdzdalības daļu;

- ▶ SIA „Liepājas enerģija” (kopš 06/07/2005) ar 51 % līdzdalības daļu;
- ▶ AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (kopš 25/02/2014) ar 100 % līdzdalības daļu.

AS „Latvenergo” un tās meitassabiedrības – AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” ar kopējo 48,15 % līdzdalības daļu ir akcionāri arī AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas veic fiksēto iemaksu pensiju plānu pārvaldīšanu Latvijā.

AS „Latvenergo” akcionāru sapulce 2013. gada 26. septembrī lēma par AS „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu *Nordic Energy Link*, AS. Saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas (2009/72/EK) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Direktīvas (2003/54/EK) atcelšanu AS „Latvenergo” veica darbības, lai kā elektroenerģijas ražotāja un tirgotāja tā pēc 2013. gada 31. decembra neturpinātu būt īpašniece elektroenerģijas pārvades infrastruktūrai. 2014. gada 12. februārī Latvijas Republikas Ministru kabinetā pieņemts rīkojums Nr. 67 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu akciju sabiedrībā *Nordic Energy Link*, AS un 2014. gada 19. martā *Nordic Energy Link*, AS akcionāru sēdē tika pieņemts lēmums par *Nordic Energy Link*, AS

likvidāciju. 2014. gada decembrī AS „Latvenergo” kā akcionārs izbeidza savu līdzdalību ar 25 % daļu *Nordic Energy Link*, AS pamatkapitālā.

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās, asociētajās sabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir atklāti 15. pielikumā.

Kopš 2011. gada 15. augusta līdz 2014. gada pārskata parakstīšanas dienai AS „Latvenergo” valde turpina strādāt šādā sastāvā: Āris Žigurs (valdes priekšsēdētājs), Uldis Bariss, Māris Kuņickis, Arnis Kurgs un Zane Kotāne.

Konsolidētie 2014. gada finanšu pārskati iekļauj finanšu informāciju par AS „Latvenergo” un visām tās meitassabiedrībām par gadu, kas beidzas 2014. gada 31. decembrī, un salīdzinošajiem rādītājiem par 2013. gadu. 2014. gada finanšu pārskatā ir ievērota rādītāju salīdzināmība, un salīdzinošie rādītāji par 2013. gadu, kur nepieciešams, ir pārklasificēti pēc 2014. gada pārskata sastādīšanas principiem un ir salīdzināmi.

Konsolidētos 2014. gada finanšu pārskatus AS „Latvenergo” valde ir apstiprinājusi 2015. gada 14. aprīlī. Lēmumu par konsolidēto finanšu pārskatu apstiprināšanu pieņem akcionāru sapulce.

2. Nozīmīgi grāmatvedības uzskaites principi

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi jeb politikas, kas ir izmantotas, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus. Šīs politikas ir konsekventi piemērotas, atspoguļojot datus par visiem pārskatos ietvertajiem periodiem, ja atsevišķos gadījumos nav noteikts citādi. Kur nepieciešams, salīdzinošie rādītāji ir pārklasificēti.

2.1. Uzskaites principi

Šie konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā (ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem

finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprinātas piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Konsolidētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu, kas modificēts, izmantojot pārvērtēšanu patiesajā vērtībā zemei un ēkām un finanšu aktīviem, un finanšu saistībām (ieskaitot

atvasinātos finanšu instrumentus) ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kā atklāts zemāk aprakstītajās grāmatvedības politikās.

Visi rādītāji konsolidētajos finanšu pārskatos ir norādīti tūkstošos eiro (EUR). Salīdzinošie rādītāji par 2013. gadu ir pārreķināti no Latvijas latiem (LVL) uz eiro izmantojot Latvijas Bankas oficiālo valūtas kursu 1 EUR = 0,702804 LVL, kas atbilst Eiropas Centrālās bankas noteiktajam Latvijas lata pārejas kursam uz eiro atbilstoši Eiropas Savienības Padomes 2013. gada 9. jūlija sanāksmē apstiprinātajam lēmumam.

Konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatā uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un iespējamo aktīvu un saistību atspoguļošanu, kā arī pārskata gada ieņēmumus un izdevumus. Lai arī šādas aplēses pamatojas uz mātessabiedrības vadībai pieejamo ticamāko informāciju par attiecīgajiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. 4. pielikumā ir aprakstītas tās jomas, kas pakļautas augstākai sprieduma vai sarežģītības pakāpei, vai jomas, attiecībā uz kurām piemērotie pieņēmumi un aplēses ir būtiskas konsolidēto finanšu pārskatu sagatavošanā.

Jaunu un/vai grozītu SFPS un Starptautisko finanšu pārskatu interpretācijas komitejas (SFPIK) interpretāciju piemērošana

Pārskata gadā ir publicēti vai pārskatīti šādi starptautisko finanšu pārskatu standarti vai to interpretācijas, kas ir obligāti piemērojamas pārskata periodam, kas sākas 2014. gada 1. janvārī un ko koncerns ir piemērojis pārskata gadā:

- Grozījumi **SGS Nr. 27 „Atsevišķie finanšu pārskati”**. Šis standarts tika grozīts pēc šādu jaunu standartu ieviešanas: *SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 11 un SFPS Nr. 12*. Grozījumos noteiktas uzskaites un informācijas sniegšanas prasības attiecībā uz ieguldījumiem meitassabiedrībās, kopīgi kontrolētajos uzņēmumos un asociētajos uzņēmumos, kas uzņēmumam jāievēro, sagatavojot atsevišķo finanšu pārskatu. Šo grozījumu ieviešana nav ietekmējusi koncerna finanšu pārskatus.
- Grozījumi **SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos”**. Pēc jauno standartu *SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 11 un SFPS Nr. 12* pieņemšanas *SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos”* nosaukums tika mainīts. Tagad tā nosaukums ir „Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos”, un tajā tiek aplūkota pašu kapitāla metodes piemērošana ne tikai ieguldījumiem asociētajos uzņēmumos, bet arī kopuzņēmumos. Šo grozījumu ieviešana nav ietekmējusi koncerna finanšu pārskatus.
- Grozījumi **SGS Nr. 32 „Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana – finanšu aktīvu un finanšu saistību savstarpējs ieskaits”**. Grozījumi paskaidro formulējumu „šobrīd ir juridiskas tiesības veikt ieskaitu”, kā arī paskaidro *SGS Nr. 32* sniegto savstarpējā ieskaita kritēriju piemērošanu norēķinu sistēmām (piemēram, centrālās ieskaita iestādes sistēmām), kas izmanto bruto norēķinu, kas netiek veikti vienlaicīgi, mehānismus. Šo grozījumu ieviešana nav ietekmējusi koncerna finanšu pārskatu.
- Grozījumi **SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”**. Grozījumos iekļautas vairākas papildu informācijas atklāšanas prasības attiecībā uz aktīvu novērtēšanu patiesajā vērtībā, ja atgūstamo summu nosaka, pamatojoties uz patieso vērtību, no kuras atņemtas atsavināšanas izmaksas. Šie grozījumi novērš arī neparedzamās sekas, kas varētu rasties, atbilstoši *SGS Nr. 36* sniegtajai informācijai piemērojot *SFPS Nr. 13* prasības. Grozījumi nav ietekmējuši koncerna finansiālo stāvokli vai tā darbības rezultātus.
- Grozījumi **SGS Nr. 39 „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”**. Grozījumi nosaka, ka, ja atvasināta līguma, kas atzīts kā riska ierobežošanas instruments, pārjaunojums atbilst noteiktiem kritērijiem, riska ierobežošanas uzskaitē nav jāpārtrauc. Grozījumi nav ietekmējuši koncerna finansiālo stāvokli vai tā darbības rezultātus.
- **SFPS Nr. 10 „Konsolidētie finanšu pārskati”**. *SFPS Nr. 10* nosaka vienotu kontroles modeli, kas attiecas uz visiem uzņēmumiem, tajā skaitā arī uz īpašam nolūkam dibinātiem uzņēmumiem. *SFPS Nr. 10* ieviestās izmaiņas liks vadībai veikt būtisku izvērtējumu, lai noteiktu, kuri uzņēmumi tiek kontrolēti. Atkarībā no šī izvērtējuma rezultāta, tiks pieņemts lēmums par to, kuri uzņēmumi mātessabiedrībai būtu jākonsolidē. *SFPS Nr. 10* aizstāj to *SGS Nr. 27 „Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati”* daļu, kas attiecas uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem, kā arī aizstāj *PIK Nr. 12 „Konsolidācija – īpašam nolūkam dibināti uzņēmumi”*. Koncerna vadība ir izvērtējusi, ka koncernā nav citu mātessabiedrības kontrolētu ieguldījumu kā ieguldījumi meitassabiedrībās ar 51 % un lielāku līdzdalības daļu, kurus mātessabiedrībai būtu nepieciešams konsolidēt.
- **SFPS Nr. 11 „Kopīgas vienošanās”**. *SFPS Nr. 11* izslēdz iespēju kopīgi kontrolētu uzņēmumu uzskaitē izmantot proporcionālo konsolidāciju. Saskaņā ar *SFPS Nr. 11* kopīgi kontrolēti uzņēmumi, ja

tie klasificēti kā kopuzņēmumi (jauna definīcija), jāuzskaita, lietojot pašu kapitāla metodi. Turklāt saskaņā ar *SFPS Nr. 11* kopīgi kontrolēti aktīvi un kopīgi kontrolētas darbības tiek definētas kā kopīgas darbības, un šādas kopīgas vienošanās parasti tiks uzskaitītas, piemērojot esošos uzskaites principus. Proti, uzņēmums turpinās atzīt tam piederošo aktīvu, saistību, ieņēmumu un izmaksu relatīvo daļu. Šo grozījumu ieviešana nav ietekmējusi koncerna finanšu pārskatus, jo tam nav kopuzņēmumu.

- **SFPS Nr. 12 „Informācijas atklāšana par līdzdalību citos uzņēmumos”**. *SFPS Nr. 12* vienā standartā apvieno visas prasības attiecībā uz informācijas atklāšanu par uzņēmuma līdzdalību meitasuzņēmumos, kopīgi kontrolētajos uzņēmumos, asociētajos uzņēmumos un strukturētos uzņēmumos. Noteiktas arī vairākas jaunas informācijas sniegšanas prasības, piemēram, turpmāk jāsniedz informācija par vērtējumiem, kas veikti, lai noteiktu, vai pastāv viena uzņēmuma kontrole pār citu uzņēmumu. Grozījumi nav ietekmējuši koncerna finansiālo stāvokli vai tā darbības rezultātus, bet ir atklāta papildus informācija (skatīt 15. pielikumu).
- Grozījumi **SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 12 un SGS Nr. 27 – „Ieguldījumu sabiedrības”**. Grozījumi attiecas uz uzņēmumiem, kas atbilst ieguldījumu sabiedrību definīcijai. Grozījumos noteikts izņēmums no *SFPS Nr. 10* minētajām konsolidācijas prasībām, proti, ieguldījumu sabiedrībām savas meitassabiedrības ir jānovērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, nevis tos konsolidējot. Grozījumu ieviešana neietekmēs koncerna finanšu pārskatus, jo koncerna mātessabiedrība nav ieguldījumu sabiedrība.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā

Koncerns nav piemērojis šādas SFPS un SFPIK interpretācijas, kas izdotas līdz finanšu pārskata apstiprināšanas dienai, bet stāsies spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. janvārī vai vēlāk. Šobrīd koncerna vadība izvērtē iespējamo ietekmi vai izmaiņas, kas sagaidāmas no šo standartu vai to izmaiņu ieviešanas, bet neuzskata, ka kāda no

šim izmaiņām atstās būtisku ietekmi uz konsolidētajiem finanšu pārskatiem:

- ▶ Grozījumi **SGS Nr. 1 „Finanšu pārskatu sniegšana”**: informācijas atklāšana (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumu mērķis ir precizēt SGS Nr. 1, lai atvieglotu finanšu pārskatu sagatavošanu un nodrošinātu, ka pārskatu sagatavotāji var izmantot savus spriedumus un vērtējumus finanšu pārskatu sagatavošanā. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka šie grozījumi ietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus.
- ▶ Grozījumi **SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”** un **SGS Nr. 38 „Nemateriālie aktīvi”**: pieņemamo nolietojuma un amortizācijas metožu precizēšana (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi sniedz papildu norādes tam, kā aprēķināms pamatlīdzekļu un nemateriālo aktīvu nolietojums un amortizācija. Paskaidrots, ka ieņēmumu metode nav uzskatāma par atbilstošu patēriņa atspoguļošanai. Grozījumu ieviešana neietekmēs koncerna finanšu pārskatos, jo nolietojuma un amortizācijas aprēķinam koncerns neizmanto ieņēmumu metodes.
- ▶ Grozījumi **SGS Nr. 27 „Atsevišķie finanšu pārskati”**: pašu kapitāla metodes izmantošana atsevišķajos finanšu pārskatos (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi no jauna ļauj izmantot pašu kapitāla metodi kā vienu no iespējamajām metodēm ieguldījumu meitassabiedrībās, kopīgi kontrolētajos uzņēmumos un asociētajos uzņēmumos uzskaitēi sabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka izmaiņas neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus.
- ▶ **SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti”** (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 9 ar laiku pilnībā aizstās SGS Nr. 39 un atstās ietekmi uz finanšu aktīvu klasificēšanu un novērtēšanas kārtību, finanšu aktīvu vērtības samazinājuma noteikšanu un risku ierobežošanas

uzskaiti. Koncerns vēl nav izvērtējis šī standarta ieviešanas ietekmi, bet uzskata, ka tā ieviešana ietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus.

- ▶ Grozījumi **SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 – Aktīvu pārdošana vai ieguldīšana darījumos starp investoru un tā asociēto vai kopīgi kontrolēto uzņēmumu** (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi novērš konstatēto pretrunu starp SFPS Nr. 10 un SGS Nr. 28 prasībām saistībā ar aktīvu pārdošanu vai ieguldīšanu darījumos starp investoru un tā asociēto vai kopīgi kontrolēto uzņēmumu. Grozījumi nosaka, ka, ja darījums attiecas uz uzņēmumu, peļņa vai zaudējumi tiek atzīti pilnā apmērā, bet, ja darījums attiecas uz aktīviem, kas neveido uzņēmumu, peļņa vai zaudējumi tiek atzīti daļēji. Koncerns vēl nav izvērtējis šo grozījumu ieviešanas ietekmi, bet neuzskata, ka šīs izmaiņas varētu būtiski ietekmēt konsolidētos finanšu pārskatus.
- ▶ **SFPS Nr. 15 „Ieņēmumi no līgumiem, kas noslēgti ar klientiem”** (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2017. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 15 nosaka piecu soļu modeli, kas tiks piemērots ieņēmumiem, kas gūti no līguma, kas noslēgts ar klientu, neatkarīgi no darījuma veida vai nozares, kurā gūti attiecīgie ieņēmumi. Būs jāsniedz visaptveroša informācija, tajā skaitā kopējo ieņēmumu sadalījums, informācija par līguma izpildes pienākumiem, izmaiņām līguma aktīvu un saistību atlikumos starp periodiem un galvenajiem vērtējumiem un aplēsēm. Vadība vēl izvērtē vai šī standarta piemērošana ietekmēs veidu, kādā koncerna finanšu pārskatos tiek atklāti ieņēmumi, un koncerna finansiālo stāvokli vai tā darbības rezultātus.

Koncerna vadība plāno ieviest iepriekš minētos standartus un interpretācijas, kas attiecas uz koncernu to spēkā stāšanās datumā.

Standarti, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā un nav piemērojami koncernā

- ▶ Grozījumi **SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”** (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. februārī vai vēlāk). Grozījumi nosaka, kā uzskaitāmas darbinieku iemaksas

noteiktu iemaksu pabalstu plānos. Tā kā koncerna darbinieki šādas iemaksas neveic, šo grozījumu ieviešana neietekmēs koncerna finanšu pārskatus.

- ▶ Grozījumi **SFPS Nr. 10, SFPS Nr. 12 un SGS Nr. 28 – Ieguldījumu sabiedrības: Iznēmuma piemērojums attiecībā uz konsolidāciju** (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi novērš neskaidrības, kas radušās saistībā ar izņēmuma piemērošanu attiecībā uz ieguldījumu sabiedrību konsolidāciju. Šo grozījumu piemērošana neietekmēs koncerna finanšu pārskatus, jo koncerna mātessabiedrība nav ieguldījumu sabiedrība.
- ▶ Grozījumi **SFPS Nr. 11 „Kopīgas vienošanās”**: Līdzdalības kopīgās darbībās iegādes uzskaitē (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 11 skaidro līdzdalības kopīgi kontrolētos uzņēmumos un kopīgās darbībās uzskaiti. Grozījumi sniedz jaunas norādes, kā uzskaitīt līdzdalības iegādi kopīgā darbībā, kas veido uzņēmumu saskaņā ar SFPS, un nosaka atbilstošas šādas iegādes uzskaites pamatnostādnes. Vadība ir izvērtējusi, ka šiem grozījumiem nebūs ietekmes uz koncerna finanšu pārskatiem, jo koncernam nav līdzdalības kopīgi kontrolētos uzņēmumos un kopīgās darbībās.
- ▶ **SFPS Nr. 14 „Regulēto atlikto saistību un aktīvu uzskaitē”** (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk). SFPS Nr. 14 nodrošina SFPS pirmreizējiem piemērotajiem iespēju turpināt regulēto cenu ietekmei pakļautu aktīvu un saistību uzskaiti. Šī standarta ieviešanai nebūs nekādas ietekmes uz koncernu, jo koncerns nav pirmreizējais SFPS piemērotājs.

Koncerna vadība nepiemēros šos grozījumus, jo tie neattiecas uz koncerna darbību.

Atsevišķi SFPS uzlabojumi

- ▶ 2013. gada decembrī Starptautisko grāmatvedības standartu padome (SGSP) izdeva ikgadējos SFPS uzlabojumus 2011. – 2013. gada ciklam, kas ietver šādu SFPS grozījumus (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. janvārī vai vēlāk): SFPS Nr. 1 „Starptautisko finanšu pārskatu standartu pirmreizēja pieņemšana”,

SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana”, SFPS Nr. 13 „Patiesās vērtības noteikšana” un SGS Nr. 40 „Ieguldījuma īpašumi”, kā arī ikgadējos SFPS uzlabojumus 2010. – 2012. gada ciklam (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2015. gada 1. februārī vai vēlāk): SFPS Nr. 2 „Maksājums ar akcijām”, SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana”, SFPS Nr. 8 „Darbības segmenti”, SFPS Nr. 13 „Patiesās vērtības noteikšana”, SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”, SGS Nr. 24 „Informācijas atklāšana par saistītām personām” un SGS Nr. 38 „Nemateriālie aktīvi”.

- 2014. gada septembrī SGSP izdeva ikgadējos SFPS uzlabojumus 2012. – 2014. gada ciklam (spēkā pēc pieņemšanas ES attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai vēlāk): SFPS Nr. 5 „Pārdošanai turēti ilgtermiņa aktīvi un pārtrauktas darbības”, SFPS Nr. 7 „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana”, SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti” un SGS Nr. 34 „Starpposma finanšu pārskati”.

Šo grozījumu pieņemšanas ietekmē var tikt mainītas grāmatvedības politikas vai informācijas atklāšanas prasības, taču tie neietekmēs koncerna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus.

- SFPIK 21. interpretācija „Nodevas” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2014. gada 17. jūnijā vai vēlāk). Šajā interpretācijā aplūkota valsts nodevu uzskaitē. Pienākums maksāt nodevu tiek atzīts finanšu pārskatā, kad tiek veikta darbība, kas rada šādu pienākumu. Koncerns vēl nav izvērtējis šīs interpretācijas ieviešanas ietekmi.

2.2. Konsolidācija

a) Meitassabiedrības

Meitassabiedrību, kurās kādai no koncerna sabiedrībām ir finanšu vai operatīvās darbības kontrole, finanšu pārskati ir konsolidēti. Kontrole tiek uzskatīta par esošu, ja koncernam ir iespēja panākt vai iegūt kontroles tiesības pār atsevišķu labumu gūšanu no savas līdzdalības ieguldījumā, un ja tam ir iespēja gūt atdevi, izmantojot savu ietekmi pār ieguldījumu (spēkā esošas tiesības, kas dod pašreizēju iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār sabiedrību).

Koncerna meitassabiedrību finanšu pārskati tiek konsolidēti, sākot ar brīdi, kad mātessabiedrība ir ieguvusi kontroli pār meitassabiedrību, un konsolidācija tiek pārtraukta, kad šī kontrole beidzas. Vispārēja informācija par konsolidācijā iekļautajām sabiedrībām un to primāro saimnieciskās darbības veidu ir atklāta 15. pielikumā.

Ieguldījumi meitassabiedrību kapitālos tiek uzskaitīti, izmantojot iegādes metodi. Iegādes izmaksas tiek noteiktas iegūto aktīvu, izdoto pašu kapitāla instrumentu un radušos vai maiņas datumā pieņemto saistību patiesajā vērtībā. Iegādes izmaksas tiek attiecinātas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodā, kurā tās radušās. Iegādātie identificējamie aktīvi un saistības un pakārtotās saistības, kas radušās meitassabiedrības iegādes rezultātā, tiek sākotnēji novērtētas patiesajā vērtībā iegādes datumā. Nemateriālā vērtība sākotnēji tiek novērtēta kā nodoto aktīvu un mazākumakcionāru līdzdalības daļas vērtības kopsummas pārsniegums pār identificēto iegādāto aktīvu un pieņemto saistību apmēru. Ja nodoto aktīvu apmērs ir mazāks nekā iegādāto neto aktīvu patiesā vērtība, radusies starpība tiek atzīta peļņas vai zaudējumu pārskatā.

Visi darījumi starp koncerna sabiedrībām, savstarpējie atlikumi un nerealizēta peļņa no darījumiem starp koncerna sabiedrībām tiek izslēgti. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, bet tiek uzskatīti par nodotā aktīva vērtības samazināšanās indikatoru. Nepieciešamības gadījumā koncerna meitassabiedrību uzskaites un novērtēšanas metodes ir mainītas, lai nodrošinātu atbilstību koncernā lietotajām uzskaites un novērtēšanas metodēm.

b) Darījumi ar mazākumakcionāriem

Koncerna darījumi ar mazākumakcionāriem tiek uzskatīti kā darījumi ar koncerna mātessabiedrības īpašniekiem. Darījumos ar mazākumakcionāriem radusies peļņa vai zaudējumi tiek atzīti konsolidētajā pašu kapitālā.

c) Asociētās sabiedrības

Asociētās sabiedrības ir tādas sabiedrības, kurās koncernam ir būtiska ietekme, bet ne kontrole, parasti no 20 % līdz 50 % balsstiesībām. Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās sākotnēji tiek atzīti to iegādes vērtībā. Konsolidētajos finanšu pārskatos ieguldījumi asociētajās sabiedrībās tiek uzskaitīti pēc pašu kapitāla metodes.

Izmantojot šo metodi, koncerna līdzdalības daļa asociētās sabiedrības peļņā vai zaudējumos pēc iegādes tiek atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un izmaiņas vispārējos ieņēmumos tā līdzdalības daļā pēc iegādes brīža tiek atzītas kā vispārējie ieņēmumi. Kumulatīvās pēciegādes izmaiņas tiek izlīdzinātas ar ieguldījuma uzskaites vērtību. Kad koncerna zaudējumu daļa asociētajā sabiedrībā izlīdzinās vai pārsniedz tā līdzdalības daļu, ieskaitot jebkurus nenodrošinātos debitoru parādu, koncerns vairs neatzīst turpmākos zaudējumus, ja vien tas nav uzņēmies saistības vai veicis maksājumus asociētās sabiedrības vārdā.

Nerealizētie ienākumi no darījumiem starp koncernu un asociētajām sabiedrībām tiek izslēgti atbilstoši koncerna līdzdalības daļai tā asociētajās sabiedrībās. Nerealizētie zaudējumi arī tiek izslēgti, ja vien darījums nenorāda, ka ir notikusi nodoto aktīvu vērtības samazināšanās. Asociēto sabiedrību grāmatvedības uzskaites politikas ir izmainītas, lai nodrošinātu to konsekvētu lietojumu atbilstoši koncernā izmantotajām politikām.

2.3. Informācijas atklāšana par darbības segmentiem

Informācijas atklāšanas par koncerna darbības segmentiem nolūkos koncerns veic tā darbības segmentu sadalījumu atbilstoši koncerna iekšējās pārvaldības struktūrai, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības rezultātu analīzei un novērtēšanai un resursu sadalīšanai pēc galvenā darbības lēmumu pieņēmēja.

Koncerns iedala tā uzņēmējdarbību trīs galvenajos segmentos – ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu pārvaldība. Papildus tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas koncernā nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

2.4. Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā koncerna uzņēmums darbojas (funkcionālā valūta). Konsolidēto finanšu pārskatu posteņi ir izteikti eiro (EUR), kas ir mātessabiedrības funkcionālā valūta.

b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti funkcionālajā valūtā pēc attiecīgo darījumu veikšanas dienā noteiktajiem valūtas kursiem. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas funkcionālajā valūtā pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

c) Koncerna ārvalstu uzņēmumu darījumu konsolidācija

Visu to koncerna uzņēmumu, kuru funkcionālā valūta atšķiras no konsolidētajos finanšu pārskatos uzrādītās valūtas un nevienam no kuriem funkcionālā valūta nav pakļauta hiperinflācijas ekonomikai, finanšu rezultātu posteņi ir izteikti pārskatos uzrādīšanas valūtā šādā veidā:

- 1) katra aktīvu un saistību finanšu pozīcija ir izteikta pēc finanšu pārskata perioda pēdējās dienas kursa,
- 2) katra konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina ieņēmumu un izmaksu pozīcija ir izteikta pēc vidējā valūtas kursa, ja vien šis vidējais kurss nav pietiekoši līdzīgs darījumu datumos noteikto valūtas kursu kumulatīvajam efektam, kā rezultātā ieņēmumi un izmaksas tiek izteikti pēc kursa darījumu datumos.

2.5. Nemateriālie ieguldījumi

a) Licences un datorprogrammas

Licences un datorprogrammas tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju. Amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes, lai norakstītu licenču un datorprogrammu iegādes vērtību to lietderīgās izmantošanas periodā (5 gadi). Datorprogrammu izstrādes izmaksas, kas atzītas kā aktīvi, tiek amortizētas to lietderīgās izmantošanas laikā, bet ne ilgāk kā 5 gados.

b) CO₂ emisijas kvotas

CO₂ emisijas kvotas (vai tiesības) tiek atzītas iegādes vērtībā. No valdības bez maksas saņemtās emisijas tiesības tiek atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi. CO₂ emisijas tiesības tiek uzskaitītas iegādes vērtībā, kad koncerns ir ieguvis kontroli pār tām. Tajos gadījumos, ja no valdības bez maksas saņemto CO₂ emisijas kvotu skaits ir mazāks par izmantošanai nepieciešamo emisijas kvotu skaitu, koncerns veic

papildu kvotu iegādi, kuru bilances vērtība tiek noteikta pēc CO₂ emisijas kvotu tirgus cenas to iegādes brīdī. Emisijas tiesības tiek uzskaitītas nemateriālo ieguldījumu sastāvā (skatīt 13.b pielikumu).

2.6. Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi ir uzrādīti sākotnējā vērtībā vai pārvērtēšanas vērtībā (skatīt 2.8. punktu), atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu.

Pamatlīdzekļu izmaksas veido iegādes cena, transportēšanas izmaksas, uzstādīšanas un citas tiešās izmaksas, kas attiecināmas uz iegādi vai ieviešanu. Pašu izveidotu pamatlīdzekļu izmaksas ietver materiālu izmaksas, pakalpojumu un darbaspēka izmaksas. Turpmākajos periodos radušās izmaksas tiek iekļautas aktīva uzskaites vērtībā vai arī atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, ja no tām ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi koncernam un aktīva izmaksas var ticami noteikt. Pamatlīdzekļa nomainītās sastāvdaļas uzskaites vērtība tiek pārvērtēta. Visas pārējās remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aizņēmumu izmaksas tiek kapitalizētas proporcionāli pamatlīdzekļu nepabeigtās celtniecības izmaksu summai pamatlīdzekļa izbūves laikā. Kapitalizēta tiek arī valūtas kursu riska ierobežošanas līgumu efektīvā daļa ar mērķi ierobežot naudas plūsmas risku, kam valūtas kursu svārstību gadījumā pakļauti pamatlīdzekļi, un tā tiek iekļauta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pakāpeniski kopā ar nolietojumu vai arī brīdī, kad noraksta pamatlīdzekli.

Ja pamatlīdzeklis sastāv no vairākām sastāvdaļām ar dažādu lietderīgās izmantošanas laiku, šīm sastāvdaļām nolietojums tiek rēķināts katrai atsevišķi. Viendabīgas sastāvdaļas ar līdzīgu lietderīgās izmantošanas laiku tiek uzskaitītas grupās.

Zeme netiek pakļauta nolietojuma aprēķinam. Pārējiem aktīviem nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes, lai norakstītu katra pamatlīdzekļa sākotnējo vērtību līdz tā atlikušajai vērtībai visā tā lietderīgās izmantošanas laikā šādā veidā:

Pamatlīdzekļu veidi	Aplēstais lietderīgās izmantošanas periods gados
Ēkas un inženierbūves:	
– hidroelektrostacijas, termoelektrostacijas	15 – 100
– elektroenerģijas pārvades tīkli	30 – 50
– elektroenerģijas sadales tīkli	30 – 40
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas:	
– hidroelektrostacijās	10 – 40
– termoelektrostacijās	3 – 25
– pārvades un sadales tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojums	10 – 40
Pārējie pamatlīdzekļi	2 – 25

Aktīvu atlikušās vērtības un lietderīgās izmantošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katra pārskata gada beigās. Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skatīt 2.9. punktu).

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Ja tiek pārdoti pārvērtētie pamatlīdzekļi, attiecīgās summas no pārvērtēšanas rezerves tiek pārklasificētas uz iepriekšējo periodu nesadalīto peļņu.

Nepabeigtā celtniecība tiek uzskaitīta sākotnējā vērtībā, un tā atspoguļo pamatlīdzekļu izveidošanas un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas. Sākotnējā vērtībā ietilpst celtniecības un montāžas izmaksas un citas ar pamatlīdzekļa izveidi saistītās tiešās izmaksas. Nepabeigtajai celtniecībai nolietojums netiek aprēķināts, kamēr attiecīgie aktīvi nav pabeigti un nodoti ekspluatācijā.

2.7. Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumi ir zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo

preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem, vai arī pārdošanai komercdarbībā pieņemtajā kārtībā. Sākotnēji ieguldījuma īpašumi tiek atzīti un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Izmantotās nolietojuma normas ir atbilstošas attiecīgo pamatlīdzekļu kategoriju aplēstajam lietderīgās izmantošanas periodam – no 15 līdz 80 gadiem.

2.8. Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

Pamatlīdzekļu pārvērtēšana tiek veikta ar pietiekamu regularitāti, lai nodrošinātu, ka pārvērtēšanai pakļauto pamatlīdzekļu uzskaites vērtība būtiski neatšķiras no vērtības, kāda tiktu noteikta, novērtējot tos patiesajā vērtībā.

Regulāri, bet ne retāk kā reizi 5 gados tiek pārvērtētas šādas pamatlīdzekļu grupas:

- a) ēkas un inženierbūves, tajā skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju ēkas un inženierbūves,
 - pārvades sistēmas ēkas un inženierbūves,
 - sadales sistēmas ēkas un inženierbūves;
- b) tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, tajā skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas,
 - pārvades sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas,
 - sadales sistēmas tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas;
- c) pārējie pamatlīdzekļi, tajā skaitā
 - Daugavas hidroelektrostaciju pārējie pamatlīdzekļi,
 - pārvades sistēmas pārējie pamatlīdzekļi,
 - sadales sistēmas pārējie pamatlīdzekļi.

Pārvērtēšanas rezultātā radies vērtības pieaugums, atskaitot atlikto nodokli, tiek uzrādīts Konsolidētā pārskata par finansiālo stāvokli postenī „Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve”. Vērtības samazinājums savukārt tiek norakstīts no iepriekšējos gados vispārējos ieņēmumos ieskaitītā attiecīgā pamatlīdzekļa vērtības pieauguma, pārsniegumu iekļaujot pārskata gada konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pārvērtēšanas datumā uzkrāto nolietojumu palielina vai samazina proporcionāli pamatlīdzekļa iegādes vērtības vai citas vērtības, kas aizstāj iegādes vērtību finanšu pārskatos, izmaiņām tā, lai pamatlīdzekļa bilances vērtība pēc pārvērtēšanas būtu vienāda ar tā pārvērtēto vērtību.

Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi samazina brīdī, kad pārvērtētais pamatlīdzeklis tiek likvidēts vai atsavināts.

Pārvērtēšanas rezervi nedrīkst sadalīt dividendēs, izlietot zaudējumu segšanai, ieskaitīt citās rezervēs, ne arī izmantot citiem mērķiem.

2.9. Aktīvu vērtības samazināšana

Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam vai amortizācijai, kā arī zemes vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu lietošanas vērtību, novērtētā nākotnes naudas plūsma tiek diskontēta līdz tās tagadnes vērtībai, izmantojot pirmsnodokļa diskonta likmi, kas atspoguļo tirgus īstermiņa sagaidāmo naudas vērtību un aktīvam atbilstošos riskus. Ja aktīvs nerada būtisku neatkarīgu naudas plūsmu, atgūstamā vērtība tiek noteikta tai naudas plūsmai radošajai vienībai, kuras sastāvā attiecīgais aktīvs iekļauts. Zaudējumi no vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, tiek atzīti kā vispārējie ieņēmumi pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves ietvaros, bet vērtības samazināšanās aktīviem, kas uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, vai aktīviem, kas uzskaitīti pārvērtētajā vērtībā, gadījumā, ja zaudējumi no šo aktīvu vērtības samazināšanās pārsniedz iepriekš atzīto atlikušo pārvērtēto vērtību, — konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pamatlīdzekļu nolietojuma, nemateriālo ieguldījumu aprēķinātās amortizācijas izmaksu un aktīvu vērtības samazinājuma pozīcijās.

Pamatpieņēmumi, kurus izmanto, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību, pamatojas uz koncerna uzņēmumu vai mātesabiedrības vadības iespējami precīzāko aplēsi par to saimniecisko apstākļu kopumu, kuri pastāvēs aktīva atlikušajā lietderīgās izmantošanas laikā uz jaunākajiem apstiprinātajiem finanšu budžetiem un koncerna sabiedrību vadības apstiprinātajām prognozēm, kas aptver maksimāli 10 gadu periodu. Aktīvi, kuru vērtība ir tikusi samazināta, katra pārskata gada beigās tiek izvērtēti, lai noteiktu, vai

ir bijuši notikumi vai apstākļu izmaiņas, kuru ietekmē uzkrājumi zaudējumiem no vērtības samazināšanās būtu jāpārskata. Apvērsta uzkrājumu samazinājums aktīviem, kas tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Apvērsta pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši iepriekš konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā atzītajiem zaudējumiem no vērtības samazināšanās šiem pašiem pārvērtētajiem pamatlīdzekļiem. Atlikušais apvērsta pārvērtēto pamatlīdzekļu vērtības samazinājums tiek atzīts vispārējos ieņēmumos.

2.10. Noma

a) Koncerns ir nomnieks

Noma, kurā iznomātais patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

b) Koncerns ir iznomātājs

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas (izņemot nomniekam sniegtos finansiālos stimulus) tiek ietvertas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā (14. e pielikums).

2.11. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtībām. Neto pārdošanas vērtība ir normālas koncerna sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts, veicot inventarizācijas uzskaiti.

Katra pārskata gada beigās krājumi tiek pārskatīti, lai identificētu to novecošanas pazīmes. Uzkrājumi tiek atzīti gadījumos, kad tiek atklāti novecojuši un bojāti krājumi. Pārskata gadā ne retāk kā reizi mēnesī tiek veikta krājumu vērtības pārskatīšana, lai identificētu morāli un fiziski novecojušus, bojātus krājumus. Šāda veida krājumiem tiek veidoti uzkrājumi vērtības samazināšanai.

Lēnas kustības un novecojušu krājumu uzkrājumu veidošanai ir šādi pamatprincipi:

- a) lēnas aprites krājumiem un rezerves daļām hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām (kas nav uzskatāmas par avārijas krājumiem pamatlīdzekļu sastāvā), kuras nav apgrozījušās 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 90 % apmērā,
- b) pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 12 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā,
- c) lēnas aprites krājumiem un rezerves daļām hidroelektrostaciju un termoelektrostaciju iekārtām (kas nav uzskatāmas par avārijas krājumiem pamatlīdzekļu sastāvā), kuras nav apgrozījušās 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 45 % apmērā,
- d) pārējiem krājumiem, kuri nav apgrozījušies pēdējo 6 mēnešu laikā, uzkrājumi tiek veidoti 50 % apmērā,
- e) uzkrājumi netiek veidoti termoelektrostaciju nepārtrauktās darbības nodrošināšanai nepieciešamajiem kurināmā rezerves krājumiem.

2.12. Pircēju un pasūtītāju parādi

Debitoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzskaitīti amortizētajā vērtībā vai vērtībā, no kuras atskaitīts vērtības samazinājums. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka koncerns nevarēs saņemt parādus pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji

noteiktiem atmaksas termiņiem. Ievērojami debitora finanšu sarežģītumi, iespēja, ka debitors varētu bankrotēt vai nonākt līdz finanšu reorganizācijai, kā arī novēloti maksājumi vai rēķinu neapmaksāšana (vairāk nekā 30 dienu virs termiņa) ir uzskatāmas pazīmes tam, ka pircēju un pasūtītāju parādu vērtība samazinās.

Pircēju un pasūtītāju parādi tiek iedalīti šādās grupās:

- a) elektroenerģijas debitoru parādi,
- b) siltumenerģijas debitoru parādi,
- c) pārējie pircēju un pasūtītāju parādi (informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumu parādi, pieslēgumu maksas parādi, sadales sistēmas pakalpojumu un pārvades sistēmas aktīvu izveides, pārvaldīšanas un nomas parādi).

Uzkrājums vērtības samazinājumam (šaubīgajiem parādiem) tiek aprēķināts, pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātesabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm, kas tiek pārskatītas ne retāk kā vienreiz gadā. Elektroenerģijas debitoru parādu uzkrājumi tiek aprēķināti parādiem, kas ir vecāki par 45 dienām, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 181 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā. Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem uzkrājumi tiek aprēķināti, sākot ar 31. kavējuma dienu, un, ja parāda samaksas termiņš tiek kavēts vairāk par 91 dienu, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā (skatīt 17.a pielikumu).

Pircēju un pasūtītāju parādiem tiek veikta atsevišķa vērtības samazinājuma izvērtēšana šādos gadījumos:

- a) Latvijā – ja debitora parāds ir lielāks par EUR 700 tūkstošiem un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku,
- b) Igaunijā un Lietuvā – ja debitora parāds ir lielāks par EUR 200 tūkstošiem un ar to ir noslēgta atsevišķa vienošanās par pakāpenisku parāda atmaksas grafiku,
- c) ja debitoram ir izsludināta maksātnespēja, uzkrājumi tiek veidoti 100 % apmērā.

Nepieciešamais uzkrājumu apjoms šiem debitoriem tiek noteikts atbilstoši to riska klasei aprēķinātajai maksātnespējas varbūtībai.

Aktīva bilances vērtība tiek samazināta, izmantojot vērtības samazināšanās kontus, kā arī atzīstot zaudējumu daļu kā pārdošanas un klientu apkalpošanas

izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Gadījumā, ja debitoru parādi nav atgūstami, tos noraksta pircēju un pasūtītāju parādiem paredzētajos vērtības samazinājuma kontos. Ja iepriekš norakstītās summas tiek atgūtas, tad par šo daļu samazinās pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.13. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas atlikuma banku kontos, pieprasījuma depozītiem bankās un citiem īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 3 mēnešiem. Nauda un naudas ekvivalenti sastāv arī no naudas ar ierobežojumu, kas netiek iekļauta naudas un naudas ekvivalentu sastāvā konsolidētajā pārskatā par naudas plūsmām (18. pielikums).

2.14. Dividenžu sadale

Mātesabiedrības akcionāriem izmaksājamās dividendes tiek atspoguļotas kā saistības konsolidētajos finanšu pārskatos periodā, kurā mātesabiedrības akcionāri dividendes ir apstiprinājuši.

2.15. Pensijas un pēcnodarbinātības pabalsti

a) Pensiju saistības

Koncerns darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā koncernam ir 48,15% līdzdalība. Fiksētu iemaksu plāns ir plāns, saskaņā ar kuru koncernam ir jāveic iemaksas plānā un tam nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieku sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5% apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Koncerns atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

b) Uzkrājumi Koplīgumā noteiktajām pēcnodarbinātības pabalstu saistībām

Līdztekus iepriekšminētajam pensiju plānam koncerns nodrošina noteiktus labumus darba attiecību izbeigšanas

gadījumā tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Neatkarīgi aktuāri katru gadu pārrēķina noteiktās pabalstu saistības, izmantojot plānotās vienības kredītmēroņus.

Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā pārskata par finansiālo stāvokli datumā. Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta pietiekami regulāri, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes. Koncerns izmanto plānoto vienību kredītmēroņus, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un iepriekšējās darba izmaksas. Atbilstoši šai metodei tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildvienību un visu šādu vienību summa veido kopējās koncerna pēcnodarbinātības pabalstu saistības. Koncerns izmanto objektīvus un savstarpēji saviņģojamus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem un finanšu faktoriem (tajā skaitā par paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktām izmaiņām pabalstu apmēros).

Aktuāra ieguvumi vai zaudējumi, kas radušies no pieredzē balstītiem aprēķiniem un izmaiņām aktuāra pieņēmumos, tiek iekļauti konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā tajā pārskata periodā, kad tie radušies. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.16. Ienākuma nodoklis

a) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Latvija un Lietuva

Uzņēmumu ienākuma nodokli veido par pārskata gadu aprēķinātais un atliktais uzņēmumu ienākuma nodoklis. Uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumi par pārskata gadu tiek aprēķināti par peļņu pirms nodokļiem, kas koriģēta par noteiktiem neatskaitāmiem izdevumiem/ neapliekamiem ieņēmumiem, atbilstoši attiecīgajai

likumdošanai piemērojot ar nodokli apliekamajam attiecīgajā taksācijas periodā gūtajam ienākumam nodokļa likmi 15 % apmērā.

Igaunija

Atbilstoši ienākuma nodokļa likumdošanai attiecīgā pārskata gada peļņa Igaunijā netiek apliekta ar uzņēmumu ienākuma nodokli. Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts izmaksātām dividendēm, papildus gūtiem labumiem, dāvanām, ziedojumiem, reprezentācijas izmaksām, tieši ar saimniecisko darbību nesaistītām izmaksām un transfertcenu korekcijām. Neto dividendēm, kas izmaksātas no nesadalītās peļņas, tiek piemērota nodokļa likme 21/79 apmērā (20/80 apmērā, sākot ar 2015. gada 1. janvāri). Atsevišķos gadījumos ir iespējams izmaksāt dividendes, neapliekot tās ar papildu ienākuma nodokli. Par dividendēm aprēķinātais uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek uzskaitīts kā saistības un izmaksas tajā pārskata periodā, kad tiek deklarētas izmaksātās dividendes, neatkarīgi no faktiskā izmaksas datuma vai perioda, par kuru tiek izmaksātas dividendes.

b) Atliktais ienākuma nodoklis

Latvija un Lietuva

Atliktais ienākuma nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā saskaņā ar saistību metodi attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Ja atliktais nodoklis rodas no sākotnējās aktīvu vai saistību atzīšanas darījuma rezultātā, kas nav uzņēmējdarbības apvienošana un kas darījuma brīdī neietekmē peļņu vai zaudējumus ne finanšu pārskatos, ne nodokļu mērķiem, atliktais nodoklis netiek atzīts. Atliktais nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme (un likumdošana), kas sagaidāma periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies, pamatojoties uz bilances datumā noteiktajām nodokļu likmēm.

Gadījumos, kad kopējais atliktais nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad ir ticams, ka attiecīgajam koncerna uzņēmumam būs pietiekams ar nodokli apliekams ienākums, pret kuru varēs saņemt pagaidu atšķirības.

Aprēķinot atlikto ienākuma nodokli netiek ņemti vērā nodokļa atvieglojumi jaunajām tehnoloģiskajām iekārtām.

Atliktais nodoklis tiek attiecināts uz pagaidu atšķirībām, kas rodas no ieguldījumiem meitassabiedrībās un asociētajās sabiedrībās, izņemot gadījumus, kad koncerns kontrolē pagaidu atšķirības izlīdzināšanās periodu un ir sagaidāms, ka paredzamā nākotnē pagaidu atšķirības netiks izlīdzinātas.

Igaunija

Atbilstoši ar vietējās nodokļu sistēmas specifikai Igaunijā reģistrētiem uzņēmumiem nav nekādu atšķirību starp aktīvu vērtību finanšu pārskatos un to vērtību nodokļu aprēķinu mērķiem, tādēļ atliktais ienākuma nodokļa aktīvi un saistības netiek atzītas finanšu pārskatos.

2.17. Subsidētās elektroenerģijas nodoklis

Lai ierobežotu obligātā iepirkuma komponentes pieaugumu elektroenerģijas lietotājiem Latvijā, no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem ir ieviests subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN), ar kuru tiek apliekts valsts sniegtais atbalsts subsidētās elektroenerģijas ražotājiem. Ar SEN apliek gan ienākumus no obligātā iepirkuma (OI) ietvaros pārdotās elektroenerģijas, gan garantētos jaudas maksājumus koģenerācijas stacijās. Nodokļa likme tiek piemērota atbilstoši elektroenerģijas ražošanā izmantotajiem energoresursiem. Koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto fosilos energoresursus, piemēro nodokli 15 % apmērā no sniegtā atbalsta (apliekamiem ienākumiem), 10 % nodokļa likmi piemēro stacijām, kuras izmanto atjaunīgos energoresursus, 5% nodokļa likmi – koģenerācijas stacijām, kuras elektroenerģijas ražošanā izmanto gāzes, biogāzes un biomasas energoresursus un kurās uzstādītā elektriskā jauda nepārsniedz 4 megavatus. Nodokļa maksātāji ir visi subsidētās elektroenerģijas ražotāji. Ieņēmumi no SEN kā finansējuma avots tiek izmantoti valsts budžeta programmas „Elektroenerģijas lietotāju atbalsts” ietvaros paredzētai valsts dotācijai ar mērķi ierobežot obligātā iepirkuma komponentes pieaugumu.

2.18. Aizņēmumu izmaksas

Vispārējās un specifiskās aizņēmumu izmaksas, kas tieši attiecas uz atbilstošo aktīvu, t.i. aktīvu, līdz kuru paredzamajam izmantošanas vai pārdošanas

brīdīm jāpaiet ievērojamam laika periodam, iegādi vai izveidošanu tiek pievienotas šo aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksām līdz brīdim, kad šie aktīvi faktiski būs gatavi paredzamajai izmantošanai. Visas pārējās aizņēmumu izmaksas tiek atzītas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tās ir radušās. Aizņēmumu izmaksas veido procenti un citas izmaksas, kas koncernam rodas saistībā ar aizņēmumu saņemšanu.

2.19. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad koncernam ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ un pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no koncerna, un kad saistību apjoms iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības pārskata par finansiālo stāvokli beigu datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūde vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāma, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirmsnodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu un konkrētām saistībām piemītošos riskus. Uzkrājumu pašreizējās vērtības pieaugums noteiktā laika periodā tiek atzīts kā procentu izmaksas.

Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai tiek atzīti, lai segtu nodarīto kaitējumu apkārtējai videi, kas radies pirms pārskata perioda beigām, gadījumā, ja to nosaka likumdošana vai arī koncernā pielietotā vides aizsardzības politika, kas nosaka to, ka koncernam ir noteikts pienākums novērst apkārtējai videi radīto kaitējumu. Uzkrājumi tiek atzīti ņemot vērā vides aizsardzības ekspertu atzinumus un iepriekšējo pieredzi, veicot ar apkārtējās vides aizsardzību saistītu darbu (skatīt 22. b pielikumu).

2.20. Dotācijas

Valsts dotācijas sistemātiski atzīst par ienākumiem tajos periodos, kuros tās nepieciešams saņemt ar attiecīgajām izmaksām, kuras paredzēts kompensēt. Valsts dotācijas neatzīst līdz tam brīdim, kamēr nav pamatotas pārliecības, ka koncernā tiks ievēroti ar to saņemšanu saistītie nosacījumi un ka dotācija tiks saņemta. Dotācijas saņemšana pati par sevi nesniedz pārliecinošus pierādījumus tam, ka ar dotāciju saistītie nosacījumi varētu būt izpildīti. Valsts dotācijas tiek saņemtas ar mērķi ierobežot elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponentu kāpumu, sedzot daļu no obligātā iepirkuma izmaksu pieauguma. 2014. gadā saņemtās dotācijas izmantošanas priekšnosacījums ir Eiropas Savienības saskaņojuma saņemšana.

Pamatlīdzekļi, kas saņemti no citām sabiedrībām bez atlīdzības, tiek atspoguļoti kā dotācijas. Šīs dotācijas tiek novērtētas patiesajā vērtībā kā nākamo periodu ieņēmumi, kas tiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes atbilstošo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā.

Eiropas Savienības finansējums

Koncerns, saņemot Eiropas Savienības (ES) fondu finansējumu, nodrošina attiecīgā projekta vadību, efektīvu iekšējo kontroli un grāmatvedības uzskaiti atbilstoši Eiropas Savienības vadlīnijām un Latvijas Republikas normatīvajiem dokumentiem.

Ar ES finansējumu saistīto darījumu uzskaitē tiek veikta, izmantojot identificējamus un atšķiramus kontus. Koncerna grāmatvedība nodrošina finansējuma atsevišķu uzskaiti, iekļaujot ar projektu realizāciju saistītos ieņēmumus un izdevumus, ilgtermiņa ieguldījumus un pievienotās vērtības nodokli attiecīgajās koncerna pārskata par finansiālo stāvokli un peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijās.

2.21. Finanšu instrumenti – sākotnējā atzīšana, turpmākā novērtēšana un atzīšanas pārtraukšana

a) Finanšu aktīvi

1) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu aktīviem atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzīti finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu

aprēķinu, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi, pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visi finanšu aktīvi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā, pieskaitot darījumu izmaksas, izņemot tos finanšu aktīvus, kas atzīti patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu aktīvu iegāde vai pārdošana, kas paredz aktīvu piegādi noteiktā laika posmā, kuru nosaka ar konkrētiem tirgus noteikumiem vai vienošanos (regulāri tirdzniecības darījumi), tiek atzīta iegādes/pārdošanas brīdī, t.i., datumā, kad koncerns ir apņēmis iegādāties vai pārdot aktīvu.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētiem finanšu aktīviem un finanšu aktīviem, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīvi ir klasificējami kā pārdošanai turēti, ja tie ir iegūti, lai tos pārdotu vai atpirktu tuvākajā laikā. Atvasinātie finanšu instrumenti tiek klasificēti kā pārdošanai turēti finanšu aktīvi, ja vien tie nav atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām. Aktīvi šajā kategorijā tiek uzskaitīti īstermiņa aktīvu sastāvā, ja ir sagaidāms, ka tie tiks realizēti 12 mēnešu periodā, citādi tie tiek uzskaitīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā. Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos tiek atspoguļoti pārskatā par finansiālo stāvokli patiesajā vērtībā, ieskaitot vērtības neto izmaiņas, kas atklātas kā finanšu izmaksas (patiesās vērtības neto samazinājums) vai finanšu ieņēmumi (patiesās vērtības neto pieaugums) konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvi, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujami peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā, tiek atspoguļoti to sākotnējās atzīšanas datumā un tikai tajā gadījumā, ja atbilst SGS Nr. 39 ietvertajām prasībām. Koncerns nav atzinis jebkādu finanšu aktīvus to patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos.

Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti darījumu līgumos, tiek uzskaitīti kā atsevišķi atvasinātie finanšu instrumenti un atklāti to patiesajā vērtībā, ja to ekonomiskais raksturojums un iespējamie riski nav

cieši saistīti ar šiem noslēgtajiem darījumu līgumiem un darījumus nav paredzēts pārdot vai atzīt patiesajā vērtībā peļņā vai zaudējumos. Šādi iegultie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, atzīstot patiesās vērtības izmaiņas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Aizdevumi un debitori

Aizdevumi un debitori ir neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu vai noteiktu apmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu tirgū. Pēc sākotnējās atzīšanas šie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti to amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu, izmantojot EIR jeb efektīvās procentu likmes metodi. Vērtības samazināšanās rezultātā radušies zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu izmaksas aizdevumiem un kā pārējās saimnieciskās darbības izmaksas – debitoriem.

Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Neatvasinātie finanšu aktīvi ar fiksētu un noteiktu apmaksu un fiksētu termiņu klasificējas kā līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi, ja koncernam ir skaidrs nodoms un iespējas tos turēt līdz termiņa beigām. Pēc sākotnējās atzīšanas ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos turpmāk tiek uzskaitīti amortizētajā vērtībā, atskaitot vērtības samazinājumu atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Ja koncerns pārdotu lielāku nekā nenozīmīgu daļu no līdz termiņa beigām turētiem finanšu aktīviem, tad visa šo finanšu instrumentu kategorija tiktu pārklasificēta par tirdzniecībai turētiem finanšu aktīviem. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi ar beigu termiņu lielāku par 12 mēnešiem tiek atzīti ilgtermiņa aktīvos, bet, ja beigu termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem no pārskata datuma, tad tos atzīst īstermiņa aktīvos.

Koncerns ievēro SGS Nr. 39 vadlīnijām finanšu aktīvu ar fiksētu vai aprēķināmu ienākumu un beigu termiņu, kas paredzēti turēšanai līdz termiņa beigām un kas nav atvasināti finanšu instrumenti, klasificēšanā. Šāda klasifikācija ir saistīta ar aplēšu veikšanu. Veicot aplēses, koncerns izvērtē savas iespējas un nodomu minētos finanšu aktīvus turēt līdz to termiņa beigām (skatīt 4. g pielikumu).

Ja koncerns neturēs šos ieguldījumus līdz to termiņa beigām citu iemeslu dēļ, nekā atļauts atbilstoši

SGS Nr. 39, tad visa finanšu aktīvu kategorija tiks pārklasificēta kā pārdošanai turēti aktīvi. Līdz ar to ieguldījumi vairs netiks novērtēti to amortizētajā vērtībā, bet gan to patiesajā vērtībā.

Līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu iegāde tiek atzīta darījuma dienā, kas ir datums, kad koncerns apņemas iegādāties finanšu aktīvu. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības saņemt naudu no finanšu aktīviem ir beigušās. Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi tiek uzskaitīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, atskaitot zaudējumus no aktīva vērtības samazināšanās. Guvumi vai zaudējumi no finanšu instrumentu amortizētās vērtības izmaiņām tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā tajā periodā, kurā tie radušies.

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi sastāv no pašu kapitāla instrumentiem un parāda vērtspapīriem. Pēc sākotnējās novērtēšanas pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi turpmāk tiek novērtēti patiesajā vērtībā, nerealizēto peļņu vai zaudējumus atzīstot vispārējos ieņēmumos un palielinot pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu rezervi līdz brīdim, kad ieguldījumu atzīšana tiek pārtraukta.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīva (vai arī, ja iespējams, finanšu aktīva daļas vai līdzīgu finanšu aktīva posteņu gupas daļas) atzīšanas pārtraukšana notiek, kad:

- 1) izbeidzas līgumā paredzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva,
- 2) koncerns nodod līgumā predzētās tiesības uz naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva vai uzņemas pārskaitīt saņemtos naudas līdzekļus trešajām personām pilnā apmērā bez būtiskas kavēšanās atbilstoši starpniecības līgumam; vai arī, ja (a) koncerns būtībā ir nodevis visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus un ja (b) koncerns būtībā nav ne nodevis, ne saglabājis visus finanšu aktīva riskus un ieguvumus, bet ir nodevis kontroli pār finanšu aktīvu.

b) Finanšu saistības

I) Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Par finanšu saistībām atbilstoši SGS Nr. 39 tiek atzītas finanšu saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu, aizdevumi un aizņēmumi, kā arī atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska

ierobežošanas uzskaitē. Koncerns nosaka savu finanšu saistību klasifikāciju to sākotnējās atzīšanas brīdī.

Visas finanšu saistības sākotnēji tiek atzītas to patiesajā vērtībā, izņemot aizdevumus un aizņēmumus, no kuriem tiek atskaitītas uz tiem tieši attiecināmās darījumu izmaksas.

Koncerna finanšu saistības sastāv no parādiem piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, banku overdraftiem, aizdevumiem un aizņēmumiem, finanšu garantiju līgumsaistībām un atvasinātajiem finanšu instrumentiem.

II) Turpmākā novērtēšana

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atzīšanu peļņā vai zaudējumos sastāv no pārdošanai turētām finanšu saistībām un finanšu saistībām, kas pēc sākotnējās atzīšanas iekļaujamās peļņā vai zaudējumos to patiesajā vērtībā. Šī saistību kategorija iekļauj sevī koncernā izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus, kas atbilstoši SGS Nr. 39 neklasificējas kā risku ierobežošanas instrumenti. Atsevišķi iegultie atvasinātie finanšu instrumenti arī tiek klasificēti kā pārdošanai turēti līdz tam brīdim, kad tos paredzēts izmantot kā efektīvus riska ierobežošanas instrumentus.

Aizdevumi un aizņēmumi

Aizdevumi un aizņēmumi sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā. Pēc sākotnējās atzīšanas bezprocentu aizdevumi un aizņēmumi turpmāk tiek atzīti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Ieņēmumi un zaudējumi tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā brīdī, kad tiek pārtraukta saistību atzīšana, kā arī amortizācijas laikā atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā jebkādas atlaides vai bonusus pie iegūšanas, kā arī izdevumus vai izmaksas, kas ir ņemtas par pamatu efektīvās procentu likmes aprēķinā. Efektīvās procentu likmes amortizācija kā finanšu izmaksas tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atskaitot kapitalizēto daļu. Aizņēmumi tiek uzrādīti kā īstermiņa saistības, ja vien koncernam nav neapstrīdamu tiesību atlikt šo saistību izpildi vismaz uz 12 mēnešiem pēc pārskata par finansiālo stāvokli beigu datuma.

Parādi piegādātājiem un pārējie kreditori

Koncerna kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

III) Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu saistības tiek izslēgtas brīdī, kad tās tiek dzēstas vai arī kad līgumā minētās saistības tiek izpildītas vai atceltas, vai tām ir beidzies termiņš. Gadījumā, ja esošās finanšu saistības tiek aizstātas ar citām saistībām pret to pašu aizdevēju ar savādākiem nosacījumiem vai arī esošo saistību nosacījumi būtiski mainās, šāda veida izmaiņas vai uzlabojumus var uzskatīt par esošo saistību izslēgšanu un jaunu saistību atzīšanu. Attiecīgo saistību bilances vērtību starpības tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.22. Atvasinātie finanšu instrumenti un riska ierobežošanas aktivitātes

Koncerns izmanto tādus atvasinātos finanšu instrumentus kā valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumus, procentu likmju mijmaiņas līgumus un elektroenerģijas cenu nākotnes līgumus, lai ierobežotu riskus, kas saistīti ar ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un iepirkuma cenu svārstībām.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā atvasinātā instrumenta līguma noslēgšanas brīdī, un turpmāk tie tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām vai diskontētās naudas plūsmas modeļiem (skatīt 2.23. punktu).

Ienākumu vai izmaksu atzīšana ir atkarīga no tā, vai atvasinātais finanšu instruments ir izveidots kā atbilstošs riska ierobežošanas uzskaites prasībām un, ja tā, tad no attiecīgā aktīva vai saistības, kurai risks tiek ierobežots, veida / būtības.

Koncerns lieto ar konkrētām saistībām vai droši paredzamiem nākotnes darījumiem ārvalstu valūtās saistītus noteikta riska ierobežošanas atvasinātos finanšu instrumentus (naudas plūsmas riska ierobežošana). Citi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atzīti patiesajā vērtībā konsolidētajā peļņā vai zaudējumos.

Koncerns pirms riska ierobežošanas darījuma noslēgšanas dokumentē saistību starp riska ierobežošanas instrumentu un aktīvu vai saistību, kurai risks tiek ierobežots, kā arī riska vadības mērķus un stratēģiju. Gan uzsākot riska ierobežošanas darījumu, gan vēlāk regulāri tiek dokumentēta arī riska ierobežošanas darījuma efektivitāte (spēja kompensēt izmaiņas riska ierobežošanai pakļautās saistības vai aktīva naudas plūsmā).

Atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība tiek uzrādīta kā īstermiņa vai ilgtermiņa atkarībā no atvasināto instrumentu līgumsaistību izpildes dienas. Atvasināto finanšu instrumentu līgumi, kuru izpildes termiņš ir garāks par divpadsmit mēnešiem un ir sagaidāms, ka tie būs spēkā vēl divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek atzīti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības. Šie atvasinātie finanšu instrumenti tiek uzskaitīti kā aktīvi, kad to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, kad to patiesā vērtība ir negatīva.

a) Naudas plūsmas riska ierobežošana

Atvasināto finanšu instrumentu, kuri atbilst riska ierobežošanas uzskaites prasībām, patieso vērtību izmaiņu efektīvā daļa tiek atzīta vispārējos ieņēmumos un uzkrāta pašu kapitāla posteņi „Risku ierobežošanas rezerve”. Izmaksas vai ieņēmumi, kas attiecas uz neefektīvo daļu, ja tādi rodas, tiek nekavējoties atzīti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Summas, kuras uzkrājas pašu kapitālā, tiek pārgrāmatotas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu periodos, kad riska ierobežošanai pakļautais aktīvs vai saistība ietekmē peļņu vai zaudējumus.

Elektroenerģijas tirgus cenu risku ierobežojošo nākotnes darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņi „Izlietotās izejvielas un materiāli” (8. pielikums). Aizņēmumu mainīgo procentu likmju risku ierobežojošo procentu likmju mijmaiņas darījumu ieņēmumu vai izmaksu neefektīvā daļa tiek atzīta konsolidētajā peļņā vai zaudējumu aprēķinā.

Kad riska ierobežošanas finanšu instrumentam beidzas termiņš vai tas tiek pārdots, vai arī vairs neatbilst riska ierobežošanas uzskaites kritērijiem, tad jebkādu pašu kapitālā uzkrātos zaudējumus vai peļņu turpina uzskaitīt

pašu kapitālā līdz brīdim, kad darījums, kuram veikta riska ierobežošana, tiek atzīts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

b) Atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu atspoguļojums peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Izmaiņas finanšu instrumentu patiesajā vērtībā, kas atzītas peļņā vai zaudējumos, naudas plūsmas riska ierobežošanas finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņu neefektīvo daļu un pašu kapitālā uzkrāto vērtību, kas tiek iekļauta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, klasificē atbilstoši finanšu instrumentu izmantošanas mērķiem – ieņēmumi vai zaudējumi no elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu līgumiem tiek atzīti *Izlietoto izejvielu un materiālu* sastāvā, kamēr ieņēmumi vai zaudējumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu līgumiem un valūtas nākotnes maiņas darījumu līgumiem tiek atzīti *Finanšu izmaksās* vai *Finanšu ieņēmumos*.

2.23. Patiesās vērtības novērtējums

Koncerns finanšu instrumentus novērtē to patiesajā vērtībā katra finanšu perioda bilances datumā, piemēram, atvasinātos finanšu instrumentus. Tādi nefinanšu aktīvi kā ieguldījuma īpašumi tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, savukārt atsevišķas pamatlīdzekļu pozīcijas – pārvērtētajās vērtībās. Arī to finanšu instrumentu, kas tiek novērtēti amortizētajā bilances vērtībā, patiesās vērtības ir atklātas 21. d pielikumā.

Finanšu instrumentu patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā. Patiesā vērtība tiek aplēsta, pamatojoties uz tirgus cenām vai diskontēto naudas plūsmu modeļiem (4. c pielikums).

Tādu finanšu instrumentu, kuri tiek kotēti aktīvos finanšu tirgos, patiesās vērtības tiek aprēķinātas, pamatojoties uz to kotētām tirgus cenām finanšu pārskatu beigu datumos. Kotētās tirgus cenas, kas pielietotas attiecībā uz koncerna finanšu aktīviem, ir to pārdošanas cenas.

Finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvajā tirgū, patiesā vērtība tiek noteikta, izmantojot novērtēšanas

metodes. Koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas izriet no tirgus apstākļiem un nosacījumiem, kādi ir spēkā katrā pārskata perioda beigu datumā. Diskontētās naudas plūsmas tiek izmantotas, lai noteiktu pārējo finanšu instrumentu patieso vērtību.

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm.

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam.

Ja darījuma partneris ir banka, tad finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek iegūtas no attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem un finanšu pārskatos tiek izmantotas banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu gadījumā, kad darījumi tiek slēgti ar citiem darījuma partneriem, kas nav bankas, konsolidētajos finanšu pārskatos tiek atklātas koncernā aprēķinātās patiesās vērtības.

2.24. Ieņēmumu atzišana

Ieņēmumi ir koncerna pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Latvijas Republikas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija nosaka elektrības un siltumenerģijas tarifus. Ieņēmumi tiek uzskaitīti saņemamo ienākumu vai parādu patiesajā vērtībā, atskaitot pievienotās vērtības nodokli, sagaidāmo atgrieztās produkcijas daudzumu, rabatuzus un atlaides. Ieņēmumu atzišanas veidi ir šādi:

a) Elektroenerģijas pārdošana

Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas iedzīvotājiem tiek atzīti, pamatojoties uz klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem. Ja nepieciešams, ieņēmumos iekļauj arī ienākumus par piegādāto elektroenerģiju laika posmā no pēdējā skaitītāja lasījuma datuma līdz gada beigām. Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas uzņēmumiem tiek atzīti, pamatojoties uz rēķiniem, kas katru mēnesi

tiek izrakstīti uzņēmumiem par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas saistītajiem lietotājiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātajiem tarifiem, bet ieņēmumi no elektroenerģijas tirgus dalībniekiem realizētās elektroenerģijas – pēc elektroenerģijas tirdzniecības līgumos ietvertajām līgumcēnām. Ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool elektroenerģijas biržā tiek atzīti, pamatojoties uz tirgus cenām.

b) Siltumenerģijas pārdošana

Koncerns atzīst ieņēmumus no siltumenerģijas realizācijas katra mēneša beigās, pamatojoties uz skaitītāju rādījumiem.

c) Maksa par pieslēgumiem

Klienti veic maksājumus par pieslēgumu elektrotīklam, kas daļēji sedz tās infrastruktūras izmaksas, kas nepieciešamas, lai pieslēgtu attiecīgo klientu tīklam. Maksa par pieslēgumiem konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli tiek atspoguļota nākamo periodu ieņēmumu sastāvā un atzīta konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, izmantojot lineāro metodi visā aplēstajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā.

d) Sadales sistēmas pakalpojumi

Ieņēmumi no elektroenerģijas sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem. Koncernā ieņēmumi no sniegtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem vai klientu ziņotajiem skaitītāju rādījumiem.

e) Pārvades sistēmas aktīvu nomas un pārvaldīšanas pakalpojumi

Ieņēmumi no pārvades sistēmas aktīvu nomas un pārvaldīšanas pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz pārvades sistēmas operatoram izrakstītajiem rēķiniem atbilstoši noslēgtajam nomas līgumam.

f) Informācijas tehnoloģiju un telekomunikāciju pakalpojumi

Ieņēmumi, kas veidojas no klientiem sniegtajiem informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem (interneta pieslēguma pakalpojumi, datu plūsmas pakalpojumi),

elektronisko sakaru tīkla un telekomunikāciju pakalpojumiem tiek atzīti, pamatojoties uz klientiem izrakstītajiem rēķiniem, ņemot vērā telekomunikāciju norēķinu sistēmā uzskaitīto pakalpojumu apjomu.

g) Procentu ienākumi

Procentu ienākumus atzīst, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Procentu ienākumi tiek iekļauti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā finanšu ienākumi.

h) Dividenžu ienākumi

Ieņēmumi tiek atzīti, kad rodas dalībnieku (akcionāru) tiesības saņemt dividendes.

i) Uzkrātie ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm

Līdz aģenta uzskaites principa piemērošanai, ieņēmumi tiek atzīti kā uzkrātie ieņēmumi, jo var ticami novērtēt obligātā iepirkuma ieņēmumu summu un pastāv pietiekama pārliecība par to, ka koncerns atgūs ar obligāto iepirkumu saistītos saimnieciskos labumus, saņemot no elektroenerģijas gala patērētājiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumus. Ieņēmumi tiek aprēķināti kā starpība starp tirgus cenu pārsniegšajām obligātā iepirkuma izmaksām un no elektroenerģijas gala patērētājiem saņemtajiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumiem.

j) Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Sākot ar 2014. gada 1. aprīli, ieņēmumi no obligātā iepirkuma komponentēm vairs netiek atzīti konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet tos atzīst kā aktīvus vai saistības konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli piemērojot aģenta uzskaites principu, jo meitassabiedrība AS „Enerģijas publiskais tirgotājs” (turpmāk – Sabiedrība), pildot obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas, darbojas kā aģents. Pazīmes, kas norāda, ka Sabiedrība darbojas kā aģents, ir šādas:

- Sabiedrībai nav galvenās atbildības par obligātā iepirkuma komponentes daļas iekļaušanu klientiem izrakstītos rēķinos,
- Sabiedrībai nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt cenas,
- Sabiedrība neuzņemas kredītrisku, kas rodas no pircēju debitoru parādiem.

Piemērojot aģenta uzskaites principu, starpība starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas Nord Pool

Spot elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW) tiek atzīta neto vērtībā aktīvos vai saistībās.

2.25. Saistītās puses

Puses tiek uzskatītas par saistītām tādā gadījumā, kad vienai no pusēm ir iespēja kontrolēt otru pusi vai arī tai ir būtiska ietekme pār otru pusi, pieņemot lēmumus par finanšu un saimniecisko darbību. Koncerna saistītās puses ir asociētie uzņēmumi, mātesabiedrības akcionāri, kas var kontrolēt vai kuriem ir būtiska ietekme uz koncerna sabiedrībām, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību

augstākās vadības amatpersonas, ieskaitot uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš minētajām personām tuvi ģimenes locekļi, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

2.26. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi

Koncerns tādus ilgtermiņa aktīvus, kuru uzskaites vērtība tiks atgūta no pārdošanas darījuma drīzāk nekā no aktīva lietošanas, klasificē kā pārdošanai turētus ilgtermiņa aktīvus. Pārdošanai turētie ilgtermiņa aktīvi tiek novērtēti zemākajā vērtībā no uzskaites vērtības un patiesās vērtības, kas samazināta par pārdošanas izmaksām.

2.27. Akciju kapitāls

Koncerna akciju kapitālu veido mātesabiedrības parastās vārda akcijas. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2.28. Izsniegtās garantijas

Izsniegtās garantijas sākotnēji tiek atzītas patiesajā vērtībā, kas parasti ir vienāda ar saņemto prēmiju. Turpmāk tās tiek novērtētas augstākajā no sagaidāmās izejošās neto naudas plūsmas un sākotnēji atzītajā vērtībā, kas samazināta par uzkrāto amortizāciju.

2.29. Notikumi pēc bilances datuma

Notikumi pēc bilances datuma, kas sniedz papildu informāciju par koncerna finanšu stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi) ir atklāti finanšu pārskatos. Notikumi pēc bilances datuma, kas nav koriģējoši, tiek atspoguļoti finanšu pārskatu pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

3. Finanšu risku vadība

3.1. Finanšu risku faktori

Koncerna darbība pakļauj to dažādiem finanšu riskiem: tirgus riskam (ieskaitot valūtas risku, patiesās vērtības procentu likmju risku un naudas plūsmas procentu likmju risku), kredītriskam, cenu riskam un likviditātes riskam. Koncerna vispārējā risku vadības politika koncentrējas uz finanšu tirgus nenoteiktību un cenšas mazināt tās potenciāli negatīvo efektu uz koncerna finanšu rezultātiem. Koncerns lieto atvasinātos finanšu instrumentus, lai samazinātu risku atklātās pozīcijas.

Finanšu risku, izņemot cenu risku, vadību veic mātesabiedrības Finanšu un kredītu vadības funkcija (koncerna finanšu vadība) saskaņā ar mātesabiedrības valdes apstiprināto *Finanšu risku vadības politiku*. Koncerna finanšu vadība identificē, novērtē un veic finanšu risku ierobežošanas pasākumus, cieši sadarbojoties ar biznesa vienībām/meitassabiedrībām. Mātesabiedrības valde, apstiprinot *Finanšu risku vadības politiku*, ir noteikusi principus vispārējai finanšu

risku vadībai, kā arī noteiktas rīcības politikas attiecībā uz procentu likmju risku, valūtas risku, likviditātes risku un kredītrisku, turklāt nosaka procedūras, definē pieņemamos finanšu instrumentus un principus finanšu resursu izvietojumam. Cenu risku vadību savukārt veic mātesabiedrības Elektroenerģijas vairumtirdzniecības funkcija saskaņā ar mātesabiedrības valdes apstiprināto Elektroenerģijas vairumtirdzniecības kārtību.

Finanšu aktīvi sadalījumā pa kategorijām

	Pielikums	Aizdevumi un debitori	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi
		EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu aktīvi 2014. gada 31. decembrī				
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	17 a	108 107	-	-
Citi ilgtermiņa debitori		14	-	-
Uzkrātie ieņēmumi un citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	113 396	-	-
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	-	-	28 528
Nauda un naudas ekvivalenti	18	121 011	-	-
		342 528	-	28 528
Finanšu aktīvi 2013. gada 31. decembrī				
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, l	-	617	-
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	17 a	89 608	-	-
Citi ilgtermiņa debitori		57	-	-
Uzkrātie ieņēmumi un citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	53 774	-	-
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	-	-	28 588
Nauda un naudas ekvivalenti	18	255 423	-	-
		398 862	617	28 588

Finanšu saistības sadalījumā pa kategorijām

	Pielikums	Riska ierobežošanas atvasinātie finanšu instrumenti	Pārējās finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā	Saistības patiesajā vērtībā ar ietekmi uz peļņas vai zaudējumu aprēķinu
		EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu saistības 2014. gada 31. decembrī				
Aizņēmumi	21 b	-	827 222	-
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, I	16 333	-	4 220
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	-	101 940	-
		16 333	929 162	4 220
Finanšu saistības 2013. gada 31. decembrī				
Aizņēmumi	21 b	-	944 675	-
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, I	10 455	-	12 979
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	24	-	95 622	-
		10 455	1 040 297	12 979

a) Tirgus risks

I) valūtas risks

Eiro ieviešana Latvijā 2014. gada 1. janvārī eiro valūtas risku, kas galvenokārt bija saistīts ar norēķinu veikšanu par aizņēmumiem, investīcijām pamatlīdzekļos un importēto elektroenerģiju, novērsa. 2014. gada 31. decembrī koncernam ir aizņēmumi tikai eiro (skatīt 21. b pielikumu).

Mātesabiedrības valde ir apstiprinājusi *Finanšu risku vadības politiku*, kas cita starpā nosaka koncerna valūtas riska vadības principus. Lai ierobežotu valūtas risku, kas rodas no nākotnes transakcijām vai aktīviem un saistībām, koncerns slēdz valūtas nākotnes maiņas darījumus. Valūtas risks rodas, ja nākotnes transakcija vai aktīvi, vai saistības ir izteikti citā valūtā nekā koncerna funkcionālā valūta.

Koncerna *Finanšu risku vadības politikas* mērķis ir ierobežot valūtas risku visām sagaidāmajām naudas plūsmām ārvalstu valūtās (kapitālieguldījumiem vai materiālu, izejvielu iegādei), kas var radīt nozīmīgu valūtas risku. 2014. gadā koncernam nebija kapitālieguldījumu projektu, kuru sagaidāmie darījumi radītu nozīmīgu valūtas risku (21. c, IV pielikums).

2014. gadā mātesabiedrībai bija investīcijas meitassabiedrībā, kuras darbība bija pakļauta valūtas riskam. Tomēr valūtas riska atklātā pozīcija, kas

izrietēja no minētajām mātesabiedrības ārvalstu investīcijām Lietuvā, bija ar ierobežotu valūtas risku, jo meitassabiedrībai ir neliels aktīvu apjoms un Lietuvas līts bija fiksēti piesaistīts eiro. Euro ieviešana Lietuvā 2015. gada 1. janvārī valūtas risku, kas bija saistīts ar augstāk minētajām investīcijām meitassabiedrībā Lietuvā, novērsa.

II) naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks

Tā kā koncernam ir nozīmīga apjoma aktīvi un saistības, kas pakļauti procentu likmju izmaiņām, tad koncerna ieņēmumi un operatīvās naudas plūsmas ir atkarīgas no izmaiņām tirgus procentu likmēs.

2014. gadā, ja eiro procentu likmes būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas vai zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, koncerna procentu ieņēmumi no bankās uzturēto norēķinu kontu atlikumiem būtu par EUR 314 tūkstošiem lielāki vai mazāki (2013. gadā: EUR 280 tūkst.).

Naudas plūsmas procentu likmju risks koncernā galvenokārt rodas no aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, radot risku, ka finanšu izmaksas koncernā nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās. Koncerna *Finanšu riska vadības politika* nosaka vairāk nekā 35 % aizņēmumu nodrošināt fiksētās procentu likmes (ņemot vērā atvasināto finanšu

instrumentu efektu) un uzturēt vidējo fiksētās likmes periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem.

Koncernā regulāri tiek analizētas procentu likmju pozīcijas. Dažādi scenāriji tiek modelēti, ņemot vērā iespējamo aizņēmumu refinansēšanu, esošo pozīciju atjaunošanu un risku ierobežošanas aktivitātes. Balstoties uz šiem scenārijiem, koncernā tiek aprēķināta procentu likmju izmaiņu ietekme uz konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijām, kā arī uz naudas plūsmu.

Ņemot vērā, ka koncerna politika pārsvarā ir orientēta uz ilgtermiņa finansējuma piesaisti ar mainīgajām procentu likmēm, koncernā tiek vadīts naudas plūsmas procentu likmju risks slēdzot procentu likmju mijmaiņas darījumus, ar kuriem mainīgās procentu likmes tiek mainītas pret fiksētajām procentu likmēm. Šādi atvasinātie finanšu instrumenti padara attiecīgos aizņēmumus ar mainīgajām procentu likmēm par aizņēmumiem ar fiksētām procentu likmēm. Tādējādi tiek iegūtas fiksētās likmes, kuras kopumā ir zemākas nekā tādas, kuras tiktu saņemtas, ja koncerns aizņemtos ar fiksētajām procentu likmēm. Atbilstoši procentu likmju mijmaiņas darījumiem koncerna darījuma puses piekrīt apmainīties ar summām noteiktos laika intervālos (parasti ik pēc pusgada), kas atspoguļo starpību starp fiksētajām un mainīgajām procentu likmēm un ir aprēķinātas, pamatojoties uz darījumu nosacītajām pamatsummām.

Lai mazinātu naudas plūsmas risku, koncerns ir noslēdzis procentu likmju mijmaiņas līgumus par kopējo nosacīto apjomu EUR 320,0 milj. (2013. gadā: EUR 347,7 milj.) (21. c, II pielikums). 2014. gada 31. decembrī 42 % (31/12/2013: 43 %) no kopējiem koncerna aizņēmumiem bija fiksēta procentu likme, ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas līgumu efektu, un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 2,2 gadi (2013. gadā: 2,1 gadi).

2014. gada laikā, ja eiro aizņēmumu procentu likmes pie mainīgajām bāzes procentu likmēm (ņemot vērā riska ierobežošanas ietekmi) būtu bijušas par 50 bāzes punktiem augstākas vai zemākas, pieņemot, ka pārējie mainīgie saglabātos konstanti, tad koncerna pārskata gada peļņa pēc nodokļiem būtu par EUR 2 164 tūkstošiem (2013. gadā: EUR 2 021 tūkst.) mazāka vai lielāka.

Koncerna aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm nerada patiesās vērtības procentu likmju risku. Vienīgais patiesās vērtības procentu likmju riska avots ir atvasinātie finanšu instrumenti.

Ja 2014. gada 31. decembrī īstermiņa un ilgtermiņa eiro procentu likmes būtu par 50 bāzes punktiem augstākas vai zemākas, pārējiem nosacījumiem paliekot nemainīgiem, tad koncerna procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesā vērtība būtu par EUR 5 321 tūkstošiem (31/12/2013: EUR 5 569 tūkst.) augstāka vai zemāka. Tajā skaitā patiesās vērtības izmaiņas EUR 209 tūkstošu apmērā (2013. gadā: EUR 413 tūkst.) būtu attiecināmas uz konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, bet EUR 5 112 tūkstošu apmērā (2013. gadā: EUR 5 156 tūkst.) uz konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi.

III) cenu risks

Cenu risks ir risks, kā ietekmē finanšu instrumentu patiesās vērtības un naudas plūsmas nākotnē svārstīsies citu iemeslu dēļ nekā procentu likmju riska vai valūtas riska radīto izmaiņu dēļ. Koncernā saražoto preču un sniegto pakalpojumu pirkšanu un pārdošanu brīvā tirgus apstākļos, kā arī ražošanā izmantoto resursu pirkšanu ietekmē cenu risks.

Nozīmīgākais cenu risks ir saistīts ar elektroenerģijas iegādi. Lai ierobežotu cenu risku, 2014. gada laikā mātessabiedrība ir noslēgusi elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus (21. c, III pielikums).

b) Kredītrisks

Kredītrisks tiek vadīts koncerna līmenī. To galvenokārt rada nauda un naudas ekvivalenti, atvasinātie finanšu instrumenti un noguldījumi bankās, būtiski pircēju un pasūtītāju parādi. Kredītrisks saistībā ar pircēju un pasūtītāju parādiem ir ierobežots plašā koncerna klientu skaita dēļ. Koncernam nav nozīmīgas kredītriska koncentrācijas attiecībā uz kādu vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu. Debitoru apjoms ir samazināts par to bruto vērtības samazinājuma zaudējumiem (17. pielikums).

Attiecībā uz finanšu aktīviem maksimālo atklāto kredītriska pozīciju veido naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība (skat. tabulu zemāk un 18. pielikumu), pircēju un pasūtītāju parādi un citi

debitori (17. pielikums), atvasinātie finanšu instrumenti (21. c pielikums) un līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi (21. a pielikums).

Maksimālā kredītriska aplēse

	Pielikums	31/12/2014	31/12/2013
		EUR'000	EUR'000
Pircēju un pasūtītāju parādi	17 a	108 107	89 608
Uzkrātie ieņēmumi	17 b	31 249	53 487
Citi ilgtermiņa finanšu debitori		14	57
Citi īstermiņa finanšu debitori	17 b	19 001	287
Nauda un naudas ekvivalenti	18	121 011	255 423
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	-	617
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	28 528	28 588
		307 910	428 067

Saistībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātesbanku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī. Ja darījumu partnerim nav šāda kredītreitinga, tad tiek veikta riska kontrole un novērtēta darījuma partnera kredītqualitāte, ņemot vērā darījumu partnera finansiālo stāvokli, iepriekšējo pieredzi un citus faktorus. Tiek noteikti individuāli riska limiti atbilstoši Finanšu risku vadības politikas principiem. Finanšu aktīvu kredītqualitātes izvērtēšanai, kam nav pienācis izpildes termiņš un kam netiek veidoti uzkrājumi, tiek izmantoti finanšu reitingu aģentūru piešķirtie kredītreitingi, bet ja tādu nav, tad par pamatu tiek ņemta līdzšinējā klientu maksājumu vēsture. Lai noteiktu kredītqualitāti debitoru parādiem, kam nav

iestāties maksājuma termiņš, tiek izmantotas šādas kredītvērtējuma kategorijas:

- klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus,
- klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus.

Noteiktā kredītqualitāte tiek regulāri uzraudzīta un pārskatīta.

Kredītrisks saistībā ar naudu un īstermiņa noguldījumiem bankās tiek pārvaldīts, sabalansējot finanšu aktīvu un instrumentu izvietojumu, lai vienlaikus saglabātu iespēju izvēlēties izdevīgākos piedāvājumus un samazinātu iespējamību zaudēt finanšu līdzekļus.

Naudas un īstermiņa depozītu sadalījums pēc finanšu darījumu partneriem pēc stāvokļa uz pārskata gada beigām atspoguļots šajā tabulā:

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Ar investīciju līmeņa kredītreitingu	95 325	218 536
Bez investīciju līmeņa vai bez kredītreitinga	25 686	36 887
	121 011	255 423

Pārskata periodā noteiktie kredītlīmeņi nav pārsniegti, un koncerna vadība nesagaida zaudējumus kredītriska iestāšanās rezultātā.

c) Likviditātes risks

Koncerna likviditātes riska ierobežošanas politikas mērķis ir uzturēt atbilstošu naudas un naudas ekvivalentu daudzumu vai nodrošināt atbilstošu finansējumu, izmantojot banku piešķirtās kredītlīnijas, lai pildītu savas saistības saskaņā ar koncerna stratēģiskajiem plāniem, kā arī lai kompensētu naudas plūsmas svārstības, kas radušās dažādu finanšu risku ietekmē.

Koncerna uzņēmumu vadība uztur nepārtrauktas koncerna naudas plūsmas un likviditātes rezervju prognozes, kas sastāv no pieejamo aizņēmumu (21. b pielikums) un naudas un naudas ekvivalentu (18. pielikums) kopējā apjoma izvērtējuma.

Nākamajā tabulā tiek analizētas koncerna finanšu saistības, kas sagrupētas vecuma grupās atbilstoši to izpildes termiņiem. Summas veidojas no nediskontētām naudas plūsmām atbilstoši noslēgtiem līgumiem. Aizņēmumu naudas plūsmas noteiktas, ņemot vērā spēkā esošās procentu likmes pārskata perioda beigās.

Likviditātes analīze (līgumiskas nediskontētas naudas plūsmas)

	Mazāk par 1 gadu	No 1 līdz 2 gadiem	No 3 līdz 5 gadiem	Vairāk par 5 gadiem	KOPĀ
2014. gada 31. decembrī	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Aizņēmumi no bankām	148 268	96 802	312 507	211 340	768 917
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	2 940	2 940	74 900	35 980	116 760
Atvasinātie finanšu instrumenti	10 704	5 351	7 029	3 146	26 230
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem*	101 940	-	-	-	101 940
	263 852	105 093	394 436	250 466	1 013 847
2013. gada 31. decembrī					
Aizņēmumi no bankām	146 993	229 895	248 403	266 137	891 428
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	2 940	2 940	76 860	36 960	119 700
Atvasinātie finanšu instrumenti	22 386	6 870	6 653	1 841	37 750
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem*	95 622	-	-	-	95 622
	267 941	239 705	331 916	304 938	1 144 500

* Iņņemot saņemtos avansus, nākamo periodu ieņēmumus, nodokļu saistības un pārējos ilgtermiņa kreditorus

3.2. Kapitāla riska vadība

Koncerna mērķi kapitāla riska vadībā ir nodrošināt koncerna ilgtspējīgu darbību, investīciju programmai nepieciešamo finansējumu, kā arī izvairīties no aizņēmumu līgumos noteikto un ar kapitāla struktūru saistīto ierobežojošo nosacījumu pārkāpšanas.

Lai uzturētu noteiktu kapitāla struktūru vai to mainītu nepieciešamā veidā, koncerns izvērtē jaunu investīciju programmu finansēšanai nepieciešamo aizņēmumu apjomu un saņemšanas periodu vai nepieciešamību

iniciēt akcionāru ieguldījumu pamatkapitālā. Arī aktīvu pārvērtēšana tieši iespaido kapitāla struktūru. Lai jebkurā laika brīdī uzturētu kapitāla struktūru atbilstošu aizņēmumu līgumu ierobežojošajiem nosacījumiem, koncerns veic regulārus pašu kapitāla rādītāja aprēķinus un analīzi.

Pašu kapitāla rādītājs tiek aprēķināts, dalot pašu kapitāla summu ar kopējo aktīvu un spēkā esošo izsniegto finanšu garantiju nominālo kopsummu. Atbilstoši

koncerna stratēģijai un aizņēmumu līgumiem pašu kapitāla rādītājs jāuztur vismaz 30 % līmenī.

Pašu kapitāla rādītāji ir šādi:

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Pašu kapitāls, kopā	2 020 801	2 021 714
Aktīvi, kopā	3 486 576	3 575 358
Pašu kapitāla rādītājs	58 %	57%

4. Būtiskas grāmatvedības aplēses un novērtējumi

Aplēses un novērtējumi tiek regulāri pārvērtēti un balstīti uz iepriekšējās pieredzes un citu faktoru, ieskaitot nākotnes notikumus, kas uzskatāmi par ticamiem attiecīgajos apstākļos, novērtējumu. Koncerns aplēš un izdara pieņēmumus attiecībā uz nākotni. Grāmatvedības aplēses var atšķirties no faktiskajiem rezultātiem. Aplēses un pieņēmumi, kuriem piemīt palielināts risks radīt būtiskus labojumus finanšu pārskatos uzrādīto

aktīvu un saistību uzskaites vērtībā nākamā finanšu gada laikā, ir aprakstīti zemāk:

a) Aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļiem

1) pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks

Koncerns veic aplēses attiecībā uz pamatlīdzekļu lietderīgo izmantošanas laiku un atlikušo vērtību. Šīs aplēses izriet no iepriekšējās pieredzes, kā

arī no nozares prakses un tiek izvērtētas katra pārskata gada beigās. Iepriekšējā pieredze liecina, ka faktiskais pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas laiks dažreiz ir bijis ilgāks nekā aplēsts. 2014. gada 31. decembrī koncerna pamatlīdzekļu atlikusī vērtība EUR 3 066 miljoni (31/12/2013: EUR 3 087 milj.), un uz pamatdarbību attiecināmais pārskata gada nolietojums EUR 174,1 miljons (2013. gadā: EUR 168,0 milj.)

(14. a pielikums). Ja nolietojuma likmes mainītos par 10 %, pamatlīdzekļu gada nolietojums izmainītos par EUR 17,4 miljoniem (2013. gadā: par EUR 16,8 milj.).

II) pamatlīdzekļu atgūstamā vērtība

Koncerns veic pamatlīdzekļu vērtības samazināšanās testu ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību. Atbilstoši izvērtējumam, ja nepieciešams, aktīvu vērtība tiek norakstīta līdz to atgūstamajai vērtībai. Vērtības samazināšanās izvērtēšanā vadība izmanto dažādas aplēses naudas plūsmai, kas rodas no aktīvu izmantošanas, pārdošanas, uzturēšanas un pamatlīdzekļu remontiem, kā arī inflācijas un procentu likmju pieauguma. Aplēses izriet no vispārējās ekonomiskās vides, patēriņa un elektroenerģijas pārdošanas cenu prognozēm. Ja nākotnē reālā situācija mainītos, tiktu atzīts papildu vērtības samazinājums vai arī atzītais vērtības samazinājums varētu tikt daļēji vai pilnīgi apvērsts. Atgūstamās vērtības samazinājumu ietekmē tādi faktori kā augstas remontu un rekonstrukcijas izmaksas, atsevišķu palīgiekārtu zema noslodze, relatīvi lielas uzturēšanas izmaksas, ierobežotas iespējas pārdot pamatlīdzekļus tirgū un citi būtiski faktori. Ja vērtības samazināšanās aplēses mērķiem izmantoto diskonta likmi samazinātu vai palielinātu par vienu procenta punktu, tad pārskata gada zaudējumi no tehnoloģisko iekārtu vērtības samazināšanās būtu par EUR 32,5 miljoniem lielāki vai mazāki (2013. gadā: par EUR 36,8 milj.). Vērtības samazinājuma izmaksas tiek atzītas attiecīgajā pārskata periodā un ir aprakstītas 14. d pielikumā.

III) pārvērtēšana

Koncerna pamatlīdzekļu pārvērtēšanu veic ārēji, sertificēti vērtētāji, izmantojot pamatlīdzekļu atlikušās vērtības aizvietošanas izmaksu metodi. Vērtējums tiek veikts pēc starptautiskajiem īpašuma vērtēšanas standartiem un saskaņā ar SGS Nr. 16 „Pamatlīdzekļi”, pamatojoties uz pamatlīdzekļu esošo izmantošanu. Pārvērtēšanas rezultātā tiek noteikta katra pamatlīdzekļa atlikusī aizvietošanas vērtība. Atlikušo aizvietošanas vērtību veido šā brīža pamatlīdzekļu tirgus vērtība, ņemot vērā tā pašreizējo izmantošanu, kam piešķaita ar tiem saistīto ēku, inženierbūvju un iekārtu uzlabojumu aizvietošanas vērtība un atņemts nolietojums un citi vērtības zudumi. Pēdējā pārvērtēšana tika veikta

Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīviem pēc stāvokļa 2012. gada 1. janvārī, pārvades sistēmas aktīviem – 2011. gada 1. janvārī un sadales sistēmas aktīviem – 2011. gada 1. septembrī.

b) Pircēju un pasūtītāju parādu atgūstamā vērtība

Aplēstā debitoru parādu atgūstamā vērtība tiek izvērtēta pamatojoties uz debitoru parāda vecuma analīzi un uz koncerna uzņēmumu un mātesabiedrības vadības noteiktajām aplēsēm. Gadījumā, ja nav iespējams izvērtēt katru klientu atsevišķi to lielā skaita dēļ, debitori tiek klasificēti debitoru grupās ar līdzīgām kredītriska pazīmēm un katrai debitoru grupai vērtības samazinājums tiek izvērtēts atsevišķi, ņemot vērā vēsturisko zaudējumu pieredzi. Vēsturiskā pieredze par zaudējumu rašanos tiek koriģēta, pamatojoties uz šobrīd pieejamiem datiem, lai atspoguļotu esošo apstākļu, kas neietekmēja vēsturisko periodu, ietekmi un lai izslēgtu tos apstākļus, kuri pastāvēja vēsturiskajā periodā, bet nepastāv šobrīd. Apstākļi, kas parāda, ka ir iespējami vērtības samazināšanās zaudējumi, var

rasties, iestājoties debitora maksātnespējai un nespējai veikt maksājumus noteiktajos termiņos (2.12. pielikums). Metodoloģija un aplēses, kas tiek izmantotas, lai novērtētu nākotnes naudas plūsmu, tiek regulāri pārskatītas, lai samazinātu starpību starp zaudējumu aplēsēm un faktiskajiem zaudējumu apjomiem (17. pielikums).

c) Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Nākamajā tabulā atspoguļoti koncerna finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktu vērtēšanas metodi. Ir noteikti trīs atšķirīgi izvērtēšanas līmeņi:

- identisku aktīvu vai saistību tirgus cenas (nekorrigētas) – 1. līmenis,
- cita veida cenu kotācijas kā aktīviem vai saistībām atspoguļotiem pirmajā līmenī, tiešā veidā (cenas) vai netiešā (atvasinātā) – 2. līmenis,
- tādi cenu kotāciju pieņēmumi aktīviem vai saistībām, kas nav bāzēti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis.

2014. gada 31. decembrī	Pielikums	1. līmenis EUR'000	2. līmenis EUR'000	3. līmenis EUR'000	KOPĀ EUR'000
Saistības					
<i>Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā:</i>					
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	-	2 112	-	2 112
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	-	2 108	-	2 108
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	-	16 333	-	16 333
KOPĀ saistības		-	20 553	-	20 553
2013. gada 31. decembrī	Pielikums	1. līmenis EUR'000	2. līmenis EUR'000	3. līmenis EUR'000	KOPĀ EUR'000
Aktīvi					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	-	617	-	617
KOPĀ aktīvi		-	617	-	617
Saistības					
<i>Finanšu saistības patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā:</i>					
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie atvasinātie finanšu instrumenti	21 c, III	-	9 912	-	9 912
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	-	3 051	-	3 051
– valūtas nākotnes maiņas darījumi	21 c, IV	-	16	-	16
Procentu likmju mijmaiņas darījumi atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	21 c, II	-	10 455	-	10 455
KOPĀ saistības		-	23 434	-	23 434

d) Pieslēgumu pakalpojumu maksas atzīšana

Pieslēgumu un citu pakalpojumu maksas tiek atzītas kā ieņēmumi visā paredzamajā komerciālo attiecību ar klientu perioda laikā, kas ir 20 gadi (skatīt 23. pielikumu). Paredzamais komerciālo attiecību ar klientu periods ir noteikts, pamatojoties uz vadības aplēsi. Pārskata gadā koncerna pieslēgumu pakalpojumu maksu kopsumma ir EUR 18,2 miljoni (2013. gadā: EUR 17,9 milj.), bet uz pārskata gada ieņēmumiem konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā attiecināti EUR 10,9 miljoni (2013. gadā: EUR 9,9 milj.).

Ja komerciālo attiecību ar klientu periods būtu par 25% īsāks/garāks, pārskata gada ieņēmumi no pieslēgumu pakalpojumu maksām būtu par EUR 2,7 miljoniem lielāki/mazāki (2013. gadā: EUR 2,5 milj.).

e) Uzkrājumu atzīšana un novērtēšana

2014. gada 31. decembrī koncerns ir izveidojis uzkrājumus apkārtējās vides aizsardzībai un pēcnodarbinātības pabalstiem EUR 15,6 miljonu apmērā (31/12/2013: EUR 15,6 milj.) (22. pielikums). Šo saistību izpildes apmērs un laiks ir nenoteikts. Lai noteiktu šo uzkrājumu pašreizējo vērtību, tiek izmantoti noteikti pieņēmumi un aplēses, tai skaitā paredzamās nākotnes izmaksas, inflācijas tempi un izmaksu laika grafiki. Faktiskās izmaksas var atšķirties no izveidotajiem uzkrājumiem sakarā ar izmaiņām likumdošanas normās, nākotnes tehnoloģiskajām iespējām novērst dabai radīto kaitējumu, kā arī trešo pušu segtajām izmaksām. Lai novērtētu uzkrājumus pēcnodarbinātības

pabalstiem, tiek aplēsta darba attiecību izbeigšanas iespējamība dažādās darbinieku vecuma grupās, par pamatu izmantojot iepriekšējo pieredzi, kā arī dažādus pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem un finanšu faktoriem (ieskaitot paredzamo darba atlīdzības pieaugumu un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros).

f) Risku ierobežošanas instrumentu efektivitātes novērtēšana

Koncerns ir noslēdzis ievērojamu daudzumu mijmaiņas un nākotnes darījumu, lai ierobežotu elektroenerģijas cenu izmaiņu un procentu likmju svārstību riskus, uz kuriem attiecas naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē, un ieņēmumi vai zaudējumi no spēkā esošo risku ierobežošanas instrumentu un pret risku nodrošināto posteņu patiesās vērtības izmaiņām ir iekļauti atbilstošajās rezervēs pašu kapitālā. Risku ierobežošanas efektivitātes novērtēšana pamatojas uz vadības aplēsēm, ņemot vērā nākotnes elektroenerģijas iepirkuma darījumus un parakstītos mainīgo procentu likmju aizdevumu līgumus. Kad risku ierobežošanas instrumenti kļūst neefektīvi, ieņēmumi vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām ir jāatzīst konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (21. c pielikums).

g) Ieguldījumi līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos

Koncerna vadība izmanto novērtējumus, lai noteiktu vai pie sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvus var atzīt kā ieguldījumus līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos, it īpaši, ja (a) tam ir nolūks un iespējas turēt šos aktīvus līdz termiņa beigām un (b) šos aktīvus var kotēt aktīvu

tirgū. Ja Koncerns nespēj turēt šos ieguldījumus līdz termiņa beigām, izņemot īpašos apstākļus - piemēram, pārdodot nenozīmīga apjoma aktīvus vai atbrīvojoties no tiem tuvu pirms termiņa beigām - tad ir nepieciešams pārkvalificēt visu šo ieguldījumu kategoriju kā pārdošanai turētos ieguldījumus. Tādējādi šie ieguldījumi turpmāk būtu jānovērtē patiesajā vērtībā nevis amortizētajā vērtībā. Aplēstās patiesās vērtības ieguldījumiem līdz termiņa beigām turētos finanšu aktīvos pēc stāvokļa uz 2014. gada 31. decembri ir atklātas 21. a pielikumā.

Pierādījumi tam, ka tirgus ir aktīvs, eksistē, ja kotētās cenas ir viegli un regulāri pieejamas biržās, dīleru, brokeru vai cenu aģentūrās vai kādās citās regulējošās aģentūrās, un šīs cenas ir attiecināmas uz faktiskiem un regulāri notiekošiem tirgus darījumiem godīgas konkurences apstākļos.

h) Finanšu ieguldījumi

Koncerns ir novērtējis finanšu ieguldījumu AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kas nodarbojas ar pensiju plāna pārvaldīšanu Latvijā, pamatkapitālā ar 48,15 % kapitāla līdzdalības daļu iegādes vērtībā nevis pielietojot pašu kapitāla metodi. Koncerns ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas no pensiju plāna pārvaldīšanas, uzņemas vai iegūst koncerna darbinieki – pensiju fonda dalībnieki un koncernam nav spēkā esošu tiesību, kas dod iespēju ar ieguldījumu noteikt kontroli pār šo sabiedrību. Tādējādi šis ieguldījums tiek uzskatīts kā parasts finanšu ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” nevis kā ieguldījums asociētā sabiedrībā.

5. Darbības segmentu informācija

Darbības segmenti

Segmentu ziņojuma vajadzībām darbības segmentu sadalījums izriet no koncerna iekšējās pārvaldes struktūras, kas ir pamats ziņojumu sistēmai, darbības novērtēšanai un resursu sadalei, ievērojot galvenā darbības lēmumu pieņēmēja viedokli.

Koncerns iedala tā darbības trijos galvenajos segmentos – ražošana un pārdošana, sadale un pārvades aktīvu pārvaldība. Papildus tiek izdalītas korporatīvās funkcijas, kas nodrošina un sniedz atbalsta pakalpojumus.

Ražošanas un pārdošanas segments ietver elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanu, ko nodrošina koncerna sabiedrības AS „Latvenergo” un SIA „Liepājas enerģija”, elektroenerģijas pārdošanu, ieskaitot vairumtirdzniecību, ko veic AS „Latvenergo”, *Elektrum Eesti*, *OÜ* un *Elektrum Lietuva*, UAB Baltijas reģionā, kā arī elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanu, ko nodrošina AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

Sadales segmenta darbību raksturo elektroenerģijas sadales pakalpojumu nodrošināšana Latvijā, ko realizē

meitassabiedrība AS „Sadales tīkls”, lielākais sadales sistēmas operators Latvijā, un AS „Latvenergo” kā ar sadales sistēmas aktīviem saistītā nekustamā īpašuma īpašnieks.

Pārvades aktīvu pārvaldības segmenta darbību nodrošina gan AS „Latvijas elektriskie tīkli”, kas ir pārvades sistēmas aktīvu (330 kV un 110 kV elektropārvades līniju, apakšstaciju un sadales punktu) īpašnieks un kas veic to uzturēšanu un izbūvi un iznomā aktīvus pārvades sistēmas operatoram – AS „Augstsprieguma tīkls”, gan AS „Latvenergo” kā

ar pārvades sistēmas aktīviem saistītā nekustamā īpašuma īpašnieks. Latvijas Republika ir piemērojusi otro nodalīšanas modeli atbilstoši Eiropas Savienības Direktīvas 2009/72/EK prasībām, kas paredz, ka elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvi paliek vertikāli integrēti, bet pārvades sistēmas operatora darbība

ir neatkarīga. Atbilstoši šai direktīvai un kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Elektroenerģijas tirgus likuma prasībām AS „Latvijas elektriskie tīkli” ar 2015. gada 1. janvāri nodod AS „Augstsprieguma tīkls” esošā pārvades sistēmas tīkla pārbūves, atjaunošanas, apkalpošanas

un uzturēšanas funkcijas, kā arī pārvades sistēmas attīstības un jaunu tīklu izbūves funkcijas. Turpmāk tabulās atklāti koncerna segmentu darbības ieņēmumi, peļņas informācija un segmentu aktīvi un saistības. Starpsegmentu ieņēmumi tiek izslēgti konsolidācijas ietvaros.

EUR	Ražošana un pārdošana	Sadale	Pārvades aktīvu pārvaldība	Korporatīvās funkcijas	Segmenti KOPĀ	Korekcijas un izslēgšana	Koncerns
2014. gads	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi							
Ārējie klienti	652 778	295 314	57 795	4 870	1 010 757	-	1 010 757
Starpsegmentu	24 603	2 040	2 933	46 432	76 008	(76 008)	-
KOPĀ ieņēmumi	677 381	297 354	60 728	51 302	1 086 765	(76 008)	1 010 757
Rezultāts							
Amortizācija, nolietojums un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(74 492)	(77 498)	(24 293)	(11 312)	(187 595)	-	(187 595)
Segmentu peļņa	11 935	15 010	16 416	5 882	49 243	(17 733)	31 510
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 514 218	1 272 355	456 723	87 283	3 330 579	155 997	3 486 576
Segmentu saistības pārskata gada beigās	73 185	185 019	48 934	6 300	313 438	1 152 337	1 465 775
Kapitālieguldījumi	33 542	99 830	31 836	12 399	177 607	-	177 607
2013. gads							
Ieņēmumi							
Ārējie klienti	747 993	290 664	55 758	5 478	1 099 893	-	1 099 893
Starpsegmentu	25 677	1 836	2 536	45 160	75 209	(75 209)	-
KOPĀ ieņēmumi	773 670	292 500	58 294	50 638	1 175 102	(75 209)	1 099 893
Rezultāts							
Amortizācija, nolietojums un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(80 182)	(71 908)	(23 675)	(11 838)	(187 603)	-	(187 603)
Segmentu peļņa	23 294	19 074	14 032	4 691	61 091	(12 250)	48 841
Segmentu aktīvi pārskata gada beigās	1 497 066	1 252 016	431 224	86 458	3 266 764	308 594	3 575 358
Segmentu saistības pārskata gada beigās	70 375	170 498	34 802	6 070	281 745	1 271 899	1 553 644
Kapitālieguldījumi	53 423	88 617	68 941	13 887	224 868	-	224 868

Korekcijas un izslēgšana

Finanšu ieņēmumi un izmaksas, ieņēmumi vai zaudējumi no finanšu aktīvu pārvērtēšanas patiesajā vērtībā nav iedalīti atsevišķos segmentos, jo attiecīgie instrumenti

tiek pārvaldīti koncerna līmenī. Nodokļi un noteikti finanšu aktīvi un saistības nav iedalītas šajos segmentos, jo arī tiek pārvaldītas koncerna līmenī.

Kapitālieguldījumus veido iegādātie pamatlīdzekļi, nemateriālie ieguldījumi un ieguldījuma īpašumi, iekļaujot aktīvus no meitassabiedrības iegādes.

Peļņas saskaņošana

	Pielikums	2014	2013
		EUR'000	EUR'000
Segmentu peļņa		49 243	61 091
Finanšu ieņēmumi	11 a	3 004	4 529
Finanšu izmaksas	11 b	(20 380)	(17 840)
Asociēto sabiedrību peļņas / (zaudējumu) daļa	15	(357)	1 061
Peļņa pirms nodokļa		31 510	48 841

Aktīvu saskaņošana

	Pielikums	31/12/2014	31/12/2013
		EUR'000	EUR'000
Segmentu aktīvi		3 330 579	3 266 764
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	15	41	41
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	21 a	28 528	28 588
Īstermiņa finanšu aktīvi		-	617
Citi aktīvi un pārdošanai turētie aktīvi		6 417	23 925
Nauda un naudas ekvivalenti	18	121 011	255 423
Koncerna aktīvi		3 486 576	3 575 358

Saistību saskaņošana

	Pielikums	31/12/2014	31/12/2013
		EUR'000	EUR'000
Segmentu saistības		313 438	281 745
Atliktā nodokļa saistības	12	268 026	269 116
Uzņēmumu ienākuma nodokļa īstermiņa saistības		3	3
Aizņēmumi	21 b	827 222	944 675
Atvasinātie finanšu instrumenti	21 c	20 553	23 434
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem		36 533	34 671
Koncerna saistības		1 465 775	1 553 644

Segmentu ģeogrāfiskā informācija

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi no ārējiem klientiem		
Baltija	997 445	1 069 436
Skandināvijas valstis	13 312	30 457
KOPĀ ieņēmumi	1 010 757	1 099 893

Ilgtermiņa aktīvi ir izvietoti koncerna mītnes valstī – Latvijā, un tos veido nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi. Ieņēmumi no lielākā klienta, kas pārsniedz 10 % no segmentu kopīgiem ieņēmumiem no ārējiem klientiem, 2014. gadā bija EUR 98 410 tūkstoši (2013: EUR 105 270 tūkst.), un tie ir attiecināmi uz ražošanas un pārdošanas segmenta ieņēmumiem.

6. Ieņēmumi

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas un elektroenerģijas pakalpojumu ieņēmumi*	820 523	898 037
Siltumenerģijas realizācija	108 963	117 466
Pārvades sistēmas aktīvu noma un pārvaldīšana	57 161	55 095
Pārējie ieņēmumi	24 110	29 295
KOPĀ ieņēmumi	1 010 757	1 099 893

* obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi par periodu no 2014. gada 1. aprīļa līdz 2014. gada 31. decembrim ir atzīti konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli, piemērojot aģenta uzskaites principu (skat. 2.24. j pielikumu)

7. Pārējie ieņēmumi

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Neto peļņa no pārdošanai turēto aktīvu un pamatlīdzekļu pārdošanas	754	941
Neto peļņa no apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citi ieņēmumi	4 519	3 109
KOPĀ pārējie ieņēmumi	5 273	4 050

8. Izlietotās izejvielas un materiāli

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģija:		
Iepirkta elektroenerģija*	338 551	381 144
Zaudējumi / (ieņēmumi) no elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c,III pielikums)	(7 800)	4 447
Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojuma izmaksas	73 824	74 173
	404 575	459 764
Kurināmā izmaksas	178 033	212 967
Izejvielas, remontu un uzturēšanas izmaksas	38 677	38 295
Kapitalizētās izlietoto izejvielu un materiālu izmaksas (kurināmais)	-	(9 573)
KOPĀ izlietotās izejvielas un materiāli	621 285	701 453

* elektroenerģijas obligātā iepirkuma izmaksas no elektrostacijām, kas elektroenerģiju ražo koģenerācijas procesā vai izmantojot atjaunīgos resursus, kā arī garantētā maksa par koģenerācijas stacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW) par periodu no 2014. gada 1. aprīļa līdz 2014. gada 31. decembrim ir atzītas konsolidētajā pārskatā par finansiālo stāvokli, piemērojot aģenta uzskaites principu (skat. 2.24. j pielikumu)

9. Personāla izmaksas

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Atlīdzība par darbu	74 770	71 922
Darba attiecību izbeigšanas izmaksas	1 824	2 258
Iemaksas pensiju plānā	3 283	3 172
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	18 376	18 056
Kapitalizētās personāla izmaksas	(299)	(334)
KOPĀ personāla izmaksas, ieskaitot vadības atalgojumu	97 954	95 074
Tajā skaitā vadības atalgojums		
Atlīdzība par darbu	1 459	1 241
Iemaksas pensiju plānā	64	54
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	251	303
KOPĀ vadības atalgojums*	1 774	1 598
	2014	2013
Darbinieku skaits pārskata gada beigās	4 563	4 512
Vidējais darbinieku skaits pārskata gadā	4 559	4 504

* koncerna vadības atlīdzībā iekļauta koncerna sabiedrību valdes locekļu un uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas atlīdzība.

10. Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas*	8 172	19 776
Informācijas tehnoloģiju sistēmu uzturēšanas izmaksas	3 694	3 661
Transporta izmaksas	7 546	7 809
Dabas aizsardzības un darba drošības izmaksas	4 224	3 540
Īres, telpu un teritorijas uzturēšanas izmaksas	7 966	7 247
Telekomunikāciju un sakaru pakalpojumu izmaksas	2 455	2 486
Elektroenerģijas tranzīta un jaudas uzturēšanas izmaksas	270	3 944
Nekustamā īpašuma nodoklis	1 063	1 024
Nodeva par sabiedrisko pakalpojumu regulēšanu	987	1 426
Subsidētās elektroenerģijas nodoklis (SEN)**	15 338	-
Citas izmaksas	8 238	7 809
KOPĀ pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	59 953	58 722

* pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas 2014. gadā samazinājušās mazāku uzkrājumu debitoru parādu vērtības samazinājumam rezultātā (17. a pielikums)

** subsidētās elektroenerģijas nodoklis atbilstoši „Subsidētās elektroenerģijas nodokļa likumam” ir ieviests no 2014. gada 1. janvāra uz turpmākajiem četriem gadiem, un ar to tiek aplūkts valsts sniegtais atbalsts subsidētās elektroenerģijas ražotājiem (2.17. pielikums)

11. Finanšu ieņēmumi un izmaksas

a) Finanšu ieņēmumi

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Procentu ieņēmumi no kontu atlikumiem un termiņdepozītiem	501	629
Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu kupona procentu ieņēmumi	1 544	1 541
Ieņēmumi no procentu likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, II pielikums)	943	1 917
Ieņēmumi no valūtas nākotnes maiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21. c, IV pielikums)	16	-
Ieņēmumi no izsniegto garantiju patiesās vērtības izmaiņām	-	285
Neto ieņēmumi no emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņām	-	35
Neto ieņēmumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	-	122
KOPĀ finanšu ieņēmumi	3 004	4 529

b) Finanšu izmaksas

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Procentu izmaksas	9 856	9 680
Emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksas	2 940	2 614
Procentu izmaksas no procentu likmju mijmaiņas darījumiem	7 555	9 206
Zaudējumi no valūtas nākotnes maiņas darījumu patiesās vērtības izmaiņām (21.c,IV pielikums)	-	16
Neto zaudējumi no līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atsavināšanas	60	60
Neto zaudējumi no emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) vērtības izmaiņām	1	-
Kapitalizētās procentu un finanšu izmaksas (14.a pielikums)	(167)	(3 819)
Neto zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	65	-
Citas finanšu izmaksas	70	83
KOPĀ finanšu izmaksas	20 380	17 840

12. Uzņēmuma ienākuma nodoklis

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	2 796	725
Atliktais nodoklis	(1 076)	1 967
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	1 720	2 692

Nodoklis, kas piemērots koncerna peļņai pirms nodokļiem, atšķiras no teorētiskās nodokļu summas, kas rastos, ja tiktu izmantota koncerna peļņai piemērojamā nodokļa likme:

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Peļņa pirms nodokļa	31 510	48 841
Uzņēmumu ienākuma nodoklis, piemērojot noteikto 15 % likmi	4 727	7 326
Ar nodokli apliekamās izmaksas	639	343
Uzkrājumi debitoru parādiem	186	2 133
Atlaide par nesadalīto peļņu	-	(26)
Ieņēmumi / (zaudējumi) no pēcnodarbinātības pabalstu novērtēšanas	24	(46)
Nekustamā īpašuma nodoklis	(159)	(154)
Citas izmaksas	222	36
Nodokļa atvieglojumi jaunām tehnoloģiskajām iekārtām*	(3 919)	(6 920)
KOPĀ uzņēmumu ienākuma nodoklis	1 720	2 692

* pamatīdzekļu nolietojuma summas palielinājums, piemērojot Latvijas Republikas likumā „Par uzņēmuma ienākuma nodokli” 13. pantā noteiktos koeficientus pamatīdzekļu iegādei un nolietojumam nodokļu vajadzībām aprēķinā

Koncerns veic atliktā nodokļa aktīvu un atliktā nodokļa saistību ieskaitu tikai tad, ja tas ir juridiski tiesīgs veikt pārskata perioda nodokļa aktīvu ieskaitu pret pārskata perioda nodokļa saistībām un atliktais nodoklis attiecas uz vienu un to pašu nodokļu administrāciju.

Atliktā nodokļa kustība

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	269 116	267 246
(Ieņēmumi) / izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(1 076)	1 967
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. pielikums)	(14)	(97)
Atliktā nodokļa saistības pārskata gada beigās	268 026	269 116

Atliktais nodoklis aprēķināts no šādām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to vērtībām uzņēmumu ienākuma nodokļa aprēķina mērķiem.

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
ATLIKTĀ NODOKĻA SAISTĪBAS		
	Pamatlīdzekļu nolietojums	
Pārskata gada sākumā	275 167	272 512
Izmaksas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	3 300	2 752
Attiecināts pret ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi pašu kapitālā (20. a pielikums)	(14)	(97)
Pārskata gada beigās	278 453	275 167
ATLIKTĀ NODOKĻA AKTĪVI		
	Uzkrājumi / uzkrātās saistības	
Pārskata gada sākumā	(6 051)	(5 266)
Ieņēmumi konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(4 376)	(785)
Pārskata gada beigās	(10 427)	(6 051)

13. Nemateriālie ieguldījumi

a) Nemateriālie ieguldījumi

	Licences	Datorprog- rammas	Izveidošanas izmaksas	KOPĀ
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2012. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	2 490	29 270	1 676	33 436
Uzkrātā amortizācija	(1 228)	(23 950)	-	(25 178)
Atlikusī vērtība	1 262	5 320	1 676	8 258
2013. gads				
legādāts	-	3 196	2 129	5 325
Norakstīts	(210)	-	-	(210)
Aprēķinātā amortizācija	-	(2 243)	-	(2 243)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	1 052	6 273	3 805	11 130
2013. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	2 490	30 654	3 805	36 949
Uzkrātā amortizācija	(1 438)	(24 381)	-	(25 819)
Atlikusī vērtība	1 052	6 273	3 805	11 130
2014. gads				
legādāts	-	268	4 740	5 008
Pārgrupēts	-	8 217	(8 217)	-
Norakstīts	(210)	(27)	-	(237)
Aprēķinātā amortizācija	-	(2 890)	-	(2 890)
Atlikusī vērtība 2014. gada 31. decembrī	842	11 841	328	13 011
2014. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	2 490	38 992	328	41 810
Uzkrātā amortizācija	(1 648)	(27 151)	-	(28 799)
Atlikusī vērtība	842	11 841	328	13 011

b) CO₂ emisijas kvotas

	2014	2013
	Kvotu skaits	Kvotu skaits
Pārskata gada sākumā	2 619 839	3 190 862
Bez atlīdzības saņemtās kvotas	494 041	517 163
legādātās kvotas	-	16 196
Izmantotās kvotas	(1 092 621)	(1 104 382)
Pārskata gada beigās	2 021 259	2 619 839

Kvotas saņemtas bez atlīdzības saskaņā ar likumu „Par piesārņojumu” un pamatojoties uz Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojumiem un atzītas nulles vērtībā kā ārpusbilances aktīvi.

Pārskata gada beigās emisijas kvotu skaits, ko koncerns 2014. gadā ir saņēmis no valdības bez maksas, ir 494 041 (31/12/2013: 517 163). Tādēļ to uzskaites vērtība pārskata gada beigās noteikta nulles vērtībā (31/12/2013: nulle).

CO₂ emisijas kvotu patiesā vērtība 2014. gada 31. decembrī bija EUR 14 755 tūkstoši (31/12/2013: EUR 13 152 tūkst.). CO₂ emisijas kvotu patiesās vērtības noteikšanai ir izmantotas fiksētās tirgus darījumu dienas cenas NASDAQ OMX izejvielu un preču biržas pēdējā tirdzniecības dienā, 2014. gada 30. decembrī – 7,30 EUR/t (30/12/2013: 5,02 EUR/t).

Piešķirtās Eiropas kvotas (EUA) ir izmantojamas līdz 2020. gada beigām.

2014. gada 31. decembrī koncerns nebija iegādājies papildu emisijas kvotas (31/12/2013: 16 196).

2013. gadā kvotu iegādes izmaksas EUR 3 tūkstošu apmērā ir iekļautas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā “Kurināmā izmaksas” (8. pielikums). Visas 2013. gada laikā iegādātās kvotas bija izlietotas, tādējādi to uzskaites vērtība 2013. gada 31. decembrī bija nulle.

14. Pamatlīdzekļi

a) Pamatlīdzekļi

	Pārvērtētās ēkas un inženierbūves			Nepārvērtētās ēkas un inženierbūves, zeme	Zeme, ēkas un inženierbūves kopā	Pārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas			Nepārvērtētās tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, kopā
	Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma			Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma		
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2012. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 496 524	451 013	1 903 340	338 116	4 188 993	324 134	398 539	698 307	321 844	1 742 824
Uzkrātais nolietojums	(847 471)	(296 536)	(1 087 218)	(86 938)	(2 318 163)	(204 213)	(219 865)	(376 406)	(207 401)	(1 007 885)
Atlikusi vērtība	649 053	154 477	816 122	251 178	1 870 830	119 921	178 674	321 901	114 443	734 939
2013. gads										
legādāts	-	-	-	4	4	-	92	905	8	1 005
ieguldīts pamatkapitālā (19. pielikums)*	-	-	-	874	874	-	-	-	-	-
Pārgrupēts	3 364	16 814	56 652	90 509	167 339	6 484	11 930	23 019	297 537	338 970
Norakstīts	-	(995)	(1 332)	(11)	(2 338)	-	(214)	(1 123)	-	(1 337)
Aktīvu vērtības samazinājums	-	-	-	-	-	-	-	-	(17 654)	(17 654)
Nolietojums	(15 694)	(10 263)	(51 602)	(10 750)	(88 309)	(10 377)	(11 566)	(17 148)	(28 181)	(67 272)
Atlikusi vērtība 2013. gada 31. decembrī	636 723	160 033	819 840	331 804	1 948 400	116 028	178 916	327 554	366 153	988 651
2013. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 499 501	457 126	1 945 801	429 211	4 331 639	329 450	402 886	709 077	604 840	2 046 253
Uzkrātais nolietojums	(862 778)	(297 093)	(1 125 961)	(97 407)	(2 383 239)	(213 422)	(223 970)	(381 523)	(238 687)	(1 057 602)
Atlikusi vērtība	636 723	160 033	819 840	331 804	1 948 400	116 028	178 916	327 554	366 153	988 651
2014. gads										
legādāts	-	-	-	49	49	-	-	1 067	6	1 073
ieguldīts pamatkapitālā (19. pielikums)*	-	-	-	435	435	-	-	-	-	-
Pārgrupēts	-	56 772	60 266	29 432	146 470	714	22 391	24 665	16 939	64 709
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	-	-	-	(434)	(434)	-	-	-	-	-
Norakstīts	13 266	(229)	(1 108)	(13 354)	(1 425)	-	(400)	(1 130)	(16)	(1 546)
Aktīvu vērtības palielinājums/(samazinājums)	-	-	-	2	2	-	-	(14 564)	-	(14 564)
Pārklasificēts nolietojums avārijas rezerves daļām	-	-	-	-	-	-	-	-	(3 394)	(3 394)
Nolietojums	(15 904)	(10 400)	(41 241)	(13 218)	(80 763)	(8 958)	(11 960)	(17 517)	(39 652)	(78 087)
Atlikusi vērtība 2014. gada 31. decembrī	634 085	206 176	837 757	334 716	2 012 734	107 784	188 947	320 075	340 036	956 842
2014. gada 31. decembrī										
Sākotnējā vērtība	1 512 382	511 341	1 989 627	444 991	4 458 341	330 151	414 944	724 848	621 680	2 091 623
Uzkrātais nolietojums	(878 297)	(305 165)	(1 151 870)	(110 275)	(2 445 607)	(222 367)	(225 997)	(404 773)	(281 644)	(1 134 781)
Atlikusi vērtība	634 085	206 176	837 757	334 716	2 012 734	107 784	188 947	320 075	340 036	956 842

* 2014. gada oktobrī, pamatojoties uz 2014. gada 16. septembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 496 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums AS „Latvenergo” akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu EUR 435 tūkstošu apmērā (2013. gadā: EUR 874 tūkst.).

	Pārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi			Nepārvērtētie pārējie pamatlīdzekļi	Pārējie pamatlīdzekļi kopā	Nepabeigta celtniecība	Kopā pamatlīdzekļi
	Daugavas HES	Pārvades sistēma	Sadales sistēma				
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2012. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	13 657	7 829	8 543	111 851	141 880	422 173	6 495 870
Uzkrātais nolietojums	(7 702)	(5 353)	(5 227)	(88 170)	(106 452)	(6 931)	(3 439 431)
Atlikusī vērtība	5 955	2 476	3 316	23 681	35 428	415 242	3 056 439
2013. gads							
legādāts	-	969	-	8 913	9 882	207 778	218 669
ieguldīts pamatkapitālā (19. pielikums)*	-	-	-	-	-	-	874
Pārgrupēts	-	740	519	7 203	8 462	(514 771)	-
Norakstīts	-	(1)	(30)	(24)	(55)	(117)	(3 847)
Aktīvu vērtības palielinājums / (samazinājums)	-	-	-	-	-	283	(17 371)
Nolietojums	(507)	(925)	(696)	(10 280)	(12 408)	-	(167 989)
Atlikusī vērtība 2013. gada 31. decembrī	5 448	3 259	3 109	29 493	41 309	108 415	3 086 775
2013. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	13 657	9 409	8 734	121 952	153 752	115 063	6 646 707
Uzkrātais nolietojums	(8 209)	(6 150)	(5 625)	(92 459)	(112 443)	(6 648)	(3 559 932)
Atlikusī vērtība	5 448	3 259	3 109	29 493	41 309	108 415	3 086 775
2014. gads							
legādāts	-	602	2 986	6 264	9 852	161 190	172 164
ieguldīts pamatkapitālā (19. pielikums)*	-	-	-	-	-	-	435
Pārgrupēts	1	385	489	3 479	4 354	(215 533)	-
Pārklasificēts uz ieguldījuma īpašumiem	-	-	-	-	-	-	(434)
Norakstīts	-	(1 530)	(7)	(6)	(1 543)	(11)	(4 525)
Aktīvu vērtības palielinājums / (samazinājums)	-	-	-	-	-	601	(13 961)
Pārklasificēts nolietojums avārijas rezerves daļām	-	-	-	-	-	-	(3 394)
Nolietojums	(503)	(971)	(910)	(9 510)	(11 894)	-	(170 744)
Atlikusī vērtība 2014. gada 31. decembrī	4 946	1 745	5 667	29 720	42 078	54 662	3 066 316
2014. gada 31. decembrī							
Sākotnējā vērtība	13 657	6 214	11 708	126 683	158 262	60 709	6 768 935
Uzkrātais nolietojums	(8 711)	(4 469)	(6 041)	(96 963)	(116 184)	(6 047)	(3 702 619)
Atlikusī vērtība	4 946	1 745	5 667	29 720	42 078	54 662	3 066 316

* 2014. gada oktobrī, pamatojoties uz 2014. gada 16. septembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 496 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums AS „Latvenergo” akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu EUR 435 tūkstošu apmērā (2013. gadā: EUR 874 tūkst.).

Aktīvu vērtības samazinājums ir iekļauts konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”.

2014. gada 31. decembrī pilnībā nolietoto pamatlīdzekļu sākotnējā vērtība ir EUR 929 068 tūkstoši (31/12/2013: EUR 758 683 tūkstoši).

2014. gadā koncernā ir kapitalizētas aizņēmumu procentu un citas finanšu izmaksas EUR 167 tūkstošu apmērā (2013. gadā: EUR 3 819 tūkst.). Aizņēmumu procentu izmaksu kapitalizācijas likme bija 1,61 % (2013. gadā: 1,48 %).

Informācija par koncernā iekļātiem pamatlīdzekļiem atklāta 21. b, l pielikumā.

b) Ieguldījuma īpašumi

Zeme vai ēkas vai ēku daļas, kuras ir koncerna īpašumā un drīzāk tiek izmantotas, lai iegūtu ieņēmumus no to iznomāšanas vai vērtības pieauguma, nekā lai izmantotu tās piegādājamo preču vai pakalpojumu ražošanai vai administratīviem mērķiem, vai arī pārdošanai

komercdarbībā pieņemtajā kārtībā, atbilstoši koncerna vadības pieņemtajiem lēmumiem sākotnēji tiek atzīti kā ieguldījuma īpašumi un pēc tam uzskaitīti iegādes vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi (2.7. pielikums).

	Zeme		Ēkas		Ieguldījuma īpašumi KOPA	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikusī vērtība gada sākumā	435	498	1 038	1 090	1 473	1 588
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	80	-	354	-	434	-
Pārdots	(85)	(63)	(389)	(28)	(474)	(91)
Norakstīts	-	-	(7)	-	(7)	-
Aprēķinātais nolietojums	-	-	(83)	(24)	(83)	(24)
Atlikusī vērtība gada sākumā	430	435	913	1 038	1 343	1 473

c) Pamatlīdzekļu pārvērtēšana

2011. gada 1. janvārī pārvades sistēmas pamatlīdzekļi un 2011. gada 1. septembrī sadales sistēmas pamatlīdzekļi tika novērtēti mantiskā ieguldījuma veikšanai attiecīgi meitassabiedrību AS „Latvijas elektriskie tīkli” un AS „Sadales tīkls” pamatkapitālā. Pēc stāvokļa uz 2012. gada 1. janvāri AS „Latvenergo” atkārtoti pārvērtēja Daugavas hidroelektrostaciju pamatdarbības aktīvus. Pārvērtēšanu veica neatkarīgi,

licencēti eksperti, izmantojot izmaksu metodi, kas paredz, ka aktīvu vērtība ir starpība starp analoga objekta aizvietošanas vai atjaunošanas izmaksām vērtēšanas brīdī un uzkrāto kopējo funkcionālo, ekonomisko vērtības zudumu. Lai noteiktu vērtējamo pamatlīdzekļu sākotnējās izmaksu aizvietošanas vērtības, izmantotas šobrīd esošās konkrēto pamatlīdzekļu izveidošanas vai iegādes izmaksas.

Pārvērtēto AS „Latvenergo” Daugavas hidroelektrostaciju, pārvades un sadales sistēmas pamatlīdzekļu uzskaites vērtības salīdzinājumā, ja pārvērtētos pamatlīdzekļus uzskaitītu pārvērtētā un iegādes vērtībā:

	Pārvērtēto pamatlīdzekļu kategorijas			KOPĀ
	Ēkas un inženierbūves	Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	Pārējie pamatlīdzekļi	
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
PĀRVĒRTĒTĀ VĒRTĪBĀ				
2013. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	3 902 428	1 441 413	31 800	5 375 641
Uzkrātais nolietojums	(2 285 832)	(818 915)	(19 984)	(3 124 731)
Atlikusī vērtība	1 616 596	622 498	11 816	2 250 910
2014. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	4 013 350	1 469 943	31 579	5 514 872
Uzkrātais nolietojums	(2 335 332)	(853 137)	(19 221)	(3 207 690)
Atlikusī vērtība	1 678 018	616 806	12 358	2 307 182
IEGĀDES VĒRTĪBĀ				
2013. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	890 277	642 108	26 470	1 558 855
Uzkrātais nolietojums	(280 895)	(326 351)	(19 604)	(626 850)
Atlikusī vērtība	609 382	315 757	6 866	932 005
2014. gada 31. decembrī				
Sākotnējā vērtība	1 019 203	688 276	26 825	1 734 304
Uzkrātais nolietojums	(300 559)	(336 857)	(18 640)	(656 056)
Atlikusī vērtība	718 644	351 419	8 185	1 078 248

d) Vērtības samazinājums

Pārskata gada beigās koncernā ir veikts pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma izvērtējums. Kopējais vērtības samazinājums 2014. gada 31. decembrī ir EUR 108 334 tūkstoši, un to veido tehnoloģisko iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē (uzskaita pie nepārvērtētajām tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām) EUR 93 770 tūkstošu apmērā un daļējs vērtības samazinājums EUR 14 564 tūkstošu apmērā pamatlīdzekļu kategorijas „Iekārtas un mašīnas” apakšskategorijai „Transformatori maiņsprieguma pazemināšanai” (uzskaita pie pārvērtētām sadales sistēmas tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām) (31/12/2013: tehnoloģisko

iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums EUR 93 770 tūkstošu apmērā Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē). Vērtības samazinājuma izvērtēšana veikta saskaņā ar SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”, un tehnoloģisko iekārtu un mašīnu vērtības samazinājums Rīgas TEC kombinētajā siltuma un elektrības ražotnē (uzskaita pie nepārvērtētajām tehnoloģiskajām iekārtām un mašīnām) aprēķināts vērtības samazināšanās testa rezultātā. Pārvērtēto sadales sistēmas pamatlīdzekļu atgūstamās vērtības aplēse tika sagatavota, izmantojot aizvietošanas izmaksu metodi un salīdzinot pamatlīdzekļu iegādes cenu izmaiņas kopš 2011. septembra, kad tika veikta minētās kategorijas pamatlīdzekļu pārvērtēšana un ieguldīšana AS „Sadales tīkls” pamatkapitālā. Atzītais aktīvu vērtības

samazinājums iekļauts peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums”. Naudas plūsmu ģenerējošā vienība sastāv no Rīgas TEC ražotnes aktīviem. 2014. gadā, veicot Rīgas TEC ražotnes aktīvu vērtības samazinājuma testu tika konstatēts, ka uzkrājumi vērtības samazinājumam nav jāveido (2013: izveidoti vienreizēji uzkrājumi Rīgas termoelektrostaciju aktīvu vērtības samazinājumam EUR 17,7 miljonu apmērā). Lai noteiktu lietošanas vērtību naudas plūsmu radošajai vienībai, diskontējot naudas plūsmu, 2014. gadā izmantotā nominālā pirmsnodokļu diskonta likme ir 7,2 % (2013. gadā: 7,3 %).

Jūtīguma analīze ir ietverta 4. a II pielikumā.

e) Noma

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Nomas maksas ieņēmumi	38 933	37 712
tajā skaitā,		
Pārvades sistēmas aktīvu noma	37 490	36 128
Nomas maksas izmaksas	1 228	1 219

Nākotnes minimālie nomas maksas parādi saskaņā ar neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
– 1 gads vai mazāk	37 490	36 128
– 1–5 gadi	178 999	149 960
– virs 5 gadiem	287 867	339 701
KOPĀ ieņēmumi no nomas	504 356	525 789

Pārvades sistēmas aktīvus koncerns iznomā AS „Augstsprieguma tīkls” atbilstoši neatceļamam operatīvās nomas līgumam.

Nākotnes minimālās nomas maksājumu saistības saskaņā ar neatceļamiem operatīvās nomas līgumiem to izpildes datumos

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
– 1 gads vai mazāk	1 349	1 323
– 1–5 gadi	5 458	5 468
– virs 5 gadiem	7 375	6 927
KOPĀ nomas izmaksas	14 182	13 718

15. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	41	7 040
Peļņas / (zaudējumu) daļa <i>Nordic Energy Link, AS</i> pēc pašu kapitāla metodes	(357)	1 061
Ieguldījums <i>Nordic Energy Link, AS</i> pārklassificēts uz pārdošanai paredzētiem īstermiņa finanšu ieguldījumiem*	–	(8 060)
Saņemtās dividendes no <i>Nordic Energy Link, AS</i>	1 924	–
Neto zaudējumi no ieguldījuma <i>Nordic Energy Link, AS</i> izslēgšanas	(1 567)	–
Pārskata gada beigās	41	41

* AS „Latvenergo” akcionāru sapulce 2013. gada 26. septembrī lēma par AS „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu *Nordic Energy Link, AS*. Saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīvas (2009/72/EK) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Direktīvas (2003/54/EK) atcelšanu AS „Latvenergo” veica darbības, lai kā elektroenerģijas ražotāja un tirgotāja tā pēc 2013. gada 31. decembra neturpinātu būt īpašniece elektroenerģijas pārvades infrastruktūrai. 2014. gada 12. februārī Latvijas Republikas Ministru kabinetā pieņemts rīkojums Nr. 67 „Par akciju sabiedrības „Latvenergo” līdzdalības izbeigšanu akciju sabiedrībā *Nordic Energy Link*” un 2014. gada 19. martā *Nordic Energy Link, AS* akcionāru sēdē tika pieņemts lēmums par *Nordic Energy Link, AS* likvidāciju. 2014. gada decembrī AS „Latvenergo” kā akcionārs izbeidza savu līdzdalību ar 25 % daļu *Nordic Energy Link, AS* pamatkapitālā.

Šajā tabulā atspoguļota koncerna peļņas daļa no ieguldījumiem nozīmīgākajās asociētajās sabiedrībās un šo sabiedrību auditētā saīsinātā finanšu informācija par aktīvu, saistību un neto apgrozījuma kopsummām:

	Aktīvi	Saistības	Neto apgrozījums	Peļņas daļa
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
2014. gada 30. septembrī*				
<i>Nordic Energy Link, AS</i>	21 163	6	7	(357)
	21 163	6	7	(357)
2013. gada 31. decembrī				
<i>Nordic Energy Link, AS</i>	33 598	1 357	12 814	1 061
	33 598	1 357	12 814	1 061

* pēdējie finanšu rezultāti pirms likvidācijas

Līdzdalības daļas meitassabiedrībās un pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

SABIEDRĪBAS	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Līdzdalības daļa, %	
			31/12/2014	31/12/2013
Meitassabiedrības:				
AS „Latvijas elektriskie tīkli”	Latvija	Pārvades aktīvu pārvaldība	100 %	100 %
AS „Sadales tīkls”	Latvija	Elektroenerģijas sadale	100 %	100 %
AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”*	Latvija	Elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšana	100 %	–
Elektrum Eesti, OÜ	Igaunija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	100 %
SIA „Elektrum Latvija”	Latvija	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	100 %
Elektrum Lietuva, UAB	Lietuva	Elektroenerģijas pārdošana	100 %	100 %
SIA „Liepājas enerģija”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Liepājā, elektroenerģijas ražošana	51 %	51 %
Asociētās sabiedrības:				
Nordic Energy Link, AS	Igaunija	Elektroenerģijas pārvade	–	25 %
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi:				
AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	48,15 %	48,15 %
AS „Rīgas siltums”	Latvija	Siltumenerģijas ražošana un pārdošana Rīgā, elektroenerģijas ražošana	0,0051 %	0,0051 %

* lai pilnveidotu elektroenerģijas obligātā iepirkuma administrēšanas caurskatāmību, 2014. gada 25. februārī tika nodibināta jauna meitassabiedrība – AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”, kas 2014. gada 1. aprīlī pārņēma obligātā iepirkuma administrēšanas funkcijas no AS „Latvenergo”

Koncernam pieder 48,15 % no AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” kapitāla daļām. Tomēr koncerns ir tikai nominālais akcionārs, jo visus riskus vai labumus, kas rodas sabiedrības darbības rezultātā, uzņemas vai

iegūst koncerna darbinieki – pensiju fonda dalībnieki. Šā iemesla dēļ ieguldījums AS „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds” ir novērtēts iegādes vērtībā un netiek izmantota pašu kapitāla metode.

16. Krājumi

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Materiāli un rezerves daļas	15 510	21 160
Pārējie krājumi	8 437	4 733
Uzkrājumi novecojušiem un lēnas apgrozības krājumiem	(1 387)	(4 259)
KOPĀ krājumi	22 560	21 634

Uzkrājumu izmaiņas materiāliem un rezerves daļām ir iekļautas konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Izlietotās izejvielas un materiāli”.

Uzkrājumu izmaiņas

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	4 259	3 961
Norakstītie krājumi	(32)	(171)
Pārklasificēts uz pamatlīdzekļiem	(3 394)	-
Izmaksas iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	554	469
Pārskata gada beigās	1 387	4 259

17. Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie debitori

a) Pircēju un pasūtītāju parādi, neto

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Debitori:		
– par elektronenerģiju	103 756	91 925
– par siltumenerģiju	17 477	17 580
– citi pircēji un pasūtītāji	30 877	23 597
	152 110	133 102
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem debitoru parādiem:		
– par elektroenerģiju	(41 080)	(40 643)
– par siltumenerģiju	(393)	(369)
– citi pircēji un pasūtītāji	(2 530)	(2 482)
	(44 003)	(43 494)
Neto debitori:		
– par elektroenerģiju	62 676	51 282
– par siltumenerģiju	17 084	17 211
– citi pircēji un pasūtītāji	28 347	21 115
	108 107	89 608

Koncerns nav pakļauts ievērojamai kredītriska koncentrācijas pakāpei, jo koncernam ir liels pircēju un pasūtītāju skaits, izņemot lielāko siltumenerģijas debitoru, kura neto parāds 2014. gada 31. decembrī bija EUR 14 658 tūkstoši (31/12/2013: EUR 15 013 tūkstoši).

Elektroenerģijas debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	53 672	46 380
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:		
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	5 351	4 452
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	683	497
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	621	804
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	11 275	14 313
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	32 154	25 479
	103 756	91 925
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem elektroenerģijas debitoru parādiem:		
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	(341)	(248)
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	(466)	(603)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 181 dienu	(11 275)	(14 313)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(28 998)	(25 479)
	(41 080)	(40 643)
Neto elektroenerģijas debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	53 672	46 380
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:		
– samaksas termiņš kavēts 1–45 dienas	5 351	4 452
Neto debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 46–90 dienas	342	249
– samaksas termiņš kavēts 91–180 dienas	155	201
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	3 156	-
	62 676	51 282

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process

Uzkrājumus koncerna debitoru parādu vērtības samazinājumam koncerna vadība nosaka, pamatojoties uz debitoru parādu vecumu, izvērtējot katra būtiskākā debitora maksātnespēju un rēķinu apmaksas vēsturi (skatīt 2.12. punktu). Debitoru posteņu bilances vērtības,

kas samazinātas par attiecīgajiem uzkrājumiem, tiek pieņemtas kā aptuveni atbilstošas to patiesajām vērtībām.

Koncerna vadības aplēses un metodoloģija koncerna

Siltumenerģijas un citu debitoru sadalījums pa kavētām dienām un uzkrājumu aprēķins

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Siltumenerģijas un citi debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	44 605	36 883
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti:		
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	713	1 242
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	211	404
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	2 645	2 648
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	180	-
	48 354	41 177
Uzkrājumi šaubīgajiem un bezcerīgajiem siltumenerģijas un citiem debitoru parādiem:		
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	(105)	(203)
– samaksas termiņš kavēts vairāk par 91 dienu	(2 645)	(2 648)
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	(173)	-
	(2 923)	(2 851)
Neto siltumenerģijas un citi debitori:		
– nav kavējuši un nav izveidoti uzkrājumi	44 605	36 883
Kavēts samaksas termiņš, bet uzkrājumi nav veidoti, neto:		
– samaksas termiņš kavēts 1–30 dienas	713	1 242
Debitori, kam veidoti uzkrājumi:		
– samaksas termiņš kavēts 31–90 dienas	106	201
– atsevišķi izvērtētie debitori ar maksājumu grafiku*	7	-
	45 431	38 326

* debitori, kuriem izsludināts maksātnespējas process

debitoru parādu atgūstamās vērtības noteikšanai un vērtības samazinājuma riska izvērtēšanai ir aprakstītas 4. b pielikumā.

Debitoru kredītkvalitātes vērtējums

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Elektroenerģijas debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:		
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	45 874	42 342
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	7 798	4 038
	53 672	46 380
Siltumenerģijas un citi debitori, kas nav kavējuši un kuriem nav izveidoti uzkrājumi:		
– klienti, kuri nav kavējuši maksājumu termiņus	43 527	35 104
– klienti, kuri ir kavējuši maksājumu termiņus	1 078	1 779
	44 605	36 883

Debitoru, kas nav kavējuši maksājumus un kuriem nav veidoti uzkrājumi, kredītkvalitātes noteikšanai koncernā izmanto noteiktus iekšējos klientu vērtējumus, par pamatu ņemot līdzšinējo klientu maksājumu vēsturi.

Uzkrājumu kustība pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājumam

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	43 494	29 036
Gada laikā norakstītie neatgūstamie debitoru parādi	(934)	(1 409)
Uzkrājumi debitoru parādu vērtības samazinājumam	1 443	15 867
Pārskata gada beigās	44 003	43 494

Izveidotie un norakstītie uzkrājumi pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājumam ir iekļauti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina postenī „Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas” kā pārdošanas un klientu apkalpošanas izmaksas (10. pielikums).

b) Pārējie debitori

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Kompensējamie uzkrātie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi	15 887	44 953
Aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi	63 146	-
Citi uzkrātie ieņēmumi	15 362	8 534
Priekšnodoklis un pārmaksātie nodokļi	9 268	14 417
Nākamo periodu izmaksas	707	1 001
Citi īstermiņa finanšu debitori	19 001	287
Citi nefinanšu īstermiņa debitori	2 274	2 760
KOPĀ pārējie debitori	125 645	71 952

Uzkrātie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi aprēķināti kā starpība starp tirgus cenu pārsniegušajām obligātā iepirkuma izmaksām un no elektroenerģijas gala patērētājiem saņemtajiem obligātā iepirkuma komponentes maksājumiem par periodu no 2013. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. martam. Publiskā tirgotāja pienākumu pārņēmējs (izveidots 2014. gadā) sākot ar 2014. gada 1. aprīli atbilstoši Latvijas Republikas Elektroenerģijas tirgus likuma pārejas noteikumu 37. punkta nosacījumiem kompensē nesegto obligātā iepirkuma starpību par periodu no 2013. gada 1. janvāra līdz publiskā tirgotāja licences iegūšanai.

Piemērojot aģenta uzskaites principu, aktīvos atzītie nesaņemtie obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi tiek atzīti neto vērtībā kā starpība starp ienākumiem no elektroenerģijas pārdošanas *Nord Pool Spot* elektroenerģijas biržā par tirgus cenu, saņemtajām obligātā iepirkuma komponentēm, saņemto valsts budžeta dotāciju, kas paredzēta obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, un starp maksājumiem elektroenerģijas ražotājiem par obligātā iepirkuma ietvaros iepirkto elektroenerģiju un garantētās

jaudas maksājumiem par elektrostacijās uzstādīto elektrisko jaudu (virs 4 MW);

Citu īstermiņa finanšu debitoru pieaugumu ietekmēja akceptētā, bet nesaņemtā Eiropas Savienības finansējuma atzišana projektam „330 kV Kurzemes loka izbūve”.

Neviens no debitoru parādiem nav nodrošināts ar ķīlu vai kā citādi. Pārējo debitoru bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

18. Nauda un naudas ekvivalenti

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Nauda bankā	38 141	88 823
Īstermiņa noguldījumi bankā	52 000	166 600
Naudas līdzekļi ar ierobežojumiem*	30 870	-
KOPĀ nauda un naudas ekvivalenti	121 011	255 423

* naudas līdzekļi ar ierobežojumiem sastāv no saņemtās valsts budžeta dotācijas EUR 29 264 tūkstošu apmērā obligātā iepirkuma komponentu izmaksu pieauguma kompensēšanai, kuras izmantošanas priekšnosacījums ir Eiropas Savienības saskaņojuma saņemšana, un tā netiek iekļauta konsolidētajā pārskatā par naudas plūsmām, un no finanšu nodrošinājuma daļībai NASDAQ OMX Commodities biržā EUR 1 606 tūkstošu apmērā

Par norēķinu kontu atlikumiem bankās koncernam katru dienu tiek aprēķināti procenti, galvenokārt pamatojoties uz mainīgajām starpbanku noguldījumu likmēm. Īstermiņa noguldījumus koncerns veic dažādu termiņu robežās no vairākām dienām līdz trīs mēnešiem atkarībā no koncerna naudas plūsmas prognozēs paredzētajām tūlītējām naudas vajadzībām. 2014. gadā efektīvā vidējā procentu likme īstermiņa depozītiem bija 0,32 % (2013. gadā: 0,36 %); skatīt arī 3.1. b pielikumu.

Naudas un naudas ekvivalentu bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

19. Akciju kapitāls

2014. gada 31. decembrī reģistrētais AS „Latvenergo” akciju kapitāls ir EUR 1 288 446 tūkstoši (31/12/2013: EUR 1 288 011 tūkst.), un to veido 1 288 446 tūkstoši parasto akciju (31/12/2013: 905 219 tūkst.) ar nominālvērtību EUR 1 katra (31/12/2013: LVL 1, jeb ekvivalents EUR 1,423). 2014. gada 25. februārī sakarā ar eiro ieviešanu Latvijā jaunā redakcijā tika apstiprināti AS „Latvenergo” statūti, un akciju denominācijas rezultātā reģistrēto akciju kapitālu veidoja 1 288 011

tūkstoši parasto akciju ar nominālvērtību EUR 1 katra. Visas akcijas ir pilnībā apmaksātas.

2014. gada oktobrī, pamatojoties uz 2014. gada 16. septembra Latvijas Republikas Ministru kabineta rīkojumu Nr. 496 „Par valsts nekustamo īpašumu ieguldīšanu akciju sabiedrības „Latvenergo” pamatkapitālā”, tika veikts mantisks ieguldījums akciju kapitālā ar nekustamo īpašumu EUR 435 tūkstošu apmērā (2013. gadā: nekustamais īpašums EUR 874

tūkst. apmērā). Nekustamā īpašuma vērtību noteica neatkarīgi un licencēti eksperti, izmantojot amortizēto izmaksu metodi, par pamatu ņemot analoģu aktīvu izveidošanas vai iegādes izmaksas. Akciju kapitāla izmaiņas apstiprinātas AS „Latvenergo” akcionāru pilnsapulcē 2014. gada 25. septembrī un reģistrētas Latvijas Republikas Komercreģistrā 2014. gada 30. oktobrī.

20. Rezerves, dividendes un peļņa uz akciju

a) Rezerves

2014. gada 31. decembrī koncerna rezerves EUR 645 829 tūkstošu apmērā (31/12/2013: EUR 652 418 tūkst.) veidojas no pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves, risku

ierobežošanas rezerves, ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerves un citām rezervēm. Koncernā nevar tikt sadalītas dividendēs rezerves no pamatlīdzekļu

pārvērtēšanas, valūtas pārrēķināšanas rezerves un risku ierobežošanas rezerves. Citas rezerves tiek uzkrātas, lai uzturētu drošu koncerna darbību.

	Pielikums	Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerve	Risku ierobežošanas rezerve	Valūtas pārrēķināšana	Citas rezerves	KOPĀ
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Atlikums 2012. gada 31. decembrī		662 685	(18 682)	97	13	644 113
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana	12	(456)	–	–	–	(456)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis		(97)	–	–	–	(97)
Ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerve	21 c, l	–	–	14	–	14
Ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām		–	8 844	–	–	8 844
Atlikums 2013. gada 31. decembrī		662 132	(9 838)	111	13	652 418
Pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezerves samazināšana		(94)	–	–	–	(94)
Ar pamatlīdzekļu pārvērtēšanas rezervi saistītais atliktais nodoklis	12	14	–	–	–	14
Ārvalstu valūtas pārrēķināšanas rezerve		–	–	(14)	–	(14)
Zaudējumi no atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām	21 c, l	–	(6 495)	–	–	(6 495)
Atlikums 2014. gada 31. decembrī		662 052	(16 333)	97	13	645 829

b) Dividendes

2013. gadā mātesabiedrības īpašniekiem pasludināto dividenžu apjoms bija EUR 23 605 tūkstoši vai EUR 0,02608 par vienu akciju (2012. gadā: EUR 40 619 tūkstoši vai EUR 0,0449 par akciju), bet mazākuma daļai – EUR 1 197 tūkstoši vai EUR 0,35 par vienu akciju (2012. gadā: EUR 313 tūkstoši vai EUR 0,09 par akciju). Par 2013. gadu pasludinātās un 2014. gadā

mātesabiedrības īpašniekiem samaksātās dividendes daļēji nosegtas ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pār maksu EUR 10 956 tūkstošu apmērā (par 2012. gadu pasludinātās un 2013. gadā samaksātās – daļēji nosegtas ar uzņēmumu ienākuma nodokļa pār maksu EUR 9 975 tūkstošu apmērā) (sk. konsolidēto pārskatu par naudas plūsmām).

AS „Latvenergo” valde ierosina AS „Latvenergo” pārskata gada, kas beidzas 2014. gada 31. decembrī, peļņu EUR 31,5 miljonu apmērā vai EUR 0,02443 par vienu akciju izmaksāt dividendēs. Šajos finanšu pārskatos šī dividenžu summa netiek saistībās, jo 2014. gada 31. decembrī dividendes nav apstiprinātas. Lēmumu par 2014. gada peļņas sadali pieņems mātesabiedrības akcionāru pilnsapulce.

c) Peļņa uz akciju

Pamatpeļņa uz akciju ir aprēķināta, sadalot peļņu, kas attiecināma uz mātessabiedrības akcionāriem, ar vidējo svērto esošo parasto akciju skaitu (19. pielikums). Tā kā nepastāv potenciālās parastās akcijas, samazinātā peļņa uz vienu akciju visos salīdzināmos periodos ir vienāda ar pamatpeļņu uz akciju.

	2014	2013
Uz mātessabiedrības akcionāriem attiecināmā pārskata gada peļņa (tūkstošos EUR)	28 515	44 305
Vidējais svērtais akciju skaits (tūkstošos)	1 230 405	904 746
Pamatpeļņa uz vienu akciju (eiro)	0,023	0,049
Samazinātā peļņa uz vienu akciju (eiro)	0,023	0,049

21. Finanšu aktīvi un saistības

a) Līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi

2014. gada 31. decembrī visi koncerna līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi bija valsts ilgtermiņa obligācijas ar 5 gadu un 10 gadu termiņu, kas tika iegādāti, lai izvietotu daļu no likviditātes rezervēm zema riska un augstāka ienesīguma finanšu instrumentos. 2014. un 2013. gada laikā saistībā ar atbrīvošanos no līdz termiņa beigām turētiem aktīviem netika atzīti ne ieņēmumi, ne arī izmaksas. Visi līdz termiņa beigām turētie finanšu aktīvi ir denominēti eiro. Maksimālā kredītriska pozīcija uz pārskata perioda beigām ir līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī amortizētā vērtība.

2014. gadā līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par EUR 6 403 tūkstošiem (2013. gadā: EUR 4 687 tūkst.). Finanšu aktīvu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentu finanšu pārskatu beigu datumos.

Līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu atlikusī amortizētā bilances vērtība

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi:		
– īstermiņa daļa	–	–
– ilgtermiņa daļa	28 528	28 588
KOPĀ līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	28 528	28 588

b) Aizņēmumi

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	583 494	700 390
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	104 803	104 802
KOPĀ ilgtermiņa aizņēmumi	688 297	805 192
Ilgtermiņa aizņēmumu no kredītiestādēm īstermiņa daļa	136 809	137 008
Uzkrātās procentu saistības ilgtermiņa aizņēmumiem	1 422	1 780
Uzkrātās saistības emitēto parāda vērtspapīru (obligāciju) kupona procentu izmaksām	694	695
KOPĀ īstermiņa aizņēmumi	138 925	139 483
KOPĀ aizņēmumi	827 222	944 675

Izmaiņas aizņēmumos

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	944 675	846 961
Saņemtie aizņēmumi	22 600	117 300
Atmaksātie aizņēmumi	(139 695)	(105 174)
Izmaiņas uzkrātajās procentu saistībās	(358)	753
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	–	84 835
Pārskata gada beigās	827 222	944 675

Aizņēmumu sadalījums pēc aizdevēju kategorijām

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Ārvalstu investīciju bankas	482 869	538 497
Komercbankas	238 856	300 663
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	105 497	105 515
KOPĀ aizņēmumi	827 222	944 675

Aizņēmumu sadalījums pēc atmaksas termiņiem bez atvasināto finanšu instrumentu efekta

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi:		
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	1 099	1 102
– 1– 5 gadi	70 433	70 930
– virs 5 gadiem	34 570	34 490
KOPĀ aizņēmumi ar fiksētu procentu likmi	106 102	106 522
Ilgtermiņa un īstermiņa aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi:		
– 1 gads vai mazāk (ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa)	137 826	138 363
– 1–5 gadi	383 220	454 776
– virs 5 gadiem	200 074	245 014
KOPĀ aizņēmumi ar mainīgu procentu likmi	721 120	838 153
KOPĀ aizņēmumi	827 222	944 675

Aizņēmumu sadalījums pēc procentu likmes maiņas un pārcenošanas termiņa (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu)

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
– 1 gads vai mazāk	482 528	542 974
– 1–5 gadi	230 124	252 211
– virs 5 gadiem	114 570	149 490
KOPĀ aizņēmumi	827 222	944 675

2014. gada 31. decembrī un 2013. gada 31. decembrī koncernam visi aizņēmumi bija eiro.

Ilgtermiņa aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna finanšu instrumentu tirgus cenai un to pārvērtēšana patiesajā vērtībā nerada būtiskas izmaiņas. Fiksēto likmju īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu patiesā vērtība (ņemot vērā atvasināto finanšu instrumentu efektu) pārsniedz to atlikušo bilances vērtību par EUR 32,55 tūkstošiem (2013: EUR 63,25 tūkst.). Aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas euro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna kredītriskam atbilstošu riska uzcelojumu. Līdz ar to vidējā diskonta likme fiksēto likmju ilgtermiņa aizņēmumu diskontēšanai bija 1,1 % (2013: 2,2 %).

I) Kīlas

2014. gada 31. decembrī koncerns savus aktīvus aizņēmumu nodrošināšanai nav iekļājis, izņemot SIA „Liepājas enerģija” aktīvu kīlu EUR 33,5 miljonu apmērā (31/12/2013: EUR 30,2 miljoni) kā tās īstermiņa un ilgtermiņa aizņēmumu nodrošinājumu. Pārskata gada beigās ir iekļāti pamatlīdzekļi to atlikušajā vērtībā EUR 30,2 miljonu apmērā un debitoru prasījumu tiesības EUR 3,3 miljonu apmērā (31/12/2013: attiecīgi – EUR 26,5 milj. un EUR 2,1 milj.).

II) Neizmantotās aizņēmumu summas

2014. gada 31. decembrī neizmantotā ilgtermiņa aizņēmumu summa bija EUR 320 miljoni (31/12/2013: EUR 90 milj.).

2014. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis trīs overdrafta līgumus kopsummā par EUR 34,2 miljoniem (31/12/2013: EUR 34,2 milj.), attiecībā uz kuriem ir izpildīti visi noteiktie to saņemšanas nosacījumi. Uz pārskata gada beigām kredītlīnijas nebija izmantotas.

III) Vidējā svērtā efektīvā procentu likme

Pārskata gadā ilgtermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme (ņemot vērā procentu mijmaiņas darījumus) bija 2,47 % (2013: 2,53 %), īstermiņa aizņēmumu vidējā svērtā efektīvā likme bija 1,06 % (2013: 1,18 %). 2014. gada 31. decembrī procentu likmes ilgtermiņa aizņēmumiem eiro bija 3 un 6 mēnešu EURIBOR+1,09 % (31/12/2013: +0,97 %). 2014. gada 31. decembrī koncerns bija noslēdzis procentu likmju mijmaiņas darījumus par kopīgo nosacīto pamatsummu EUR 320,0 miljonu apmērā (31/12/2013: EUR 347,7 miljoni). Šajos darījumos tika fiksētas procentu likmes ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadiem.

IV) Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)

Mātesabiedrība (AS „Latvenergo”) 2012. un 2013. gadā emitēja obligācijas EUR 70 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2017. gada 15. decembrī (ISIN kods – LV0000801090) un EUR 35 miljonu apmērā ar dzēšanas termiņu 2020. gada 22. maijā (ISIN kods – LV0000801165). Kopējais emitēto obligāciju apmērs pēc nominālvērtības ir EUR 105 miljoni. Obligācijām ir noteikta fiksētā procentu likme (kupons) – 2,8 % gadā. Visas emitētās obligācijas tiek kotētas NASDAQ Baltic vērtspapīru biržā. Pārskata gada beigās emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas) ir uzrādīti to amortizētajā vērtībā.

2014. gadā obligāciju patiesā vērtība pārsniedz to atlikušo amortizēto bilances vērtību par EUR 4 899 tūkstošiem (2013. gadā: mazāka par EUR 265 tūkst.) Obligāciju patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot vidējos banku kotētos ienesīgumus attiecīgajam finanšu instrumentam finanšu pārskatu beigu datumos.

Pielikums		31/12/2014		31/12/2013	
		EUR'000		EUR'000	
		Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	21 c, II	-	18 441	(617)	13 506
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	21 c, III	-	2 112	-	9 912
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	21 c, IV	-	-	-	16
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība		-	20 553	(617)	23 434

	31/12/2014		31/12/2013	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Ilgtermiņa	-	11 698	-	6 238
Īstermiņa	-	8 855	(617)	17 196
KOPĀ atvasināto finanšu instrumentu patiesā vērtība	-	20 553	(617)	23 434

Riska ierobežošanas darījumu izpildes rezultātā atzītie (ieņēmumi) / zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām

Pielikums	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā		
Procentu likmju mijmaiņas darījumi 11 a	(943)	(1 917)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi 8	(7 800)	4 447
Valūtas nākotnes maiņas darījumi 11 a, b	(16)	16
	(8 759)	2 546
Iekļauts vispārējos ieņēmumos		
Procentu likmju mijmaiņas darījumi 20 a	6 495	(9 006)
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi 20 a	-	103
Valūtas nākotnes maiņas darījumi 20 a	-	59
	6 495	(8 844)

Atbilstoši SGS Nr. 1 labojumiem finanšu saistības vai aktīvs, kurš netiek turēts tirdzniecībai, ir jāatspoguļo kā īstermiņa vai ilgtermiņa saistības vai aktīvs atbilstoši tā norēķinu datumiem. Atvasinātie finanšu instrumenti ar norēķinu datumiem vēlāk nekā pēc divpadsmit mēnešiem un kurus tiek plānots nepārdot ilgāk nekā divpadsmit mēnešus pēc pārskata gada beigām, tiek klasificēti kā ilgtermiņa aktīvi vai saistības.

II) Procentu likmju mijmaiņas darījumi

2014. gada 31. decembrī koncernā noslēgto procentu

c) Atvasinātie finanšu instrumenti

I) Atvasināto finanšu instrumentu klasifikācija un to patieso vērtību atlikumi

Atvasināto finanšu instrumentu patieso vērtību atlikumi atspoguļoti nākamajās tabulās

likmju mijmaiņas darījumu apjoms pēc nosacītajām pamatsummām ir EUR 320,0 miljoni (31/12/2013: EUR 347,7 miljoni).

Procentu likmju mijmaiņas darījumi ir noslēgti ar sākotnējo fiksēšanas ilgumu uz 6 līdz 10 gadu termiņiem, ierobežojot 6 mēnešu mainīgo eiro procentu likmju kāpuma risku. 2014. gada 31. decembrī noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu fiksētās likmes ir robežās no 0,7725 % līdz 4,4925 % (31/12/2013: no 1,548 % līdz 4,4925 %).

Pārskata gada beigās 88 % no kopējās koncernā noslēgto procentu likmju mijmaiņas darījumu nosacītās pamatsummas jeb darījumi EUR 280,0 miljonu apmērā ir tādi procentu likmju mijmaiņas līgumi, kas ir noslēgti kā naudas plūsmas riska ierobežošanas instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas uzskaites prasībām (31/12/2013:

EUR 307,7 miljoni). Visiem darījumiem ir veikti riska ierobežošanas efektivitātes mērījumi un konstatēts, ka tie ir efektīvi visā risku ierobežošanas periodā un līdz ar to tiem nav neefektīvās daļas, kas būtu jāatspoguļo konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņos.

Viens no galvenajiem *Finanšu risku vadības politikas* mērķiem, ierobežojot procentu likmju risku, ir nodrošināt aizņēmumu portfeļa vidējo fiksēto procentu likmju periodu robežās no 2 līdz 4 gadiem un fiksētas procentu likmes vairāk nekā 35 % no aizņēmumu portfeļa. 2014. gada 31. decembrī 42 % (31/12/2013: 43 %) no koncerna aizņēmumiem bija ar fiksētu procentu likmi (ņemot vērā procentu likmju mijmaiņas darījumu iespaidu), un vidējais fiksētās procentu likmes periods bija 2,2 gadi (2013: 2,1 gadi).

Procentu likmju mijmaiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas

	2014		2013	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	(617)	13 506	–	23 812
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neto (11. a pielikums)	–	(943)	–	(1 917)
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. a pielikums)	617	5 878	(617)	(8 389)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	–	18 441	(617)	13 506

III) Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi

2014. gada 31. decembrī koncernam ir noslēgti elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi par kopējo apjomu 1 144 162 MWh (31/12/2013: 1 073 417 MWh) un nosacīto vērtību EUR 38,0 miljonu (31/12/2013: EUR 44,4 miljoni) apmērā. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi ir noslēgti uz viena ceturkšņa līdz viena gada termiņiem periodā no 2015. gada 1. janvāra līdz 2018. gada 31. decembrim.

2014. gadā, kļūstot par *NASDAQ Commodities* biržas biedru, mātesabiedrība (AS „Latvenergo”) uzsāka finanšu darījumu slēgšanu *NASDAQ Commodities* biržā, papildus turpinot darījumus slēgt arī ar citiem darījumu

partneriem. Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumus mātessabiedrība slēdz riska ierobežošanas nolūkos, izmantojot elektroenerģijas biržas *Nord Pool Spot* cenas. Visi iegādātie finanšu darījumi ir darījumi ar fiksētu elektroenerģijas apjomu un cenu eiro valūtā.

2014. gada 31. decembrī neviens (31/12/2013: neviens) no noslēgtajiem elektroenerģijas cenu nākotnes darījumiem nebija noslēgts atbilstoši riska ierobežošanas uzskaites prasībām, līdz ar to visu 2014. gada 31. decembrī spēkā esošo elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesās vērtības izmaiņas ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 8. pielikumu).

Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patieso vērtību izmaiņas

	2014		2013	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	9 912	(5 969)	11 331
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (8. pielikums)	–	(7 800)	–	4 447
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. a pielikums)	–	–	5 969	(5 866)
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	–	2 112	–	9 912

IV) Valūtas nākotnes maiņas darījumi

2014. gada 31. decembrī koncernam nav spēkā neviens valūtas nākotnes maiņas darījums (31/12/2013 spēkā esošiem līgumiem: 1 EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījums ar nosacīto pamatsummu EUR 0,4 miljonu apmērā (USD 0,6 milj.)).

2014. gada laikā izpildītais EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījums bija izveidots Rīgas TEC-2 kombinētās

siltuma un enerģijas ražotnes otrā bloka rekonstrukcijas projekta līguma ASV dolāru maksājumu valūtas riska ierobežošanai.

EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījuma patiesās vērtības izmaiņas 2014. gadā ir iekļautas konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (skatīt 11. a pielikumu). 2013. gadā ieņēmumi un izmaksas no EUR/USD valūtas nākotnes maiņas darījuma patiesās vērtības izmaiņām

līdz Rīgas TEC-2 otrā bloka rekonstrukcijas projekta nodošanai ekspluatācijā tika atzīti riska ierobežošanas rezervē vispārējos ieņēmumos, jo atbilda riska ierobežošanas uzskaites prasībām saskaņā ar 39. SGS (20. a pielikums).

Valūtas nākotnes maiņas darījumu patieso vērtību izmaiņas

	2014		2013	
	EUR'000		EUR'000	
	Aktīvi	Saistības	Aktīvi	Saistības
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada sākumā	–	16	(59)	–
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (11. a, b pielikums)	–	(16)	–	16
Iekļauts vispārējos ieņēmumos (20. a pielikums)	–	–	59	–
Patiesās vērtības atlikums pārskata gada beigās	–	–	–	16

d) Patiesās vērtības un to novērtēšana

Šajā pielikumā ir atklāta koncerna aktīvu un saistību patieso vērtību novērtēšanas hierarhija.

Koncerna aktīvu patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās

	Novērtēšanas datums	Patiesās vērtības novērtējums			KOPĀ
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	
Patiesajā vērtībā novērtētie aktīvi					EUR'000
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, t. sk.:</i>					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	31/12/2014	–	–	–	–
	31/12/2013	–	617	–	617
Aktīvi, kuri atklāti patiesajā vērtībā					
Ieguldījuma īpašumi	31/12/2014	–	–	1 904	1 904
	31/12/2013	–	–	2 990	2 990
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	31/12/2014	–	34 931	–	34 931
	31/12/2013	–	33 275	–	33 275
Īstermiņa finanšu ieguldījumi (15. pielikums)	31/12/2014	–	–	–	–
	31/12/2013	–	–	8 060	8 060

Pārskatā periodā aktīvi nav pārgrupēti starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Koncerna saistību patiesās vērtības novērtēšanas hierarhijas kvantitatīvie rādītāji pārskata gada beigās

	Novērtēšanas datums	Patiesās vērtības novērtējums			KOPĀ
		Kotētās tirgus cenas (1. līmenis)	Uz novērojamiem tirgus datiem balstīti pieņēmumi (2. līmenis)	Pieņēmumi, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (3. līmenis)	
		EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Patiesajā vērtībā novērtētās saistības					
Atvasinātie finanšu instrumenti, t.sk.:					
Procentu likmju mijmaiņas darījumi	31/12/2014	–	18 441	–	18 441
	31/12/2013	–	13 506	–	13 506
Elektroenerģijas cenu nākotnes darījumi	31/12/2014	–	2 112	–	2 112
	31/12/2013	–	9 912	–	9 912
Valūtas nākotnes maiņas darījumi	31/12/2014	–	–	–	–
	31/12/2013	–	16	–	16
Saistības, kuras atklātas patiesajā vērtībā					
Emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	31/12/2014	–	110 395	–	110 395
	31/12/2013	–	105 762	–	105 762
Aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	31/12/2014	–	721 120	–	721 120
	31/12/2013	–	838 171	–	838 171
Aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	31/12/2014	–	633	–	633
	31/12/2013	–	1 063	–	1 063

Pārskatā periodā saistības nav pārgrupētas starp 1. līmeni un 2. līmeni.

Koncerna finanšu instrumentu, kas novērtēti to patiesajā vērtībā, izmantojot noteiktas vērtēšanas metodes, patieso vērtību hierarhija ir atklāta 4.c pielikumā.

Turpmāk ir atklāts koncerna finanšu instrumentu veidu salīdzinājums pēc to novērtēšanas uzskaites vērtībās un patiesajā vērtībās, izņemot tos instrumentus, kuru uzskaites vērtības aptuveni atbilst to patiesajām vērtībām:

	Uzskaites vērtība		Patiesā vērtība	
	31/12/2014	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000	EUR'000	EUR'000
Finanšu aktīvi				
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	–	8 060	–	8 060
Līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi	28 528	28 588	34 931	33 275
Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši riska ierobežošanas uzskaitēi	–	617	–	617
Finanšu saistības				
<i>Procentu likmju izmaiņām pakļautās saistības, t.sk.:</i>				
– emitētie parāda vērtspapīri (obligācijas)	105 496	105 497	110 395	105 762
– aizņēmumi ar mainīgām procentu likmēm	721 120	838 171	721 120	838 171
– aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm	605	1 007	633	1 063
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti, kas neatbilst risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>				
– ar elektroenerģijas tirdzniecību saistītie instrumenti	2 112	9 912	2 112	9 912
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	2 108	3 051	2 108	3 051
<i>Atvasinātie finanšu instrumenti atbilstoši risku ierobežošanas prasībām, t.sk.:</i>				
– procentu likmju mijmaiņas darījumi	16 333	10 455	16 333	10 455
– valūtas nākotnes maiņas darījumi	–	16	–	16

Koncerna vadība ir novērtējusi, ka naudas un īstermiņa noguldījumu, debitoru, kreditoru, banku overdraftu un citu īstermiņa saistību patiesās vērtības ir tuvas to uzskaites vērtībai, ņemot vērā šo finanšu instrumentu īso termiņu. Finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība ir cena, par kādu ir iespējams pārdot aktīvu vai kuru var samaksāt par saistību nodošanu, pamatojoties uz noteiktu darījumu starp tirgus dalībniekiem to novērtēšanas datumā.

Šādas metodes un pieņēmumi tiek izmantoti, lai novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību:

- aizņēmumu ar mainīgajām procentu likmēm patiesā vērtība atbilst to atlikušajai bilances vērtībai, jo to mainīgās procentu likmes aptuveni atbilst šādu koncerna finanšu instrumentu tirgus cenai,
- aizņēmumi ar fiksētām procentu likmēm ir ar fiksētu vai noteiktu atmaksas laiku, un tie netiek kotēti aktīvu

- tirgū; finanšu instrumentu, kas nav kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot novērtēšanas metodes; koncerns lieto dažādas metodes un modeļus, kā arī izdara pieņēmumus, kas balstīti uz tirgus nosacījumiem par procentu likmēm un citiem pieņēmumiem, kādi ir spēkā katra pārskata perioda beigu datumā; aizņēmumu patiesā vērtība tiek aprēķināta, diskontējot to naudas plūsmas, kā diskonta faktoru izmantojot atbilstošas eiro procentu likmju mijmaiņas darījumu likmes, kas palielinātas par koncerna kredīriskam atbilstošu riska uzcenojumu,
- koncerns slēdz atvasinātos finanšu darījumus ar dažādiem darījumu partneriem, galvenokārt ar finanšu institūcijām ar investīciju pakāpes kredītreitingu; atvasinātie finanšu darījumi tiek novērtēti, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes un modeļus ar tirgū pieejamām vērtībām; novērtēšanas modeļi ietver darījuma puses kredītriska novērtējumu, valūtas nākotnes un tagadnes maiņas darījumus; procentu

- likmju mijmaiņas darījumu patiesās vērtības tiek aprēķinātas kā to nākotnes naudas plūsmu tagadnes vērtības, diskontējot to līgumiskās nākotnes naudas plūsmas pēc līdzīgu finanšu instrumentu tirgus procentu likmēm; elektroenerģijas cenu nākotnes darījumu patiesā vērtība tiek noteikta kā diskontētā starpība starp aktuālo attiecīgo finanšu instrumentu tirgus cenu un noslēgto nākotnes darījumu cenu nākotnes līgumos noteiktajam darījumu apjomam. Ja darījumu partneris ir banka, tad aprēķinātās finanšu instrumentu patiesās vērtības tiek salīdzinātas ar attiecīgo banku finanšu instrumentu pārvērtēšanas paziņojumiem, finanšu pārskatos izmantojot banku norādītās finanšu instrumentu patiesās vērtības,
- emitēto obligāciju un līdz termiņa beigām turēto finanšu aktīvu patiesās vērtības tiek aprēķinātas, ņemot vērā vai izmantojot banku kotētās finanšu instrumentu tirgus cenas finanšu pārskatu beigu datumos.

22. Uzkrājumi

a) Uzkrājumi pēcnodarbinātības pabalstiem

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	12 195	11 042
Kārtējās darba izmaksas	507	484
Iepriekšējās darba izmaksas	9	–
Procentu izmaksas	459	579
Izmaksātie pēcnodarbinātības pabalsti	(361)	(217)
(Ieņēmumi) / zaudējumi aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā	(159)	307
Pārskata gada beigās	12 650	12 195

Kopējie izveidotie un norakstītie uzkrājumi ir iekļauti konsolidētā peļņas vai zaudējumu aprēķina pozīcijā „Personāla izmaksas” kā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un citi Darba koplīgumā noteiktie pabalsti (9. pielikums), savukārt aktuāra pieņēmumu izmaiņu rezultātā radušies zaudējumi, pamatojoties uz SGS Nr. 19 „Darbinieku pabalsti”, ir iekļauti konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā:

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	12 195	11 042
Iekļauts konsolidētajā vispārējo ieņēmumu pārskatā	(159)	307
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	614	846
Pārskata gada beigās	12 650	12 195

Diskonta likme, ar kuru diskontēti pēcnodarbinātības pabalstu pienākumi, noteikta 3,63 % apmērā (2013: 4,75 %), ņemot vērā valsts obligāciju tirgus ienesīgumu pārskata gada beigās. Koncerna Darba koplīgums paredz darbinieku darba samaksas indeksāciju vismaz inflācijas apmērā, kas, aprēķinot ilgtermiņa pēcnodarbinātības pabalstu uzkrājumus, noteikta 2,5 % apmērā (2013: 2,5 %). Aprēķinot šos uzkrājumus, ņemta vērā arī darba attiecību izbeigšanas varbūtība dažādās darbinieku vecuma grupās, pamatojoties uz iepriekšējo gadu pieredzi.

Zemāk ir atspoguļoti nozīmīgāko uzkrājuma apjomu ietekmējošo pieņēmumu jutīguma analīzes rādītāji pārskata gada beigās:

Pieņēmumi		Novērtēšanas datums	Diskonta likme		Darba samaksas nākotnes izmaiņas		Darba attiecību izbeigšanas varbūtība	
			pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %	pieaugums par 1 %	samazinājums par 1 %
Uzkrājumu pēcnodarbinātības pabalstiem izmaiņas	EUR'000	31/12/2014	1 981	(1 588)	1 984	(1 617)	1 361	(1 143)
	EUR'000	31/12/2013	1 841	(1 488)	1 840	(1 511)	2 097	(1 689)

Augstāk atklāto jutīguma analīzes rādītāju aprēķins pamatojas uz metodi, kura ekstrapolē pārskata perioda beigās notikušo pamatpieņēmumu samērojamo izmaiņu ietekmi uz noteiktajām pabalstu saistībām.

b) Uzkrājumi apkārtējās vides aizsardzībai

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	3 402	3 910
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(464)	(508)
Pārskata gada beigās	2 938	3 402

Uzkrājumu summa apkārtējās vides aizsardzībai EUR 2 938 tūkstošu apmērā (31/12/2013: EUR 3 402 tūkst.) ietver aplēstās izmaksas EUR 1 205 tūkstošu apmērā saistībā ar Rīgas TEC-1 pelnu lauku sakopšanu atbilstoši ar Lielrīgas Reģionālās vides pārvaldes pieprasījumam un šī projekta tehniski ekonomiskās izpētes rezultātiem (31/12/2013: EUR 1 472 tūkst.) un SIA „Liepājas enerģija” izveidotos uzkrājumus EUR 1 733 tūkstošu apmērā apkārtējās vides sanācijai (31/12/2013: EUR 1 930 tūkst.). Uzkrājumu apjomi ir aprēķināti, ņemot vērā būvniecības izmaksu izmaiņas (dati iegūti no Centrālās statistikas pārvaldes).

23. Pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēgumu maksas	145 591	139 191
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības finansējuma	48 515	30 580
Nākamo periodu ieņēmumi no bez atlīdzības saņemtajiem pamatlīdzekļiem	368	381
KOPĀ pārējie kreditori un nākamo periodu ieņēmumi	194 474	170 152

Nākamo periodu ieņēmumu no pieslēguma maksas kustība (ilgtermiņa un īstermiņa daļa)

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Pārskata gada sākumā	149 131	141 086
Saņemtie maksājumi	18 178	17 923
Iekļauts konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā (6. pielikumā „Pārējie ieņēmumi”)	(10 927)	(9 878)
Pārskata gada beigās	156 382	149 131

24. Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
Finanšu saistības:		
Parādi par materiāliem un pakalpojumiem	60 231	55 384
Parādi par elektroenerģiju	26 205	28 507
Uzkrātās saistības	7 564	9 129
Pārējās īstermiņa finanšu saistības	7 940	2 602
KOPĀ finanšu saistības	101 940	95 622
Nefinanšu saistības:		
Pievienotās vērtības nodokļa saistības	–	50
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un pārējie nodokļi	12 351	10 314
Saņemtie avansa maksājumi	8 852	9 430
Nākamo periodu ieņēmumi no pieslēguma maksas	10 792	9 940
Nākamo periodu ieņēmumi no Eiropas Savienības saņemtā finansējuma:		
– Eiropas enerģētikas attīstības programma – 330 kV Kurzemes loka izbūve	1 130	480
– Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” siltumavota rekonstrukcija	320	320
– Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” biokoģenerācijas stacijas izveide	196	196
– Eiropas Savienības Kohēzijas fonds – SIA „Liepājas enerģija” siltumtīklu rekonstrukcija	244	232
– Eiropas Savienības klimata pārmaiņu finanšu instrumenta finansējums – viedo tehnoloģiju ieviešana	23	23
– Eiropas Savienības reģionālās attīstības fonds – Ķeguma šķeldas katlumājas izbūve	16	12
Pārējās īstermiņa nefinanšu saistības	4 045	4 048
KOPĀ nefinanšu saistības	37 969	35 045
KOPĀ parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	139 909	130 667

Parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem bilances vērtība aptuveni atbilst to patiesajai vērtībai.

25. Darījumi ar saistītajām pusēm

Mātesabiedrība un netieši arī citas koncerna sabiedrības ir Latvijas valsts kontrolē. Saistītās puses ir asociētās sabiedrības, kā arī mātesabiedrības akcionārs, kurš kontrolē koncernu vai kuram ir būtiska

ietekme uz koncernu, pieņemot ar pamatdarbību saistītus lēmumus, koncerna sabiedrību augstākās vadības amatpersonas, uzraudzības institūcijas – Revīzijas komitejas amatpersonas un jebkurai no iepriekš

minētajām privātpersonām tuvs ģimenes loceklis, kā arī sabiedrības, kuras šīs personas kontrolē vai kurām ir būtiska ietekme uz tām.

Ar saistītajām pusēm veiktie darījumi

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
a) Pārdotās preces un sniegtie pakalpojumi:		
– asociētām sabiedrībām pārdotās preces (elektroenerģija)	–	1 344
KOPĀ pārdotās preces un sniegtie pakalpojumi	–	1 344
b) Iepirktais preces un saņemtie pakalpojumi:		
– no asociētām sabiedrībām iepirktais preces (elektroenerģija)	–	1 268
– no asociētām sabiedrībām saņemtie pakalpojumi	–	2 779
KOPĀ iepirktais preces un saņemtie pakalpojumi	–	4 047
c) Finanšu ieņēmumi / (zaudējumi):		
– Saņemtās dividendes no asociētās sabiedrības	1 924	–
– Neto zaudējumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu atsavināšanas asociētajā sabiedrībā	(1 567)	–
KOPĀ finanšu ieņēmumi	357	–

Gada beigu bilances atlikumi, kas izriet no pārdotām/iepirktām precēm un sniegtajiem/saņemtajiem pakalpojumiem

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
a) Saistīto pušu parādi:		
– asociētās sabiedrības	–	130
	–	130
b) Parādi saistītām pusēm:		
– citi saistītie uzņēmumi	354	161
	354	161

Koncernā pārskata gadā nav veikta to saistību vai parādu norakstīšana, kas radušies no darījumiem starp saistītajām pusēm, pamatojoties uz to, ka visi parādi ir atgūstami.

Debitoru un kreditoru parādi pret saistītajām pusēm ietver atlikumus par sniegtajiem vai saņemtajiem pakalpojumiem un precēm. Pārskata gada beigās par šiem atlikumiem nav saņemts vai sniegts nodrošinājums.

Atbildība koncerna sabiedrību valdes locekļiem un uzraudzības institūcijai ir atspoguļota 9. pielikumā.

Mātesabiedrības akcionāram izmaksāto dividenžu apjoms un ieguldījumi pamatkapitālā ir atspoguļoti attiecīgi 20. b un 19. pielikumā.

26. Nākotnes saistības un iespējamās saistības

2014. gada 31. decembrī koncernam ir nākotnes saistības EUR 152,2 miljonu apmērā (31/12/2013: EUR 64,9 miljoni) attiecībā uz kapitālieguldījumiem, par kuriem bilances datumā ir noslēgti līgumi, bet saistības vēl nav iestājušās.

AS „Latvenergo” ir izsniegusi atbalsta vēstules savām meitassabiedrībām AS „Sadales tīkls”, AS „Latvijas elektriskie tīkli” un SIA „Liepājas enerģija”, ar ko apliecina, ka AS „Latvenergo” kā meitassabiedrību kapitāla daļu īpašnieka nostāja ir nodrošināt, lai

meitassabiedrības tiktu vadītas tā, lai tām būtu pietiekami finanšu līdzekļi un lai tās spētu veikt komercdarbību un izpildīt savas saistības.

27. Notikumi pēc pārskata gada beigām

Atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija direktīvas 2009/72/EK par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un Elektroenerģijas tirgus likuma prasībām AS „Latvijas elektriskie tīkli” ar 2015. gada 1. janvāri nodeva AS „Augstsprieguma tīkls” esošā pārvades sistēmas tīkla pārbūves, atjaunošanas, apkalpošanas un uzturēšanas

funkcijas, kā arī pārvades sistēmas attīstības un jaunu tīklu izbūves funkcijas.

Atbilstoši starptautiskās kredītreitinga aģentūras *Moody's Investors Service* 2015. gada 16. februārī sniegtajam paziņojumam, AS „Latvenergo” kredītreitings tika paaugstināts uz Baa2 (stabils) pakāpi.

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu koncerna konsolidētos finanšu pārskatus par gadu, kurš beidzas 2014. gada 31. decembrī.

28. Finanšu informācija par mātessabiedrību

Par mātessabiedrību atspoguļotā finanšu informācija ietver sevī svarīgākos finanšu pārskatus par mātessabiedrību, kuru sagatavošanu nosaka Latvijas Republikas Gada pārskatu likums. Mātessabiedrības svarīgākie finanšu pārskati ir sagatavoti, izmantojot tās

pašas grāmatvedības uzskaites politikas, kas izmantotas, sagatavojot konsolidētos finanšu pārskatus. Ieguldījumi meitassabiedrībās ir uzskaitīti iegādes vērtībā, atskaitot ieguldījuma vērtības samazinājumu mātessabiedrības atsevišķajos finanšu pārskatos.

Peļņas vai zaudējumu aprēķins

	2014	2013
	EUR'000	EUR'000
Ieņēmumi	741 108	944 464
Pārējie ieņēmumi	3 277	3 263
Izlietotās izejvielas un materiāli	(419 144)	(513 961)
Personāla izmaksas	(35 032)	(34 638)
Nolietojums, amortizācija un pamatlīdzekļu vērtības samazinājums	(86 894)	(93 129)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	(185 157)	(278 119)
Saimnieciskās darbības peļņa	18 158	27 880
Ieņēmumi no līdzdalības meitassabiedrībās	25 562	9 106
Finanšu ieņēmumi	12 829	11 300
Finanšu izmaksas	(21 504)	(18 358)
Peļņa pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa	35 045	29 928
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	(246)	(4 268)
Pārskata gada peļņa	34 799	25 660

Pārskats par finansiālo stāvokli

	31/12/2014	31/12/2013
	EUR'000	EUR'000
AKTĪVI		
Nemateriālie ieguldījumi	18 687	17 913
Pamatīdzekļi	1 429 916	1 469 574
Ieguldījuma īpašumi	1 136	1 197
Finanšu ieguldījumi	1 184 411	1 189 758
Ilgtermiņa aktīvi kopā	2 634 150	2 678 442
Krājumi	8 742	5 592
Pircēju un pasūtītāju parādi un citi debitori	372 734	296 270
Atvasinātie finanšu instrumenti	-	617
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	-	5 494
Nauda un naudas ekvivalenti	88 966	244 754
Apgrozāmie līdzekļi kopā	470 442	552 727
AKTĪVU KOPSUMMA	3 104 592	3 231 169
PAŠU KAPITĀLS		
Akciju kapitāls	1 288 446	1 288 011
Ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezerve	662 146	662 782
Riska ierobežošanas rezerve	(16 333)	(9 838)
Citas rezerves	78 524	75 901
Nesadalītā peļņa	34 799	25 660
Pašu kapitāls kopā	2 047 582	2 042 516
KREDITORI		
Uzkrājumi	5 799	5 736
Aizņēmumi	673 817	789 935
Atliktā nodokļa saistības	123 102	122 871
Atvasinātie finanšu instrumenti	11 698	6 238
Pārējie ilgtermiņa kreditori	749	804
Ilgtermiņa kreditori kopā	815 165	925 584
Aizņēmumi	136 864	131 436
Parādi piegādātājiem un pārējiem kreditoriem	82 911	100 850
Atvasinātie finanšu instrumenti	8 855	17 196
Pārējie īstermiņa kreditori	13 215	13 587
Īstermiņa kreditori kopā	241 845	263 069
PAŠĪVU KOPSUMMA	3 104 592	3 231 169

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

AS „Latvenergo” akcionāram

Ziņojums par finanšu pārskatu

Mēs esam veikuši AS „Latvenergo” (turpmāk tekstā – Koncerna Mātes uzņēmums) un tās meitas uzņēmumu (turpmāk tekstā - Koncerns) 2014. gada konsolidētā finanšu pārskata, kas atspoguļots pievienotajā 2014. gada konsolidētajā gada pārskatā no 86. līdz 141. lappusei, revīziju. Revidētais konsolidētais finanšu pārskats ietver 2014. gada 31. decembra konsolidēto finanšu stāvokļa pārskatu, 2014. gada konsolidēto peļņas vai zaudējumu aprēķinu, konsolidēto vispārējo ieņēmumu pārskatu, konsolidēto pašu kapitāla izmaiņu pārskatu un konsolidēto naudas plūsmas pārskatu, kā arī nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju pielikumā.

Vadības atbildība par finanšu pārskata sagatavošanu

Vadība ir atbildīga par šī finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā arī par tādām iekšējām kontrolēm, kādas vadība uzskata par nepieciešamām, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības.

Revidentu atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju, izsakām par šo finanšu pārskatu. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem revīzijas standartiem. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētikas

prasības un jāplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai gūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatā uzrādīto summu un atklātās informācijas pamatotību. Procedūras tiek izvēlētas, pamatojoties uz revidentu profesionālu vērtējumu, ieskaitot krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību riska novērtējumu finanšu pārskatā. Veicot šo riska novērtējumu, revidenti ņem vērā iekšējo kontroli, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi noteikt apstākļiem piemērotas revīzijas procedūras, bet nevis lai izteiktu atzinumu par kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu uzņēmuma vadības izdarīto pieņēmumu pamatotības, kā arī finanšu pārskatā sniegtās informācijas vispārēju izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revidentu atzinuma izteikšanai.

Atzinums

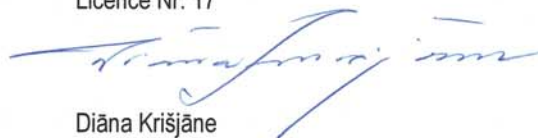
Mūsaprāt, iepriekš minētais konsolidētais finanšu pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par AS „Latvenergo” un tās meitas uzņēmumu finansiālo stāvokli 2014. gada 31. decembrī, kā arī par tās finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2014. gadā saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ziņojums par citu juridisko un regulējošo prasību izpildi

Mēs esam iepazinušies arī ar vadības ziņojumu par 2014. gadu, kas atspoguļots pievienotā 2014. gada konsolidētajā pārskatā no 84. līdz 85. lappusei, un neesam atklājuši būtiskas neatbilstības starp šajā vadības ziņojumā un 2014. gada konsolidētajā finanšu pārskatā atspoguļoto finanšu informāciju.

Mēs esam pārliecinājušies, ka Koncerns ir sagatavojis paziņojumu par korporatīvo pārvaldību par 2014. gadu un pārbaudījuši informāciju, kura atspoguļota paziņojumā atbilstoši Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likuma 56.1. panta pirmās daļas 3., 4., 6., 8. un 9. punkta un 56.2 panta otrās daļas 5. punkta prasībām

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

Rīgā,
2015. gada 14. aprīlī